

၁၉၅၉-ခုနှစ် တပ်မတော် အက်ဥပဒေ

၁၉၅၉-ခုနှစ် အက်ဥပဒေများထဲမှထုတ်နုတ်၍
ဥပဒေများ/အမိန့်ညွှန်ကြားစာများ page မှ ပြုစုသည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ တပ်မတော်အက်ဥပဒေ၊

[၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၃။]

(၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်။)

စောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း ၁။

နိဒါန်း

၁။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ တပ်မတော်အက်ဥပဒေ ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။
အမည်နှင့်စတင်အာဏာ
တည်သည့်နေ့ရက်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် သတ်မှတ်သည့် ရက်တွင် စတင်အာဏာတည်ရမည်။

၂။ ။ (၁) အောက်တွင်ဖော်ပြထားသူများသည် မည်သည့်နေရာအရပ်၌မဆို၊ ရောက်ရှိ
ဤအက်ဥပဒေကို နေစေကာမူ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာကြရမည်။
လိုက်နာရသူများ။

(က) တပ်မတော်တွင် အမှုထမ်းနေကြသော အရာရှိများ။

(ခ) ဤအက်ဥပဒေအရ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းပြီးသောသူများ။

(ဂ) မြန်မာနိုင်ငံကြည်းတပ်အက်ဥပဒေ (The Myanmar Army Act)၊ သို့တည်းမဟုတ် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံရေတပ်စည်းကမ်းအက်ဥပဒေ (The Myanmar Naval Discipline Act, 1947)၊ သို့တည်းမဟုတ် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ လေတပ်(စည်းကမ်း) အက်ဥပဒေ [The Myanmar Air Force (Discipline) Act, 1947] ကို ဤအက်ဥပဒေအာဏာတည်အံ့ဆဲဆဲကာလက လိုက်နာရသူ များ၊ ထို့ပြင်

၁။ ပြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၉) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၈၉၉။

၂။ ဤအက်ဥပဒေသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၁) ရက်နေ့တွင် စတင်အာဏာတည်သည်။ (ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ကြည်းတပ်ဌာနခွဲ၏ ၂၄. ဇ. ၆၀ ရက် နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၆၄/၆၀) ပြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း - ၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၂)ရက်၊ စာမျက်နှာ-၉၄၂။

(ဃ) အခြားနည်းအားဖြင့် စစ်ဘက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသည် မဟုတ်စေကာမူ၊ တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်၌၊ စစ်စခန်းတွင်၊ စစ်ချီနေသည့်အခါတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဤကိစ္စလို့ငှာ အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် သီးခြားသတ်မှတ်ထားပြီးဖြစ်သော နယ်စပ်စစ်စခန်းတစ်ခုခုတွင်၊ တပ်မတော် ၏အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုခုက စေခိုင်းခြင်းခံရသူများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ယင်း အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုခုတွင် အမှုထမ်းရွက်နေရသူများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ယင်း အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခု တွင် နောက်လိုက်နောက်ပါဖြစ်ကြသူများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ယင်းအစိတ်အပိုင်း တစ်ခုခုနှင့် လိုက်ပါလာကြသူများ။

၂။ ။ ပုဒ်မခွဲ (၁)၊ အပိုဒ် (က)၊ (ခ) သို့တည်းမဟုတ် (ဂ)အရ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာ ရသူတိုင်းသည်၊ မိမိ၏စစ်မှုထမ်းခြင်း ရပ်စဲလိုက်သည်အထိ၊ နည်းလမ်းတကျအငြိမ်းစားပေးလိုက်သည် အထိ၊ ထွက်ခွင့်ပေးလိုက်သည်အထိ၊ နုတ်ပယ်လိုက်သည်အထိ၊ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်လိုက်သည်အထိ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရှုတ်ချ၍ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်လိုက်သည်အထိ၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာလျက်ရှိရမည်။

၃။ ။ ဤအက်ဥပဒေတွင် အကြောင်းအရာနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နောက်စကားတို့၏အဓိပ္ပာယ် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်များ၊ နှင့် ဖြစ်စေ၊ မဆန့်ကျင်လျှင် —

(က) “တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးနှင့် သက်ဆိုင်စေရာ၌၊ အောက်ပါအတိုင်း၊ ထိုသူပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသည့်အချိန်ကို ဆိုလို သည်။

(၁) ရန်သူနှင့်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ပွဲဆင်နွှဲနေသောတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့တွင်၊ တွဲဖက်ထားသည့်အချိန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပါဝင်သည့်အချိန်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(၂) ရန်သူက လုံးဝသော်လည်းကောင်း၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသသော်လည်းကောင်း၊ သိမ်းပိုက်ထားသော တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၌ဖြစ်စေ၊ နေရာတစ်ခု၌ဖြစ်စေ၊ တိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲနေသည့်အချိန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယင်းကဲ့သို့သော တိုင်းပြည်တစ်ပြည်သို့ ဖြစ်စေ၊ နေရာတစ်ခုသို့ဖြစ်စေ၊ စစ်ချီတက်ရာ၌ ပါဝင်သည့်အချိန်၊ သို့တည်း မဟုတ်

(၃) နိုင်ငံခြားနိုင်ငံတစ်ခုကို သိမ်းပိုက်ထားသော တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့တွင် တွဲဖက်ထားသည့် အချိန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပါဝင်သည့်အချိန်။

(ခ) “လေယာဉ်” ဆိုသည့် စကားရပ်တွင် လေယာဉ်ပျံများ၊ ဓာတ်ပျံများ၊ လေတံခွန်ခါတ်ပျံ

ပျံများ၊ လေသင်္ဘောများ၊ စက်မဲ့လေယာဉ်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားပျံသန်းရေး စက်ယန္တရားများပါဝင်သည်။

- (ဂ) “လေယာဉ်ပစ္စည်း” ဆိုသည့်စကားရပ်တွင် လေယာဉ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသုံးပြုသော စက်များ၊ တပ်ဆင်ထားသောပစ္စည်းများ၊ သေနတ်များ၊ ကိရိယာများ၊ ချိန်ခွက်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် တန်ဆာပလာများ၊ လေယာဉ်၏အတက်ပစ္စည်းများနှင့် အကူပစ္စည်းများ၊ ထို့ပြင် လေယာဉ်ပျံများ ပျံသန်းနိုင်ရန် စွမ်းအားပေးရေးအတွက် အသုံးပြုသော ဓါတ်ဆီ၊ စက်ဆီနှင့် အခြားအရာဝတ္ထုများ ပါဝင်သည်။
- (ဃ) “လေကြောင်းအချက်ပြ” ဆိုသည်မှာ၊ အလံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မြေပြင်မှ အချက်ပြခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ မီးရောင်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လေညွှန်းကိရိယာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းတစ်ခုခုဖြင့် ဖြစ်စေ၊ လေယာဉ်ကို လမ်းညွှန်ပြရေးအတွက် ရည်စူးပြုလုပ်သော အချက်ပြခြင်းကို ဆိုလိုသည်။
- (င) “နယ်ဘက်ပြစ်မှု” ဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ကမ္ဘာလွန်သည့်ပြစ်မှု ဖြစ်လျှင်၊ ရာဇဝတ်တရားဗုံးတစ်ဗုံးက စစ်ဆေးစိရင်နိုင်သော ပြစ်မှုကို ဆိုလိုသည်။
- (စ) “နယ်ဘက်အကျဉ်းထောင်” ဆိုသည်မှာ၊ အကျဉ်းထောင်များ အက်ဥပဒေအရသော် လည်းကောင်း၊ တည်ဆဲအခြားတရားဥပဒေတစ်ခုခုအရသော်လည်းကောင်း၊ မည်သည့် ရာဇဝတ်အကျဉ်းသားကိုမဆို၊ ချုပ်ထားရန်အသုံးပြုသော အကျဉ်းထောင်တစ်ခုခု၊ သို့တည်းမဟုတ် နေရာတစ်ခုခုကို ဆိုလိုသည်။
- (ဆ) “တပ်မှူး” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးနှင့်ပတ်သက်၍ သုံးနှုန်း ထားသည့်အခါ၊ ထိုသူပါရှိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအား တွဲဖက်ထားသော တပ်ကို သော်လည်းကောင်း၊ ခွဲထုတ်တပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အခါအားလျော်စွာ ကွပ်ကဲ နေသော အရာရှိကို၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံတော်သမ္မတက “တပ်မှူး” ဟု သီးခြား သတ်မှတ်လိုက်သော အရာရှိ တစ်ဦးဦးကို ဆိုလိုသည်။
- (ဇ) “တပ်အဖွဲ့” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အားလုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် တစ်ခုခု၏ ကိစ္စများအတွက် တပ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဟု သတ်မှတ်ထားသော ဤအက်ဥပဒေ ကို လိုက်နာရသည့် သီးခြားလူစုတစ်စုကို ဆိုလိုသည်။
- (ဈ) “စစ်တရားဗုံး” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ဗုံးထိုင်သောစစ်တရားဗုံးကို ဆိုလိုသည်။
- (ည) “စစ်ဘက်အယူခံတရားဗုံး” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေ၏ အခန်း ၁၇ အရ ဖွဲ့စည်း အပ်သော စစ်ဘက်အယူခံတရားဗုံးကို ဆိုလိုသည်။
- (ဋ) “ရာဇဝတ်တရားဗုံး” ဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ သာမန်ရာဇဝတ်မှု တရားစိရင်သောဗုံးကို ဆိုလိုသည်။

- (၄) “တပ်မတော်” ဆိုသည်မှာ၊ ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်နှင့် လေတပ်တို့ကို ဆိုလိုသည်။
- (၅) “ဌာန” ဆိုသည့်စကားရပ်တွင် ဌာနတစ်ခု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဌာနခွဲတစ်ခုခု ပါဝင်သည်။
- (၆) “ရန်သူ” ဆိုသည့်စကားရပ်တွင် လက်နက်ကိုင်စစ်ပုန်ကန်မှုပြုသူအားလုံး၊ လက်နက်ကိုင်သူပုန်အားလုံး၊ လက်နက်ကိုင်ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုပြုသူအားလုံး၊ ရေကြောင်း လေကြောင်း ဓားပြအားလုံးအပြင်၊ စစ်ဘက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦး၏ အရေးယူခြင်းခံရမည့်၊ မည်သည့်လက်နက်စွဲကိုင်သူမဆို ပါဝင်သည်။
- (၇) “စစ်ဘက်” ဆိုသည့်စကားရပ်သည် တပ်မတော်တစ်ခုလုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုကို ရည်ညွှန်းသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရမည်။
- (၈) “စက်ဘက်အချုပ်” ဆိုသည်မှာ၊ တပ်မတော်ထုံးတမ်းအတိုင်း တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သူအား ဖမ်းဆီးထားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်နှင့်ထားခြင်းကို ဆိုလိုသည်။
- (၉) “စစ်ဘက်အကျဉ်းထောင်” ဆိုသည်မှာ၊ ပုဒ်မ ၁၈၀ ပါ ပြဌာန်းချက်များအရ ထားရှိသော စစ်ဘက်အကျဉ်းထောင်ကို ဆိုလိုသည်။ ထို့ပြင် ထိုစကားရပ်တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ပြန်ကြေညာသည့် စစ်ဘက်အကျဉ်းထောင်လည်း ပါဝင်သည်။
- (၁၀) “စစ်ဘက်ဆု” ဆိုသည့်စကားရပ်တွင် လုပ်သက်ရှည်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ စာရိတ္တကောင်းအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ပေးသောဆုကြေးတစ်ခုခု၊ သို့တည်းမဟုတ် နှစ်စဉ်ဆုကြေးတစ်ခုခု၊ စာရိတ္တကောင်းလစာတစ်ခုခုအပြင်၊ အခြားမည်သည့် စစ်ဘက်ဆုငွေမဆို ပါဝင်သည်။
- (၁၁) “အကြပ်” ဆိုသည်မှာ၊ တပ်မတော်တွင် အကြပ်အဆင့် လက်ရှိဖြစ်သောသူကို ဆိုလိုသည်။ ထို့ပြင် ထိုစကားရပ်တွင် ခေတ္တအကြပ်များလည်း ပါဝင်သည်။
- (၁၂) “ပြစ်မှု” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထိုက်သည့် ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခု၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်ကွက်မှုတစ်ခုခုကို ဆိုလိုသည်။ ထို့ပြင် ထိုစကားရပ်တွင် နယ်ဘက်ပြစ်မှုလည်း ပါဝင်သည်။
- (၁၃) “အရာရှိ” ဆိုသည်မှာ၊ ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိအဖြစ် ခန့်အပ်ပြီးသောအစိုးရပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ပြီးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်၏ တပ်တစ်ခုခုတွင် ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိတစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့် လစာရရှိနေသောသူကို ဆိုလိုသည်။
- (၁၄) “သတ်မှတ်သည်” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြုသည့်နည်းဥပဒေများဖြင့် သတ်မှတ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။
- (၁၅) “တပ်ထိန်းချုပ်” ဆိုသည်မှာ၊ ပုဒ်မ ၁၀၉ အရ ခန့်အပ်သော တပ်ထိန်းချုပ်ကို ဆိုလို

သည်။ ထို့ပြင် ထိုစကားရပ်တွင် ဒုတိယတပ်ထိန်းချုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ထောက် တပ်ထိန်းချုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်ထိန်းချုပ်၏ လက်အောက်ခံအဖြစ် သော်လည်းကောင်း၊ တပ်ထိန်းချုပ်၏ကိုယ်စားသော်လည်းကောင်း၊ ဤ အက်ဥပဒေနှင့် အညီ အာဏာသုံးစွဲနိုင်သည့်အခြားသူတစ်ဦးဦးလည်းပါဝင်သည်။

- (ဘ) “အတွင်းဝန်” ဆိုသည်မှာ၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ အတွင်းဝန်ကို ဆိုလိုသည်။
- (မ) “စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး နည်းဥပဒေများ” ဆိုသည်မှာ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ပြုသော စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးနည်းဥပဒေများကို ဆိုလိုသည်။
- (ဃ) “အထက်အရာရှိ” ဆိုသည့်စကားရပ်တွင် ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးနှင့် ပတ်သက်၍ သုံးနှုန်းထားသည့်အခါ အရာခံဗိုလ်နှင့်အကြပ်တို့ ပါဝင်သည်။
- (ရ) “တပ်” ဆိုသည့်စကားလုံးတွင် —
 - (၁) သီးခြားဖွဲ့စည်းပုံ ဇယားခွင့်ပြုရရှိထားသော၊ အရာရှိများနှင့်အရာရှိ မဟုတ်သူများ ပါဝင်သည့်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုနှင့်
 - (၂) နိုင်ငံတော်သမ္မတက တပ်မတော်ဟု သီးခြားဖော်ပြထားပြီး ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူအားလုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် အချို့ပါဝင်သည့် အခြား သီးခြားအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု ပါဝင်သည်။
- (လ) “အရာခံဗိုလ်” ဆိုသည်မှာ၊ တပ်မတော်တွင် အရာခံဗိုလ်တစ်ဦးအဖြစ်ခန့်ထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာခံဗိုလ်တစ်ဦးအဖြစ် လစာရရှိနေသောသူကို ဆိုလိုသည်။
- (ဝ) “စခန်း၌ဖြစ်စေ၊ နေထိုင်ရာနေရာ၌ဖြစ်စေ၊ ရှိသည့်တပ်ကြွေးမြီများနှင့် အခြား ကြွေးမြီများ” ဆိုသည့် စကားရပ်တွင်၊ စစ်ဘက်ကြွေးမြီများဖြစ်သော၊ အောက်ပါတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကျသင့်ငွေ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြိုတင်ပေးငွေအတွက် ပေးဆပ်ရမည့်ငွေ ပါဝင်သည်။
 - (၁) နေထိုင်ရာနေရာ
 - (၂) ခိုဝှမ်း၊ တီးဝိုင်း၊ ထို့ပြင် [တပ်အခြားငွေစာရင်း]⁹
 - (၃) သေဆုံးသူ၏ သုံးလအတွက် လစာနှင့်ညီမျှသည့် ငွေထက်မပိုသည့်ပြင်၊ ထိုသူမသေမီက တစ်ဆယ့်ရှစ်လအတောအတွင်းပေးဆပ်ရမည်ဖြစ်သည့် စစ်ဘက်အဝတ်အစား၊ အဆောင်အယောင်နှင့် ကိရိယာတန်ဆာပလာ။

⁹ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ၊ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်ခဲ့သည့်အတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း - ၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

- (သ) “ကိုယ်စားဆောင်ရွက်ခွင့်လက်မှတ်” ဆိုသည့်စကားရပ်တွင် သူတစ်ဦးအား သေဆုံးသူ၏ သေတမ်းစာအတည်ပြုသူသော်လည်းကောင်း၊ အမွေထိန်းသော်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်စေသည်။ သို့တည်းမဟုတ် သေဆုံးသူ၏ ကြွေးမြီဆပ်ပြီးကျန်ရှိသည့် အမွေပစ္စည်းများကို လက်ခံရန်ဖြစ်စေ၊ ရယူရန်ဖြစ်စေ၊ အာဏာလွှဲအပ်သည့် သေတမ်းစာအတည်ပြုလက်မှတ်၊ သေတမ်းစာပူးတွဲပါသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပူးတွဲမပါသောအမွေထိန်း ခန့်စာ၊ ထို့ပြင်အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ်စာ ပါဝင်သည်။
- (ဟ) “ကိုယ်စားဆောင်ရွက်သူ” ဆိုသည်မှာ၊ ကိုယ်စားဆောင်ရွက်ခွင့်လက်မှတ်ရသူတစ်ဦးဦးကိုဆိုလိုသည်။ သို့ရာတွင် ထိုစကားရပ်တွင် အမွေထိန်းမင်းကြီးမပါဝင်ချေ။
- (င) “စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးခုံရုံး” ဆိုသည်မှာ ဤအက်ဥပဒေအရပြုသည့် နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းသည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးခုံရုံးကို ဆိုလိုသည်။
- (အ) ရာဇသတ်ကြီးတွင် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်၍ အထက်တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြထားသော၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် သုံးနှုန်းထားသည့် စကားလုံးနှင့်စကားရပ်အားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်သည်၊ ထိုရာဇသတ်ကြီးတွင် ဖော်ပြထားသောအဓိပ္ပာယ်များအတိုင်း ဖြစ်သည် ဟု မှတ်ယူရမည်။

အခန်း ၂။

ဤအက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်စေခြင်း

၄။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်အားလုံးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တစ်ခုခုသည် ပြည်ထောင်စု အစိုးရ ပါလီမန်ကဖြစ်စေ၊ ပြည်နယ်ကောင်စီတစ်ခုခုကဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်လက်အောက်ရှိအချို့သော သမ္မတ၏ အမိန့်အာဏာအရဖြစ်စေ၊ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ထားသော တပ်ဖွဲ့များနှင့် ဤအက်ဥပဒေ တပ်ဖွဲ့တစ်ခုခုနှင့် သက်ဆိုင်ရမည်ဟု နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်သက်ဆိုင်စေခြင်း၊ ကြော်ငြာစာဖြင့် ကြေညာနိုင်သည်။

(၂) ယင်းသို့အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ကြေညာသည့်အခါ၊ ထိုသို့သက်ဆိုင်စေသည့် ဤအက်ဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ ဤအက်ဥပဒေ နှင့် ယင်းသို့သက်ဆိုင်စေသော တပ်ဖွဲ့တွင်ပါဝင်သူများ၊ အခါအားလျော်စွာ၊ ရရှိထားသော အဆင့်နှင့်တူညီသည့်အဆင့်ကို တပ်မတော်တွင်ရရှိထားသော ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာကြရသူများအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်သကဲ့သို့ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ထိုတပ်ဖွဲ့တွင်ပါဝင်သူများအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်စေရမည်။ ထို့ပြင် ပုဒ်မ ၂ ပုဒ်မခွဲ (၁) ၏ အပိုဒ် (ယ) အရ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူများအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်သကဲ့သို့ အဆိုပါ တပ်ဖွဲ့တစ်ခုခု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုက စေခိုင်းခြင်းခံရသူများ။ သို့တည်းမဟုတ် ယင်းအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုတွင်

ပါဝင်အမှုထမ်းရွက်နေရသူများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ယင်းအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုတွင် နောက်လိုက်နောက်ပါ ဖြစ်ကြသူများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ယင်းအစိတ်အပိုင်း တစ်ခုခုနှင့် လိုက်ပါလာကြသူများအပေါ်လည်း အကျိုးသက်ရောက်စေရမည်။

(၃) ဤအက်ဥပဒေရှိ ပြဌာန်းချက်တစ်ခုခုသည်၊ ထိုတပ်ဖွဲ့တစ်ခုခုအပေါ် အကျိုးသက်ရောက် နေစဉ်၊ ထိုပြဌာန်းချက်များ အကျိုးသက်ရောက်ခြင်းကြောင့် သုံးစွဲဆောင်ရွက်ရမည့် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ၊ အခြားအာဏာများ၊ သို့တည်းမဟုတ် တာဝန်ဝတ္တရားတစ်ခုခုကို မည်သည့်အာဏာပိုင်က ထိုတပ်ဖွဲ့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သုံးစွဲဆောင်ရွက်ရမည်ဟု နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ညွှန်ကြားနိုင်သည်။ ထို့ပြင်အခါအားလျော်စွာ ထိုတပ်ဖွဲ့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပြဌာန်းထားသော အခြားဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်ကို ရပ်ဆိုင်းထားနိုင်သည်။

၅။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၂ ပုဒ်မခွဲ (၁) ၏ အပိုဒ် (ဃ) အရ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူ

အချို့ ကိစ္စ ရပ်များတွင်
အဆင့်နှင့်စပ်လျဉ်းသော
အထူးပြဌာန်းချက်။

တစ်ဦးဦးအားဖြစ်စေ၊ လူအမျိုးအစား တစ်မျိုးတစ်စားအားဖြစ်စေ၊
အရာရှိများ၊ အရာခံဗိုလ်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် အကြပ်များအဖြစ်၊
ထိုအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရမည်ဟု နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်
ကြော်ငြာစာဖြင့် ညွှန်ကြားနိုင်သည်။ ထိုသူတစ်ဦးဦးနှင့်

ပတ်သက်၍ အလားတူ ညွှန်ကြားချက်တစ်ရပ်ပေးရန်နှင့် ထိုညွှန်ကြားချက်ကို ပယ်ဖျက်ရန် အရာရှိ
တစ်ဦးဦးအား အခွင့် အာဏာအပ်နှင်းနိုင်သည်။

(၂) အရာရှိများ၊ အရာခံဗိုလ်များနှင့် အကြပ်များမှတစ်ပါး၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူ
အားလုံးသည်၊ ပုဒ်မခွဲ (၁)အရ ထုတ်ပြန်ထားသော အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ညွှန်ကြားချက်
တစ်ရပ်နှင့် သက်ဆိုင်သူများမဟုတ်ပါက၊ အကြပ်တစ်ဦး၏ အဆင့်အောက်နိမ့်သော အဆင့်ရှိသူများ
ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၆။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၂ ပုဒ်မခွဲ (၁)၏ အပိုဒ် (ဃ)အရ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတိုင်း

ပုဒ်မ ၂ ပုဒ်မခွဲ (၁)၏ အပိုဒ် (ဃ)
အရ စစ်ဘက် ဥပဒေကို လိုက်နာ
ရသူများ၏တပ်မှူး။

သည်၊ မိမိအား တွဲဖက်ထားသော တပ်အဖွဲ့ကို၊ ဌာနကို၊ တပ်ကို၊
သင်္ဘောကို၊ အဖွဲ့အစည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွဲထုတ်တပ်ကို ကွပ်ကဲ
သော တပ်မှူး၏ လက်အောက်တွင်ရှိသည်ဟု၊ ဤအက်ဥပဒေ၏

ကိစ္စများအတွက်မှတ်ယူရမည်ဖြစ်၊ မိမိအားတပ်အဖွဲ့၊ ဌာန၊ တပ်၊ သင်္ဘော၊ အဖွဲ့အစည်း၊ သို့တည်းမဟုတ်
ခွဲထုတ်တပ်တစ်ခုခုသို့ တွဲဖက်၍ မထားခဲ့လျှင်၊ မိမိအမှုထမ်းရွက်လျက်ရှိမည့်တပ်ဖွဲ့ကို၊ အခါအားလျော်စွာ၊
ကွပ်ကဲရသောအရာရှိက၊ ထိုအချိန်တွင် မိမိ၏တပ်မှူးဖြစ်သည်ဆိုသည့် အရာရှိတစ်ဦးဦး၏ လက်အောက်
တွင်ဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ်ထားသော အခြားအရာရှိတစ်ဦးဦး၏ လက်အောက်တွင်ဖြစ်စေ၊ ယင်းသို့ အရာရှိ
တစ်ဦးကို၊ တပ်မှူးဖြစ်သည်ဟု ဆိုထားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိလျှင်၊ တပ်ဖွဲ့ကို

ကွပ်ကဲ သော အဆိုပါအရာရှိ၏ လက်အောက်တွင်ရှိသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(၂) တပ်ဖွဲ့တစ်ခုကို ကွပ်ကဲနေသော အရာရှိတစ်ဦးသည်၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား၊ ထိုသူရှိသောနေရာတွင် ထိုသူကို ကွပ်ကဲနိုင်သည်လည်းဖြစ်၍၊ အဆင့်လည်းပို၍မြင့်သော အရာရှိတစ်ဦးဦး ရှိလျှင်၊ ထိုသူ၏ အဆင့်အောက်နိမ့်သော အရာရှိတစ်ဦး၏ လက်အောက်တွင်မထားရ။

၇။ ။ ဤပုဒ်မတွင် အမည်သီးခြားဖော်ပြထားသည့်ပြင်၊ ကြည်းတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ အချို့ကိစ္စရပ်များအတွက် အာဏာ တပ်မဟာအောက်မငယ်ဟုလည်းကောင်း၊ ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် များသုံးစွဲမည့်အရာရှိများ၊ လေတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာ (ကြည်းတပ်) နှင့်တူညီသော၊ အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်းအောက်မငယ်ဟုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ထင်မြင်ယူဆသော စစ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုကို ကွပ်ကဲနေသည့်အရာရှိ၏လက်အောက်တွင်၊ ဤ အက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူများ အမှုထမ်းရွက်နေကြသည့်အခါတိုင်း၊ ကြည်းတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်တော်များ၊ တပ်မကြီးများ၊ တပ်မများနှင့်တပ်မဟာများကို ကွပ်ကဲသောအရာရှိများကလည်းကောင်း၊ ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ ကြည်းတပ်ရှိ တပ်တော်၊ တပ်မကြီး၊ တပ်မ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မဟာနှင့်တူညီသော အဖွဲ့အစည်းများကို ကွပ်ကဲသောအရာရှိများကလည်းကောင်း၊ ဤအက်ဥပဒေအရ သုံးစွဲနိုင်သော အာဏာများကို၊ ထိုသူများနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့်အရာရှိက သုံးစွဲရမည်ဟု၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၈။ ။ ပုဒ်မ ၃၊ ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူ တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းနေကြသူ တစ်ဦးဦးအားဖြစ်စေ၊ လူတစ်မျိုးတစ်စားအားဖြစ်စေ၊ ထိုသူများ များဟု ကြေညာရန်အာဏာ၊ အမှုထမ်းလျက် ရှိမည့် နယ်တစ်ခုခုကို ရည်ညွှန်း၍သော် လည်းကောင်း၊ ဤအက်ဥပဒေ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အခါအားလျော်စွာ တည်ဆဲ အခြားတရားဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်၏ ပြဌာန်းချက်တစ်ခုခုကို ရည်ညွှန်း၍သော်လည်းကောင်း၊ ဤအက်ဥပဒေ ၏ အဓိပ္ပာယ်အရ တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းရွက်နေကြသူများအဖြစ် မှတ်ယူရမည်ဟု၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ကြေညာနိုင်သည်။

အခန်း ၃။

ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းနှင့် စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းခြင်း။

၉။ ။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ မည်သူကိုမဆို တပ်မတော်တွင် ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိ ပြန်တမ်းဝင် အရာရှိအဖြစ် တစ်ဦးအဖြစ် ခန့်အပ်နိုင်သည်။
ခန့်အပ်ခြင်း။

၁၀။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားမဟုတ်လျှင်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ သဘောတူညီချက်စာမရ နိုင်ငံခြားသားများ စစ်မှုထမ်း ရှိဘဲ၊ မည်သူ့ကိုမျှ တပ်မတော်တွင် စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းရ၊ အဖြစ် စာရင်းသွင်းနိုင်ခွင့် မရှိခြင်း။

၁၁။ ။ ဤကိစ္စအလို့ငှာ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာဖြင့် သီးခြားဖော်ပြသည့်၊ မိန်းမများ စစ်မှုထမ်း အဖြစ် တပ်မတော်၏ တပ်အဖွဲ့၊ ဌာန၊ ဌာနခွဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်၏ အစိတ် အပိုင်းတစ်ခုခု၌ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ပါဝင်နေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် တွဲဖက် ထားသော အခြားအဖွဲ့တွင် မိန်းမများ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းနိုင်ခွင့် ရှိခြင်း။

ဖြစ်စေ၊ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်ခွင့်ဖြစ်စေ၊ ရှိရမည်။

၁၂။ ။ သတ်မှတ်ထားသောစစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းရေးအရာရှိ မျက်မှောက်သို့ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းလိုသူတစ်ဦးဦးရောက်ရှိသည့်အခါ၊ ထိုအရာရှိက စစ်မှုထမ်းလိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များကို ထိုသူအား ဖတ်၍ရှင်းပြ ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏မျက်မှောက်တွင် ဖတ်ပြစေပြီး ရှင်းပြစေရမည်။

စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းရေးအရာရှိ မျက်မှောက်တွင် လိုက်နာရန်နည်းလမ်း။

ထို့ပြင် စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းရန် သတ်မှတ်ထားသည့်ပုံစံတွင် ဖော်ပြထား သော မေးခွန်းများကို၊ ထိုသူအား မေးမြန်းရမည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါမေးခွန်းတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မဟုတ်မမှန်သော အဖြေတစ်ရပ်ကို ထိုသူ ကပေးလျှင်၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရမည်ဟု ထိုသူအား သတိပေးပြီး အဆိုပါ မေးခွန်း တစ်ခုစီအတွက် ထိုသူ၏အဖြေကို ရေးမှတ်ရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေးမှတ်စေရမည်။

၁၃။ ။ ပုဒ်မ ၁၂ ၏ ပြဌာန်းချက်များအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ပြီး၊ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းလိုသူသည်၊ မေးခွန်းများကို ပြည့်စုံစွာနားလည်၍၊ စစ်မှုထမ်း လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များကို သဘောတူသည်ဟု စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းရေးအရာရှိက ကျေနပ်လျှင်၊ ထို့ပြင်စာရင်းသွင်းခြင်းကို ငြင်းပယ်ရန် အကြောင်းမရှိဟု ထင်မြင်လျှင်၊ စစ်မှုထမ်းအဖြစ်၊ စာရင်းသွင်းရန်ပုံစံတွင် မိမိကိုယ်တိုင်က လက်မှတ်ရေးထိုး၍ ထိုသူအားလည်း လက်မှတ်ရေးထိုးစေပြီးနောက်၊ ထိုသူကို စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၄။ ။ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းပြီးသူတစ်ဦးအနေနှင့် သုံးလမျှ စစ်ဘက်လစာကိုရရှိ

စစ်မှုထမ်းအဖြစ်
စာရင်းသွင်းခြင်းခိုင်လုံမှု။

နေပြီးလျှင်၊ မည်သည့်တပ်အဖွဲ့၊ ဌာန၊ တပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်္ဘော၏
လူ စာရင်းတွင်မဆို ပါရှိနေသူတိုင်းကို နည်းလမ်းတကျ စစ်မှုထမ်းအဖြစ်
စာရင်းသွင်းပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ ထို့ပြင် ထိုသူစစ်မှုထမ်းအဖြစ်

စာရင်းသွင်းရာ၌ နည်းလမ်းမကျခြင်းအကြောင်းပြချက်တစ်ခုခု၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်
ခြင်းအကြောင်းပြချက်တစ်ခုခု၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားမည်သည့်အကြောင်းပြချက်ကိုမဆို၊ အခြေပြုပြီး
ထိုသူ၌ ထွက်ခွင့်တောင်းဆိုပိုင်ခွင့်မရှိစေရ။ ထို့ပြင် အဆိုပါသုံးလအတွင်း၊ ထိုသူက ထွက်ခွင့်တောင်းဆို
လျှင်၊ ထိုတောင်းဆိုချက်နှင့်အညီ ၎င်းအား ထွက်ခွင့်ပေးလိုက်သည့်အချိန်တိုင်အောင်၊ အဆိုပါ နည်းလမ်း
မကျခြင်းအကြောင်းပြချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်ခြင်းအကြောင်းပြချက်၊ သို့တည်း
မဟုတ် အခြားအကြောင်းပြချက်တစ်ခုခုသည်၊ ဤအက်ဥပဒေအရ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းထားပြီး
သူ တစ်ဦးဖြစ်နေသည့် ထိုသူ၏အခြေအနေကို မထိခိုက်စေရ။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူထွက်ခွင့်မရမီ
ပြုလုပ်ခဲ့သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအပေါ် အရေးယူခဲ့သော မည်သည့်ဆောင်ရွက်ချက်၊ ပြုလုပ်ချက်၊
သို့တည်းမဟုတ် အရာသည်၊ အဆိုပါအကြောင်းပြချက်တစ်ခုခုကြောင့် မပျက်ပြယ်စေရ။

သစ္စာပြုခြင်း။

၁၅။ ။ အောက်ပါသူများသည် သစ္စာပြုကြရမည်။

သစ္စာပြုရသူများ။ (က) တိုက်ပွဲဝင်စစ်မှုထမ်းများအဖြစ် စာရင်းသွင်းပြီးသူအားလုံး။

(ခ) အကြပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခေတ္တအကြပ်အဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်းခံရသူ အားလုံး။

(ဂ) နိုင်ငံတော်သမ္မတက သတ်မှတ်သည့် စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းပြီးသော အခြား
သူအားလုံး။

၁၆။ ။ (၁) သစ္စာပြုရမည်ဖြစ်သောသူတစ်ဦးသည်၊ တာဝန်ဝတ္တရားထမ်းဆောင်ရန် သင့်တော်

သစ္စာပြုနည်း။

သည်ဟု သတင်းပို့ခြင်းခံရသည့်အခါဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ်ထားသော အစမ်းခန့်
အချိန်ကာလပြီးဆုံးသည့်အခါဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏တပ်အဖွဲ့ရှေ့မှောက်တွင်

သော်လည်းကောင်း၊ ထိုတပ်အဖွဲ့၏ အစိတ်အပိုင်းရှေ့မှောက်တွင်သော်လည်းကောင်း၊ ထိုသူ၏ ဌာန၊
တပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်္ဘောမှ တက်ရောက်နိုင်သမျှသောသူများ၏ ရှေ့မှောက်တွင်သော်လည်းကောင်း၊
သတ်မှတ်သည့်မူအတိုင်း ထိုသူ၏ တပ်မှူးက ကျမ်းသစ္စာဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာဖြစ်စေ၊ ပြုစေရမည်။ သို့တည်း
မဟုတ် သတ်မှတ်ထားသည့်မူအတိုင်း၊ သတ်မှတ်ထားသည့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးက ထိုသူအားကျမ်းသစ္စာ
ဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာဖြစ်စေ၊ ပြုစေရမည်။

(၂) ဤပုဒ်မအရ သတ်မှတ်သည့်ကျမ်းသစ္စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကတိသစ္စာမူတွင်

သစ္စာပြုရမည့်သူသည်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေကို၊ မိမိ၏အသက်စွန့်၍ပင် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ပါမည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ တပ်မတော်တွင် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းရွက်၍ ကုန်းကြောင်း ခရီးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရေကြောင်းခရီး ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လေကြောင်းခရီးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်နေရာအရပ်သို့မဆို အမိန့်ပေးသည့်အတိုင်းမိမိ၏ အသက်စွန့်၍ပင် သွားမည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မိမိကိုအုပ်ချုပ်သော အထက်အရာရှိတစ်ဦးဦး၏ အမိန့် အားလုံးကို၊ မိမိ၏ အသက်စွန့်၍ပင် နာခံပါမည်ဟူ၍လည်းကောင်း ကတိပြုချက်ပါရှိရမည်။

(၃) စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းပြီးသူတစ်ဦးသည်၊ ဤပုဒ်မအရ ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ကျမ်းသစ္စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကတိသစ္စာပြုပြီးကြောင်းကို ထိုသူ၏ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်း ပုံစံတွင် ရေးသွင်းပြီးနောက်၊ ယင်းသို့ရေးသွင်းပြီးကြောင်းကို ကျမ်းသစ္စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကတိသစ္စာပြု စေသည့်အရာရှိက ဟုတ်မှန်ကြောင်းလက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။

အခန်း ၄၊ စစ်မှုထမ်းခြင်းဆိုင်ရာစည်းကမ်းချက်များ

၁၇။ ။ ဤအက်ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းခြင်းများနှင့်လည်းကောင်း၊ ဤအက်ဥပဒေအရပြုသည့် နိုင်ငံတော်သမ္မတက နည်းဥပဒေ၊ သို့တည်းမဟုတ် စည်းမျဉ်းဥပဒေများနှင့်လည်းကောင်း၊ စစ်မှုထမ်းခြင်းကို ရပ်စဲခြင်း၊ မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးအား စစ်မှုထမ်းခြင်းမှအမြဲတမ်း ထုတ်ပစ်နိုင် သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် နုတ်ပယ်နိုင်သည်။

၁၈။ ။ (၁) [တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်]⁹ သည်၊ အရာရှိတစ်ဦးဦးမှတစ်ပါး၊ ဤ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နှင့် အခြားအရာရှိများက အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခြင်း၊ နုတ်ပယ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လျှော့ချခြင်း၊ အက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးအား စစ်မှုထမ်းခြင်းမှအမြဲတမ်း ထုတ်ပစ်နိုင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် နုတ်ပယ်နိုင်သည်။ (၂) [တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်] သည်၊ အရာခံစိုလ်တစ်ဦးဦး သို့တည်းမဟုတ် အကြပ်တစ်ဦးဦးအား ပို၍နိမ့်သောအတန်းသို့ ဖြစ်စေ၊ ပို၍နိမ့်သောအဆင့်သို့ဖြစ်စေ၊ တပ်သားအဆင့်သို့ဖြစ်စေ၊

၄။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ တပ်မတော် အက်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ် ၁၃၊ ၁၀-၅-၈၉) ပုဒ်မ ၂ အရ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ တပ်မတော်အက်ဥပဒေတွင် ပါရှိသည့် "ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်" ဆိုသည့် စကားရပ်အစား "တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်" ဆိုသည့် စကားရပ်ကိုအစားထိုးထည့်သွင်းသည်။(မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း။ အပိုင်း - ၁၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၂) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၂၇၄။)

လျှော့ချနိုင်သည်။

(၃) ကြည်းတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာအောက်မဇယ့်သော အဖွဲ့အစည်းကို ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ လေတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာ (ကြည်းတပ်)နှင့်တူညီသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်းအောက်မဇယ့်သော အဖွဲ့အစည်းကို ကွပ်ကဲသည့်အရာရှိတစ်ဦးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသောအခြားအရာရှိတစ်ဦးဦးသည်၊ အရာရှိတစ်ဦးမှတစ်ပါး၊ မိမိကွပ်ကဲရသူတစ်ဦးဦးကို၊ စစ်မှုထမ်းခြင်းမှအမြဲတမ်းထုတ်ပစ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် နုတ်ပယ်နိုင်သည်။

သို့ရာတွင် [တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်] မှတစ်ပါး၊ အခြားအရာရှိတစ်ဦးသည်၊ အရာခံ ဗိုလ် (ပထမတန်း) တစ်ဦးကို စစ်မှုထမ်းခြင်းမှ အမြဲတမ်းမထုတ်ပစ်ရ၊ သို့တည်းမဟုတ် မနုတ်ပယ်ရ။

(၄) ပုဒ်မခွဲ (၃)တွင် ဖော်ပြပြီးသော အရာရှိတစ်ဦးဦးသည်၊ မိမိကွပ်ကဲရသော အရာခံဗိုလ်တစ်ဦး ဦးအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အကြပ်တစ်ဦးဦးအား၊ ပို၍နိမ့်သောအတန်းသို့ဖြစ်စေ၊ ပို၍နိမ့်သောအဆင့်သို့ ဖြစ်စေ၊ တပ်သားအဆင့်သို့ဖြစ်စေ၊ လျှော့ချနိုင်သည်။

သို့ရာတွင် တပ်သားအဆင့်သို့လျှော့ချထားသော အရာခံဗိုလ်တစ်ဦးအား၊ ၎င်း၏ဆန္ဒနှင့် ဆန့်ကျင် လျက် တပ်သားအဖြစ်ဖြင့် စစ်မှုထမ်းစေရ။

(၅) ခေတ္တအကြပ်တစ်ဦး၏ တပ်မှူးသည်၊ ထိုအကြပ်ကို အကြပ်တစ်ဦးအဖြစ် ၎င်း၏ အမြဲတမ်း အဆင့်သို့၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအကြပ်၌ တပ်သားအဆင့်ထက်မြင့်သော အမြဲတမ်းအဆင့် မရှိလျှင်၊ တပ်သား အဆင့်သို့ပြန်လည်ဆင်းသက်ရန် အမိန့်ပေးနိုင်သည်။

(၆) ဤအက်ဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်လည်းကောင်း၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြုသည့် နည်းဥပဒေ၊ သို့တည်းမဟုတ် စည်းမျဉ်းဥပဒေများနှင့်လည်းကောင်း၊ မဆန့်ကျင်စေဘဲ ဤပုဒ်မဖြင့် အပ်နှံ ထားသော အာဏာများကို သုံးစွဲရမည်။

၁၉။ ။ တပ်မတော်၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တည်ဆဲတရားဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်မဆန့်ကျင်စေဘဲ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့်ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦး၏ —

(က) မည်သည့်ဝါဏီဇ္ဇသမဂ္ဂ၊ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ၊ ဝါဏီဇ္ဇသမဂ္ဂ အမျိုးအစား၊ အလုပ်သမားသမဂ္ဂအမျိုးအစား၊ အဖွဲ့၊ အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်း၊ အဖွဲ့အမျိုးအစား၊ အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား၊ သို့တည်းမဟုတ် အသင်းအမျိုးအစားတစ်ခုခုတွင်မဆို၊ အသင်းဝင်ဖြစ်ရန် အခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ သမဂ္ဂ၊ သို့တည်းမဟုတ် အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုနှင့် တစ်နည်းနည်း ဆက်သွယ်ရန် အခွင့်အရေး၊

မူလအခွင့်အရေး အချို့ကို ဤအက်ဥပဒေလိုက်နာရသူများနှင့် သက်ဆိုင်စေရာ၌ ပြောင်းလဲ ပြင်ဆင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ။

- (ခ) နိုင်ငံရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအရေးကိစ္စများအတွက် လူတစ်စုက ကမကထပြုလုပ်သည့် လူထုဆန္ဒပြပွဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် အစည်းအဝေးသို့တက်ရောက်ရန် အခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုဆန္ဒပြပွဲတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ထိုအစည်းအဝေးတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောပြောရန်အခွင့်အရေး၊
- (ဂ) စာပုံနှိပ်တိုက်နှင့် ဆက်သွယ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာအုပ်၊ စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြား စာတမ်းအမှတ်အသားတစ်ခုခုကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန်အခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေစေရန် အခွင့်အရေး၊

ကိုကန့်သတ်လိုသည့် နည်းဖြင့် ကန့်သတ်လိုသမျှကန့်သတ်ရန် နည်းဥပဒေများပြုနိုင်သည်။

၂၀။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးအား၊ သတ်မှတ်ထားသည့် အာဏာပိုင်က အငြိမ်းစားပေးခြင်း၊ သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအရ စစ်မှုထမ်းခြင်းမှ အငြိမ်းစားယူခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် သို့တည်းမဟုတ် ထွက်ခွင့်ပေးနိုင်သည်။ ထွက်ခွင့်ပေးခြင်း။

၂၁။ ။ စစ်မှုထမ်းခြင်းမှ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခြင်း၊ နုတ်ပယ်ခြင်း၊ ထွက်ခွင့်ပေးခြင်း၊ သို့တည်း စစ်မှုထမ်းခြင်းကို ရပ်စဲရာတွင် မဟုတ် အငြိမ်းစားပေးခြင်းခံရသည့် စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းပြီးသော ပေးရမည့်လက်မှတ်၊ သူတိုင်းအား —

- (က) ထိုသူ၏စစ်မှုထမ်းခြင်းကိုရပ်စဲသောအခွင့်အာဏာ၊
- (ခ) ထိုသူရပ်စဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်း၊
- (ဂ) တပ်မတော်တွင် ထိုသူစစ်မှုထမ်းခဲ့သည့် အချိန်ကာလ၊

တို့ကိုဖော်ပြထားသော လက်မှတ်တစ်စောင်ကို ထိုသူ၏ တပ်မှူးက ပေးအပ်ရမည်။

၂၂။ ။ (၁) စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းခြင်းဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်များအရ၊ ထွက်ခွင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ရထိုက်သူဖြစ်၍၊ ထိုကဲ့သို့ထွက်ခွင့်ရထိုက်သောအခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်ခွင့် ပြင်ပတွင်ရောက်ရှိနေသောအခါ ခွင့် ယူရန်အခွင့်ရအာဏာပိုင်က အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူဖြစ်၍၊ ထိုကဲ့သို့ ထွက်ခွင့်ပေးခြင်း၊ သို့တည်း ထွက်ခွင့်ယူရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသောအခါ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ မဟုတ် အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခြင်း၊ ပြင်ပတွင် စစ်မှုထမ်းရွက်နေရသဖြင့်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ပို့ရန် တောင်းခံသော၊ ဤအက်ဥပဒေအရ စစ်မှုထမ်းအဖြစ်စာရင်းသွင်းပြီးသူတစ်ဦးဦးအား ထွက်ခွင့်မပေးမီ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသို့ ဆောလျင်နိုင်သမျှ ဆောလျင်စွာပြန်ပို့ရမည်။

(၂) စစ်မှုထမ်းခြင်းမှ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခြင်းခံရ၍၊ ထိုကဲ့သို့အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခြင်းခံရ သည့်အခါ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြင်ပတွင် စစ်မှုထမ်းရွက်နေရသော ဤအက်ဥပဒေအရ

စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းပြီးသူ တစ်ဦးဦးအား၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသို့ဆောလျင်နိုင်သမျှ ဆောလျင်စွာပြန်ပို့ရမည်။

သို့ရာတွင် ထိုသူတစ်ဦးဦးအား၊ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခံရမှုနှင့် အခြားပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုကို ပူးတွဲ၍ ချမှတ်သောအခါ၊ ထိုအခြားပြစ်ဒဏ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ချမှတ်သောအခါ ထိုပြစ်ဒဏ်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံ သို့ ထိုသူအားပြန်မပို့မီ၊ ကျခံစေနိုင်သည်။

(၃) ဤပုဒ်မ၏ ကိစ္စများအတွက် "အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခြင်း" ဆိုသည့်စကားရပ်တွင် "နုတ်ပယ်ခြင်း" လည်းပါဝင်ရမည်။

အခန်း ၅။

စစ်မှုထမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ကျေးဇူးခံစားခွင့်များ။

၂၃။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတိုင်းသည်၊ တည်ဆဲစည်းမျဉ်းဥပဒေတစ်ခုခုအရ နုတ်ယူခွင့်ပြုသည့်ငွေများ၊ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာသူအဖြစ် ရသင့်ရထိုက်သောလစာနှင့် စရိတ်ငွေကို၊ ကိုသာလစာနှင့်စရိတ်များမှ ဤအက်ဥပဒေက၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤအက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ အခြား နုတ်ရန်၊ အက်ဥပဒေတစ်ခုခုက၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအက်ဥပဒေတစ်ခုခုအရ ဖြစ်စေ၊ နုတ်ယူခွင့်ပြုသည့် ငွေများမှတစ်ပါး၊ အခြားမည်သည့်ငွေကိုမျှ နုတ်ယူခြင်းမပြုဘဲပေးရမည်။

၂၄။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသည့် အရာရှိမဟုတ်သူတစ်ဦးဦးသည်၊ မိမိအား အရာရှိများမှတစ်ပါး အထက်အရာရှိတစ်ဦးဦးက၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအရာရှိတစ်ဦးဦးက နှစ်နာသော သူများ၏ မတရားပြုသည်ဟုမှတ်ယူပါက၊ ထိုသူမှာ၊ တပ်တစ်ခု၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွဲထုတ် ကာကွယ်ခွင့်၊ ရယူခွင့်၊ တပ်တစ်ခုသို့ တွဲဖက်ထားသူမဟုတ်လျှင်၊ မိမိကိုကွပ်ကဲသော၊ သို့တည်း မဟုတ် အမိန့်ပေးနိုင်သော အရာရှိ ထံတိုင်ကြားနိုင်သည်။ ထို့ပြင်ထိုသူမှာ၊ တပ်တစ်ခု၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွဲထုတ်တပ်တစ်ခုသို့တွဲဖက်ထားသူ ဖြစ်လျှင်၊ ထိုတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွဲထုတ်တပ်ကို ကွပ်ကဲသော အရာရှိထံတိုင်ကြားနိုင်သည်။

(၂) တိုင်ကြားခြင်းခံရသောအရာရှိသည်၊ ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ တိုင်ကြားချက်ကို လက်ခံရမည့် အရာရှိဖြစ်သည့်အခါ၊ နှစ်နာသူသည်၊ ထိုအရာရှိထက် တစ်ဆင့်မြင့်သော အထက်အရာရှိထံ တိုင်ကြား နိုင်သည်။

(၃) အဆိုပါတိုင်ကြားချက်ကို လက်ခံရရှိသော အရာရှိတိုင်းသည်၊ ထိုတိုင်ကြားသူအား အစွမ်းကုန် ကာကွယ်ပေးရန်အလို့ငှာ၊ ထိုတိုင်ကြားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်စုံနိုင်သမျှ ပြည်စုံအောင်

စုံစမ်းစစ်ဆေး ရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လိုအပ်လျှင်၊ ထိုတိုင်ကြားချက်ကို အထက်အာဏာပိုင်ထံသို့ တင်ပြရမည်။

(၄) အဆိုပါတိုင်ကြားချက်အသီးသီးကို၊ သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်က၊ အခါအားလျော်စွာ၊ သီးခြား ဖော်ပြသည့်နည်းလမ်းအတိုင်း တင်သွင်းရမည်။

(၅) နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က၊ ပုဒ်မခွဲ (၂)အရချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုခုကို ပြင်ဆင်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတက ယင်းသို့ပြင်ဆင်ခြင်းမပြုလျှင်၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ အပြီးအပြတ် ဖြစ်စေရမည်။

၂၅။ ။ မည်သည့်အရာရှိမဆို၊ မိမိ၏တပ်မှူးက၊ သို့တည်းမဟုတ် အထက်အရာရှိတစ်ဦးဦးက၊ နစ်နာသော အရာရှိ၏ မိမိအား မတရားပြုသည်ဟု မှတ်ယူ၍၊ မိမိ၏တပ်မှူးထံနည်းလမ်းတကျ ကာကွယ်ခွင့်၊ ရယူခွင့်၊ လျှောက်ထားလျက်နှင့် မိမိရထိုက်သည်ဟုယူဆသော ကာကွယ်ခိုင်၊ ရယူခိုင် ခွင့်ကို မရရှိလျှင်၊ သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်က၊ အခါအားလျော်စွာ သီးခြားဖော်ပြထားသည့်နည်းလမ်း အတိုင်း နိုင်ငံတော်သမ္မတထံ တိုင်ကြားနိုင်သည်။

၂၆။ ။ တရားမရုံးကဖြစ်စေ၊ အခွန်တော်ရုံးကဖြစ်စေ၊ အခွန်တော်အရာရှိကဖြစ်စေ၊ ချမှတ် ဝရမ်းကပ်ခြင်းမှ သည့်ဒီကရီ၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ကိုအတည်ပြုရန် ထိုရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှတ်ကင်းခြင်း၊ ထိုအရာရှိက ထုတ်ဆင့်သော ညွှန်ကြားချက်အရ၊ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာ ရသူ၏လက်နက်များ၊ အဝတ်အစားများ၊ ပစ္စည်းကိရိယာ တန်ဆာပလာများ၊ လိုအပ်သောအရာဝတ္ထုများ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူတာဝန်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်ရန် အတွက် အသုံးပြုသော တိရစ္ဆာန်ကိုသိမ်းယူဖမ်းဆီး ခြင်းမပြုရ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏လစာနှင့် စရိတ် အားလုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ဝရမ်းကပ်ခြင်းမပြုရ။

၂၇။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည်၊ တပ်မတော်တွင် ပါဝင်နေသမျှ ကြွေးမြီအတွက်ဖမ်းဆီး ကာလပတ်လုံး၊ မည်သည့်တရားမရုံး၊ အခွန်တော်ရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် ခြင်းမှ လွတ်ကင်းခြင်း၊ အခွန်တော်အရာရှိကမဆို ထုတ်ဆင့်သော အမိန့်ဆင့်စာတစ်ခုခုအရဖြစ်စေ၊ ထိုရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာရှိ၏ အခွင့်အာဏာနှင့်အညီ၊ ထုတ်ဆင့် သောအမိန့်ဆင့်စာအရဖြစ်စေ၊ ကြွေးမြီအတွက် ဖမ်းဆီးခြင်းမခံထိုက်စေရ။

(၂) တပ်မတော်တွင် ပါဝင်နေသော ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား၊ ဤပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆန့်ကျင်လျက် ဖမ်းဆီးခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ထိုသူ၊ သို့တည်းမဟုတ်

ထိုသူ၏အထက် အရာရှိ၏ တိုင်ကြားချက်ကို အဆိုပါတရားရုံး၏ တရားသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ အခွန်တော်အရာရှိသည်၊ စစ်ဆေးမေးမြန်း၍၊ ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ရေးထိုးသော ဝရမ်းအရ ထိုသူအား လွှတ်ပစ်နိုင်သည့်ပြင်၊ ထိုတိုင်ကြားသူအားသင့်လျော်သော ကုန်ကျစရိတ်များ ပေးရမည်ဟုလည်း အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။ ထိုတိုင် ကြားသူသည်၊ အမိန့်ဆင့်စာရရှိသူအပေါ် ဒီကရီတစ်ရပ်ဖြင့်ချမှတ်ပေးသော ကုန်ကျစရိတ်များကို၊ ပြန်လည် ရယူနိုင်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း၊ ထိုကုန်ကျစရိတ်များကို ရယူနိုင်သည်။

(၃) အဆိုပါကုန်ကျစရိတ်များ ပြန်လည်ရရန်အတွက်၊ တိုင်ကြားသူက ရွှေ့ခွန်တော်မပေး စေရ။

၂၈။ ။ (၁) စစ်တရားရုံးတစ်ရုံး၏ဥက္ကဋ္ဌ၊ စစ်တရားရုံးတစ်ရုံး၏ အဖွဲ့ဝင်၊ စစ်ဥပဒေအရာရှိ၊ စစ်တရားရုံးတက်ရောက်ကြ စစ်တရားရုံးတစ်ရုံး၏ မှုခင်းကိစ္စတစ်ခုခုတွင် ပါဝင်သည့်အမှုသည်၊ ထိုအမှု သူများဖမ်းဆီးခံရခြင်းမှ သည်၏ရှေ့နေ၊ ထိုအမှုသည်၏ ကိုယ်စားလှယ်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်တရားရုံး လွှတ်ကင်းခြင်း၊ တစ်ရုံးသို့တက်ရောက်ရန် ထုတ်ဆင့်သော သမ္မာန်စာတစ်ခုနှင့်အညီ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်နေရသည့် သက်သေသည်၊ စစ်တရားရုံးသို့တက်ရောက်ရန် သွားနေစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ စစ်တရားရုံး တက်ရောက်နေစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ စစ်တရားရုံးမှ ပြန်လာနေစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ တရားမ သို့တည်းမဟုတ် အခွန်တော်ဆိုင်ရာ အမိန့်ဆင့်စာအရဖမ်းဆီးခြင်းမခံထိုက်စေရ။

(၂) ထိုသူတစ်ဦးဦးအား အဆိုပါအမိန့်ဆင့်စာတစ်ခုခုအရ ဖမ်းဆီးခဲ့လျှင်၊ စစ်တရားရုံး၏ အမိန့်အရ ထိုသူအားလွှတ်ပစ်နိုင်သည်။

၂၉။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ အရန်တပ်ဖွဲ့များတွင် ပါဝင်နေသူတိုင်းသည်၊ လေ့ကျင့် အရန်စစ်မှုထမ်းများ၏ ရေး အတွက်ဖြစ်စေ၊ စစ်မှုထမ်းခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ ဆင့်ခေါ်ခြင်းခံရသည့် ကျေးဇူးခံစားခွင့်များ၊ အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် လေ့ကျင့်နေဆဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်မှုထမ်းနေဆဲအခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် လေ့ကျင့်ရေးမှဖြစ်စေ၊ စစ်မှုထမ်းခြင်းမှဖြစ်စေ၊ ပြန်လာနေသောအခါ၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား၊ ပုဒ်မ ၂၆ နှင့် ၂၇ တို့ကပေးအပ်ထားသော ကျေးဇူးခံစားခွင့်အားလုံးကို ရထိုက်စေရမည်။

၃၀။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏ကိုယ်စားဖြစ်စေ၊ စစ်မှုထမ်းများ၏မှုခင်းကိစ္စ တရားရုံးတစ်ခုခုသို့၊ ထိုတရားရုံးတွင်တရားမမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအမှု တို့ကိုဦးစားပေးခြင်း၊ တစ်ခုခုကို စွဲဆိုရန်ဖြစ်စေ၊ ခုခံချေပရန်ဖြစ်စေ၊ ဆိုင်ရာစစ်ဘက်အာဏာပိုင် ထံမှ၊ ထိုသူအားခွင့်ရက်ပေးထားကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအာဏာပိုင်ထံ ထိုသူက ခွင့်ရက်ရရန်တောင်း ဆိုထားကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ်တင်ပြ၍၊ ယင်းသို့ပေးထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် တောင်းဆိုထား

သော ခွင့်ရက်အတွင်း၊ ထိုတရားမမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအမှုကို ကြားနာစစ်ဆေး၍၊ အပြီးအပြတ် စီရင်ပေးရန်လျှောက်ထားလျှင်၊ ထိုသို့စစ်ဆေးစီရင်နိုင်စေခြင်းငှာ၊ ထိုတရားရုံးကဖြစ်မြောက်နိုင်သမျှ စီစဉ် ပေးရမည်။

(၂) ဆိုင်ရာစစ်ဘက်အာဏာပိုင်က ထုတ်ပေးသော သက်သေခံလက်မှတ်တွင်၊ ပေးထားသည့် ခွင့်ရက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေးရန်ရည်ရွယ်သည့်ခွင့်ရက်၏ ပထမနှင့် နောက်ဆုံးနေ့ရက်တို့ကို ဖော်ပြထားရမည်။ ထို့ပြင် ခွင့်ရက်ပေးလိုက်ရခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွင့်ရက်တောင်းဆိုထားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော အမှု၏အကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြထားရမည်။

(၃) ထိုသက်သေခံလက်မှတ် တစ်ခုခုတင်ပြခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏အမှုကိုဦးစားပေး၍ ကြားနာစစ်ဆေးရန်အတွက် ထိုသူကဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏ကိုယ်စားဖြစ်စေ၊ လျှောက်လွှာ တင်သွင်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်လည်းကောင်း၊ တရားရုံးသို့ ရုံးခွန်တော်မပေးဆောင်စေရ။

(၄) ယင်းသို့ပေးထားသည့် သို့တည်းမဟုတ် ပေးရန်ရည်ရွယ်ထားသည့် အဆိုပါ ခွင့်ရက် အတွင်း တရားမမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအမှုကိုကြားနာစစ်ဆေး၍ အပြီးအပြတ်စီရင်ပေးရန် တရားရုံးက စီစဉ် မပေးနိုင်သည့်အခါ၊ ထိုသို့စီစဉ်မပေးနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းရပ်များကို ထိုတရားရုံးက ရေးမှတ်ရမည်။ ထို့ပြင် ထိုသူကလျှောက်ထားလျှင်၊ ထိုရေးမှတ်ချက်၏ မိတ္တူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သော်လည်းကောင်း၊ ထိုရေးမှတ်ချက်၏ မိတ္တူအတွက်လျှောက်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်လည်းကောင်း၊ ထိုသူက မည်သည့်ကြေးငွေပေး ဆောင်ခြင်းကိုမျှမပြုစေရဘဲ၊ ထိုသူအားထိုရေးမှတ်ချက်၏ မိတ္တူတစ်စောင် ကို ပေးအပ်စေရမည်။

(၅) မည်သည့်ကိစ္စတွင်မဆို၊ အဆိုပါသက်သေခံလက်မှတ်ကို ပေးအပ်လိုက်သော စစ်ဘက် အာဏာပိုင်သည်၊ ထိုလက်မှတ်ကိုပေးနိုင်ခွင့်ရှိသူဟုတ်မဟုတ် ဟူသောပြဿနာပေါ်ပေါက်လျှင်၊ ထိုပြဿနာကို၊ ကြည်းတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာအောက်မဇယ့်သော အဖွဲ့အစည်းကို၊ ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက တပ်မဟာ (ကြည်းတပ်) နှင့်တူညီသည်ဟု သတ်မှတ်ထား သည့် အဖွဲ့အစည်းအောက်မဇယ့်သော အဖွဲ့အစည်းကိုကွပ်ကဲသည့် အရာရှိတစ်ဦးထံ၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသော အခြားအရာရှိတစ်ဦးဦးထံ ဆုံးဖြတ်ပေးရန်၊ ထိုတရားရုံးက ချက်ခြင်းလွှဲအပ်ရမည်။ ထိုအရာရှိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ်ဖြစ်စေရမည်။

၃၁။ ။ ဤအခန်း၏ အထက်ပါပုဒ်များတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော အခွင့်အရေးများနှင့် အခြားတရားဥပဒေများက ကျေးဇူးခံစားခွင့်များသည်၊ တည်ဆဲအခြားတရားဥပဒေတစ်ခုခုက၊ ဤ အက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူများအား၊ ယေဘုယျအားဖြင့် အပ်နှင်းထားသည့် အခြားအခွင့်အရေးများနှင့် ကျေးဇူးခံစားခွင့်များကို ပြည့်စွက်ခြင်း သာဖြစ်စေရမည်၊ ယုတ်လျော့စေခြင်းမဖြစ်စေရ။

အခန်း ၆။

ပြစ်မှုများ

၃၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

ရန်သူနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ပြစ်မှု (က) မိမိအားလွှဲအပ်ထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိကာကွယ်ခံရန် တာဝန်
သေစက်ထိုက်သင့်သော ဝတ္တရားရှိသော ဖြို့စောင့်တပ်စခန်း၊ ခံတပ်၊ တာဝန်ကျနေရာ၊ နေရာ၊
ပြစ်မှုများ။ သင်္ဘော၊ သို့တည်းမဟုတ် ကင်းတစ်ခုခုကို ရှက်ဖွယ်ကောင်းစွာစွန့်ပစ်လျှင်၊
သို့တည်းမဟုတ် ပေးအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါပြုလုပ်မှုများအနက် ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်
ရန် တပ်မှူးတစ်ဦးဦးအားသော်လည်းကောင်း၊ အခြားသူတစ်ဦးဦးအားသော်လည်းကောင်း၊ အတင်းအကျပ်
ပြုရန်ဖြစ်စေ၊ သွေးဆောင်ဖြားယောင်းရန်ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်နည်းမျိုးကိုမဆို၊ အသုံးပြုလျှင်၊ သို့တည်း
မဟုတ်

- (ခ) ရန်သူအပေါ်အရေးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် စစ်ဘက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူ တစ်ဦးဦးအားအတင်းအကျပ်ပြုရန်ဖြစ်စေ၊ သွေးဆောင်ဖြားယောင်းရန်ဖြစ်စေ၊ ရန်သူ အပေါ် အရေးယူရန် စိတ်ပျက်အောင် ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်နည်းမျိုးကိုမဆို တမင် အသုံးပြုလျှင် သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) ရန်သူ၏ ရှေ့မှောက်တွင် မိမိ၏လက်နက်များ၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းကိရိယာ တန်ဆာပလာများကိုရှက်ဖွယ်ကောင်းစွာ စွန့်ပစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိသူရဲဘော်နည်းခြင်းကို ပြသရာရောက်သည့် အမှုအရာဖြင့် မသင့်မလျော် ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဃ) ရန်သူနှင့်ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအား လက်နက်စွဲကိုင် တိုက်ခိုက်သူ တစ်ဦးဦးနှင့်ဖြစ်စေ၊ သစ္စာမဲ့စွာ စာပေးစာယူပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုရန်သူ ကိုဖြစ်စေ၊ ထိုလက်နက်စွဲကိုင် တိုက်ခိုက်သူတစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ၊ သစ္စာမဲ့စွာ သတင်းပေး ဆက်သွယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (င) တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ သွယ်ဝိုက်၍သော်လည်းကောင်း၊ ရန်သူအား ကြေးငွေ လက်နက်များ၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်များ၊ ပစ္စည်းများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောက်ပံ့ပစ္စည်း များဖြင့် ကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (စ) သစ္စာမဲ့စွာ၊ သို့တည်းမဟုတ် သူရဲဘော်နည်းသဖြင့် ရန်သူထံ စစ်ရပ်ဆိုင်းရေး အလံ တစ်ခုကို ပို့လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဆ) စစ်ဖြစ်သောအခါ၌သော်လည်းကောင်း၊ စစ်ဆင်ရေးတစ်ခုခုပြုလုပ်နေစဉ်တွင် သော် လည်းကောင်း၊ တိုက်ပွဲစစ်စခန်း၊ ဖြို့စောင့်တပ်စခန်း၊ နေထိုင်ရာနေရာ၊

တပ်၊ နေရာ၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်္ဘောတွင် မဟုတ်မမှန်သော တပ်လွန်မှုကို တမင်ဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ဖြစ်သောအခါ၌သော်လည်းကောင်း၊ စစ်ဆင်ရေးတစ်ခုခုပြုလုပ် နေစဉ်တွင် သော်လည်းကောင်း၊ တပ်လွန်မှုကိုဖြစ်စေ၊ စိတ်ဓါတ်ကျဆင်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ ဖန်တီးစေရန် ရည်စူးလျက် သတင်းများလွှင့်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

- (ဇ) တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားနေသည့်အခါတွင် နည်းလမ်းတကျ တာဝန်လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ခြင်း မရှိဘဲဖြစ်စေ၊ ခွင့်မရရှိဘဲဖြစ်စေ၊ မိမိ၏ တပ်မှူး၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ တာဝန်ကျနေရာ၊ ကင်း၊ စောင့်ကင်း၊ လှည့်ကင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အဖွဲ့ကို စွန့်ခွာသွားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဈ) သံ့ပန်းတစ်ဦးဖြစ်သွားပြီးသည့်အခါသော်လည်းကောင်း၊ ရန်သူ၏ လက်တွင်းတွင် (သံ့ပန်း)^၅ တစ်ဦးဖြစ်နေရသောအခါသော်လည်းကောင်း၊ မိမိအလိုအလျောက် ရန်သူနှင့်အတူ အမှုထမ်းရွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်သူကို ကူပံ့လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ည) (သံ့ပန်း)^၆ တစ်ဦးမဟုတ်သော ရန်သူတစ်ဦးကို သိလျက်နှင့် လက်သင့်ခံလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဋ) စစ်ဖြစ်စဉ်၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်လွန်နေစဉ်၊ ကင်းစောင့်နေရသောအခါဖြစ်စေ၊ သင်္ဘော ပေါ်တွင် စောင့်ကြည့်နေရသောအခါဖြစ်စေ၊ တာဝန်ကျနေရာတွင် အိပ်ပျော်နေ လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မူးယစ်နေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဌ) တပ်မတော်ရှိ တပ်ဖွဲ့များ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုတပ်ဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် နေသည့် တပ်ဖွဲ့တစ်ခုခု၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ တပ်ဖွဲ့များရှိ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုခု၏ အောင်မြင်မှုကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေရန် ရည်စူးလျက်၊ မည်သည့်ပြုလုပ်မှု ကိုမဆို သိလျက်နှင့်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဍ) မဟုတ်မမှန်သော လေကြောင်းအချက်ပြတစ်ခုခုကို သစ္စာမဲ့စွာအသုံးပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေကြောင်းအချက်ပြတစ်ခုခုကိုပြောင်းလဲလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် နှောင့်ယှက် လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

၅။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ပြင် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

၆။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ပြင် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

- (ပ) စစ်ဆင်ရေးတစ်ခုခုကိုပြုလုပ်ရန်၊ မိမိ၏အထက်အရာရှိကအမိန့်ပေးသည့် အခါဖြစ်စေ၊ အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် အမိန့်များကို ရရှိပြီးသည့်အခါဖြစ်စေ၊ ထိုအမိန့်များကို ပြီး မြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ရေးအတွက်မိမိတတ်စွမ်းသမျှ ကြိုးစားအားထုတ်ရန် သစ္စာမဲ့စွာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရှက်ဖွယ်ကောင်းစွာ ဖျက်ကွက် လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (က) တပ်မတော်၏ မည်သည့်စစ်သည်စုများ၊ တိုက်ပွဲဝင်စစ်မှုထမ်းများ၊ သင်္ဘောများ၊ သို့တည်းမဟုတ် လေယာဉ်များကိုမဆို၊ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းတို့နှင့်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နေသော မည်သည့်တပ်ဖွဲ့များကိုမဆို၊ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားနေသည့်အခါ တွင် ဖြစ်မြောက်နိုင်သမျှသော သက်သာစေမှု၊ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများကို မပေးဘဲ နေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (တ) တပ်မတော်ပိုင် မည်သည့်လေယာဉ်၊ သင်္ဘော၊ တင်ကား၊ အမြောက်၊ သို့တည်း မဟုတ် အခြားစစ်ပစ္စည်းကိုမဆို၊ ရန်သူက ဖမ်းဆီးခြင်းဖြစ်စေ၊ ဖျက်ဆီးခြင်း ဖြစ်စေ ပြုနိုင်ရန် သစ္စာမဲ့စွာသော် လည်းကောင်း၊ ရှက်ဖွယ်ကောင်းစွာသော် လည်းကောင်းပြုလျှင်

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ သေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထား သည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၃၃။ ။ ရန်သူအတွက် သူလျှို့ဖြစ်သူတစ်ဦးဦးသည်၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦး ရန်သူအတွက် သူလျှို့ ဖြစ်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။ ထို့ပြင် ထိုသူအား စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှား ဖြစ်နေသည့်ပြင် သေဒဏ် စီရင်သောအခါ၊ ထိုသူသည် သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်သောပြစ်မှု၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည့်ပြင်၊ ငွေဒဏ်ချမှတ်ခြင်းလည်းခံရမည်။

၃၄။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

ရန်သူနှင့်ပတ်သက်သည့်ပြင် (က) ရှိသင့်သောကြိုတင်စီမံမှုမရှိခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊
 သေဒဏ်မထိုက်သင့်သော အမိန့်များကို ဖိဆန်ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊
 ပြစ်မှုများ၊ တာဝန်ဝတ္တရား တမင်ပေါ့လျော့ခြင်းကြောင့်သော်
 လည်းကောင်း [သုံးပန်းဖြစ်သွားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးပန်းဖြစ်သွားပြီးနောက်]၊ တပ်မတော်သို့ ပြန်၍

၇။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

လာနိုင်သည့်အခါတွင် ပြန်လာရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ရှိသင့်သောအခွင့်အာဏာမရှိဘဲ၊ ရန်သူနှင့် စာပေးစာယူပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်သူ ကို ဆက်သွယ်သတင်းပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယင်းသို့ စာပေးစာယူပြုလုပ်ခြင်း တစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဆက်သွယ်သတင်းပေးခြင်းတစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ သိလျက်နှင့် မိမိ၏တပ်မှူးကို ဖြစ်စေ၊ အခြားအထက်အရာရှိကိုဖြစ်စေ၊ ချက်ချင်းထုတ်ဖော်ပြောရန်တမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါ့လျော့စွာ ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ရှိသင့်သောအခွင့်အာဏာမရှိဘဲ၊ ရန်သူထံ စစ်ရပ်ဆိုင်းရေးအလံတစ်ခုကိုပို့လျှင် သို့တည်းမဟုတ်

(ဃ) တပ်မတော်ပိုင်လေယာဉ်၊ သင်္ဘော၊ တင်္ကား၊ အမြောက်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားမည်သည့် စစ်ပစ္စည်းကိုမဆို၊ ရန်သူက ဖမ်းဆီးခြင်းဖြစ်စေ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းဖြစ်စေ၊ ပြုနိုင်ရန် ပေါ့လျော့စွာပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(င) စစ်ဆင်ရေးတစ်ခုခုကိုပြုလုပ်ရန် မိမိ၏ အထက်အရာရှိက အမိန့်ပေးသည့်အခါဖြစ်စေ၊ အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် အမိန့်များရရှိပြီးသည့်အခါဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့ခြင်းကြောင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားချို့ယွင်းခြင်းကြောင့်၊ ထိုအမိန့်များကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် မိမိတတ်စွမ်းသမျှ ကြိုးစားအားထုတ်ရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ တစ်ဆယ့်လေးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင်ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၃၅။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

အခြားအချိန်များမှာထက် (က) အစောင့်အကြပ်အား အနိုင်အထက်ပြုမှုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင် ကင်းစောင့်တစ်ဦးအား အနိုင်အထက်ပြုမှုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
ပို၍ပြင်းထန်စွာပြစ်ဒဏ် ကင်းစောင့်တစ်ဦးအား၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှု
ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုများ။ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ပစ္စည်းလုယက်ယူရန်၊ မည်သည့်အိမ်၊ သို့တည်းမဟုတ် နေရာကိုမဆို ဖောက်ထွင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ကင်းစောင့်နေရသောအခါဖြစ်စေ၊ သင်္ဘောပေါ်တွင်စောင့်ကြည့်နေရသောအခါဖြစ်စေ၊ မိမိ ၏တာဝန်ကျနေရာတွင် အိပ်ပျော်နေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မူးယစ်နေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဃ) ကင်းစောင့်နေရသောအခါဖြစ်စေ၊ အစောင့်ကျနေသောအခါဖြစ်စေ၊ မိမိအား

စောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ပေးထားသော မည်သည့်ပစ္စည်းကိုမဆို လုယက်ယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တမင်ဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

- (င) မိမိ၏အထက်အရာရှိထံမှ အမိန့်များမရရှိဘဲ၊ မိမိ၏ကင်း၊ စောင့်ကင်း၊ လှည့်ကင်း၊ သို့တည်း မဟုတ်၊ တာဝန်ကျနေရာကို စွန့်ခွာသွားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (စ) တိုက်ပွဲ၊ စစ်စခန်း၊ မြို့စောင့်တပ်စခန်း၊ နေထိုင်ရာနေရာ၊ တပ်၊ နေရာ၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်္ဘောတွင် မဟုတ်မမှန်သော တပ်လန့်မှုကိုဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်လန့်မှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဓါတ်ကျဆင်းမှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဖန်တီးစေရန် ရည်စူးလျက် သတင်းများလွှင့်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဆ) စကားဝှက်ကိုဖြစ်စေ၊ တုံ့ပြန်စကားဝှက်ကိုဖြစ်စေ၊ တုံ့ပြန်အချက်ပြကိုဖြစ်စေ၊ သိပိုင်ခွင့်မရှိသော သူတစ်ဦးဦးအား သိစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိရရှိထားသည့်အတိုင်း မဟုတ်ဘဲ ကွဲလွဲသောစကားဝှက်တစ်ခုကိုဖြစ်စေ၊ တုံ့ပြန်စကားဝှက်တစ်ခုကိုဖြစ်စေ၊ တုံ့ပြန် အချက်ပြတစ်ခုကိုဖြစ်စေ၊ သိလျက်နှင့်ပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဇ) ရှိသင့်သောအခွင့်အာဏာမရှိဘဲ၊ လေကြောင်းအချက်ပြတစ်ခုခုကို ပြောင်းလဲလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် နှောင့်ယှက်လျှင်၊

တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင် ကျူးလွန်ပါက၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ တစ်ဆယ့်လေးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။ တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်မဟုတ်သည့်အချိန်တွင် ကျူးလွန်ပါက၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့်လျော့သောပြစ်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၃၆။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

- (က) တပ်မတော်တွင်သော်လည်းကောင်း၊ တပ်မတော်နှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေသော တပ်ဖွဲ့တစ်ခုခုတွင်သော်လည်းကောင်း၊ စစ်ပုန်ကန်မှု တစ်ခုခု စတင်ပြုလုပ်လျှင်၊ လှုံ့ဆော်လျှင်၊ ဖြစ်ပွားစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူနှင့်မဆို ပူးပေါင်းကြံစည်လျှင်၊^၈ သို့တည်းမဟုတ်

၈။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

- (ခ) အဆိုပါ စစ်ပုန်ကန်မှုတစ်ခုခုတွင်ပါဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) အဆိုပါစစ်ပုန်ကန်မှုတစ်ခုခုဖြစ်ပွားရာတွင် ရှိနေလျက်နှင့် ထိုစစ်ပုန်ကန်မှုကိုနှိမ်နှင်းရန် မိမိတတ်စွမ်းသမျှ ကြိုးစားအားထုတ်မှုကို မပြုဘဲနေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဃ) အဆိုပါ စစ်ပုန်ကန်မှုတစ်ခုခုရှိကြောင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ စစ်ပုန်ကန်မှုပြုရန် ကြံရွယ်ချက်တစ်ခုခုရှိကြောင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထိုပူးပေါင်းကြံစည်မှုတစ်ခုခု ရှိကြောင်းကို သော်လည်းကောင်း၊ သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက် နှင့်ဖြစ်စေ၊ မိမိ၏ တပ်မှူးအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအထက်အရာရှိအား ကြန့်ကြာ မှုမရှိစေဘဲ သတင်းမပေးဘဲနေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (င) တပ်မတော်ဝင်တစ်ဦးဦးကို တာဝန်ဝတ္တရား မဆောင်ရွက်စေခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏သစ္စာကို ဖောက်ဖျက်စေခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ သွေးဆောင်ရန် ကြိုးစားအားထုတ်လျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၃၇။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင် စစ်ပြေးမှုနှင့် စစ်ပြေးမှုကို ဖြစ်စေ၊ တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းရန် အမိန့်ရရှိပြီးဖြစ်သည့်အချိန်တွင် ကူပံ့မှု၊ ဖြစ်စေ၊ စစ်ပြေးမှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ပြေးမှုကျူးလွန် ရန် အားထုတ်လျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ သေဒဏ်ဖြစ် စေ၊ ဤ အက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။ ထို့ပြင်ထိုသူသည်၊ ဆိုခဲ့သည့်အချိန် မဟုတ်သည့် အခြားအချိန်တွင် စစ်ပြေးမှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ပြေးမှုကျူး လွန်ရန်အားထုတ် လျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ အဆိုပါစစ်ပြေးတစ်ဦးဦးအား သိလျက်နှင့် လက်သင့်ခံလျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခုနစ်နှစ်ကို ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

(၃) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူ တစ်ဦး စစ်ပြေးမှုကျူးလွန်ကြောင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ စစ်ပြေးမှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ကြောင်းကို သော်လည်းကောင်း၊ သိလျက်နှင့်၊ မိမိ၏အထက်အရာရှိအားဖြစ်စေ၊ အခြားအထက်အရာရှိအားဖြစ်စေ၊

၉။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (ပြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

ချက်ခြင်းမတိုင်ကြားဘဲ နေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူကိုမိမိဆီးရမိရန်အလို့ငှာ၊ မိမိ [ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း ရှိသည့် ဆောင်ရွက်မှု တစ်ခုခုကို]^{၁၀} မဆောင်ရွက်ဘဲနေလျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သော အခါ၊ နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ပေါ်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်ဆင့်စေရမည်။

၃၈။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်မှု။

(က) ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ၊ မိမိအားပေးသော ခွင့်ရက်ထက်ပို၍ နေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ခွင့်ရက်နှင့် နေစဉ်၊ မိမိပါဝင်သည့်တပ်၊ ခွဲထုတ်တပ်၊ သင်္ဘော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဌာနတစ်ခု ခုအား တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းရန်အတွက် အမိန့်ပေးထားကြောင်းကို ဆိုင်ရာအာဏာပိုင် ထံမှ အကြောင်းကြားချက်ရရှိလျက်နှင့် လုံလောက်သောအကြောင်းမရှိဘဲ၊ ထို့ပြင် ကြန့်ကြာမှုမရှိဘဲ ပြန်လာရန် ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဃ) ချိန်းဆိုထားသောအချိန်တွင် စစ်ရေးပြရာသို့သော်လည်းကောင်း၊ လေ့ကျင့်ခန်းအတွက် ဖြစ်စေ၊ တာဝန်ဝတ္တရားအတွက်ဖြစ်စေ၊ ချိန်းဆိုထားသောအချိန်တွင် ချိန်းဆိုထားသော နေရာသို့သော်လည်းကောင်း၊ လုံလောက်သောအကြောင်းမရှိဘဲ လာရောက်ရန် ပျက် ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(င) စစ်ရေးပြနေစဉ်ဖြစ်စေ၊ စစ်ချီတက်နေစဉ်ဖြစ်စေ၊ လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲသော် လည်းကောင်း၊ မိမိ၏အထက်အရာရှိထံမှ ခွင့်မရရှိဘဲသော်လည်းကောင်း၊ ထိုစစ်ရေး ပြခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစစ်ချီတက်ခြင်းမှ ထွက်ခွာလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(စ) စစ်စခန်း၊ မြို့စောင့် တပ်စခန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်နေရာတွင်မဆိုရှိနေစဉ်၊ မိမိ၏ အထက်အရာရှိထံမှ ခွင့်ပြုလက်မှတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခွင့်စာကိုသော်လည်း ကောင်း၊ မရရှိဘဲ၊ ယေဘုယျအမိန့်၊ ဒေသန္တရအမိန့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအမိန့် တစ်ခုခုအရ ပိုင်းခြားထားသည့် နယ်နိမိတ်အပ၌ဖြစ်စေ၊ တားမြစ်ထားသော နေရာတစ်ခုခု၌ဖြစ်စေ၊ တွေ့ရှိရလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဆ) မည်သည့်ကျောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်ကြားရာနေရာသို့မဆို တက်ရောက်ရန် နည်းလမ်းတကျ အမိန့်ပေးထားသောအခါ၊ မိမိ၏အထက်အရာရှိထံမှ ခွင့်မရရှိဘဲ

၁၀။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

သော် လည်းကောင်း၊ လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ သော်လည်းကောင်း၊ မတက်
ရောက်ဘဲ နေလျှင်

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြ
ထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၃၉။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ အထက်အရာရှိတစ်ဦးအား အထက်
အထက်အရာရှိများအား အရာရှိဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့်
ရှိက်ပုတ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်စေ၊ တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအထက်အရာရှိ
ခြိမ်းခြောက်မှု။ တာဝန်ဝတ္တရားထမ်းဆောင်နေသည့်အချိန်တွင်၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်
အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခြိမ်းခြောက်သော
စကားပြောဆိုလျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ တစ်ဆယ့်လေးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်
ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။ ထို့ပြင်
ထိုသူသည်၊ အဆိုပါ အထက်အရာရှိအား တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်မဟုတ်သည့်အခြားအချိန်တွင်၊
သို့တည်းမဟုတ် တာဝန်ဝတ္တရား ထမ်းဆောင်နေသည့်အချိန်မဟုတ်သည့် အခြားအချိန်တွင်၊ ရာဇဝတ်
မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
ခြိမ်းခြောက်သော စကားပြောဆိုလျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ထိ
ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက် ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်
စေရမည်။ ထို့ပြင် ထိုသူသည်၊ ဆိုခဲ့သည့် မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို၊ အဆိုပါအထက်အရာရှိအား စည်းကမ်း
ဖီဆန်သော စကားပြောဆိုလျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်
ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့်လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၄၀။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ မိမိ၏အထက်အရာရှိက ၎င်း၏
အထက်အရာရှိကို ဖီဆန်မှု။ တာဝန်ဝတ္တရားထမ်းဆောင်ရာ၌ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကြေးနန်းဖြင့်
ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်တိုင်ပေးသည့်၊ တရားဥပဒေနှင့်ညီသော
အမိန့်တစ်ခုခုကို အာဏာတမင်ဖီဆန်ရာရောက်သော အမှုအရာနှင့် ဖီဆန်လျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှု
ထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ တစ်ဆယ့်လေးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင်ဖော်ပြထားသည့်
လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင် မိမိ၏
အထက် အရာရှိကပေးသည့်၊ ဥပဒေနှင့်ညီသော အမိန့်တစ်ခုခုကို ဖီဆန်လျှင်၊ စစ်တရားရုံးက
ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်သောအခါ၊ တစ်ဆယ့်လေးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင်ဖော်ပြထား

သည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။ ထို့ပြင်ထိုသူသည်၊ အဆိုပါပြစ်မှုကို တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်မဟုတ် သည့်အချိန်တွင် ကျူးလွန်လျှင်စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သော အခါ၊ ငါးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့်လျော့ သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၄၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

စည်းကမ်းဖိဆန်မှုနှင့် ဟန့်တားမှု။ (က) မည်သည့်ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု၊ သတ်ပုတ်နှောင့်ယှက်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ ဗရုန်း သုန်းကားဖြစ်မှုတွင်မဆို ပါဝင်နေလျက်နှင့် မိမိအောက်အဆင့်ပင် နိမ့်သော်လည်း မိမိအား ဖမ်းဆီးခံရန် အမိန့်ပေးသော အရာရှိ

ထစ်ဦးဦးအား နာခံရန်ငြင်းပယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာရှိအား ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) မိမိအား ဥပဒေနှင့် အညီ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူ၏ လက်အောက်တွင် ချုပ်ထားရာ၌ ထိုသူသည်၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ထို့ပြင် မိမိ၏အထက်အရာရှိဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူအား ရာဇဝတ် မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင် သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) မိမိအား ဖမ်းဆီးရန်သော်လည်းကောင်း၊ စောင့်ထိန်းရန်သော်လည်းကောင်း၊ ဟာဝန် ဝတ္တရား ရှိသော အစောင့်အကြပ်တစ်ဦးအားခုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဃ) စစ်တန်းလျား၊ စစ်စခန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် နေထိုင်ရာနေရာမှခွင့်မဲ့ထွက်ခွာလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ်

(င) ယေဘုယျအမိန့်၊ ဒေသန္တရအမိန့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအမိန့်တစ်ခုခုကို နာခံရန်ပျက်ကွက် လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(စ) တပ်ထိန်းချုပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တပ်ထိန်းချုပ်၏ကိုယ်စား တရားဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်နေသောသူတစ်ဦးဦးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဟန့်တားလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် တပ်ထိန်းချုပ်ကဖြစ်စေ၊ တပ်ထိန်းချုပ်၏ကိုယ်စား တရားဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်နေသောသူ တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ၊ တာဝန်ဝတ္တရားထမ်းဆောင်ရာ၌ အကူအညီတောင်းဆိုသောအခါ၊ ကူညီရန်ငြင်းပယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဆ) တပ်ဖွဲ့များသို့ စားနပ်ရိက္ခာများဖြစ်စေ၊ ထောက်ပံ့ပစ္စည်းများဖြစ်စေ၊ ယူဆောင် လာသူတစ်ဦးဦးအား၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ အပိုင်း (ဃ) နှင့် (င) တွင်သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုများ ဖြစ်ပါက နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထို့ပြင် အခြားအပိုင်းများတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုများဖြစ်ပါက၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေ ရမည်။

၄၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ စစ်မှုထမ်းအဖြစ်စာရင်းသွင်းမှု (က) မိမိပါဝင်သောတပ်မှထွက်ခွင့်ကို နည်းလမ်းတကျရှေးဦးစွာမရယူခဲ့ဘဲ၊ ထိုတပ်တွင်သော် လည်းကောင်း၊ အခြားတပ်တစ်ခုခုတွင်သော် လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံပြည်စောင့်တပ် အက်ဥပဒေ (The Myanmar Territorial Force Act) အရ ဖွဲ့စည်းထားသောတပ် တစ်ခုခုတွင်သော်လည်းကောင်း၊ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူကို၊ ထိုသူစစ်ပြေးတစ်ဦးဖြစ်သည်ကို ထိရောက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းရန် ဆောင်ရွက်ပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်ပေးရန်အားထုတ်လျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင်ဖော်ပြထား သည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၄၃။ ။ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရပြီးဖြစ်သူတစ်ဦးဦးသည်၊ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းရန် စစ်မှုထမ်းအဖြစ်စာရင်းသွင်းရာ၌ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းရေးအရာရှိ၏ မျက်မှောက်သို့ ရောက်ရှိသည့် မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုမှု။ အခါ၊ စစ်မှုထမ်းအဖြစ်စာရင်းသွင်းရန် သတ်မှတ်ထားသည့်ပုံစံတွင်ဖော်ပြ ထားသော မေးခွန်းတစ်ခုခုကို၊ မိမိအား ထိုအရာရှိက မေးမြန်း ရာ၌ မဟုတ်မမှန်သည့် အဖြေတစ်ရပ်ရပ် ကို၊ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းသည့်အချိန်တွင် တမင်ပေးခဲ့သည်ဟုတွေ့ရှိလျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင်ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၄၄။ ။ အရာရှိတစ်ဦးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာခံဗိုလ်တစ်ဦးဦးသည်၊ မိမိ၏အဆင့်အတန်း နှင့်မလျော်သည့်ပြင် မိမိတွင်ရှိထိုက်သော အကျင့်စာရိတ္တနှင့်မလျော်သော နည်းအတိုင်းပြုမူလျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ —

ထိုသူမှာ အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်ပါက ရှုတ်ချ၍ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခံရန်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့်လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊
 ထိုသူမှာ အရာခံစိတ်တစ်ဦးဖြစ်ပါက အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခံရန်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင်ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊

ထိုက်သင့်စေရမည်။

၄၅။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

ရှက်ဖွယ်ကောင်းသောအပြုအမူပြုမှု (က) ရက်စက်သော၊ သိက္ခာမဲ့သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဓမ္မတာနှင့် ဆန့်ကျင်သော အဓိဋ္ဌာန်တစ်ခုဖြစ်သည့် ရှက်ဖွယ်ကောင်းသော အပြုအမူတစ်ခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) တာဝန်ဝတ္တရားလွှဲရှောင်ရန် မကျန်းမာဟန်ဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိကိုယ်တွင် အနာရောဂါသော်လည်းကောင်း၊ ချည်နဲ့ခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်ဟန်ဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်ပေါ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ပျောက်ကင်းမှုကို တမင်ကြံကြံစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏အနာရောဂါကိုသော်လည်းကောင်း၊ ချည်နဲ့ခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ တမင်တိုးစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) မိမိကိုယ်တိုင်သော်လည်းကောင်း၊ အခြားသူသော်လည်းကောင်း၊ စစ်မှုထမ်းခြင်းအတွက် မသင့်တော်စေရန် အကြံဖြင့် မိမိအလိုအလျောက် မိမိကိုယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ထိုသူကိုဖြစ်စေ၊ နာကျင်စေလျှင်၊

စစ်တရားဗွဲ့က ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခုနှစ်နှစ်ထိထောင်ခံရန်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၄၆။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ အဆင့်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း။

လက်အောက်ခံစစ်မှုထမ်းရာထူးအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏လက်အောက်ခံဖြစ်သော စစ်ဘက်တစ်ဦးကိုညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု၊ ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးအား ရိုက်ပုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်လျှင်၊ စစ်တရားဗွဲ့က ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ခံရန်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြ ထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၄၇။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ တာဝန်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်နေမှုအား သည့်အခါဖြစ်စေ၊ မဆောင်ရွက်နေသည့်အခါဖြစ်စေ၊ မူးယစ်နေလျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင် သောအခါ၊ ထိုသူမှာ အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်ပါက ရှုတ်ချ၍၊ အမြဲတမ်း ထုတ်ပစ်ခံရပြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထား သည့်လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူမှာအရာရှိ တစ်ဦးမဟုတ်ပါက၊ ပုဒ်မခွဲ (၂)ရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ နှစ်နှစ်ထိထောင်ခံရပြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

(၂) တန်းပြည့် စစ်မှုထမ်းချိန်မဟုတ်သည့်အခါသော်လည်းကောင်း၊ တာဝန်ဝတ္တရား မဆောင်ရွက်နေသည့်အခါသော်လည်းကောင်း၊ အရာရှိမှတစ်ပါး၊ အခြားသူတစ်ဦးသည်၊ မူးယစ်မှု တစ်ခုကိုကမ္ဘာလွန်ပါက၊ ထိုသူအား ချမှတ်သည့်ထောင်ခံရသည်၊ ခြောက်လထက်မပိုစေရ။

ရှမ်းလမ်းချက်။ ။ [သေရည်သေရက်တစ်ခုတည်း၏ သို့တည်းမဟုတ် ဆေးဘက်ဝင် ဝတ္ထုတစ်ခုတည်း၏ အာနိသင်ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ သေရည်သေရက်နှင့် သို့တည်းမဟုတ် ဆေးဘက်ဝင်ဝတ္ထုနှင့် အခြားပတ်ဝန်းကျင်ကြောင်းချင်ရာတစ်ခုခုပေါင်းစပ်ခြင်း၏ အာနိသင်ကြောင့်ဖြစ်စေ]။^{၁၁} မိမိ၏ တာဝန်ဝတ္တရားကို သော်လည်းကောင်း၊ မိမိအားပေးအပ်တန်ရာသည် တာဝန်ဝတ္တရားတစ်ခုခုကို သော်လည်းကောင်း၊ ပေးအပ်ရန်အတွက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူသည်၊ မသင့်မတော်ဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဣန္ဒြေသိက္ခာမဲ့သော နည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တပ်မတော်၏ဂုဏ်ကို ထိခိုက် နှစ်နာစေတန်ရာသည် နည်းတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူသည် ပြုမူလျှင်၊ ဤပြစ်မှုပါကိစ္စများအလို့ငှာ၊ ထိုသူ၌ မူးယစ်မှု အတွက်အပြစ်ရှိသည်။

၄၈။ ။ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

အချုပ်နှင့်အားသူလွှတ်ပြေးမှု။ (က) ကင်း၊ စောင့်ကင်း၊ လှည့်ကင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် တာဝန်ကျနေရာ တစ်ခုကို ကွပ်ကဲနေသောအခါ၊ တမင်ဖြစ်စေ [ယုတ္တိတန်သော]၊^{၁၂} အကြောင်းမရှိဘဲနှင့်ဖြစ်စေ၊ မိမိစောင့်ထိန်းရန် လွှဲအပ်ထားသူတစ်ဦးဦးကို ဆိုင်ရာအခွင့်အာဏာမရရှိဘဲ လွှတ်ပစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိထံ နည်းလမ်းတကျ လွှဲအပ်သောသူတစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ၊ အကျွင်းသား တစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ၊ လက်ခံရန်ငြင်းပယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) မိမိအား စောင့်ထိန်းရန် လွှဲအပ်ထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိစောင့်ထိန်းရန် တာဝန်သော်လည်းကောင်း၊ စောင့်ကြပ်ရန် တာဝန်သော်လည်းကောင်း၊ ခို့သောသူ

၁၁။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

၁၂။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

တစ်ဦးဦးအား တမင်ဖြစ်စေ၊ [ယုတ္တိတန်သော]^{၁၃} အကြောင်းမရှိဘဲနှင့်ဖြစ်စေ၊
လွတ်ပြေးစေလျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ တမင်ပြုသောပြုမှုဖြစ်ပါက တစ်ဆယ့်လေးနှစ်အထိ
ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တမင်ပြု
သောပြုမှု မဟုတ်ပါက နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့်လျော့သော
ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၄၉။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

(က) စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမပြုဘဲ၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအားအကြောင်းမဲ့
ဖမ်းဆီးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ သို့တည်း
ချုပ်နှောင်ထားခြင်းနှင့် မဟုတ် ထိုသူ၏ အမှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်အတွက် ဆိုင်ရာအာဏာ
စပ်လျဉ်း၍ နည်းလမ်းမကျမှု။ ပိုင်ထံတင်ပြရန် ပျက်ကွက်လျှင် သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား၊ စစ်ဘက်အချုပ်သို့လွှဲအပ်ပြီးသည့်နောက်၊ ဖမ်းဆီးခြင်း
ခံရသူအား ချုပ်ထားရန် လွှဲအပ်ခြင်းခံရသောအရာရှိကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူကိုဖြစ်စေ၊
ထိုသို့ လွှဲအပ်ချိန်တွင်သော်လည်းကောင်း၊ ဆောလျင်နိုင်သမျှဆောလျင်စွာသော်
လည်းကောင်း၊ မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို၊ ထိုသို့လွှဲအပ်ပြီးသည့်နောက် နှစ်ဆယ့်လေးနှစ်
အတွင်း ယင်းသို့အချုပ်ခံရသူအပေါ်စွဲဆိုထားသော ပြစ်မှု၏အကြောင်းအရာကို
ရေးသားပြီး၊ မိမိ ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ရေးထိုး၍ ပေးအပ်ရန် [ယုတ္တိတန်သော]^{၁၄}
အကြောင်းမရှိဘဲ၊ ပျက်ကွက်လျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ နှစ်နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင်
ဖော်ပြထားသည့်လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၅၀။ ။ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊မိမိအားတရားဥပဒေအရ

အချုပ်မှထွက်ပြေးမှု။ ချုပ်ထားရာမှ ထွက်ပြေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်ပြေးရန်အား
ထုတ်လျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊

ငါးနှစ်အထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေ တွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊
ထိုက်သင့်စေရမည်။

၁၃။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀)
ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ-(၁၅) ရက်၊
စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

၁၄။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀)
ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ-(၁၅) ရက်၊
စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

၅၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် (က) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရပိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရ ပြစ်မှုများ။ ပိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ဘက်ရိပ်သာ၊ တီးဝိုင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုပိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ဘက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးပိုင်သော ပစ္စည်း တစ်ခုခုကို ခိုးယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

- (ခ) အဆိုပါပစ္စည်းတစ်ခုခုကို၊ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုလျှင် သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ ပစ္စည်းအဖြစ်သို့ ပြောင်းလွှဲခြင်းပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) အဆိုပါပစ္စည်းတစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဃ) အပိုဒ် (က)၊ (ခ) နှင့် (ဂ) အရဖြစ်သော ပြစ်မှုများအနက် ပြစ်မှုတစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်းသော ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်းသိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်း ရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ထားရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (င) မိမိအားယုံကြည်အပ်နှံထားသော၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ၏ ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို တမင်ဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်စီးစေလျှင် သို့တည်းမဟုတ်၊
- (စ) လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား မတရားရယူစေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မတရားဆုံးရှုံးစေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြား မည်သည့်အရာ ကိုမဆိုပြုလျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၅၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

ခြောက်လွန်တောင်းယူမှု (က) ခြောက်လွန်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှင့်တရားမဲ့ပြုမှု။ (ခ) ဆိုင်ရာအခွင့်အာဏာမရရှိဘဲ၊ သူတစ်ဦးဦးထံမှ ကြေးငွေ၊ စားနပ်ရိက္ခာများ၊ သို့တည်းမဟုတ် တစ်ခုခုဆောင်ရွက်ပေးရန် အတင်းအကျပ် တောင်းဆိုလျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ဆယ်နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၅၃။ ။ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

ပစ္စည်းကိရိယာ (က) မိမိအသုံးပြုရန် မိမိအား၊ ထုတ်ပေးထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိအား တန်ဆာပလာများထုတ်မှု၊ ယုံကြည်အပ်နှံထားသော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရပိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရပိုင် ပစ္စည်း တစ်ခုခုကို ထုခွဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုသို့ထုခွဲရာတွင် ပါဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ပေါ့လျော့မှုကြောင့် အပိုင် (က) တွင် ဖော်ပြထားသော ပစ္စည်းတစ်ခုခု ပျောက်ဆုံးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) မိမိအား ချီးမြှင့်ထားသောဆုတံဆိပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘွဲ့တံဆိပ်တစ်ခုခုကိုရောင်းလျှင်၊ ပေါင်နှံလျှင်၊ ဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုံသဏ္ဌာန်ဖျက်လျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ အပိုင် (က) တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုအတွက် ဖြစ်ပါက၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အခြားအပိုင်များတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုအတွက်ဖြစ်ပါက၊ ငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၅၄။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

ပစ္စည်းကိုပျက်စီးစေမှု၊ (က) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရပိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရပိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ဘက်ရိပ်သာ၊ တီးဝိုင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုပိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ဘက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးပိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်နှင့်အတူ အမှုထမ်းရွက်နေသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်သို့ တွဲဖက်ထားခြင်းခံရသည့်သူ တစ်ဦးဦးပိုင်သော ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ၏ ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို မီးဖြင့် ပျက်စီးနှစ်နာစေခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်ပြုန်းခြင်းဖြစ်စေသော ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရကဖြစ်စေ၊ ပြည်နယ်အစိုးရကဖြစ်စေ၊ မိမိအားယုံကြည်အပ်နှံထားသော မည်သည့်တိရစ္ဆာန်ကိုမဆို သတ်ဖြတ်လျှင်၊ နာကျင်စေလျှင်၊ ထုခွဲလျှင်၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆုံးရှုံးစေလျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ တမင်ပြုသော ပြုမှုဖြစ်ပါက၊ တစ်ဆယ့်လေးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ လုံလောက်သော အကြောင်း မရှိဘဲ ပြုသောပြုမှုဖြစ်ပါက၊ ခုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထား

သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၅၅။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

မဟုတ်မမှန်စွပ်စွဲမှု၊ (က) စွပ်စွဲချက်တစ်ခုကို မဟုတ်မမှန်ကြောင်းသိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ စစ်ဘက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးအား၊ ထိုသို့မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ပုဒ်မ ၂၄၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၂၅ အရ တိုင်ကြားချက်တစ်ခုပြုရာ၌၊ စစ်ဘက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦး၏ အကျင့်စာရိတ္တထိခိုက်သော ထွက်ဆိုချက်တစ်ခုခုကို၊ ထိုထွက်ဆိုချက်မဟုတ်မမှန်ကြောင်းသိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရေးပါသော အကြောင်းခြင်းရာများကို သိလျက်နှင့် တမင်ပုံးကွယ်ထားလျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၅၆။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

မဟုတ်မမှန်ဖော်ပြမှုနှင့် (က) မိမိပြုလုပ်ထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိလက်မှတ်ရေးထိုးထားသော အစိုးရစာတမ်းအမှတ်အသားများကို မဟုတ်မမှန်ပြုမှု၊ အစီရင်ခံစာ၊ ပြန်တမ်း၊ စာရင်း၊ သက်သေခံလက်မှတ်၊ စာအုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားစာတမ်းအမှတ်အသားတွင်ဖြစ်စေ၊ မိမိမှာ

တိကျမှန်ကန်ခြင်းကို စိစစ်ရန် တာဝန်ဝတ္တရားရှိသည့် ၎င်းတို့တွင် ပါရှိသော အကြောင်းအရာများတွင်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်မမှန်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် လိမ်လည်လှည့်ဖြားသော ထွက်ဆိုချက်တစ်ခုခုကို သိလျက်နှင့်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုထွက်ဆိုချက်တစ်ခုခုကို ပြုရာ၌ပါဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) အပိုဒ် (က) ၌ ဖော်ပြထားသော စာတမ်းအမှတ်အသားတစ်မျိုးမျိုးတွင် လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောအကြံဖြင့်တစ်ခုခုကိုပြုလုပ်ရန် သိလျက်နှင့် ဖျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တစ်ခုခုကိုပြုလုပ်ရန် ဖျက်ကွက်ရာ၌ ပါဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ထိန်းသိမ်းထားရန်ဖြစ်စေ၊ တင်ပြရန်ဖြစ်စေ၊ မိမိ၏တာဝန်ဝတ္တရားဖြစ်သော စာတမ်းအမှတ်အသားတစ်ခုခုကိုသိလျက်နှင့် သူတစ်ဦးဦးနှစ်ဦးနှစ်ဖက်အကြံဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် သိလျက်နှင့်သူတစ်ဦးဦးကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောအကြံဖြင့် ဖုံးကွယ်ထားလျှင်၊ ဖတ်၍မရအောင်ပြုလုပ်လျှင်၊ ပြောင်းလဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျောက်ဖျက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

- (ဃ) ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖွင့်ဟဖော်ပြရန် ရာထူးအလျောက်မိမိ၌ တာဝန် ဝတ္တရား ရှိရာတွင်၊ သိလျက်နှင့် မဟုတ်မမှန်ဖွင့်ဟဖော်ပြလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (င) မဟုတ်မမှန်သည်လည်းဖြစ်သည့်ပြင်၊ မဟုတ်မမှန်ကြောင်း မိမိသိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟုတ်မှန်သည်ဟု မိမိယုံကြည်ခြင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်သော ထွက်ဆိုချက်တစ်ခုဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ စာအုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် မှတ်တမ်းတစ်ခုခုတွင် မဟုတ်မမှန်သော ရေးသွင်းချက် တစ်ရပ်ကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယင်းသို့ မဟုတ်မမှန် ရေးသွင်းချက် တစ်ရပ်ကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ မဟုတ်မမှန်သော ထွက်ဆိုချက်တစ်ခု ပါရှိသည့် စာတမ်းအမှတ်အသားတစ်ခုခုကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဟုတ်မှန်သော ရေးသွင်းချက်တစ်ခု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟုတ်မှန်သောထွက်ဆိုချက်တစ်ခု ပါရှိသော စာတမ်းအမှတ်အသားတစ်ခုပြုလုပ်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ မိမိအတွက်ဖြစ်စေ၊ အခြားသူတစ်ဦးဦး အတွက်ဖြစ်စေ၊ အငြိမ်းစား လစာ၊ လစာ၊ စရိတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးခံစားခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေးဇူး ခံစားခွင့်တစ်ခုခုကို ရယူလျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြ ထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၅၇။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

- ကွက်လပ်ချန်၍ (က) လစာ၊ လက်နက်များ၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာတန်ဆာပလာ
လက်မှတ်ထိုးမှုနှင့် များ၊ အဝတ်အစား ထောက်ပံ့ပစ္စည်းများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်း
အစီရင်ခံရန်ပျက်ကွက်မှု၊ များ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ အစိုးရ၏၊ သို့တည်း
မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ၏ ပစ္စည်းတစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်းသော စာတမ်းအမှတ်အသား
တစ်ခုခုကို လက်မှတ်ရေးထိုးရာတွင် အရေးပါသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုအတွက်
မှန်ကန်ကြောင်းမိမိ၏လက်မှတ်သည်၊ ထောက်ခံချက်ဖြစ်ပါလျှက်နှင့် လိမ်လည်လှည့်
ဖြားလိုသောသဘောဖြင့် ထိုအရေးပါသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုကို မဖြည့်စွက်ဘဲ
ချန်လှပ်၍ထားလျှင်၊
- (ခ) ပြုလုပ်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ ပေးပို့ရန်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိ၌ တာဝန်ဝတ္တရား
ရှိသော အစီရင်ခံစာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်တမ်းတစ်ခုခုကိုပြုလုပ်ရန်ဖြစ်စေ၊ ပေးပို့ရန်
ဖြစ်စေ၊ ငြင်းပယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ခံထိုက်သော ပေါ့လျော့မှုဖြင့်
ပျက်ကွက်လျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခုနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင်ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၅၈။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် -

- စစ်တရားရုံးများနှင့်
လုပ်လျဉ်းသောပြစ်မှုများ။
- (က) စစ်တရားရုံးတစ်ရုံးသို့ သက်သေတစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့် တက်ရောက်ရန် သမ္မာန်စာဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာဖြစ်စေ၊ နည်းလမ်းတကျ ချအပ်ခြင်း ခံရလျက်၊ တမင်သော် လည်းကောင်း၊ (ယုတ္တိတန်သော) အကြောင်း မရှိဘဲသော်လည်းကောင်း၊ တက်ရောက် ရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
 - (ခ) ကျမ်းသစ္စာဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာဖြစ်စေ၊ ပြုရန် စစ်တရားရုံးက တရားဥပဒေနှင့်အညီ ခိုင်းသည်ကို ငြင်းပယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
 - (ဂ) မိမိ၏အာဏာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်မှုအတွင်းရှိသော စာတမ်းအမှတ် အသားတစ်ခုခုကို တင်ပြရန်သော်လည်းကောင်း၊ ပေးအပ်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ စစ်တရားရုံးတစ်ရုံးက တရားဥပဒေနှင့်အညီ ခိုင်းသည်ကို ငြင်းပယ်လျှင် သို့တည်းမဟုတ်
 - (ဃ) သက်သေတစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့် တရားဥပဒေအရ ဖြေဆိုရန်တာဝန်ရှိသော မေးခွန်းတစ်ခုခု ကိုဖြေဆိုရန် ငြင်းပယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
 - (င) စော်ကားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ခြိမ်းခြောက်သောစကားကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ စစ်တရားရုံးတစ်ရုံး၏ မှုခင်းကိစ္စများတွင် ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက် ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် နှောင့်ယှက်ခြင်းတစ်ခုခုကို ဖြစ်စေခြင်းအားဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ထိုစစ်တရားရုံးကို မထိလေးစားပြုလျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၅၉။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ စစ်တရားရုံးတစ်ရုံးရှေ့တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ်မမှန်သက်သေခံမှု၊ မဟုတ် အဖွဲ့တစ်ခုခုရှေ့တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤအက်ဥပဒေအရကျမ်းသစ္စာတိုက်ရန် အာဏာရရှိထားသော အရာရှိရှေ့တွင် ရောက်ရှိနေသော မှုခင်းကိစ္စများ၌ မိမိသည်၊ သက်သေတစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ စကားပြန်တစ်ဦး အဖြစ်ဖြင့်

၁၅။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (ပြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

သော်လည်းကောင်း၊ တရားဥပဒေအရ ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုပြီးပါလျှက်နှင့် မဟုတ်မမှန်ဟု မိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟုတ်မှန်သည်ဟု မိမိယုံကြည်ခြင်းမရှိသော မှုခင်းကိစ္စများတွင် အရေးပါသော ထွက်ဆိုချက်တစ်ခုကို ပြုလျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၆၀။ ။ အရာရှိ၊ အရာခံဗိုလ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အကြပ်တစ်ဦးဦးသည်၊ ဤအက်ဥပဒေကို တရားဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ လိုက်နာရသူတစ်ဦး၏ လစာကို လက်ခံထားပြီးသည့်နောက်၊ ထိုလစာကို လစာကိုဆိုင်းထားမှု၊ အချိန်ကျရောက်သည့်အခါ၊ တရားဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ မယေဘု၊ ဆိုင်းထား လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေးရန် ငြင်းပယ်လျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၆၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —
ပျံသန်းရေးနှင့်လေယာဉ်ဆိုင်ရာ (က) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရပိုင် လေယာဉ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေယာဉ် ပြစ်မှုများ၊ ပစ္စည်းကို တမင်သော်လည်းကောင်း၊ (ယုတ္တိတန်သော) အကြောင်းမရှိဘဲ သော်လည်းကောင်း၊ ပျက်စီးနစ်နာစေလျှင်၊ ဖျက်ဆီးလျှင် သို့တည်းမဟုတ် ဆုံးရှုံးစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
(ခ) အဆိုပါ ပျက်စီးနစ်နာမှု၊ ဖျက်ဆီးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်စေ တန်ရာသော ပြုလုပ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် [ပေါ့လျော့မှုတစ်ခုခု]^{၁၆} သို့တည်းမဟုတ်
(ဂ) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရပိုင် လေယာဉ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေယာဉ်ပစ္စည်းကို တရားဥပဒေနှင့်ညီသော အခွင့်အာဏာမရှိဘဲ ထုခွဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
(ဃ) [ပျံသန်းရာတွင်သော်လည်းကောင်း၊ လေယာဉ်ကိုအသုံးပြုရာတွင်သော်လည်းကောင်း၊ လေယာဉ် သို့တည်းမဟုတ် လေယာဉ်ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍သော်လည်းကောင်း၊ သူတစ်ဦးဦးအား အသက်ဆုံးရှုံးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်မှုဖြစ်စေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်စေတန်ရာသော ပြုလုပ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါ့လျော့မှုတစ်ခုခု

၁၆။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)
၁၇။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

ကိုကုလွန်လျှင် သို့တည်းမဟုတ်။^{၁၈}

- (င) စစ်ဖြစ်နေစဉ်တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအစိုးရပိုင် လေယာဉ်ကိုတမင်ဖြစ်စေ၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းမရှိဘဲဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့မှုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ကြားနေတိုင်းပြည် တစ်ပြည်ကသော်လည်းကောင်း၊ ကြားနေတိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ အမိန့်အရသော် လည်းကောင်း၊ သိမ်းယူခြင်းခံရစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြားနေတိုင်းပြည် တစ်ပြည်တွင်ဖျက်ဆီးခြင်း ခံရစေလျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ တမင်ပြုသောပြုမှုဖြစ်ပါက တစ်ဆယ့်လေးနှစ်ထိထောင် ဝက်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် မော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တမင်ပြုသောပြုမှုမဟုတ်ပါက၊ ငါးနှစ်ထိထောင်ဝက်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် မော်ပြထားသည့်လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၆၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

- (က) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရပိုင်လေယာဉ်၊ သို့တည်းမဟုတ်
 ဖွဲ့သန်းစေ့နှင့်လေယာဉ် လေယာဉ်ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော သက်သေခံလက်မှတ်
 ဆိုင်ရာအခြားဖြစ်မှုများ၊ တစ်ခုခုကို တိကျမှန်ကန်ကြောင်း သေချာစွာ မစိစစ်ဘဲ
 လက်မှတ်ရေးထိုးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

- (ခ) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရပိုင်လေယာဉ်တစ်စီး၏ လေသူရဲဖြစ်သည်တွင်၊ မြေပြင်မှ လေယာဉ် ထွက်ခွာနေစဉ်၊ သို့တည်းမဟုတ် မြေပြင်သို့လေယာဉ်သက်ဆင်းနေစဉ်၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က သီးခြားမော်ပြထားသော အခြားအကြောင်း အချက်များတွင်မှ အပ၊ လေယာဉ်ကို တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်ကသီးခြားမော်ပြထားသည့်အမြင့်စောက်နိမ့်၍ ဖွဲ့သန်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရပိုင် လေယာဉ်တစ်စီး၏ လေသူရဲဖြစ်သည်တွင်၊ သူတစ်ဦးဦးအား မလိုလားအပ်သော စိတ်ဖြူငြင်ခြင်းဖြစ်စေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ဖြူငြင်ခြင်း ဖြစ်စေတန်ရာသော ဖွဲ့သန်းခြင်းမျိုးဖြင့်ထိုလေယာဉ်ကို ဖွဲ့သန်းလျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဝက်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် မော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၁၈။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

၆၃။ ။ ဧည့်သည်အဆင့်မဆိုရှိသည့် ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —
 လေယာဉ်မှူး၏ တရားဥပဒေနှင့် ညီသောအမိန့်ကိုဖိဆန်မှု၊ (က) လေယာဉ်တစ်စီးအတွင်းရှိစဉ်၊ ထိုလေယာဉ်၏ လေယာဉ်မှူး

မှ၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊
 မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ လေယာဉ်ပျံသန်းရေးနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ထိန်းသိမ်းရေး
 နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ လုံခြုံမှုနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်သည့်ကိစ္စ အားလုံး
 နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိုလေယာဉ် မှူးကပေးသော တရားဥပဒေနှင့် ညီသည့်အမိန့်တစ်ခုခု
 ကိုဖိဆန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) အခြားလေယာဉ်တစ်စီးက ဆွဲသွားရသော စက်မဲ့လေယာဉ်တစ်စီး၏ လေယာဉ်မှူးဖြစ်
 သည်တွင်၊ ဆွဲသည့်လေယာဉ်မှူးမှ၊ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊
 မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ အထက်ဆိုခဲ့ပြီးသော ကိစ္စအားလုံးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိုလေယာဉ်မှူး
 က ပေးသောတရားဥပဒေနှင့်ညီသည့် အမိန့်တစ်ခုခုကိုဖိဆန်လျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ တစ်ဆယ့်လေးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေ
 တွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၆၄။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ တပ်မတော်ပိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
 သင်္ဘောများနှင့် စပ်လျဉ်းသော တပ်မတော်ကအသုံးပြုသောရေယာဉ်ကို၊ ဘေးအန္တရာယ်မကင်း
 ပြစ်မှုများ၊ အောင်မြင်လုပ်သဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘေးအန္တရာယ်မကင်းအောင်
 ဖြစ်စေသဖြင့်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ တမင်ပြုသောပြုမှုဖြစ်ပါက တစ်ဆယ့်လေး
 နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင်ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊
 တမင်ပြုသော ပြုမှုမဟုတ်ပါက၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင်ဖော်ပြထားသည့်လျော့
 သောပြစ်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

(၂) သင်္ဘောများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေယာဉ်များကိုခြုံရံစောင့်ကြပ်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်
 ခြင်းတို့အတွက် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော သင်္ဘောတစ်စင်း၏ အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သည့်၊
 ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

(က) တာဝန်ဝတ္တရားကို ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စအလို့ငှာ ရရှိသောညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ
 မိမိ၏တာဝန်ဝတ္တရားကို ကြန့်ကြာမှုမရှိဘဲ ဆောင်ရွက်ရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်း
 မဟုတ်

(ခ) အခြားမည်သည့်ကိစ္စကိုမျှ လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲ၊ မိမိခြုံရံစောင့်ကြပ်သော
 သင်္ဘောများနှင့်ကုန်စည်များကို ကာကွယ်ခုံရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) တိုက်ခိုက်ခြင်းခံရပါက၊ အဆိုပါသင်္ဘောများနှင့်ကုန်စည်များကို ကာကွယ်ခုံပြီး

- တိုက်ခိုက်ရန်ငြင်းပယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဃ) မိမိခြံရံစောင့်ကြပ်လာသော အဆိုပါသင်္ဘောများကို၊ ဘေးအန္တရာယ်မကင်းအောင် သူရဲ ဘောနည်းစွာစွန့်ခွာသွားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အကာအကွယ်မရှိဘဲထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
 - (င) စောင့်ရှောက်ရန် မိမိအားအပ်နှံထားသော သင်္ဘောများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေယာဉ် များကို ခြံရံစောင့်ကြပ်ခြင်းအတွက် ကုန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေယာဉ်မှူးတစ်ဦးဦး ထံမှ ငွေ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားဆုလာဘ်တစ်ခုခုကို တောင်းဆိုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အတင်းအကျပ်တောင်းယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
 - (စ) [အဆိုပါသင်္ဘောများ၏ သင်္ဘောသားများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေယာဉ်မှူးများကို ဖြစ်စေ၊ အဆိုပါရေယာဉ်များ၏ သင်္ဘောသားများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေယာဉ်မှူးများကိုဖြစ်စေ၊ အလွဲအသုံးပြုလျှင်]။

စစ်တရားရုံးကပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင်ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်ဖြစ်သည်။ တရားလွှတ်တော်က ရေကြောင်းစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ သုံးစွဲလျက်၊ စီရင်ဆုံးဖြတ်သည့်လျှော်ကြေးကိုလည်း၊ ကုန်သည်များ၊ ပိုင်ရှင်များနှင့်အခြားသူများအားပေးရ မည်။

(၃) ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူ ရေယာဉ်မှူး တစ်ဦးဦးသည်၊ မိမိသင်္ဘောသုံးရန်သာဖြစ် သော ကုန်စည်များ၊ အရောင်းအဝယ် ကုန်စည်များမှအပ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုင်ရာပိုင်ရှင်များအတွက် မပျက်စီးရန် ထိန်းသိမ်းထားရမည့် ကုန်သည်တစ်ဦးဦးပိုင်ကုန်စည်များ၊ အရောင်းအဝယ်ကုန်စည်များမှအပ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုင်ရာပိုင်ရှင်များအတွက် မပျက်စီးရန် ထိန်းသိမ်းထားရမည့် ပင်လယ်ပြင်တွင်ဖြစ်စေ၊ သင်္ဘောဆိပ်တွင်ဖြစ်စေ၊ ချောင်းတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ဆိပ်ကမ်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ပျက်စီးသွားသည့် သင်္ဘောပေါ်တွင် သော်လည်းကောင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ရောက်မည့်ဆဲဆဲဖြစ်သော သင်္ဘောပေါ်တွင်သော်လည်းကောင်း၊ ရှိသည့်ကုန်စည်များ၊ အရောင်းအဝယ်ကုန်စည်များမှအပ၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို နိုင်ငံတော်သမ္မတကဖြစ်စေ၊ မိမိအထက်အရာရှိကဖြစ်စေ၊ သင်္ဘောပေါ်တွင်ယူဆောင်ရန်သော်လည်း ကောင်း၊ လက်ခံရန်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိအားအမိန့်ပေးသည့်ကုန်စည်များ၊ အရောင်းအဝယ်ကုန်စည် များမှအပ၊ မိမိသင်္ဘောပေါ်တွင်အခြားမည်သည့်ကုန်စည်များ၊ အရောင်းအဝယ်ကုန်စည်များကိုမဆို လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန်ခွင့်ပြုလျှင်၊ စစ်တရားရုံးကပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ အမြဲတမ်း ထုတ်ပစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရ မည်။

၁၉။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀ ဇီဝ) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

- (၄) ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —
- (က) [သုံးပန်းပစ္စည်း]၊^{၂၀} အဖြစ်ဖြင့် ဖမ်းဆီးထားသော သင်္ဘောတစ်စင်းပေါ်တွင် တွေ့ရှိသော စာရွက်စာတမ်းများ၊ သင်္ဘောငှားစာချုပ်များ၊ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာများ၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များနှင့် အခြားမည်သည့်စာတမ်းအမှတ်အသားကိုမဆို ထိန်းသိမ်းထားရန် ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) [သုံးပန်းပစ္စည်း]၊^{၂၁} ဖြစ်သည့် အဆိုပါသင်္ဘောကို ယူဆောင်သွားရမည့်ရေယာဉ်၏ ရေယာဉ်မှူးဖြစ်သည်တွင်၊ ရေကြောင်းစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိ တရားလွှတ်တော်သို့ သော်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါသိမ်းရပစ္စည်းများကို တရားဥပဒေနှင့်အညီ ဖမ်းဆီးခြင်း ဟုတ်၊ မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာလွှဲအပ်ထားသည့် တရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုအရေးလွှဲ အပ်ခံရသူအရာရှိများထံသို့သော်လည်းကောင်း၊ ထိုရုံးများ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိများ ကကြည့်ရှုစစ်ဆေးရန်၊ အသုံးပြုရန်နှင့် တရားဥပဒေ အရ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် ထိုစာရွက်စာတမ်းများ၊ သင်္ဘောငှားစာချုပ်များ၊ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာများ၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များနှင့် အခြားစာတမ်းအမှတ်အသားမူရင်း အလုံးစုံကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုမရှိဘဲ ရေတပ်သက်ဆိုင်ရာတို့မှ တစ်ဆင့်ပို့ရန် ပျက်ကွက်လျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် မော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်ပြင်၊ ဖမ်းဆီးရမိသည့်ပစ္စည်းထဲမှ မိမိ၏ ဝေစုကိုသိမ်းယူခြင်းနှင့် ဆုံးရှုံးခြင်းလည်းခံထိုက်စေရမည်။

- (၅) ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

- (က) ရေကြောင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာသုံးစွဲလျက်၊ တရားလွှတ်တော်က တရားဥပဒေနှင့် အညီ [သုံးပန်းပစ္စည်း]၊^{၂၂} ဟုတ်ကြောင်းစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုမီ၊ မည်သည့်ငွေ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်စည်ကိုမဆို၊ ၎င်းတို့၏ ပိုမိုလုံခြုံမှုအတွက် လိုအပ်သည် မဟုတ်ဘဲနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရအသုံးပြုနေသော သင်္ဘော

၂၀။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

၂၁။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

၂၂။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

တစ်စင်းအတွက် အသုံးပြု ရန်လိုအပ်သည်မဟုတ်ဘဲနှင့် [သုံးပန်းပစ္စည်း]^{၂၄} ထဲမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် [သုံးပန်းပစ္စည်း]^{၂၅} အဖြစ် ဖမ်းဆီးထားသောသင်္ဘောထဲမှ ထုတ်ယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

- (ခ) ရေကြောင်းစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာသုံးစွဲလျှက်၊ တရားလွှတ်တော်က တရားဥပဒေနှင့်အညီ [သုံးပန်းပစ္စည်း]^{၂၆} ဖြစ်ကြောင်း စီရင်ဆုံးဖြတ်ပေးရန်အတွက် ဖမ်းဆီးရမိခြင်း၏ အကြောင်းအရာ အပြည့်အစုံကို ယူဆောင်၍ မလာဘဲနေလျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည့် ပြင်၊ ဖမ်းဆီးရမိသည့် ပစ္စည်းထဲမှ၊ မိမိ၏ဝေစုကို သိမ်းယူခြင်းနှင့် ဆုံးရှုံးခြင်းလည်းခံထိုက်စေရမည်။

(၆) ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ [သုံးပန်းပစ္စည်း]^{၂၇} အဖြစ်ဖမ်းဆီးထားသော သင်္ဘော၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေယာဉ်ပေါ်ရှိအရာရှိ သင်္ဘောသား၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူတစ်ဦးဦးကိုလုယက်လျှင်၊ ရိုက်နှက်လျှင်၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာရှိ သင်္ဘောသား၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူ၏ အဝတ်အစားကိုဆွဲချွတ်လျှင်၊ စစ်တရားရုံးကပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ဤအက်ဥပဒေတွင်ဖော်ပြထားသည့်လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ထိုက်သင့်စေရမည်။

- (၇) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရ အသုံးပြုသောသင်္ဘောတစ်စင်းကို ကွပ်ကဲသောအရာရှိဖြစ်သည့်၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

- (က) ရန်သူနှင့်အတူ ပူပေါင်းကြံစည်ပြီး ရေယာဉ်၊ ကုန်စည်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုကို သိမ်းရပစ္စည်းအဖြစ်ယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

- (ခ) [သုံးပန်းပစ္စည်း]^{၂၈} အဖြစ်ဖြင့် ဖမ်းဆီးထားသော ရေယာဉ်၊ ကုန်စည်များ၊ သို့တည်း

၂၃။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

၂၄။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

၂၅။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

၂၆။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

၂၇။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

မဟုတ် အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုကိုရွေးယူစေရန်၊ သူတစ်ဦးဦးနှင့် တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်လျက် သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

- (ဂ) [သုံးပန်းပစ္စည်း]^{၂၈} အဖြစ်ဖြင့် ဖမ်းဆီးထားသောရေယာဉ်၊ ကုန်စည်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုကို ရွေးယူရန်အတွက် တရားဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင် လျက် သဘောတူညီ ထားချက်နှင့်အညီ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပူးပေါင်း ကြံစည်ပြုလုပ်ထားခြင်း နှင့်အညီ၊ လက်လွှတ်လိုက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်အပ် လိုက်လျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

(စ) ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် [သုံးပန်းပစ္စည်း]^{၂၉} အဖြစ်ဖမ်းဆီးထား သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်မက်ဘက်ပြိုင်ခြင်း၏ အခွင့်အရေးတစ်ခုခုကို သုံးစွဲ၍ဖြစ်စေ၊ ရေကြောင်းခါးပြ တိုက်ခြင်းဆိုင်ရာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျွန်ကုန်ကူးခြင်းဆိုင်ရာ၊ သို့တည်းမဟုတ် အကောက်တော်ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေတစ်ခုခုအရဖြစ်စေ၊ တားဆီးထားသည့် ရေယာဉ်တစ်စင်းပေါ်ရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေယာဉ်ပိုင်မည်သည့် အရာဝတ္ထုကိုမဆို၊ အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ရန်အကြံဖြင့် အချို့အဝက်ကို ဖောက်၍ နှုတ်ယူလျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤ အက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။ ဖမ်းဆီးရမိသည့် ပစ္စည်းထဲမှ မိမိ၏ဝေစုကို သိမ်းယူခြင်းနှင့် ဆုံးရှုံးခြင်းလည်းခံထိုက်စေရမည်။

၆၅။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် သီးခြားဖော်ပြ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်မှု၊ မထားသော်လည်း စနစ်တကျရှိခြင်းနှင့် စစ်စည်းကမ်းကို ထိခိုက် သောပြုလုပ်မှုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စနစ်တကျရှိခြင်းနှင့် စစ် စည်းကမ်းထိခိုက်အောင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ စစ်တရားရုံးကပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သော အခါ၊ ခုနစ်နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင်ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

^{၂၈} ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

^{၂၉} ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

၆၆။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် —

အထွေထွေဖြစ်မှုများ။ (က) တာဝန်ကျနေရာတစ်ခုကို ကွပ်ကဲနေရစဉ်ဖြစ်စေ၊ စစ်ချီနေစဉ်ဖြစ်စေ၊

မိမိလက်အောက်ရှိ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူက အခြားသူ

တစ်ဦးဦးအားရိုက်နှက်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ညှဉ်းပန်းသည်။ သို့တည်းမဟုတ် မိနှိပ်ချုပ် ချယ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ပွဲဈေးတစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဈေး တစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ နှောင့်ယှက်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကျော်နင်းမှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကျွေးလွန်သည် ဟုတိုင်ကြားချက်တစ်ရပ်ကို ရရှိလျက်နှင့် နစ်နာသူကို ထိုက်သင့်သောကျေနပ်မှု ရရှိအောင် ပြုလုပ်ရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်ထံအမှုကို အစီရင်ခံရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုသော နေရာတစ်ခုခုကို ယုတ်ညံ့စေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ဦးဦး၏ ဘာသာသာသနာကို တမင်စော်ကားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတစ်ဦးဦး၏ ဘာသာရေးစိတ်ကို တမင်နာကြည်းစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) မိမိကိုယ်ကို မိမိသတ်ရန် အားထုတ်၍ ထိုသို့အားထုတ်ရာတွင် ထိုဖြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ရှေ့ရွှေ့သော ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဃ) အရာခံငိုလ်အောက်အဆင့်ရှိသူဖြစ်လျက်၊ တာဝန်ဝတ္တရား မထမ်းဆောင်သည့်အခါ၊ ဆိုင်ရာအခွင့်အာဏာမပါရှိဘဲ တပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်စခန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်္ဘောအတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြင်ပတွင်ဖြစ်စေ၊ ရှိုင်းဖယ်၊ စစ်ခါးလွယ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်မူနိုင်သော အခြားလက်နက်ကို ကိုင်ဆောင်လျက်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(င) သူတစ်ဦးဦး၏ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းရေးကိုဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်မှုထမ်းနေသူတစ်ဦးဦးအတွက် ခွင့်ရက်ရရေးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရာထူး တိုးမြှင့်ရေးကိုသော်လည်းကောင်း၊ အခြားကျေးဇူးတစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ အခြား လိုက်လျောမှုတစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဆောင်ရွက်ပေးရန်အတွက် ရည်ရွယ်ချက် အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တံစိုးတစ်ခုခုကို မိမိအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ တိုက်ရိုက်သို့တည်းမဟုတ် သွယ်ဝိုက်၍ လက်ခံလျှင် သို့တည်းမဟုတ် ရယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန်သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူရန်အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(စ) မိမိစစ်မှုထမ်းနေသော တိုင်းပြည်တွင် ယာယီ၊ သို့တည်းမဟုတ် အမြဲနေထိုင်သူတစ်ဦးဦး ၏ ပစ္စည်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထိခိုက်စေသောဖြစ်မှု တစ်ခုခုကိုကျူးလွန်လျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၆၇။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ ပုဒ်မ ၃၂ မှ ၆၆ ထိ၊ ထိုပုဒ်မနှစ်ခုလုံး အပါအဝင်ဖြစ်သော ပုဒ်မများတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်မှု အားထုတ်မှု၊ များ အနက် ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်၍ ထိုသို့

အားထုတ်ရာတွင် ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းသို့ ရှေးရှုသော ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခုကိုပြုလျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ အဆိုပါ အားထုတ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရန် ဤအက်ဥပဒေက အတိအလင်း ပြဌာန်းခြင်းမပြုသည့်အခါ၊ ကျူးလွန်ရန်အားထုတ်သည့်ပြစ်မှုသည်၊ သေဒဏ်စီရင်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုဖြစ်ပါက တစ်ဆယ့် လေးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

ကျူးလွန်ရန်အားထုတ်သည့်ပြစ်မှုသည်၊ ထောင်ဒဏ်စီရင်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုဖြစ်ပါက ထိုပြစ်မှု အတွက် သတ်မှတ်သည့် အများဆုံးထောင်ဒဏ်ကာလ၏ တစ်ဝက်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေ တွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၆၈။ ။ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ ပုဒ်မ ၃၂ မှ ၆၆ ထိ၊ ထိုပုဒ်မနှစ်ခုလုံး ကျူးလွန်ပြီးဖြစ်သော ပြစ်မှုကို အပါအဝင်ဖြစ်သော ပုဒ်မများတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်မှု အားပေးကူညီမှု၊ များအနက် ပြစ်မှုတစ်ခုခုကျူးလွန်ခြင်းကို အားပေးကူညီလျှင်၊

စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ထိုအားပေးကူညီခြင်းခံရသော ပြုလုပ်မှု အထမြောက်ခဲ့ရာ တွင် အားပေးကူညီခြင်းအတွက် ပြစ်ဒဏ်ကို၊ ဤအက်ဥပဒေက အတိအလင်းပြဌာန်းထားခြင်းမရှိပါက၊ ကျူး လွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုရင်းအတွက် ပြဌာန်းထားသည့် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်စေရမည်။

၆၉။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ ပုဒ်မ ၃၂၊ ၃၃၊ ၃၆၊ ၃၇ (၁) နှင့် သေဒဏ်ထိုက်သင့်သော်လည်း ၆၄ (၂) အရ သေဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်ရန် ကျူးလွန်ခြင်းအထမမြောက် အားပေးကူညီလျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ သည်ပြစ်မှုကို အားပေးကူညီမှု၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း အထမမြောက်ခဲ့ရာတွင်၊ ထိုအားပေးကူညီမှု

အတွက် ဤအက်ဥပဒေက ပြစ်ဒဏ်အတိအလင်းပြဌာန်းထားခြင်းမရှိပါက တစ်ဆယ့်လေးနှစ်ထိ ထောင် ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၇၀။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ ပုဒ်မ ၃၂ မှ ၆၆ ထိ၊ ထိုပုဒ်မနှစ်ခု ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော်လည်း လုံး အပါအဝင်ဖြစ်သော ပုဒ်မများတွင် သီးခြားဖော်ပြထား၍၊ ကျူးလွန်ခြင်းအထမမြောက်သည့် ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်ရန် အားပေး ပြစ်မှုကို အားပေးကူညီမှု၊ ကူညီလျှင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ထိုပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းအထမမြောက်ခဲ့ရာတွင်၊ ထိုအားပေးကူညီမှုအတွက် ဤအက်ဥပဒေက ပြစ်ဒဏ် အတိအလင်း ပြဌာန်းထားခြင်းမရှိပါက၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဌာန်းထားသည့် အများဆုံး ထောင်ဒဏ်၏ တစ်ဝက်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၇၁။ ။ ပုဒ်မ ၇၂ ပါ ပြဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူ တစ်ဦးဦးသည်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် နယ်ဘက်ပြစ်မှုများ၊ ပြင်ပရှိ မည်သည့်နေရာတွင်မဆို၊ နယ်ဘက်ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ဤအက်ဥပဒေအရဖြစ်သော ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ ထို့ပြင် ဤ ပုဒ်မအရ ထိုပြစ်မှုအတွက် စွဲချက်တင်ခြင်းခံရပါက၊ စစ်တရားရုံးဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းခံရမည်ပြင်၊ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ —

- (က) ထိုပြစ်မှုသည်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း၊ တည်ဆဲတရားဥပဒေတစ်ခုခုအရသေဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်မှုတစ်ခုဖြစ်ပါက၊ ကြိမ်ဒဏ်မှအပ၊ အဆိုပါ တရားဥပဒေက ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ်အပြင်၊ ဤအက် ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်လည်း ထိုက်သင့်စေရမည်။ ထို့ပြင်၊
- (ခ) အခြားပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက်ဖြစ်ပါက၊ ကြိမ်ဒဏ်မှအပ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း တည်ဆဲတရားဥပဒေက ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ် တစ်ခုခုဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၇၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည်၊ စစ်ဘက်ဥပဒေကို [မလိုက်နာရသူ]။ စစ်တရားရုံးဖြင့် မစစ်ဆေးနိုင်သော တစ်ဦးအား [xxxxxxx]။ လူသတ်မှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ နယ်ဘက်ပြစ်မှုများ။

၃၀။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

၃၁။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် ပယ်ဖျက်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

ထိုသို့မလိုက်နာရသူတစ်ဦးအား [xxxxxxx]^{၂၂} လူသတ်မှု မမြောက်သော ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည့် လူသေမှုကိုသော် လည်းကောင်း၊ ထိုသို့မလိုက်နာရသူတစ်ဦးအား၊ မုဒိမ်းမှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကျူးလွန်ခြင်းမှာ —

- (က) တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံပြင်ပရှိ နေရာတစ်ခုခုတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ဤကိစ္စအလို့ငှာ၊ သီးခြားဖော်ပြထားသော နယ်စပ်စစ်စခန်းတွင်၊ ကျူးလွန်ခြင်းမဟုတ်လျှင်၊ ဤအက်ဥပဒေအရဖြစ်သော ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်သည်ဟု မမှတ်ယူရ။ ထို့ပြင် ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား စစ်တရားရုံးက စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းလည်းမပြုရ။

အခန်း (၇)

ပြစ်ဒဏ်များ

၇၃။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူများသည်၊ မိမိတို့ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုများအတွက်၊ စစ်တရားရုံးများက ချမှတ်နိုင်သော စစ်တရားရုံးများက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ အောက်ပါ ပြစ်ဒဏ်များ အချိုးအစားအတိုင်း ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်စေရမည်။

- (က) သေဒဏ်။
- (ခ) တစ်သက်တစ်ကျွန်းဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခုနစ်နှစ်အောက်မလျော့သော တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်။
- (ဂ) တစ်ဆယ့်လေးနှစ်ထက် မပိုသောအလုပ်ကြမ်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ်အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်။
- (ဃ) အရာရှိများအတွက်ဖြစ်ပါက ချွတ်ချ၍ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ဒဏ်။
- (င) စစ်မှုထမ်းခြင်းမှ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ဒဏ်။
- (စ) အရာခံစိုလ်များအတွက်ဖြစ်ပါက၊ ပို၍နိမ့်သောအဆင့်၊ ပို၍နိမ့်သောအတန်း၊ ၎င်းတို့၏ အဆင့်စာရင်းတွင် ပို၍နိမ့်သောနေရာ၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်သားအဆင့်သို့ လျော့ချဒဏ်၊ ထို့ပြင် အကြပ်များအတွက်ဖြစ်ပါက၊ ပို၍နိမ့်သောအဆင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်သားအဆင့်သို့ လျော့ချဒဏ်။ သို့ရာတွင် တပ်သားအဆင့်သို့ လျော့ချထားသော အရာခံစိုလ်တစ်ဦးအား၊ ၎င်း၏ ဆန္ဒနှင့် ဆန့်ကျင်လျက် တပ်သားအဖြစ်ဖြင့် စစ်မှုထမ်းစေရ။

၂၂ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

- (ဆ) အရာရှိများ၊ အရာခံဗိုလ်များနှင့် အကြပ်များအတွက်ဖြစ်ပါက၊ အဆင့်သက်တမ်းလျော့ဒဏ်၊ ထို့ပြင် အဆင့်တိုးမြှင့်ရေးသည်၊ စစ်မှုထမ်းသက်တမ်းပေါ်တွင် အမှီပြုရသူများဖြစ်ပါက၊ အဆင့်တိုးမြှင့်ရေးကိစ္စအတွက် ၎င်းတို့၏စစ်မှုထမ်းသက်တမ်းလုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဆုံးရှုံးစေသည့်ဒဏ်။
- (ဇ) လစာတိုးမှုကိစ္စအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ အငြိမ်းစားလစာအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ အခြားသတ်မှတ်ထားသော ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ စစ်မှုထမ်းသက် လျော့ဒဏ်။
- (ဈ) အရာရှိများ၊ အရာခံဗိုလ်များနှင့် အကြပ်များအတွက်ဖြစ်ပါက၊ ပြင်းထန်စွာ ပြစ်တင်ရှုတ်ချဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်တင်ရှုတ်ချဒဏ်။
- (ည) တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင် ကျူးလွန်သောပြစ်မှုတစ်ခုအတွက်ဖြစ်ပါက၊ သုံးလထက် မပိုသောလစာနှင့် စရိတ်များကို ဖြတ်တောက်ဒဏ်။
- (ဋ) ရှုတ်ချ၍ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်မှုထမ်းခြင်းမှ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ဒဏ်ချမှတ်ခံရသူတစ်ဦးအတွက်ဖြစ်ပါက၊ ယင်းသို့ရှုတ်ချ၍ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်မှုထမ်းခြင်းမှ အမြဲတမ်း ထုတ်ပစ်ဒဏ်ခံရချိန်တွင်၊ ထိုသူအားပေးရန် ကျန်ရှိနေသော လစာနှင့်စရိတ်များအပြင်၊ အစိုးရထံမှ ထိုသူရထိုက်သောအခြားငွေအားလုံးသိမ်းယူဒဏ်။
- (ဌ) ထိုသူအား ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသည့် ပြစ်မှုကြောင့် ဆုံးရှုံးကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာကြောင်း ထင်ရှားသက်သေခံချက်ရှိသော ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာခြင်းတစ်ခုခုအတွက် လျော်ပေးပြီးသည်အထိ လစာနှင့်စရိတ်များ ရပ်စဲဒဏ်။

၇၄။ ။ ပုဒ်မ ၃၂ မှ ၇၈ ထိ၊ ထိုပုဒ်မ နှစ်ခုလုံးအပါအဝင်ဖြစ်သော ပုဒ်မများတွင် သီးခြား ဖော်ပြထားသောပြစ်မှုများအနက်၊ ပြစ်မှုတစ်ခုခုကျူးလွန်သည့် ဤ အက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရာ တွင်၊ ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဌာန်းချက်များနှင့်မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ပြစ်မှု အမျိုးအစားနှင့် အကြီးအငယ်ကိုထောက်ထားပြီး၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် စီရင်နိုင်သည်ဟု အဆိုပါပုဒ်မများတွင် ဖော်ပြထားသော သီးခြားပြစ်ဒဏ်ကိုဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်ဒဏ်အစား ပုဒ်မ ၇၃ တွင် ဖော်ပြထားသောအမျိုး အစားအောက်ပို၍ လျော့သော ပြစ်ဒဏ်များအနက်၊ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ၊ စစ်တရားရုံးက ချမှတ်နိုင် သည်။

၇၅။ ။ စစ်တရားရုံးတစ်ရုံးသည်၊ ချမှတ်လိုက်သည့် ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုအပြင်၊ ပုဒ်မ ၇၃ ၏ အပိုဒ် (ဃ)၊ သို့တည်းမဟုတ် အပိုဒ် (င) တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်ဒဏ်နှင့် ထိုပုဒ်မ၏ အပိုဒ် (စ) မှ (င) အထိဖြစ်သော အပိုဒ်များတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်ဒဏ်များအနက်၊ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုဖြစ်စေ၊ တစ်ခုထက်ပို၍ဖြစ်စေ၊ ပူးပေါင်းပြီးချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင်စစ်တရားရုံးတစ်ရုံးသည်၊ အခြားပြစ်ဒဏ်တစ်ခုမချမှတ်စေကာမူ၊ ပုဒ်မ ၇၃ ၏ အပိုဒ် (ဃ)၊ သို့တည်းမဟုတ် အပိုဒ် (င) တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်ဒဏ်နှင့် ထိုပုဒ်မ၏ အပိုဒ် (စ) မှ (င) အထိဖြစ်သော အပိုဒ်များတွင် သီးခြား ဖော်ပြထားသောပြစ်ဒဏ်များအနက်၊ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုဖြစ်စေ၊ တစ်ခုထက်ပို၍ဖြစ်စေ၊ ပူးပေါင်းပြီးချမှတ်နိုင်သည်။

၇၆။ ။ အရာရှိတစ်ဦးအား၊ ပုဒ်မ ၇၃ ၏ အပိုဒ် (က) မှ (ဂ) အထိဖြစ်သော အပိုဒ်များတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်ဒဏ်များအနက်၊ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခု မချမှတ်မီ၊ ရှုတ်ချ၍ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ဒဏ် ချမှတ်ရမည်။

၇၇။ ။ စစ်တရားရုံးသည်၊ အရာခံငိုလ်အဆင့်အောက်ရှိသော၊ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာ စစ်မြေပြင်ပြစ်ဒဏ် ရသူတစ်ဦးဦးအား၊ တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင် ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်သည့်အတွက်၊ စစ်မြေပြင်ပြစ်ဒဏ်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုချမှတ်နိုင်သည်။ စစ်မြေပြင်ပြစ်ဒဏ်သည်၊ လူကိုချုပ်ချယ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်ကြမ်းဖို့ ဖြစ်သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေရမည်။ သို့သော်လည်း အသက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကိုယ် အင်္ဂါကိုသော်လည်းကောင်း ထိခိုက်စေသည့်ပြစ်ဒဏ် မျိုးမဖြစ်စေရ။ ထို့ပြင်အဆိုပါစစ်မြေပြင် ပြစ်ဒဏ်တွင်၊ ရိုက်နှက်ဆုံးမခြင်း မပါဝင်စေရ။

၇၈။ ။ ပြစ်ဒဏ်လျော့ပေါ့ပြောင်းလွဲခြင်းကိစ္စအတွက် စစ်မြေပြင်ပြစ်ဒဏ်သည်၊ ပုဒ်မ ၇၃ ပြစ်ဒဏ်များအချိုးအစားတွင် ရှိသီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်ဒဏ်များ အချိုးအစားတွင် အမြဲတမ်း စစ်မြေပြင်ပြစ်ဒဏ်၏နေရာ၊ ထုတ်ပစ်ဒဏ်အောက် ကပ်လျက်ရှိသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၇၉။ ။ စစ်တရားရုံးတစ်ရုံးက တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်၊ ထောင်ဒဏ်၊ စစ်မြေပြင်ပြစ်ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာခံငိုလ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အကြပ်တစ်ဦးအား ချမှတ်သော အချို့ပြစ်ဒဏ်များ၏ အကျိုး သက်ရောက်ခြင်း၊ မဟုတ်စစ်မှုထမ်းခြင်းမှအမြဲတမ်း ထုတ်ပစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရသော အရာခံငိုလ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အကြပ်တစ်ဦးသည်၊ တပ်သား အဆင့်သို့လည်းလျော့ချခြင်းခံရသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၈၀။ ။ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းပြီးသူတစ်ဦးဦးအား၊ တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင် တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင် စစ်တရားရုံးက အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ကို၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသူ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ်ကို အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ဒဏ်နှင့် တစ်ဦးကို တပ်သားအဆင့်တွင် ပူးပေါင်းလျက်ဖြစ်စေ၊ မပူးပေါင်းဘဲဖြစ်စေ၊ ချမှတ်သည့်အခါ ဆက်လက်ထားရှိခြင်း။

သတ်မှတ်ထားသော အရာရှိက ထိုသူကို တပ်သားအဆင့်တွင် ဆက်လက်စစ်မှု ထမ်းရန်ညွှန်ကြားနိုင်သည်။ ထို့ပြင် တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ချမှတ်ခဲ့လျှင် ယင်းသို့ တပ်သားအဖြစ်နှင့် စစ်မှုထမ်းသည့်ကာလကို၊ ထိုသူကျခံရသော တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအဖြစ်ဖြင့်ရေတွက်ရမည်။

၈၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူများက ကျွန်ုပ်တို့သောပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ စစ်တရားရုံးဖြင့်မဟုတ်ဘဲ၊ တရားရုံးဖြင့်စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမပြုဘဲ၊ ပုဒ်မ ၈၂၊ ၈၅၊ ၈၆ နှင့် ၈၇ တို့တွင်ဖော်ပြထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း ပြစ်ဒဏ်များကို ချမှတ်နိုင်သည်။

စစ်တရားရုံးဖြင့်မဟုတ်ဘဲ၊
အခြားနည်းဖြင့်ချမှတ်သောပြစ်ဒဏ်များ။

၈၂။ ။ ပုဒ်မ ၈၃ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ တပ်မှူးတစ်ဦးသည်၊ သို့တည်း အရာရှိနှင့်အရာခံဗိုလ်မဟုတ်သူ မဟုတ် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်၊ တပ်မတော်များအား ချမှတ်နိုင်သောပြစ်ဒဏ်များ။ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က သီးခြားဖော်ပြသောအခြားအရာရှိတစ်ဦးသည်၊ ဤအက်ဥပဒေအရဖြစ်သော ပြစ်မှုတစ်ခုကျွန်ုပ်တို့သည်ဟု စွပ်စွဲ ခြင်းခံရသည်လည်းဖြစ်၍၊ အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာခံဗိုလ်လည်းမဟုတ်သော ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား၊ သတ်မှတ်ထားသည့်နည်းလမ်းအတိုင်း စစ်ဆေးစီရင်၍၊ အောက်ပါပြစ်ဒဏ်များအနက်၊ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ တစ်ခုထက်ပို၍သော်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ထားသည်အထိ ချမှတ်နိုင်သည်။

- (က) စစ်ဘက်အချုပ်တွင် နှစ်ဆယ့်ရှစ်ရက်ထိ ထောင်ဒဏ်။
- (ခ) စစ်တန်းလျားများတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်္ဘောတွင် နှစ်ဆယ့်ရှစ်ရက်ထိ လိုင်းချုပ်။
- (ဂ) (၁) အပိုကင်းတာဝန်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် အပိုတာဝန်များ။
- (၂) အပိုအလုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပိုစစ်ရေးပြခြင်းများ။
- သို့ရာတွင် အဆိုပါ တာဝန်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ရေးပြခြင်းများသည်၊ အရေအတွက်အားဖြင့် တစ်ဆယ့်လေးကြိမ်ထက်မပိုစေရ။
- (ဃ) နှစ်ဆယ့်ရှစ်ရက်အတွက်ထက်မပိုသော အရည်အချင်းလစာကို ဖြတ်တောက်ခြင်း။ ထို့ပြင်၊ အကြပ်များအတွက်ဖြစ်ပါက၊ ခေတ္တအဆင့်ကိုဖြုတ်ပစ်ခြင်း။

- (င) မည်သည့်လ တစ်လတွင်မဆို၊ တစ်ဆယ့်လေးရက်အတွက်ထိ လစာနှင့်ညီမျှသော ငွေဒဏ်။
- (စ) ပြင်းထန်စွာ ပြစ်တင်ရှုတ်ချခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်တင်ရှုတ်ချခြင်း။
- (ဆ) ပုဒ်မ ၉၃ ၏ အပိုဒ် (ဆ) အရ ဒဏ်အဖြစ် လစာနှင့်စရိတ်များဖြတ်တောက်ခြင်း။
- (ဇ) တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းနေသူတစ်ဦးအတွက်ဖြစ်ပါက၊ သက်မှတ်ထားသော စစ်မြေပြင် ပြစ်ဒဏ်တစ်မျိုးမျိုးကို နှစ်ဆယ့်ရှစ်ရက်ထိ။

၈၃။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၈၂ ပါပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာတွင် စစ်မြေပြင်ပြစ်ဒဏ်ကို ထိုပုဒ်မ၏အပိုဒ်(က) နှင့် (ခ) တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်ဒဏ်များအနက်ပြစ်ဒဏ် တစ်ခုခု နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ နှစ်ခုလုံးနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပူးပေါင်းချမှတ်ခြင်းမပြုရ။

ပုဒ်မ ၈၂ အရ ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်ဒဏ်များကိုကန့်သတ်ခြင်း။

(၂) အဆိုပါ ပုဒ်မ၏ အပိုဒ် (က)၊ (ခ) နှင့် (ဂ) တို့တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် ပြစ်ဒဏ်များ အနက်၊ ပြစ်ဒဏ်နှစ်ခုသော်လည်းကောင်း၊ နှစ်ခုထက်ပို၍သော်လည်းကောင်း၊ ချမှတ်ခဲ့ပါက၊ အပိုဒ် (က) တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံပြီးမှသာလျှင်၊ အပိုဒ် (ခ)၊ သို့တည်းမဟုတ် အပိုဒ် (ဂ) တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့်ပြစ်ဒဏ်ကို စတင်ကျခံစေရမည်။

(၃) သူတစ်ဦးအား၊ အဆိုပါ အပိုဒ် (က) နှင့် (ခ) များတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်ဒဏ်များ ကိုပေါင်းစပ်၍ချမှတ်သည့်အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါပြစ်ဒဏ်များအနက်၊ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုကျခံနေရ သည့်အခါ၊ စုစုပေါင်း ပြစ်ဒဏ်သည်၊ နှစ်ဆယ့်ရှစ်ရက်ထက်မပိုစေရ။

(၄) အကြပ်အဆင့်ရှိသူတစ်ဦးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြစ်ပေးခံရသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ချိန်တွင် အကြပ်အဆင့်ရှိသူတစ်ဦးဦးအား၊ အဆိုပါပုဒ်မ၏ အပိုဒ် (က)၊ (ခ)၊ (ဂ) (၂) နှင့် (ဇ) တို့တွင် သီးခြားဖော်ပြ ထားသော ပြစ်ဒဏ်များကိုမချမှတ်ရ။

(၅) အကြပ်အဆင့်အောက်နိုင်သော အဆင့်ရှိသူတစ်ဦးဦးအား၊ အဆိုပါပုဒ်မ၏ အပိုဒ်(စ) တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်ဒဏ်ကို မချမှတ်ရ။

၈၄။ ။ ပုဒ်မ ၈၂ တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်ဒဏ်များအနက်၊ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုနှင့် ပူးပေါင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုမပါဘဲသော် လည်း ကောင်း၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်က နိုင်ငံတော်သမ္မတ ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်၊ ပုဒ်မ ၈၂ အရ ချမှတ်နိုင်သော အခြား ပြစ်ဒဏ်များနှင့် ထိုအခြားပြစ်ဒဏ်များကို မည်ရွေးမည်မျှအထိ ချမှတ်နိုင်သည်ကိုသီးခြားဖော်ပြနိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၈၂ တွင် သီးခြားဖော်ပြထား သောပြစ်ဒဏ်များအပြင် ချမှတ်နိုင် သောပြစ်ဒဏ်များ။

၈၅။ ။ ကြည်းတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာအောက်မဇယ့်သော အဖွဲ့အစည်းကို၊ ရေတပ်၊ တပ်မဟာများနှင့်အခြားအရာရှိများက သို့တည်းမဟုတ် လေတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာ (ကြည်းတပ်) အရာရှိများနှင့် အရာခံဗိုလ်များအား နှင့်တူညီသည်ဟုသတ်မှတ်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်းအောက်မဇယ့် သော အဖွဲ့အစည်းကိုကွပ်ကဲသည့် အရာရှိတစ်ဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသော အခြားအရာရှိတစ်ဦးဦးက၊ သတ်မှတ်ထားသည့်နည်းလမ်းအတိုင်း၊ ဤအက်ဥပဒေ အရ ဖြစ်သော ပြစ်မှုတစ်ခုကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံရသည့် ဗိုလ်မှူးအဆင့်အောက်နိမ့်သည့် အရာရှိ တစ်ဦးအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာခံဗိုလ်တစ်ဦးအား စစ်ဆေးစီရင်၍၊ အောက်ပါပြစ်ဒဏ်များအနက်၊ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခု ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တစ်ခုထက်ပို၍သော်လည်းကောင်း၊ ချမှတ်နိုင်သည်။

- (က) ပြင်းထန်စွာ ပြစ်တင်ရှုတ်ချခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်တင်ရှုတ်ချခြင်း၊
- (ခ) ထိုသူအားပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသည့် ပြစ်မှုကြောင့် ဆုံးရှုံးကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနှစ်နာကြောင်း ထင်ရှားသက်သေခံချက်ရှိသော ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနှစ်နာခြင်းတစ်ခုခုအတွက် လျော်ပေးပြီးသည်အထိ လစာနှင့်စရိတ်များရပ်စဲ ဒဏ်။

၈၆။ ။ ကြည်းတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မ အောက်မဇယ့်သော အဖွဲ့အစည်းကိုကွပ်ကဲသည့် တပ်မမှူးနှင့် အခြားအရာရှိများက အရာရှိတစ်ဦး၊ ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ အရာရှိများနှင့် အရာခံဗိုလ်များအား စစ်တရားရုံးချုပ်ဖွဲ့စည်းနိုင်ခွင့် အာဏာအပ်နှင်းခြင်းခံရသော ချမှတ်နိုင်သောပြစ်ဒဏ်များ၊ အရာရှိတစ်ဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ သဘောတူညီ ချက်ဖြင့် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က သီးခြားဖော်ပြသည့် အခြားအရာရှိသည်၊ ဤအက်ဥပဒေ အရ ဖြစ်သော ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံရသည့် ဂုဏ်သိက္ခာရှိသူကြီးအဆင့်အောက်နိမ့်သော အရာရှိ တစ်ဦးအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာခံဗိုလ်တစ်ဦးအား သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း စစ်ဆေးစီရင်၍ အောက်ပါပြစ်ဒဏ်များအနက်၊ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ တစ်ခုထက်ပို၍ သော်လည်းကောင်း ချမှတ်နိုင်သည်။

- (က) အဆင့်သက်တမ်းလျော့ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏အဆင့်တိုးမြှင့်ရေးသည်၊ စစ်မှုထမ်း သက်ပေါ်တွင် အရှိပြုရသောသူဖြစ်ပါက တစ်ဆယ့်နှစ်လထက် မပိုသော စစ်မှုထမ်း သက်ကို အဆင့်တိုးမြှင့်ရေးကိစ္စအတွက် လျော့ဒဏ်၊ သို့ရာတွင် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်မီ တရားခံသည် စစ်တရားရုံးဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို ရွေးချယ်နိုင်သည်။
- (ခ) မည်သည့်လ တစ်လတွင်မဆို၊ တစ်ဆယ့်လေးရက်အတွက်ထိ လစာနှင့်ညီမျှသော ငွေဒဏ်။

- (ဂ) ပြင်းထန်စွာ ပြစ်တင်ရွတ်ချဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ်ပြစ်တင်ရွတ်ချဒဏ်။
- (ဃ) ထိုသူအား ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသည့် ပြစ်မှုကြောင့်ဆုံးရှုံးကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာကြောင်း ထင်ရှားသက်သေခံချက်ရှိသော ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာခြင်းတစ်ခုခုအတွက် လျော်ပေးပြီးသည်အထိ လစာနှင့်စရိတ်များ ရပ်စဲဒဏ်။

၈၇။ ။ တပ်မှူးတစ်ဦး၊ သို့တည်းမဟုတ်နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏သဘောတူညီချက်ဖြင့်တပ်မတော် တပ်မှူးများက အရာခံငိုလ်များအား ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က သီးခြားဖော်ပြသည့် အခြားအရာရှိသည်၊ ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်ဒဏ်များ။ ဤအက်ဥပဒေအရဖြစ်သော ပြစ်မှုတစ်ခုကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်း ခံရသည့်အရာခံငိုလ်တစ်ဦးအား၊ သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း စစ်ဆေးစီရင်၍ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသည့် ပြစ်မှုကြောင့် ဆုံးရှုံးကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာကြောင်း၊ ထင်ရှားသက်သေခံချက် ရှိသော ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာခြင်းတစ်ခုခုအတွက် လျော်ပေးပြီးသည်အထိ လစာနှင့်စရိတ် များ ရပ်စဲဒဏ် ချမှတ်နိုင်သည်။

၈၈။ ။ ပုဒ်မ ၈၅၊ ၈၆ နှင့် ၈၇ တို့အနက်၊ ပုဒ်မတစ်ခုခုအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်လိုက်သည့် အမှုတိုင်းတွင်၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သောအရာရှိသည်၊ အမှုတွဲ၏ တာဝန်ခံ မိတ္တူအမှုတွဲများပို့ပေးခြင်း။ မှန်များကို၊ ပုဒ်မ ၉၀ တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြထားသော စစ်ဘက် အထက် အာဏာပိုင်ထံ သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း ပေးပို့ရမည်။

၈၉။ ။ ပုဒ်မ ၈၅၊ ၈၆ နှင့် ၈၇ တို့အနက်၊ ပုဒ်မတစ်ခုခုအရ ချမှတ်လိုက်သည့် ပြစ်ဒဏ် အမှုတွဲများကို ပြန်လည် တစ်ခုခုသည်၊ တရားဥပဒေနှင့်မညီ၊ တရားမမျှတ၊ သို့တည်းမဟုတ် များလွန်းသုံးသပ်ခြင်း။ သည်ဟု ပုဒ်မ ၉၀ တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြထားသော စစ်ဘက် အထက် အာဏာပိုင် တစ်ဦးက ယူဆလျှင်၊ အဆိုပါအာဏာပိုင်သည်၊ ထိုပြစ်ဒဏ်ကို ဖျက်သိမ်း၊ ပြောင်းလဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် လျော့ပစ်နိုင်သည်ပြင်၊ ထိုအမှု၏ အဖြစ် အပျက်အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် သင့်လျော်မည့် အခြား ညွှန်ကြားချက်တစ်ရပ်ကိုလည်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။

၉၀။ ။ ပုဒ်မ ၈၈ နှင့် ၈၉ တို့၏ ကိစ္စအလို့ငှာ “စစ်ဘက်အထက်အာဏာပိုင်” ဆိုသည်မှာ—
 (က) တပ်မှူးတစ်ဦးက ချမှတ်သောပြစ်ဒဏ်များအတွက် ဖြစ်ပါက၊ စစ်ဘက်အထက်အာဏာပိုင်၊ ထိုတပ်မှူး၏ အထက်အရာရှိတစ်ဦးဦးကို ဆိုလိုသည်။

(ခ) အခြားအာဏာပိုင်တစ်ဦးဦးက ချမှတ်သောပြစ်ဒဏ်များအတွက် ဖြစ်ပါက၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က သီးခြားဖော်ပြသည့် အခြားအရာရှိကို ဆိုလိုသည်။

၉၁။ ။ (၁) တပ်၊ တပ်ခွဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် အလားတူတပ်တစ်ခု၏ ပစ္စည်းကိရိယာ စုပေါင်းငွေဒဏ်များ၊ တန်ဆာပလာတွင် ပါဝင်သည့် လက်နက်တစ်ခုခုသော်လည်းကောင်း၊ လက်နက်တစ်ခု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုသော်လည်းကောင်း၊ ပျောက်ဆုံး သည့်အခါဖြစ်စေ၊ ခိုးယူခြင်းခံရသည့်အခါဖြစ်စေ၊ ကြည်းတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာ အောက်မငယ်သောအဖွဲ့အစည်းကို၊ ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာ (ကြည်းတပ်)နှင့် တူညီသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့်အဖွဲ့အစည်းအောက် မငယ်သောအဖွဲ့အစည်းကို ကွပ်ကဲသည့်အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသော အခြားအရာရှိတစ်ဦးဦးသည်၊ စုံစမ်းရေးခုံရုံး တစ်ခု၏ အစီရင်ခံချက်ကို ရယူပြီးနောက်၊ အဆိုပါတပ်ရှိအရာခံဗိုလ်များ၊ အကြပ်များနှင့် တပ်သားများ အား၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါပျောက်ဆုံးမှုအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ခိုးမှုအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ တာဝန်ရှိသည်ဟု၊ မိမိထင်မြင်ယူဆသော သူဟူသမျှအား စုပေါင်းငွေဒဏ် ချမှတ်နိုင်သည်။

(၂) အဆိုပါ ဒဏ်ငွေကို၊ ပေးဆောင်ရမည့်သူတစ်ဦးချင်း၏ လစာပေါ်မူတည်သည့် ရာခိုင်နှုန်း အဖြစ်ဖြင့်၊ ပေးစေရမည်။

အခန်း ၈။
ဒဏ်အဖြစ်ဖြင့် ငွေနှုတ်ယူခြင်းများ။

၉၂။ ။ အရာရှိများ၏လစာနှင့် စရိတ်များထဲမှ ဒဏ်အဖြစ်ဖြင့်အောက်ပါငွေများ နှုတ်ယူနိုင် သည်။

အရာရှိများ၏လစာနှင့် စရိတ်ထဲမှ ငွေနှုတ်ယူခြင်းများ။ (က) အရာရှိတစ်ဦးသည်၊ ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်သဖြင့်၊ ကျေနပ်ဖွယ် ကောင်းသောထုချေချက်တစ်ရပ်ကို၊ မိမိ၏တပ်မှူးအား ပေးပြီးသည့် ပြင်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတကလည်း ထိုထုချေချက်ကို လက်ခံသည့်ကိစ္စမျိုးမှတစ်ပါး၊ ထိုအရာရှိ ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်သည့် ရက်အသီးသီးအတွက် ရသင့်သောလစာနှင့် စရိတ်အားလုံး။

(ခ) အရာရှိတစ်ဦးသည်၊ ပြစ်မှုတစ်ခုကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံရပြီးသည့်နောက်၊ ရာဇဝတ် တရားရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်တရားရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဂံမ ၈၅ အဖြစ်စေ၊ ပုဂံမ ၈၆ အဖြစ်စေ၊ အာဏာသုံးစွဲနိုင်သော အရာရှိတစ်ဦးက၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင်၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ထိုအရာရှိ အချုပ်ခံနေရသည့်၊

- သို့တည်းမဟုတ် ရာထူးမှ ခေတ္တချထားခြင်းခံနေရသည့် ရက်အသီးသီးအတွက် ကျန်ရှိနေသေးသည့် လစာနှင့် စရိတ်အားလုံး။
- (ဂ) တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်လျက် လက်ရှိထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်လျက်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခဲ့သော၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦး၏ လစာအတွက် လျော်ပေးရန် လိုအပ်သည့်ငွေ။
- (ဃ) ပြစ်မှုတစ်ခုကျူးလွန်သဖြင့်၊ အရာရှိတစ်ဦးအား ပြစ်မှုထင်ရှားသည်ဟု စီရင်သော စစ်တရားရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၈၅ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၈၆ အရဖြစ်စေ၊ အာဏာ သုံးစွဲနိုင်သော အရာရှိတစ်ဦးက၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရ သည့်စရိတ်စကများ၊ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ ပျက်စီးနစ်နာခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးခြင်း အတွက် ဆုံးဖြတ်သည့်လျော်ကြေးကို ပေးရန်လိုအပ်သည့်ငွေ။
- (င) စစ်တရားရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၈၇ အရ အာဏာသုံးစွဲနိုင်သည့် အရာရှိတစ်ဦး က သိမ်းယူစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရပ်စဲစေရန် အမိန့်ချမှတ်သောလစာနှင့် စရိတ် အားလုံး။
- (စ) ရာဇဝတ်တရားရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၇၁ အရ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာသုံးစွဲနိုင် သည့် စစ်တရားရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၈၆ အရ အာဏာသုံးစွဲနိုင်သော အရာရှိ တစ်ဦးက ချမှတ်သည့်ဒဏ်ငွေကို ပေးဆောင်ရန် လိုအပ်သည့်ငွေ။
- (ဆ) လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း ပြုလုပ်ပြီးသည့်နောက်၊ အရာရှိ၏ မတရား ပြုလုပ်မှုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့မှုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ပေါ်ရသည်ဟု၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတက ယူဆသော ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်း၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်ရင်းပိုင်ပစ္စည်းဆုံးရှုံး ခြင်း၊ ပျက်စီးနစ်နာခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးခြင်းအတွက် လျော်ပေးရန်လိုအပ် သည့်ငွေ။
- (ဇ) အရာရှိတစ်ဦးသည်၊ တပ်မှ ရန်သူထံသို့ ထွက်ပြေးသည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်သူ၏ လက်တွင်းသို့ ကျရောက်နေစဉ် ရန်သူနှင့်အတူ အမှုထမ်းရွက်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်သူ၏ အမိန့်များကို ခံယူသည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် ရှိသင့်သောကြိုတင်စီမံမှုမရှိ ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ထင်ရှားသက်သေခံချက်ရှိသော အမိန့်ဖိဆန်မှု ကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ တာဝန်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်ရန် တမင်ပျက်ကွက်မှုကြောင့် သော် လည်းကောင်း၊ [သုံ့ပန်းဖြစ်သွားသည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံ့ပန်းဖြစ်သွားပြီး နောက်]^{၃၃} မိမိစစ်မှုထမ်းရွက်ရေးအတွက် ပြန်၍လာနိုင်သည့်အခါတွင် ပြန်လာရန် ပျက်ကွက်သည်ဟု တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤကိစ္စ

၃၃။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (ပြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။)

အလိုငှာ သတ်မှတ် ထားသော အရာရှိတစ်ဦးဦးက ဖွဲ့စည်းသော စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ခုံရုံးတစ်ခုက ယူဆလျှင်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အမိန့်အရ သိမ်းယူရမည့်ထိုအရာရှိ၏ လစာနှင့် စရိတ်အားလုံး။

- (ဈ) အရာရှိတစ်ဦး၏ မယားစရိတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိတစ်ဦး၏ တရားဝင်ကလေး၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားမဝင်သော ကလေး၏စရိတ်အတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ မယားကိုဖြစ်စေ၊ ကလေးကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရကပေးသော ကူညီ ထောက်ပံ့မှုတစ်ခုခု၏ ကုန်ကျစရိတ်အတွက်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤကိစ္စအလိုငှာ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဆောင်ရွက်ရန် လွှဲအပ်ထားသောအရာရှိ တစ်ဦးဦး၏ အမိန့်အရပေးရမည့် လိုအပ်သည့်ငွေ။

၉၃။ ။ ပုဒ်မ ၉၆ ပါ ပြဌာန်းချက်များနှင့်မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ အရာရှိတစ်ဦးမှ တစ်ပါး၊ ဤ အရာရှိမဟုတ်သူများ၏ အက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသောအခြားသူတစ်ဦး၏ လစာနှင့် စရိတ် လစာနှင့်စရိတ်များထဲမှ ငွေနှုတ်ယူခြင်းများ။ များထဲမှ ဒဏ်အဖြစ်ဖြင့် အောက်ပါငွေများကို နုတ်ယူနိုင်သည်။

- (က) တပ်မှထွက်ပြေးခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် သော် လည်းကောင်း၊ သုံးပန်းတစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပျက်ကွက်သည့်ရက် အသီး သီးအတွက်၊ ထို့ပြင် ရာဇဝတ်တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ စစ်တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၈၂ အရ အာဏာသုံးစွဲနိုင်သည့် အရာရှိတစ်ဦးကဖြစ်စေ၊ ချမှတ်သော တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်၊ ထောင်ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာရှိကဖြစ်စေ၊ စစ်တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ ချမှတ်သော စစ်မြေပြင်ပြစ်ဒဏ်ခံရသည့် ရက်အသီးသီးအတွက် လစာနှင့်စရိတ် အားလုံး။
- (ခ) အရာရှိမဟုတ်သူ တစ်ဦးသည်၊ ပြစ်မှုတစ်ခုကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံရပြီးသည့် နောက်၊ ရာဇဝတ်တရားရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်တရားရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၈၂ အရ အာဏာသုံးစွဲနိုင်သော အရာရှိတစ်ဦးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင်၊ ထို ပြစ်မှုအတွက် ထိုအရာရှိမဟုတ်သူ အချုပ်ခံနေရသည့် ရက်အသီးသီး အတွက် ကျန်ရှိ နေသေးသည့် လစာနှင့် စရိတ်အားလုံး။
- (ဂ) အရာရှိမဟုတ်သူတစ်ဦး၏ ဖျားနာမှုသည်၊ ဤအက်ဥပဒေအရဖြစ်သော ပြစ်မှုတစ်ခုခု ကို ထိုသူကျူးလွန်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သည်ဟု၊ ထိုသူအား ဆေးကုပေးသော ဆေးဘက်အရာရှိက သက်သေခံလျှင်၊ ထိုသူ ဆေးရုံတက်နေရသည့် ရက်အသီးသီး အတွက် လစာ နှင့် စရိတ်အားလုံး။

- (ဃ) အရာရှိမဟုတ်သူတစ်ဦး၏ ဖျားနာမှုသည်၊ ထိုသူ၏ အကျင့်ပျက်ပြားမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆင်ခြင်ခြင်း ကင်းမဲ့မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သည်ဟု၊ ထိုသူအား ဆေးကုပေးသော ဆေးဘက် အရာရှိက သက်သေခံလျှင်၊ ထိုသူ ဆေးရုံတက်နေရသည့် ရက်အသီးသီးအတွက် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က သီးခြားဖော်ပြသည့်အရာရှိက ချမှတ်သောအမိန့်အရ သီးခြားဖော်ပြသည့်ငွေ။
- (င) စစ်တရားရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၈၂ ၊ ၈၅ ၊ ၈၆ နှင့် ၈၇ တို့အနက် ပုဒ်မတစ်ခုခုအရ အာဏာသုံးစွဲနိုင်သည့် အရာရှိတစ်ဦးက သိမ်းယူစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရပ်စဲ စေရန် အမိန့်ချမှတ်သော လစာနှင့်စရိတ်အားလုံး။
- (စ) အရာရှိမဟုတ်သူတစ်ဦးကို ရန်သူထံမှ ပြန်လည်ရရှိသည့်နေ့ရက်နှင့် ရန်သူက [သုံးပန်း]^{၃၄} အဖြစ် ဖမ်းဆီးထားစဉ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူရန်သူလက်တွင်းရှိနေစဉ်၊ ၎င်း၏ အပြု အမူကြောင့် စစ်မှုထမ်းခြင်းမှ ၎င်းအား အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခြင်းခံရသည့် နေ့ရက်အကြား ရှိ ရက်အသီးသီးအတွက် လစာနှင့်စရိတ်အားလုံး။
- (ဆ) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအား စရိတ်စကများ ကုန်ကျ အောင်မြင်စေ၊ ဆုံးရှုံးအောင်မြင်စေ၊ ပြုလုပ်သည့်အတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆောက် အအုံတစ်ခုခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ပျက်စီးနစ်နာအောင် ဖြစ်စေ၊ ပျက်ပြုန်းအောင်ဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ်သည့်အတွက် တပ်မှူးက ချမှတ်သည့် လျော်ကြေးကို ပေးရန် လိုအပ်သည့်ငွေ။
- (ဇ) ရာဇဝတ်တရားရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၇၁ အရ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာသုံးစွဲနိုင်သော စစ်တရားရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၈၂ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၉၁ အရဖြစ်စေ၊ အခွင့် အာဏာသုံးစွဲနိုင်သည့်အရာရှိတစ်ဦးက ချမှတ်သည့်ဒဏ်ငွေကို ပေးဆောင်ရန် လိုအပ်သည့်ငွေ။
- (ဈ) အရာရှိမဟုတ်သူတစ်ဦး၏ မယားစရိတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိမဟုတ်သူတစ်ဦး၏ တရားဝင်သောကလေး၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားမဝင်သောကလေး၏စရိတ်အတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါမယားကိုဖြစ်စေ၊ ကလေးကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရက ပေးသော ကူညီထောက်ပံ့မှုတစ်ခုခု၏ ကုန်ကျစရိတ်အတွက် တပ်မတော်ကာကွယ် ရေး ဦးစီးချုပ်၏၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသော အရာရှိတစ်ဦးဦး၏ အမိန့်အရ ပေးရမည့်လိုအပ်သည့်ငွေ။

၃၄။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၇-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၁၄။)

၉၄။ ။ ပုဒ်မ ၉၃ ၊ အပိုဒ် (က) နှင့် (ခ) တို့၏ ကိစ္စများ အလို့ငှာ —

ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်ခြင်း၏ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်နှင့်နေရခြင်းသည် လုံးဝ
အားဖြင့် တစ်ရက်အတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်
အချုပ်နှင့်နေရခြင်း၏ အချိန်ကာလတွက် တစ်ရက်အတွင်းနှင့် တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် အခြားတစ်ရက်
စစ်နည်း။ အတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ တစ်ဆက်တည်းခြောက်နာရီသော်လည်း

ကောင်း၊ ခြောက်နာရီထက် ပို၍သော်လည်းကောင်း၊ မကြာမြင့်ဘဲ မည်သူ့ကိုမျှ
တစ်ရက်အတွက် ခွင့်မဲ့ ပျက်ကွက်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်နှင့်နေရသည်ဟု
မယူဆရ။

(ခ) တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူသည်၊ တစ်ရက်အောက်လျော့၍ ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်သဖြင့်၊
သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်နှင့်နေရသဖြင့် စစ်ဘက်တာဝန်ဝတ္တရားတစ်ခုခုကို ပြီးမြောက်
အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်ရာ၊ ထိုတာဝန်ဝတ္တရားကို အခြားသူတစ်ဦးက ဆောင်ရွက်
ရလျှင်၊ အဆိုပါခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၊ အချုပ်နှင့်နေရခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ တစ်ရက်
ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်နှင့်နေရခြင်းဟု ရေတွက်နိုင်သည်။

(ဂ) တစ်ဆက်တည်း တစ်ဆယ့်နှစ်နာရီဖြစ်စေ၊တစ်ဆယ့်နှစ်နာရီထက်ပို၍ဖြစ်စေ၊ခွင့်မဲ့ပျက်
ကွက်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်နှင့်နေရခြင်း၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကျရောက်သည့်
ရက်တိုင်းကို တစ်ရက်လုံးအတွက် ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်နှင့်
နေရခြင်းဟု ရေတွက်နိုင်သည်။

(ဃ) ည ၁၂ နာရီအချိန်မတိုင်မီအစပြု၍၊ ည ၁၂ နာရီကျော်လွန်ပြီးသည့်နောက်တွင်
အဆုံး သတ်သော ခွင့် မဲ့ ပျက် ကွက် ခြင်းကာလအပိုင်းအခြားကို၊
သို့တည်းမဟုတ်ထောင်ဒဏ် ကို တစ်ရက်အဖြစ်ရေတွက်နိုင်သည်။

၉၅။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည်၊ ပြစ်မှုတစ်ခု ကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲ
စစ်ဆေးစီရင်နေစဉ်လစာနှင့်စရိတ်များ ခြင်းခံရသဖြင့်၊ အချုပ်ခံနေရသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာထူးမှ
ခေတ္တချထားခြင်းခံရသည့်အခါ၊ ထိုစွပ်စွဲ ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍
စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမပြီးပြတ်ဘဲရှိနေဆဲတွင်၊ ထိုသူ၏ လစာနှင့်စရိတ်များ အနက် သုံးပုံနှစ်ပုံထက်မပိုသော
ငွေကို မပေးသေးဘဲ ဆိုင်းထားရန်၊ သတ်မှတ်ထားသော အရာရှိက ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

၉၆။ ။ ပုဒ်မ ၉၃ ၏ အပိုဒ် (င) နှင့် (ဆ) မှ (ဈ) အထိ အပိုဒ်များအရ၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်
ငွေနှုတ်ယူခြင်းအမျိုးအစားကို သောသူ၏ လစာနှင့်စရိတ်များထဲမှ နုတ်ယူသည့် စုစုပေါင်းငွေ
ကန်သတ်ခြင်း။ သည်၊ထိုသူအားအမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ဒဏ် ချမှတ်သည့်အခါမှတစ်ပါး။

မည်သည့်လတွင်မဆို၊ ထိုလအတွက် လစာနှင့်စရိတ်များ၏တစ်ဝက်ထက်မပိုစေရ။

၉၇။ ။ သူတစ်ဦးဦး၏ လစာနှင့်စရိတ်များထဲမှ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ နုတ်ယူခွင့်ပြုသောငွေ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သူရသင့်သည့် ကို၊ထိုငွေပြန်လည်ရယူတောင်းခံနိုင်သည့် အခြားနည်းတစ်ခုခုကို အစိုးရငွေမှနုတ်ယူခြင်း။ မထိခိုက်စေဘဲ၊ အငြိမ်းစားလစာထဲမှတစ်ပါး၊ ထိုသူရထိုက်သည့် အစိုးရငွေတစ်ခုခုထဲမှ နုတ်ယူနိုင်သည်။

၉၈။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည်၊ ရန်သူ၏ ဖမ်းဆီးခြင်းကိုခံရစဉ်၊ သို့တည်း သုံးပန်းတစ်ဦး၏အပြုအမူကို စုံစမ်း မဟုတ်ရန်သူ၏လက်တွင်းကျရောက်နေစဉ်၊ မိမိ၏အပြုအမူကို၊ ဤ စစ်ဆေးနေစဉ် ထိုသူ၏ လစာနှင့် အက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ အခြားတရား ဥပဒေတစ်ခုခုအရဖြစ်စေ၊ စရိတ်များ။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရမည့်အခါ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က သော် လည်းကောင်း၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က အာဏာလွှဲအပ်သောအရာရှိတစ်ဦးဦးကသော်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း မပြီးပြတ်မီ၊ ထိုသူ၏လစာနှင့်စရိတ်များ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံထက် မပိုသော ငွေကို မပေးသေးဘဲ ဆိုင်းထားရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၉၉။ ။ ဤအက်ဥပဒေ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ လစာနှင့်စရိတ်များထဲမှ နုတ်ယူခြင်းတစ်ခုခုကို၊ နုတ်ယူငွေများလျော့ခြင်း။ အခါအားလျော်စွာ၊ သတ်မှတ်ထားသည့်အာဏာပိုင်က၊ သတ်မှတ် ထားသည့်နည်းလမ်းအတိုင်း၊ သတ်မှတ်ထားသရွေ့လျော့နိုင်သည်။

၁၀၀။ ။ ပုဒ်မ ၉၂၊ အပိုဒ် (ဇ) အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ (၉၃)၊ အပိုဒ် (က)အရဖြစ်စေ၊ လစာနှင့် နုတ်ယူငွေအနက် လျော့ငွေထဲမှ စရိတ်များသိမ်းယူခြင်းခံရသည်ဖြစ်၍၊ ပုဒ်မ ၉၉ အရလျော့ခွင့်ရ သုံးပန်းအား မှီခိုနေသူများအတွက် သည်လည်းဖြစ်သော၊ သုံးပန်းများဖြစ်ကြရသည့်၊ ဤအက်ဥပဒေကို စရိတ်ထောက်ခြင်း။ လိုက်နာရသူအားလုံးနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ သတ်မှတ်ထားသော အာဏာ ပိုင်များသည် ၊ ထိုလစာနှင့်စရိတ်များထဲမှ ၊ ထိုသူများအပေါ်မှီခိုနေသူများအတွက် ၊ သင့်လျော်သော ထောက်ပံ့ကြေးငွေကို ပေးနိုင်စေရမည်။ ထို့ပြင်ထိုသို့ထောက်ပံ့ကြေးငွေပေးလျှင် ၊ ဆိုခဲ့သည့်လျော့ခြင်း သည် ၊ ထောက်ပံ့ကြေးငွေနှုတ်ပြီး ကျန်ရှိနေသောလစာ ၊ စရိတ်များနှင့်သာသက်ဆိုင်သည်ဟု မှတ်ယူရ မည်။

၁၀၁။ ။ သို့ပန်းတစ်ဦးဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျောက်နေသော၊ ဤအက်ဥပဒေကို
 သို့ပန်းအားမှီခိုနေသူများအတွက် လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးအပေါ် မှီခိုနေသူများအတွက်၊ သတ်မှတ်
 ထိုသို့ပန်း၏လစာနှင့် စရိတ်များထဲမှ ထားသောအာဏာပိုင်များက၊ ထိုသို့ပန်း၏လစာ နှင့်စရိတ်များထဲမှ
 စရိတ်ထောက်ခြင်း၊ တစ်ဝက်အောက်မလျော့သောငွေကို၊ ထောက်ပံ့ကြေးငွေအဖြစ်
 ပေးနိုင်စေရမည်။

၁၀၂။ ။ ပုဒ်မ ၁၀၀ နှင့် ၁၀၁ တို့၏ကိစ္စများအလို့ငှာ၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား၊
 တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား ပုဒ်မ၉၈တွင်ရည်ညွှန်းထားသည့်အတိုင်း၊ ထိုသူ၏အပြုအမူကို
 သို့ပန်းတစ်ဦးဖြစ်သည်ဟု စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းပြီးဆုံးသည်အထိ၊ သို့ပန်းတစ်ဦး ဆက်လက်ဖြစ်
 မှတ်ယူရမည့်ကာလအပိုင်းအခြား၊ နေသည်ဟုမှတ်ယူရမည်ဖြစ်၊ အဆိုပါအပြုအမူကြောင့် စစ်မှုထမ်း
 ခြင်းမှ ထို သူအားရွတ်ချ၍ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်လျှင်ဖြစ်စေ၊ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်လျှင်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ရွတ်ချ၍
 အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်သည်၊ သို့တည်း မဟုတ် အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်သည့်အချိန်အထိ၊ ထိုသူသည်၊ သို့ပန်းတစ်ဦး
 ဆက်လက်ဖြစ်နေသည်ဟုလည်း မှတ်ယူရမည်။

အခန်း ၉။

မင်းဆီးခြင်းနှင့်စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမပြုမီ မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ခြင်း။

၁၀၃။ ။ (၁) ပြစ်မှုတစ်ခုကမ္ဘာလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံရသော၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူ
 တစ်ဦးဦးကို၊ စစ်ဘက်အချုပ်နှင့်ထားနိုင်သည်။
 ပြစ်မှုကမ္ဘာလွန်သူများကိုချုပ်ထားခြင်း၊ (၂) အဆိုပါသူတစ်ဦးဦးကို စစ်ဘက်အချုပ်နှင့်ထားရန် အထက်
 အရာရှိတစ်ဦးဦးက အမိန့်ပေးနိုင် သည်။
 (၃) အရာရှိတစ်ဦးသည်၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု၊ သတ်ပုတ်နှောင့်ယှက်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ငရုန်းသုန်းကား
 ပြစ်မှုတွင်ပါဝင်သော အရာရှိတစ်ဦးဦးကို အဆင့်အားဖြင့် မိမိထက်ပို၍ မြင့်သူဖြစ်စေကာမူ၊ စစ်ဘက်
 အချုပ်နှင့်ထားရန် အမိန့်ပေးနိုင်သည်။

၁၀၄။ ။ (၁) တပ်မှူးတိုင်းသည်၊ ပြစ်မှုတစ်ခုကမ္ဘာလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံရသော မိမိ
 ကွပ်ကဲရသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို အချုပ်နှင့်ထားကြောင်း မိမိ
 ချုပ်ထားခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အားသတင်းပို့ပြီးသည့်နောက်၊ ပြည်သူ့အကျိုးကိုထောက်ထားရ
 တပ်မှူး၏တာဝန်ဝတ္တရား၊ ခြင်းကြောင့်၊ လေးဆယ့်ရှစ်နာရီအတွင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းပြုလုပ်
 ရန် မဖြစ်နိုင်ဟု မိမိယူဆသည့် အခါမှတစ်ပါး၊ ထိုစွပ်စွဲချက်ကို မစုံစမ်းမစစ်ဆေးဘဲ လေးဆယ့်ရှစ်နာရီ

ထက်ပို၍ ထိုသူ၏ အချုပ်နှင့်မထားရန် ဂရုစိုက်ရမည်။

(၂) တစ်မျိုးတည်း လေးဆယ့်ရှစ်နာရီထက်ကျော်လွန်ပြီး ချုပ်ထားခြင်းခံရသူတိုင်း၏ ကိစ္စကို လေ့လာကောင်း ထိုသို့လေးဆယ့်ရှစ်နာရီထက်ပို၍ ချုပ်ထားရခြင်း၏ အကြောင်းပြချက်ကိုလည်းကောင်း၊ စွပ်စွဲခြင်းခံရသူများ စစ်ဆေးစိစစ်ရေးအတွက် တိုင်းစစ်တရားရုံးတစ်ခု ဖွဲ့စည်းပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း ခံရမည့်အရာရှိထံ အစီရင်ခံရမည်။

(၃) ပုဒ်မခွဲ (၁) တွင်သီးခြားဖော်ပြထားသော လေးဆယ့်ရှစ်နာရီကိုရေတွက်ရာ၌၊ တနင်္ဂနွေနေ့များနှင့် အစိုးရ၏အခြားရုံးပိတ်ရက်များကိုချန်လှပ်ထားရမည်။

(၄) နိုင်ငံတော်သို့ဝတ်သည့် ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ဤအက်ဥပဒေကို သိုက်နာရသူတစ်ဦးအား ထိုသူကူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုတစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ အခွင့်ရအာဏာပိုင်တစ်ဦးဦးက စစ်ဆေးစိစစ်ခြင်းမပြီးပြတ်မီ၊ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ စစ်ဘက်အချုပ်တွင် ချုပ်ထားခြင်း ဆိုင်းရာ၊ စည်းကမ်းနည်းလမ်းနှင့် ချုပ်ထားနိုင်သည့်အာဏာပိုင်တစ်ဦးတစ်ဦး၏ အမိန့်အရ နည်းဥပဒေများ ပြုနိုင်သည်။

၁၀၅။ ။ ပုဒ်မ ၁၀၃ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ချုပ်ထားခြင်းခံနေရသူဖြစ်သည့်ပြင်၊

အချုပ်နှင့်ထားခြင်းနှင့်	တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းနေရသူလည်းမဟုတ်သောသူတစ်ဦးဦးအား
စစ်တရားရုံးတွင်စစ်ကြာ၍	စစ်ဆေးစိစစ်ရန်အတွက်စစ်တရားရုံးတစ်ရုံးဖွဲ့စည်းစေရန် အမိန့်
အချိန်ကာလ။	မပေးသေးဘဲ ရှစ်ရက်ထက်ပို၍ အချုပ်ခံနေရသည့်အမှုတိုင်းတွင်၊

ထိုသူ၏ ထပ်မျှကာ ကြိမ်ကြိမ်ရသည့်အကြောင်းများပါရှိသည့် အထူးစိစစ်ခံချက်တစ်ခုကို သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း ပေးဖို့ရမည်ဖြစ်သည်။ စစ်တရားရုံးအဖွဲ့ဝင်များရုံးထိုင်ရန် စုစည်းရာတ်ရှိသည့်အထိ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ အချုပ်မှုလွှတ်သည်အထိ၊ အလားတူစစ်ရင်ခံချက်တစ်ခုကိုလည်း ရှစ်ရက်တစ်ကြိမ်ပေးပို့ရမည်။

၁၀၆။ ။ မည်သည့်အခါခေါ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ရဲအရာရှိတစ်ဦးဦး၏

နယ်ဘက်အာဏာပိုင်များက	အာဏာပိုင်နက်အတွင်း၊ ဤအက်ဥပဒေအရဖြစ်သော ပြစ်မှု
ဖမ်းဆီးခြင်း။	တစ်ခုခုကူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံရသည့် ဤအက်ဥပဒေကို

လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးရှိနေလျှင်၊ ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ရဲအရာရှိသည်၊ ထိုသူအား ဖမ်းဆီးရေးနှင့် စစ်ဘက်အချုပ်သို့ လက်ရောက်အပ်ရေးအတွက် ထိုသူ၏ တပ်မှူး၊ လက်မှတ်ရေးထိုးသော ဇာတင်းဆိုတာတစ်ရပ်ကို ရရှိသောအခါ၌၊ ထိုအရေးများတွင် ကူညီရမည်။

၁၀၇။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ ထပ်မံထွက်ပြေးလျှင်၊ ထိုသူပါဝင်

စစ်ပြေးရန်ကို ဖမ်းဆီးခြင်း

သည့်တပ်အဖွဲ့၊ ဌာန၊ တပ်၊ သင်္ဘော၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွဲထုတ်တပ်၏ တပ်မှူးက၊ ထိုစစ်ပြေးကို ဖမ်းဆီးရန် အကူအညီပေးနိုင်မည်ဟု

ယူဆသည်။ နယ်ဘက်အာဏာပိုင်များထံ၊ ထိုတပ်မှထွက်ပြေးကြောင်း၊ စာရေးအကြောင်းကြားရမည်။ အဆိုပါအာဏာပိုင်များသည်၊ ထိုအကြောင်းကြားစာ ရသည့်အခါ၊ အဆိုပါစစ်ပြေးအား ဖမ်းဆီးရန် အတွက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ဖမ်းဆီးရန် ဝရမ်းထုတ်ထားသူတစ်ဦးဖြစ်ဘိသကဲ့သို့၊ အရေးယူ ရမည်ဖြစ်၊ ဖမ်းဆီးရမိသောအခါ၊ ထိုသူကိုစစ်ဘက်အချုပ်အခြာလက်ရောက်အပ်ရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိပြီး၊ စစ်ပြေး တစ်ဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွင့်အာဏာမပါဘဲ ခရီးသွားနေသူတစ်ဦးဖြစ်သည်ဟုလည်း ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသောသူတစ်ဦးဦးကို၊ ရဲအရာရှိတစ်ဦးဦးက ဝရမ်းမရှိဘဲ ဖမ်းဆီးနိုင်သည်ဖြစ်၊ တရားဥပဒေ နှင့်အညီ အရေးယူရန် အနီးဆုံးရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့မှောက်သို့ ကြန့်ကြာမှုမရှိဘဲ၊ ထိုသူကို ခေါ်လာရမည်။

၁၀၈။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ ရရှိသင့်သော အခွင့်အာဏာမရရှိ

ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်ခြင်းကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း

ဘဲ၊ နှစ်ဆယ်တစ်ရက်မျှ၊ မိမိ၏ တာဝန်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်ရန်အ ပျက်ကွက်သည်အခါ၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးခုံရုံးတစ်ခုကို ဆောင်လျှင်နိုင် သမျှဆောင်လျှင်စွမ်းစွမ်းစေရမည်။ ထို့ပြင်သတ်မှတ်ထားသည့်

နည်းလမ်းအတိုင်း၊ ထိုခုံရုံးက သက်သေများကို ကျမ်းသစ္စာသော်လည်းကောင်း၊ ကတိသစ္စာသော်လည်း ကောင်း၊ ပြုစေပြီးနေ့နက်၊ ထိုသူ၏ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်မှုနှင့်ထိုသူအား အပ်နှံထားသော အစိုးရပိုင်ပစ္စည်းများ၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်နက်များ၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်များ၊ ပစ္စည်းကိရိယာတန်ဆာပလာများ၊ အဝတ်အစား၊ သို့တည်းမဟုတ် လိုအပ်သောပစ္စည်းများလျော့၍ နေခြင်းတစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးရမည်။ ထို့နောက်အဆိုပါခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်ခြင်းသည်၊ ရရှိသင့်သော အခွင့်အာဏာမရှိဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြား လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ ပျက်ကွက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကျေနပ်ပါက၊ ထိုခုံရုံးသည်၊ အဆိုပါခွင့်မဲ့ ပျက်ကွက်ခြင်း နှင့် ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်ခြင်း၏ ကာလအပိုင်းအခြားအပြင်၊ ပစ္စည်းလျော့နေခြင်းရှိလျှင်၊ အဆိုပါပစ္စည်းလျော့နေခြင်းကိုပါ ကြေညာရမည်။ ထို့နောက် ထိုသူပါဝင်သောတပ်အဖွဲ့၊ တပ် သို့တည်း မဟုတ် သင်္ဘောကို ကွပ်ကဲသည့်အရာရှိက၊ ထိုတပ်အဖွဲ့၊ တပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်္ဘော၏စစ်တရားဗုံး မှတ်တမ်းစာအုပ်တွင် ထိုကြေညာချက်ကို ရေးသွင်းရမည်။

(၂) ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်သည်ဟု ကြေညာခြင်းခံရသူသည်၊ ယင်းသို့ကြေညာပြီးသည့်နောက်လာ၍ ဖမ်းဆီးခြင်းမခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအားဖမ်း၍မရလျှင်၊ ဤအက်ဥပဒေ၏ကိစ္စများအလို့ငှာ၊ စစ်ပြေး တစ်ယောက်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၀၉။ ။ (၁) တပ်ထိန်းချုပ်မှုများကို၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ကသော်လည်းကောင်း၊
တပ်ထိန်းချုပ်မှုများ သတ်မှတ်ထားသော အရာရှိတစ်ဦးဦးကသော်လည်းကောင်း၊ ခန့်
အပ်နိုင်သည်။

(၂) တပ်ထိန်းချုပ်တစ်ဦး၏ တာဝန်ဝတ္တရားများသည်၊ ပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက် အချုပ်နှင့်ထားသူ
များကို စောင့်ထိန်းရန်လည်းကောင်း၊ စည်းကမ်းနှင့်စနစ်တကျရှိမှုကို ထိန်းသိမ်းရန်လည်းကောင်း၊
တပ်မတော်တွင်ပါဝင်အမှုထမ်းရွက်နေကြသော၊ သို့တည်းမဟုတ် တွဲဖက်ထားသောသူများက အဆိုပါ
စည်းကမ်းနှင့်စနစ်တကျရှိမှု ဖောက်ဖျက်ခြင်းကိုတားမြစ်ရန်လည်းကောင်းဖြစ်သည်။

(၃) တပ်ထိန်းချုပ်တစ်ဦးသည်၊ ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုတစ်ခု
နှင့်စွပ်စွဲ ခြင်းခံရသော၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးကို မည်သည့်အခါမဆို ဖမ်းဆီးပြီးနောက်၊
စစ်ဆေး စီရင်ရန်အတွက် ချုပ်ထားနိုင်သည့်ပြင်၊ စစ်တရားရုံးကသော်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၈၂ အရ
အခွင့်အာဏာ သုံးစွဲနိုင်သည့် အရာရှိတစ်ဦးကသော်လည်းကောင်း၊ ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်း
နှင့်အညီ ကျခံရမည့် ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခု အကျိုးသက်ရောက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း
တပ်ထိန်းချုပ်တစ်ဦးသည်၊ မိမိ၏အခွင့်အာဏာကိုသုံးစွဲပြီး မည်သည့်ပြစ်ဒဏ်ကိုမျှမပေးရ။

သို့ရာတွင် အရာရှိမဟုတ်သူ တပ်ထိန်းချုပ်တစ်ဦးသည်၊ အရာရှိတစ်ဦးကို အခြားအရာရှိတစ်ဦး
၏ အမိန့်အရမှတစ်ပါး၊ မဖမ်းဆီးရ။ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်မထားရ။

အခန်း ၁၀။

စစ်တရားရုံးများ

၁၁၀။ ။ ဤအက်ဥပဒေ၏ ကိစ္စများအလို့ငှာ၊ အောက်ပါအတိုင်း၊ စစ်တရားရုံးလေးမျိုး
စစ်တရားရုံးအမျိုးအစားများ ရှိရမည်။

- (က) စစ်တရားရုံးချုပ်၊
- (ခ) တိုင်းစစ်တရားရုံး၊
- (ဂ) အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ် နှင့်
- (ဃ) တပ်တွင်းစစ်တရားရုံး။

၁၁၁။ ။ နိုင်ငံတော်သမ္မတကဖြစ်စေ၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ကဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်
သမ္မတ၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က၊
စစ်တရားရုံးချုပ် ဖွဲ့စည်းရန် အာဏာ၊ ဤကိစ္စအလို့ငှာ၊ အမိန့်စာဖြင့်အာဏာ အပ်နှင်းထားသော အရာရှိ
တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ၊ စစ်တရားရုံးချုပ်တစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၁၁၂။ ။ စစ်တရားရုံးချုပ်တစ်ခု ဖွဲ့စည်းရန်အာဏာရရှိထားသော အရာရှိတစ်ဦးကဖြစ်စေ၊
 တိုင်းစစ်တရားရုံးဖွဲ့စည်းရန် အာဏာ။ ထိုအရာရှိတစ်ဦးဦးက၊ ဤကိစ္စအလို့ငှာ၊ အမိန့်စာဖြင့် အာဏာ
 အပ်နှင်းထားသော အရာရှိတစ်ဦးဦးက ဖြစ်စေ၊ တိုင်းစစ်တရားရုံး
 တစ်ရုံးကိုဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၁၁၃။ ။ ပုဒ်မ ၁၁၁၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၁၁၂ အရ၊ ထုတ်ပေးသောအမိန့်စာတွင် ထို
 ပုဒ်မ ၁၁၁ နှင့် ၁၁၂ အရ၊ အမိန့်စာကို ထုတ်ပေးသောအရာရှိက သင့်တော်မည်ဟုထင်သည့်
 ထုတ်ပေးသောအမိန့်စာတွင် ကန့်သတ်ချက်များ၊ ခြွင်းချက်များ၊ သို့တည်း မဟုတ် စည်းကမ်းချက်
 ပါဝင်သည့်အကြောင်းအရာများ။ များပါဝင်နိုင်သည်။

၁၁၄။ ။ အောက်ပါအာဏာပိုင်များမှာ အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ်တစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းရန်အာဏာ
 အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ် ရှိရမည်။
 ဖွဲ့စည်းရန်အာဏာ။

- (က) နိုင်ငံတော်သမ္မတကဖြစ်စေ၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ကဖြစ်စေ၊ ဤကိစ္စ
 အလို့ငှာ၊ အမိန့်တစ်ရပ်ဖြင့် အာဏာအပ်နှင်းထားသောအရာရှိတစ်ဦး၊
- (ခ) တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင်၊ စစ်မြေပြင်၌ တပ်ဖွဲ့များကိုကွပ်ကဲနေသည့်အရာရှိ၊
 သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာရှိက၊ ဤကိစ္စအလို့ငှာ၊ အာဏာအပ်နှင်းထားသည့် အရာရှိ
 တစ်ဦး၊
- (ဂ) စစ်စည်းကမ်းနှင့် စစ်ဘက်လတ်တလောလိုအပ်ခြင်းများကို ထိုက်သင့်သလို
 ထောက်ထား၍၊ ပြစ်မှုတစ်မှုကို စစ်တရားရုံးချုပ်တစ်ခုဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်ရန်မဖြစ်နိုင်ဟု
 ထင်မြင်ယူဆသည့်အခါ၊ တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင် တပ်မတော်၏ခွဲထုတ်ထားသော
 အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုခုကို ကွပ်ကဲနေသည့်အရာရှိတစ်ဦး။

၁၁၅။ ။ စစ်တရားရုံးချုပ်တစ်ခုတွင် ငါးဦးအောက်မနည်းသော အရာရှိများပါဝင်ရမည်။
 စစ်တရားရုံးချုပ်တွင် ထိုအရာရှိအသီးသီးသည်၊ ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိအဖြစ်ဖြင့် အနည်းဆုံးသုံးနှစ်
 ပါဝင်သူများ။ အမှုထမ်းရွက်ပြီးသူ ဖြစ်ရမည် ပြင်၊ ထိုအရာရှိများအနက်၊ အနည်းဆုံးလေးဦး
 သည်၊ ဗိုလ်ကြီးအဆင့်ရှိသူများဖြစ်ရမည်။

သို့ရာတွင် သုံးနှစ်အောက်လျော့သော စစ်မှုထမ်းသက်ရှိသည့် အရာရှိတစ်ဦးသည်၊ စက်ရှင်
 တရားသူကြီးတစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရာဘက်စက်ရှင်တရားသူကြီးတစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့်သော်
 လည်းကောင်း၊ အနည်းဆုံးနှစ်နှစ်အမှုထမ်းရွက်ခဲ့ဘူးသူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားလွှတ်တော်

ရှေ့နေတစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့် အနည်းဆုံးဆယ်နှစ်အမှုလိုက်လဲဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူအားစစ်တရားရုံးချုပ်တွင် ခန့်အပ်နိုင်သည်။

၁၁၆။ ။ တိုင်းစစ်တရားရုံးတစ်ရုံးတွင် သုံးဦးအောက်မနည်းသော အရာရှိများပါဝင်ရမည်။
 တိုင်းစစ်တရားရုံးတွင် ပါဝင်သူများ။ ထိုအရာရှိအသီးသီးသည်၊ ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိအဖြစ်ဖြင့် အနည်းဆုံးနှစ်နှစ် အမှုထမ်းရွက်ပြီးသူဖြစ်ရမည်။

၁၁၇။ ။ အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ်တစ်ခုတွင်၊ သုံးဦးအောက်မနည်းသော အရာရှိများပါဝင်ရမည်။
 အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ် တွင်ပါဝင်သူများ။

၁၁၈။ ။ စစ်တရားရုံးချုပ်၊ တိုင်းစစ်တရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ် အသီးသီးတွင်၊ တရားခံသည် ကြည်းတပ်မှဖြစ်လျှင်၊ အဖွဲ့ဝင်အများသည်၊
 စစ်တရားရုံးများတွင် ပါဝင်သူများ။ ကြည်းတပ်မှဖြစ်ရမည်။ တရားခံသည် ရေတပ်မှဖြစ်လျှင်၊ အဖွဲ့ဝင်အများသည်၊ ရေတပ်မှဖြစ်ရမည်။ တရားခံသည် လေတပ်မှဖြစ်လျှင်၊ အဖွဲ့ဝင်အများသည်၊ လေတပ်မှဖြစ်ရမည်။

၁၁၉။ ။ (၁) တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးတစ်ရုံးတွင်၊ အောက်ပါအရာရှိများရုံးထိုင်နိုင်သည်။
 တပ်တွင်းစစ်တရားရုံး။

- (က) ကြည်းတပ်အတွက်ဖြစ်လျှင် တပ်အဖွဲ့၊ တပ်၊ ဌာန၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွဲထုတ်တပ်တစ်ခုခု၏ တပ်မှူး၊
- (ခ) ရေတပ်အတွက်ဖြစ်လျှင် သင်္ဘော၊ တပ်၊ ရေတပ်စခန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေတပ်စခန်းခွဲ တစ်ခုခု၏တပ်မှူး၊
- (ဂ) လေတပ်အတွက်ဖြစ်လျှင် လေတပ်စခန်း၊ လေတပ်ရင်း၊ တပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွဲထုတ်တပ်တစ်ခုခု၏ တပ်မှူး၊
- (ဃ) တွဲဖက်ထား၍ အမှုထမ်းရွက်နေကြသည်၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသော အကြပ်နှင့် တပ်သားများကို ကွပ်ကဲနေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ပေးနိုင်သော အပိုစ် (က)၊ (ခ)၊ သို့တည်းမဟုတ် အပိုစ် (ဂ) တွင် ဖော်ပြထားသည့် တပ်မှူးတစ်ဦးဦး။

(၂) တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးအသီးသီးတွင် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း ပြုလုပ်သည့်အရာရှိတစ်ဦးတည်းသာ ပါဝင်ရမည်။ သို့သော်လည်း အခြားအရာရှိနှစ်ဦးသည်၊ မှခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ချက်များ တစ်လျှောက်လုံးတွင် တက်ရောက်ရမည်။ ထိုသို့တက်ရောက်သောအရာရှိနှစ်ဦးအား၊ ကျမ်းသစ္စာဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာဖြစ်စေ၊ မပြုစေရ။

၁၂၀။ ။ (၁) စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းစတင်ပြီးသည့်နောက်၊ စစ်တရားရုံးတစ်ရုံးတွင် ပါဝင်သည့် စစ်တရားရုံးများ အဖွဲ့ဝင် ဦးရေသည်၊ အနည်းဆုံးတရားဝင်ဦးရေအောက် လျော့ ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ သွားလျှင်၊ ထိုစစ်တရားရုံးကိုဖျက်သိမ်းရမည်။

သို့ရာတွင် စစ်တရားရုံးချုပ်ဖွဲ့စည်းသည့်အရာရှိက အနည်းဆုံးတရားဝင်ဦးရေပြည့်ရန် အဖွဲ့ဝင် အသစ်များကို ခန့်အပ်သည့်ပြင် စစ်တရားရုံး၏မူလအဖွဲ့ဝင်သုံးဦးလည်း စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းတစ်လျှောက် လုံးတွင် ကျန်ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး ဤပုဒ်မခွဲပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ စစ်တရားရုံးချုပ်တစ်ခုနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ၊ ထို့ပြင်အဖွဲ့ဝင်သစ် တစ်ဦးဦးသည်၊ ကျမ်းသစ္စာဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာဖြစ်စေ၊ ပြုပြီးသော အခါ၊ တရားခံ၊ တရားလိုဘက်မှလိုက်ပါသူများ၊ တရားခံဘက်မှလိုက်ပါသူများနှင့် စစ်ဥပဒေအရာရှိ၏ ရွှေ့တွင် ယခင်ကစစ်ဆေးမေးမြန်းပြီးသည့် သက်သေတစ်ဦးစီ၏ ရေးမှတ်ထားပြီး သက်သေခံချက်ကို စစ်တရားရုံးအား ဖတ်ပြပြီးနောက်၊ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို ဆက်လက်ပြုလုပ်နိုင်သည်။

(၂) ဆုံးဖြတ်ချက်မချမှတ်မီ၊ တရားခံများနာသောကြောင့် ဆက်လက်စစ်ဆေးစီရင်ရန် မဖြစ်နိုင် လျှင်၊ စစ်တရားရုံးကို ဖျက်သိမ်းရမည်။

(၃) စစ်တရားရုံးဖွဲ့စည်းသည့်အရာရှိသည်၊ စစ်ဘက်လတ်တလော လိုအပ်ခြင်းများ၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်စည်းကမ်းအရ လိုအပ်ခြင်းများကြောင့်၊ ထိုစစ်တရားရုံးဆက်လက်ဖွဲ့ထိုင်ရန်မဖြစ်နိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မသင့်လျော်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ အဆိုပါစစ်တရားရုံးကို ဖျက်သိမ်းနိုင်သည်။

(၄) ဤပုဒ်မအရ စစ်တရားရုံးကိုဖျက်သိမ်းသည့်အခါ၊ တရားခံကို ထပ်မံစစ်ဆေးစီရင်နိုင်သည်။

၁၂၁။ ။ စစ်တရားရုံးချုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ စစ်တရားရုံးချုပ်နှင့် အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ်တို့၏ အာဏာများ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက် ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာ ရသူတစ်ဦးဦးအား စစ်ဆေး စီရင်ရန်နှင့် ဤအက်ဥပဒေက ခွင့်ပြုသည့် ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခု ချမှတ်ရန် အာဏာရှိရမည်။

၁၂၂။ ။ တိုင်းစစ်တရားရုံးမှာ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုတစ်ခုခု တိုင်းစစ်တရားရုံးများ၏ အတွက် အရာရှိမှတစ်ပါး၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသော အခြားသူ အာဏာများ၊ တစ်ဦးဦးအား စစ်ဆေးစီရင်ရန်နှင့် သေဒဏ်၊ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်၊ သို့တည်း မဟုတ် နှစ်နှစ် ထက်ပိုသော ထောင်ဒဏ်မှတစ်ပါး၊ ဤအက်ဥပဒေက ခွင့်ပြုသည့် အခြားပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခု ကို ချမှတ်ရန် အာဏာရှိရမည်။

သို့ရာတွင် တိုင်းစစ်တရားရုံးတစ်ရုံးသည်၊ အရာခံငိုလ်တစ်ဦးအား၊ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရ။

၁၂၃။ ။ (၁) တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးသည်၊ ပုဒ်မခွဲ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊
တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးများ၏ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထိုက်သော မည်သည့်ပြစ်မှုကိုမဆို
အာဏာများ၊ စစ်ဆေး စီရင်နိုင်သည်။

(၂) တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးသည်၊ အမြန်အရေးယူရန် အရေးကြီးသော
အကြောင်းလည်းမရှိသည့်ပြင်၊ စစ်စည်းကမ်းကို ထိခိုက်နစ်နာမှုလည်းမရှိလျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု
စွပ်စွဲခြင်းခံရသောသူအား၊ စစ်ဆေးစီရင်ရန်အတွက် တိုင်းစစ်တရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် တန်းပြည့်
စစ်မှုထမ်းချိန်တွင် အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ် ဖွဲ့စည်းနိုင်သည့် အခွင့်အာဏာရအရာရှိထံ အမှုကိုတင်ပြနိုင်
သည့်အခါ၊ ထိုသို့တင်ပြခြင်းမပြုဘဲ၊ ပုဒ်မ ၃၂၊ ၃၃၊ ၃၆၊ ၆၄ (၂) နှင့် ၇၀ တို့အနက် ပုဒ်မ တစ်ခုခုအရ
ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုတစ်ခုခု၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်တွင်းစစ်တရားရုံး၊ ရုံးထိုင်နေသည့် အရာရှိ
အပေါ် ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမပြုရ။

(၃) တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးသည်၊ အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာခံငိုလ်မှတစ်ပါး ထိုတပ်တွင်း
စစ်တရားရုံး၊ ရုံးထိုင်နေသည့် အရာရှိ၏ကွပ်ကဲခြင်းခံနေရသော ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသော
အခြားသူတစ်ဦးဦး အား စစ်ဆေးစီရင်နိုင်သည်။

(၄) တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးသည်၊ သေဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ်
ပုဒ်မခွဲ (၅) တွင်သီးခြားဖော်ပြထားသော ကန့်သတ်ချက်ထက်ပိုသည့် ထောင်ဒဏ်မှတစ်ပါး၊ ဤ
အက်ဥပဒေ အရချမှတ်နိုင်သည့် အခြားပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုကို ချမှတ်နိုင်သည်။

(၅) တပ်တွင်းစစ်တရားရုံး၊ ရုံးထိုင်သည့်အရာရှိသည်၊ ဗိုလ်မှူးအဆင့်အောက်မနိမ့်သော အဆင့်
ရှိသူဖြစ်လျှင်၊ ပုဒ်မခွဲ (၄) တွင် ရည်ညွှန်းသည့် ကန့်သတ်ချက်သည် ထောင်ဒဏ်တစ်နှစ်၊ ထို့ပြင် အဆိုပါ
အရာရှိသည်၊ ဗိုလ်မှူးအဆင့်အောက်မနိမ့်သောအဆင့်ရှိသူဖြစ်လျှင်၊ ပုဒ်မခွဲ (၄) တွင် ရည်ညွှန်းသည့်
ကန့်သတ်ချက်သည် ထောင်ဒဏ်သုံးလဖြစ်ရမည်။

၁၂၄။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးအား၊ စစ်တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်
ခုတ်ယူအကြိမ်စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုတစ်ခုအတွက် တရားသေလွှတ်လိုက်
တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်း၊ သည့်အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်လိုက်သည့်အခါ၊
သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၈၂၊ ၈၅၊ ၈၆ နှင့် ၈၇ တို့အနက်၊ ပုဒ်မတစ်ခုခုအရ အရေးယူပြီးသည့်အခါ၊

ထိုသူကို ထိုပြစ်မှုအတွက် စစ်တရားရုံးဖြင့် ထပ်မံ၍ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမပြုရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ ပုဒ်မများအရ အရေးယူခြင်းမပြုရ။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ စစ်တရားရုံးချုပ်၊ တိုင်းစစ်တရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျဉ်းစစ် တရားရုံးချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်မပြုသေးသမျှ၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်သည် ခိုင်လုံခြင်းမရှိ၊ ထိုသို့ခိုင်လုံ ခြင်းမရှိသောကြောင့် တရားခံအား တရားသေလွှတ်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သည်ဟု မဆိုရ။

၁၂၅။ ။ (၁) ပုဒ်မခွဲ (၂) တွင်ပြဌာန်းသည့်အတိုင်းမှတစ်ပါး၊ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းဆိုင်ရာ ကာလစည်းကမ်းသတ်မှတ် တစ်ဦးဦးအား၊ ပြစ်မှုကဏ္ဍလွန်သည့်နေ့ရက်မှ သုံးနှစ်ကုန်ဆုံးသည့် အခါ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် စစ်တရားရုံးဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို

စတင်မပြုလုပ်ရ။

(၂) ပုဒ်မခွဲ (၁) ပါပြဌာန်းချက်များသည်၊ စစ်ပြေးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၃၆ တွင် ဖော်ပြထားသည့် ပြစ်မှုများအနက် ပြစ်မှု တစ်ခုခုကို စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းနှင့်မသက်ဆိုင်စေရ။

(၃) ပုဒ်မခွဲ (၁) တွင်ဖော်ပြထားသည့် ကာလအပိုင်းအခြားကို တွက်စစ်ရာတွင် ထိုသူပြစ်မှု ကဏ္ဍလွန်ပြီးသည့်နောက် သို့မဟုတ်သုံးပန်းတစ်ယောက်ဖြစ်နေသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်သူ၏နယ်မြေတွင် ရောက်ရှိ နေသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခြင်းကိုရှောင်တိမ်းနေသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးထားခြင်းကို ဖြစ်စေ၊ ရာထူးမှခေတ္တချထားခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ ခံနေရစဉ် ဆေးရုံတက်ရသည့်၊ ကာလကို ထည့်သွင်းတွက်စစ် ခြင်းမပြုရ။

(၄) လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ စစ်မှုထမ်းအဖြစ်စာရင်းသွင်းသည့်ပြစ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် တန်းပြည့် စစ်မှုထမ်းချိန် မဟုတ်သည့်အခါတွင် စစ်ပြေးမှုကဏ္ဍလွန်သူတစ်ဦးသည်၊ အရာရှိမဟုတ်သည့်ပြင်၊ ထိုပြစ်မှု ကဏ္ဍလွန်ပြီးသည့်နောက်၊ တပ်မတော်၏အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုတွင်၊ သုံးနှစ်အောက်မနည်း၊ စံနမူနာပြု လောက်အောင်လည်း တစ်ဆက်တည်း အမှုထမ်းရွက်ခဲ့လျှင်၊ ထိုသူအား၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် စစ်ဆေး စီရင်ခြင်းကို စတင်မပြုလုပ်ရ။

၁၂၆။ (၃) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ ဤအက်ဥပဒေပါပြစ်မှုတစ်ခုကို

ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီးနောက်	ကျူးလွန်ပြီးနောက်၊
ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူအဖြစ်မှ	ရပ်စဲပြီး
ရပ်စဲသွားသူ၏တာဝန်	ဖြစ်သော်လည်း။ ထိုသူကို ထိုပြစ်မှု အတွက် စစ်တက်အချုပ်နှင့်
	ထားနိုင်သည်ပြင်၊ ဤအက်ဥပဒေကို ဆက်လက်လိုက်နာနေရဘိ

သကဲ့သို့၊ ထိုသူအား စစ်ဆေးစီရင်၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူအဖြစ်မှ ရပ်စဲပြီးသည့်နောက် ခြောက်လအတွင်း၊ ထိုသူအား စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း စတင်မပြုလုပ်လျှင်၊ ထိုသူအား ပြစ်မှုတစ်ခုအတွက် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမပြုလုပ်ရ။

သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မခွဲပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ စစ်ပြေးမှုကိုဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းသည့်ပြစ်မှုကိုဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၃၆ တွင် ဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုများအနက်၊ ပြစ်မှုတစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်သော ထိုသူတစ်ဦးအား စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းနှင့်မသက်ဆိုင်စေရ။ သို့တည်း မဟုတ် ရာဇဝတ်တရားရုံးအပြင်၊ စစ်တရားရုံးကလည်း စစ်ဆေးစီရင်နိုင်သော ပြစ်မှုတစ်ခုကို စစ်ဆေးစီရင်ရန် ရာဇဝတ်တရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို မထိခိုက်စေရ။)

(၃) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား၊ စစ်တရားရုံးက တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်၊ သို့တည်း မဟုတ် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်သောအခါ၊ ထိုသူသည် ရွတ်ချ၍ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခံရန်ဖြစ်စေ၊ စစ်မှုထမ်းခြင်း မှ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခံရန်ဖြစ်စေ၊ ကျခံရစေကာမူ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့်၊ ဤ အက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူအဖြစ်မှ ရပ်စဲသွားပြီဖြစ်စေကာမူ ထိုသူတစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ်ကျခံရသည်ကာလအတွင်း ဤအက်ဥပဒေသည်၊ ထိုသူနှင့်သက်ဆိုင်စေရမည်ပြင်၊ ထိုသူသည် ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူဆက်လက်ဖြစ်နေဘိသကဲ့သို့၊ ထိုသူအား အချုပ်နှင့်ထားနိုင်သည်၊ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည်၊ ထောင်ချနိုင်သည်၊ ထို့ပြင် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်။

(၄) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား၊ စစ်တရားရုံးက သေဒဏ်ချမှတ်သောအခါ၊ ထိုပြစ်ဒဏ်ကို ဆောင်ရွက်ပြီးသည်အထိ၊ ဤအက်ဥပဒေသည်၊ ထိုသူနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

၀၂၇။ ။ ဤအင်္ဂါဥပဒေအရဖြစ်သော ပြစ်မှုတစ်ခုမျှကို ကျူးလွန်သည်။ ဤအင်္ဂါဥပဒေကို
 စစ်ဆေးစီရင်သည့်နေ့ရက်၊ လိုက်နာရသည့်တစ်ဦးတည်းက၊ မည်သည့်နေရာတွင်မဆို၊ ထံသို့ပါပြီမို့
 အတူကပ်စစ်ဆေးစီရင်၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်။

၀၂၈။ ။ ရာဇဝတ်တရားရုံးနှင့်စစ်တရားရုံးမှာ (ပြစ်မှုထမ်းခံနှင့်စစ်လျဉ်း၍ - စီရင်ပိုင်ခွင့်
 ရာဇဝတ်တရားရုံးကိုဖြစ်စေ၊ အာဏာအသီးသီးရှိနေသောအခါ၊ ထိုမူဝင်းကို(၁)မည်သည့်
 စစ်တရားရုံးကိုဖြစ်စေ ရွေးချယ်ခြင်း၊ တရားရုံးကိုစစ်ဆေးစီရင်ရမည်ဟု၊ တရားခံတို့က 'စစ်ဆေးရန်'
 အတွက် စစ်တရားရုံးသို့ ပို့စည်းနိုင်သည့် အခွင့်အာဏာရတရားရှိ
 မှီတည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသည့် အခြားအရာရှိက မိမိ၏ သဘောအတိုင်းဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်သည်။
 ထို့ပြင် ထိုအရာရှိသည် ထိုမူဝင်းကိုစွဲကို စစ်တရားရုံးက စစ်ဆေးစီရင်ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လျှင်၊ တရားခံ
 အား စစ်ဘက်အချုပ်နှင့်ထားရမည်ဟု၊ မိမိ၏သဘောအတိုင်း ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

၀၂၉။ ။ (၁) စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရရှိထားသော ရာဇဝတ်တရားရုံးသည်၊ စွပ်စွဲထားသောပြစ်မှု
 ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူကို အာဏာရရှိသည့်အခါ၊ မိမိရုံးတွင်ပင်စွဲဆိုရမည်ဟု
 လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် ထင်မြင်ယူဆသည့်အခါ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို၊ အနီးဆုံးရာဇဝတ်
 ရာဇဝတ်တရားရုံးက တရားသူကြီးထံလက်ရောက်ပေးနိုင်သည့်အခါ၊ လက်လက်အရေးယူရန်
 တောင်းဆိုနိုင်သည့်အာဏာ၊ လက်ရောက်ပေးအပ်ခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတထံ တင်ပြ
 ခြင်းကိုစွဲ မပြီးပြတ်မီ၊ မူဝင်းကိုစွဲဆောင်ရွက်ချက်များနှင့်ဆိုင်ထားခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၀၂၈ တွင်
 ရည်ညွှန်းထားသည့်အရာရှိအား၊ ၎င်း၏သဘောအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်၊ ထိုရာဇဝတ်တရားရုံးက
 နှိပ်စက်စောင့်ကြည့်တောင်းဆိုနိုင်သည်။

(၂) အဆိုပါကိစ္စတိုင်းတွင်၊ ထိုအရာရှိသည်၊ ထောက်ဆိုချက်အရ လိုက်နာဆောင်ရွက်လျက်
 ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို၊ လက်ရောက်ပေးအပ်ရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် မူဝင်းကိုစွဲ ဆိုရမည်ရုံး ရွေးချယ်ရေး
 ပြဿနာကိုဆုံးဖြတ်ရန်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတထံ ချက်ခြင်းတင်ပြရမည်။ ထိုသို့တင်ပြသည့်ကိစ္စနှင့်စစ်လျဉ်း
 ၍၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ်ဖြစ်စေရမည်။

(၃) ဤအင်္ဂါဥပဒေကို လိုက်နာရသည့် တရားခံတစ်ဦးသည်၊ ရာဇဝတ်တရားရုံးတွင် စစ်ဆေး
 စီရင်ခြင်းကိုခံနေရသောအခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုတရားခံအား စစ်ဆေးစီရင်ရမည်ရုံး အမျိုးအစားနှင့်
 စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဆုံးဖြတ်ချက်ချရသေးမီ၊ ထိုတရားခံကို စစ်ဘက်အချုပ်နှင့်ထားနိုင်
 သည်။ စစ်ဆေးသည့်တရားရုံးက၊ ထိုတရားခံကို စစ်ဆေးရမည်ဟု တောင်းဆိုသည့်အခါ၊ ထိုတရားရုံး
 ရှေးမှောက်သို့ပို့ရမည်။

၁၃၀။ ။ (၁) တည်ဆဲအခြားတရားဥပဒေတွင် မည်သို့ပင်ရှိစေကာမူ စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှု စစ်တရားရုံးဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်ပြီးသော ထင်ရှားစီရင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားသေလွှတ်ခြင်းခံရသူ အမှုများကို ရာဇဝတ်တရားရုံးကထပ်မံ တစ်ဦးအား၊ ထပ်တူဖြစ်သည့်ပြစ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ထပ်တူဖြစ် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း၊

သည့်အကြောင်းခြင်းရာများအတွက်၊ ရာဇဝတ်တရားရုံးက၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထပ်မံစစ်ဆေးစီရင်နိုင်သည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေအရ စစ်တရားရုံးက ပြစ်ဒဏ်စီရင်ချက်ချမှတ်ခြင်းခံရသူတစ်ဦးကိုဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၈၂၊ ၈၅၊ ၈၆၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၈၇ တို့အနက်၊ ပုဒ်မတစ်ခုခုအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရသူတစ်ဦးကိုဖြစ်စေ၊ ထပ်တူဖြစ်သည့်ပြစ်မှုအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ထပ်တူဖြစ်သည့် အကြောင်း ခြင်းရာများအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ရာဇဝတ်တရားရုံးက စစ်ဆေး၍၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်လျှင်၊ ထိုတရားရုံးသည်၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာတွင်၊ အဆိုပါပြစ်မှုအတွက် ထိုသူခံရပြီးဖြစ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကို ထောက်၍ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း (၁၁)

စစ်တရားရုံးများလိုက်နာရမည့်ကျင့်ထုံး

၁၃၁။ ။ စစ်တရားရုံးချုပ်၊ တိုင်းစစ်တရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ်တွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်သောအရာရှိ၊ ပါဝင်သည့်အဖွဲ့ဝင်များအနက်၊ ဝါအရင့်ဆုံးအဖွဲ့ဝင်သည် ထို စစ်တရားရုံး၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ရမည်။

၁၃၂။ ။ စစ်တရားရုံးချုပ်အသီးသီးတွင်၊ စစ်ဥပဒေအရာရှိတစ်ဦးပါဝင်ရမည်ဖြစ်၊ တိုင်း စစ်ဥပဒေအရာရှိ၊ စစ်တရားရုံးအသီးသီး၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ် အသီးသီးတွင်လည်း စစ်ဥပဒေအရာရှိတစ်ဦးပါဝင်နိုင်သည်။ ထို စစ်ဥပဒေအရာရှိသည်၊ စစ်ဥပဒေချုပ်ဌာနမှ အရာရှိတစ်ဦးသော်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါအရာရှိတစ်ဦးကို မရနိုင်လျှင်၊ စစ်ဥပဒေချုပ်ကဖြစ်စေ၊ ဒုတိယစစ်ဥပဒေချုပ်တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ၊ သဘောတူသည့် သင့်တော်သူ တစ်ဦးဦးသော်လည်းကောင်း ဖြစ်ရမည်။

၁၃၃။ ။ (၁) စစ်တရားရုံးချုပ်၊ တိုင်းစစ်တရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ် ကန့်ကွက်ခြင်း၊ ဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်သည့်အခါတိုင်း၊ စစ်တရားရုံး၊ ရုံးထိုင်လျှင်ထိုင် ချင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်သောအရာရှိနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၏ အမည်များကို တရားခံအားဖတ်ပြရမည်။ ထိုသို့ဖတ်ပြပြီးသော

အခါ၊ ထိုစစ်တရားရုံးတွင် ပါဝင်ရုံးထိုင်နေသောအရာရှိတစ်ဦးဦး၏ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို ကန့်ကွက်လို၊ မလိုတရားခံအား မေးမြန်းရမည်။ ထို့ပြင် ပုဒ်မ ၁၂၀ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၁)အရ အဖွဲ့ဝင်အသစ်တစ်ဦးဦးခန့်အပ်လျှင်၊ ထိုသို့ ခန့်အပ်ပြီးနောက် စစ်တရားရုံးချုပ် ရုံးထိုင်လျှင်ထိုင်ချင်း၊ ထိုအဖွဲ့ဝင်အသစ်တစ်ဦးနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း ဤနည်းလမ်းအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

(၂) အဆိုပါအဖွဲ့ဝင်အရာရှိတစ်ဦးဦးအား တရားခံကကန့်ကွက်လျှင်၊ တရားခံ၏ ကန့်ကွက်ချက်နှင့် ကန့်ကွက်ခံရသောအရာရှိ၏ ချေပချက်တို့ကိုကြားနာ၍၊ ရေးမှတ်ရမည်။ ထို့ပြင် ကန့်ကွက်ခံရသော အရာရှိ၏မျက်ကွယ်တွင်၊ ကျန်ရှိနေသော အဖွဲ့ဝင်အရာရှိများက ကန့်ကွက်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်။

(၃) မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော အဖွဲ့ဝင်အရာရှိများ၏ ဦးရေတစ်ဝက်ကဖြစ်စေ၊ တစ်ဝက်ထက်ပိုသောအဖွဲ့ဝင်အရာရှိများကဖြစ်စေ၊ ကန့်ကွက်ချက်ကို ထောက်ခံမဲပေးလျှင်၊ ကန့်ကွက်ချက်ကိုလက်ခံရမည်။ ထိုအခါ၊ ကန့်ကွက်ခံရသော အဖွဲ့ဝင်သည် နုတ်ထွက်ရမည်။ ထို့နောက် တရားခံ၏ ကန့်ကွက်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးကို မထိခိုက်စေဘဲ၊ လစ်လပ်သည့်နေရာတွင် အခြားအရာရှိတစ်ဦးအား၊ သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်းခန့်အပ်နိုင်သည်။

(၄) ကန့်ကွက်ခြင်းမပြုလုပ်သည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ၊ ကန့်ကွက်ခြင်းပြုလုပ်ပြီး ကန့်ကွက်ခြင်းကို ပယ်လိုက်သည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ၊ ကန့်ကွက်ချက်ကိုလက်ခံသဖြင့်၊ နုတ်ထွက်သွားသောအရာရှိတစ်ဦး၏ နေရာတွင်၊ အခြားအရာရှိတစ်ဦးကို ခန့်အပ်ပြီး၊ ထိုအရာရှိအားကန့်ကွက်ခြင်းမပြုလုပ်သည့်အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုလုပ်သည့်ကန့်ကွက်ချက်ကို လက်မခံသည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ၊ စစ်တရားရုံးသည်၊ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကိုဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၃၄။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၁၂၀ နှင့် ပုဒ်မ ၁၃၃ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အတိုင်းမှတစ်ပါး၊ အဖွဲ့ဝင်၊ စစ်ဥပဒေအရာရှိ စစ်တရားရုံးတစ်ရုံး၏အဖွဲ့ဝင်အသီးသီးနှင့် စစ်ဥပဒေအရာရှိသည်၊ နှင့်သက်သေတို့ကျမ်းသစ္စာ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကိုမစမီ၊ ကျမ်းသစ္စာကိုဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာကိုဖြစ်စေပြုရမည်။

(၂) စစ်တရားရုံးတွင် သက်သေခံသူ အသီးသီးအား၊ သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ကျမ်းသစ္စာကို ဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာကိုဖြစ်စေ၊ နည်းလမ်းတကျပြုစေပြီးမှ စစ်မေးရမည်။

(၃) သက်သေသည်၊ အသက်တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်အောက် ကလေးတစ်ယောက်ဖြစ်သည့်ပြင်၊ အမှန်ထွက်ဆိုရမည့်တာဝန်ဝတ္တရားကိုနားလည်စေကာမူ၊ ကျမ်းသစ္စာ၏ သဘောကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကတိသစ္စာ၏သဘောကိုသော်လည်းကောင်း၊ နားမလည်ဟု စစ်တရားရုံးကထင်မြင်ယူဆသောအခါ၊ ပုဒ်မခွဲ (၂) ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုရ။

၁၃၅။ ။ (၁) ပုဒ်မခွဲ (၂) နှင့် (၃) တို့၏ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ စစ်တရားရုံး အဖွဲ့ဝင်များကမဲပေးခြင်း။ သည် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို တစ်ဝက်ထက်ပိုသည့် မဲများအရ ချမှတ်ရမည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ် ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ၊ မဲအရေအတွက်တူညီနေသည့်အခါ စစ်တရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ တရားခံကိုသက်သာခွင့်ပေးသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်စေရမည်။

(၂) စစ်တရားရုံးချုပ်သည်၊ အဖွဲ့ဝင်အနည်းဆုံး သုံးပုံနှစ်ပုံ၏ သဘောတူညီချက်ကို မရရှိဘဲ၊ သေဒဏ်မချမှတ်ရ။

(၃) အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ်သည်၊ အဖွဲ့ဝင်အားလုံး၏ သဘောတူညီချက်ကိုမရရှိဘဲ၊ သေဒဏ် မချမှတ်ရ။

(၄) ကန့်ကွက်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့်ကိစ္စမှအပ၊ အခြားကိစ္စများတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည့်အရာရှိ၌၊ အနိုင်မဲပေးပိုင် ခွင့်ရှိရမည်။

၁၃၆။ ။ ဤအက်ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ သက်သေခံ အက်ဥပဒေ သက်သေခံနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် (The Evidence Act) သည်၊ စစ်တရားရုံးတစ်ရုံးတွင် စစ်ဆေး ယေဘုယျ [xxx] ၁၁ ဥပဒေ စီရင်သည့် မှုခင်းကိစ္စအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

၁၃၇။ ။ ပြစ်မှုတစ်ခုဖြင့်စွဲဆိုခြင်းခံရသူသည်၊ တစ်ဦးတည်းစွဲဆိုခြင်းခံရသည်ဖြစ်စေ၊ အခြား တရားခံ၏ သက်သေခံ သူတစ်ဦးနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူများနှင့်ပူးတွဲ၍ စွဲဆိုခြင်း ခံရသည်ဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုဆိုင်ရာ စစ်ဆေးစီရင်မှုတွင် မိမိအတွက် ကိုယ်တိုင်သက်သေခံရန် အရည်အချင်းရှိသူဖြစ်ရမည်။ ထိုသူ၏ သက်သေခံချက်ကို၊ ထိုသူနှင့်ပူးတွဲ၍ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းခံရသူတစ်ဦးအပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ အများအပေါ် တွင်ဖြစ်စေ အသုံးပြုနိုင်သည်။

သို့ရာတွင် —

- (က) တရားခံက မိမိသဘောအတိုင်း သက်သေခံလိုသောအခါမှတစ်ပါး၊ အခြားအခါ များတွင် တရားခံကိုသက်သေအဖြစ် စစ်မေးခြင်းမပြုရ။
- (ခ) [တရားခံက သက်သေမခံမီ၊ စစ်တရားရုံးသည်၊ တရားခံ၌ သက်သေခံရန် တာဝန်ဟူ၍ မရှိဟု သတိပေးရမည့်ပြင်၊ တရားခံက သက်သေခံလျှင်၊ တရားခံနှင့် ပူးတွဲစစ်ဆေး

၃၅။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် ပယ်ဖျက်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း ၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅)ရက်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၁၄။

စီရင်ခြင်းခံရသူတစ်ဦးအပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ အများအပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ တရားခံ၏ သက်သေခံချက်ကိုအသုံးပြုနိုင်သည်ဟုလည်း တရားခံအား သတ်ပေးရမည်။]⁹⁵

- (ဂ) တရားခံက သက်သေမခံ ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် ထိုသို့ပျက်ကွက်ခြင်းကိုအကြောင်းပြုလျက်၊ တရားလိုဘက်က အာဘော်ကိုမပြောရ။အဆိုပါပျက်ကွက်ခြင်းကို အကြောင်းပြုလျက် တရားခံအား နစ်နာစေမည့်ယူဆချက်ကို မည်သည့်စစ်တရားရုံးကမျှ မယူဆရ။

ဤအက်ဥပဒေအရ တရားခံရရှိသည့် မိမိအတွက်ကိုယ်ပိုင်သက်သေခံနိုင်ခွင့်သည်၊ ကျမ်းသစ္စာမပြုဘဲ ထွက်ဆိုချက်ပြုနိုင်ခွင့်အစားဖြစ်ရမည်။ ထိုအခွင့်အရေးနှစ်ရပ်အနက် မိမိကြိုက်နှစ်သက်ရာ အခွင့်အရေးကိုသုံးစွဲနိုင်သည်။

၁၃၈။ ။ စစ်တရားရုံးသည်၊ တရားစီရင်ရာတွင် မည်သည့်အကြောင်းကိစ္စနှင့်မဆို စပ်လျဉ်း၍ တရားစီရင်ရာတွင် ကိစ္စအချို့ကို အဖွဲ့ဝင်များ၏ စစ်ဘက်ဗဟုသုတကို သက်သေခံချက်မယူဘဲ သက်သေခံချက်မယူဘဲလက်ခံခြင်း၊ လက်ခံနိုင်သည်။

၁၃၉။ ။ (၁) စစ်တရားရုံးဖွဲ့စည်းသည့်အရာရှိ၊ စစ်တရားရုံး၏ ဥက္ကဋ္ဌ၊ စစ်ဥပဒေအရာရှိ သက်သေများအား သို့တည်းမဟုတ် တရားခံ၏တပ်မှူးသည်၊ မိမိလက်မှတ်ရေးထိုးသော သမ္ဗာန်စာချုပ်အပ်ခြင်း၊ သမ္ဗာန်စာဖြင့် သူတစ်ဦးဦးအား၊ သက်သေခံရန်ဖြစ်စေ၊ စာတမ်းအမှတ်အသားတစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ အခြားအရာတစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ တင်ပြရန်ဖြစ်စေ၊ သမ္ဗာန်စာတွင် ပေါ်ပြထားသည့် နေ့ရက်နှင့်အချိန်တွင် မေါ်ပြထားသည့်နေရာသို့လာရောက်ရန် ဆင့်ခေါ်နိုင်သည်။

(၂) စစ်ဘက်အမိန့်အာဏာကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအတွက် ဖြစ်ပါက ထိုသူ၏ တပ်မှူးထံသို့ သမ္ဗာန်စာကိုပို့ရမည်။ ထိုတပ်မှူးက ထိုသူအပေါ် သမ္ဗာန်စာချုပ်အပ်ရမည်။

(၃) အခြားသက်သေ တစ်ဦးဦးအတွက် ဖြစ်ပါက ထိုသက်သေ ရှိနိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် နေထိုင်သောဒေသအတွင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသည့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံ သမ္ဗာန်စာပို့ရမည်။ ထို့ပြင်အဆိုပါရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်၊ ထိုသက်သေအပေါ် မိမိ၏တရားရုံးတွင် အလိုရှိသည့် သက်သေဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ သမ္ဗာန်စာချုပ်အပ်ရမည်။

⁹⁵။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၀၀-၆၀) အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ ပြန်ဟောင်းပြန်တစ်။ အပိုင်း ၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ စောက်တိုဘာလ (၁၅)ရက်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၁၄။

(၄) သက်သေတစ်ဦး၏ လက်ရှိဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ခွင့်ရှိသော သီးခြား စာတမ်းအမှတ်အသားတစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ အခြားအရာ တစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထိုသက်သေအားတင်ပြခိုင်းသောအခါ၊ သမ္မာန်စာတွင် ထိုစာတမ်းအမှတ်အသား၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာတစ်ခုခုကို တိကျမှန်ကန်နိုင်သမျှ မှန်ကန်အောင်ဖော်ပြရမည်။

၁၄၀။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၁၃၉ ပါ မည်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမျှ သက်သေခံ အက်ဥပဒေရှိ တင်ပြခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ပုဒ်မ ၁၂၃ နှင့် ပုဒ်မ ၁၂၄ တို့၏အကျိုးသက်ရောက်ခြင်းကို ရသည့် စာတမ်းအမှတ် မထိခိုက်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် [စာတိုက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များက သော်လည်းကောင်း၊ ကြေးနန်းဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များက သော်လည်းကောင်း]။^{၃၇} ထိန်းသိမ်းထားရသော ချောစာနှင့်ဖြစ်စေ၊

စာပို့ကတ် နှင့်ဖြစ်စေ၊ ကြေးနန်းစာနှင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားစာတမ်းအမှတ်အသားနှင့်ဖြစ်စေ၊ မသက်ဆိုင်ဟု မှတ်ယူရ မည်။

(၂) ထိုသို့ထိန်းသိမ်းထားသော စာတမ်းအမှတ်အသား တစ်ခုခုကို စစ်တရားရုံး၏ကိစ္စအတွက် အလိုရှိသည်ဟု ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ စက်ရှင်ထရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားလွှတ်တော်က ထင်မြင်ယူဆလျှင်၊ ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီးကဖြစ်စေ၊ စက်ရှင်တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ တရားလွှတ်တော် ကဖြစ်စေ၊ ညွှန်ကြားသူထံသို့ ထိုစာတမ်းအမှတ်အသားကို လက်ရောက်ပေးအပ်ရန်၊ ထိုရာဇဝတ် တရားသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ စက်ရှင်တရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားလွှတ်တော်၊ သက်ဆိုင်ရာရာက စာတိုက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များကို သော်လည်းကောင်း၊ ကြေးနန်းဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များကို သော်လည်းကောင်း၊ ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။

(၃) အဆိုပါ စာတမ်းအမှတ်အသားတစ်ခုခုကို ထိုကိစ္စတစ်ခုခုအတွက် အလိုရှိသည်ဟု အခြား ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတစ်ဦးဦးကသော်လည်းကောင်း၊ ရဲမင်းကြီးတစ်ဦးဦးကသော်လည်းကောင်း၊ ခရိုင်ရဲဝန်တစ်ဦးဦးကသော်လည်းကောင်း၊ ထင်မြင်ယူဆလျှင်၊ ထိုခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ စက်ရှင် တရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားလွှတ်တော်က အမိန့်မချမှတ်မီ၊ အဆိုပါစာတမ်းအမှတ်အသားကို ရွာဖွေစေပြီးနောက်သိမ်းဆည်းထားရန်၊ ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ရဲမင်းကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ခရိုင်ရဲဝန်သက်ဆိုင်ရာရာက စာတိုက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များကိုဖြစ်စေ၊ ကြေးနန်း ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များကိုဖြစ်စေ၊ ဆင့်ဆို နိုင်သည်။

၃၇။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) မြင့် အစားထိုးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း ၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅)ရက်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၁၄။

၁၄၁။ ။ (၁) စစ်တရားရုံးဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်နေစဉ် တရားမျှတမှု ရရှိရေးအတွက် သက်သေကို သက်သေများကို စစ်ဆေး စစ်မေးရန်လိုအပ်သည်ဟု ထိုစစ်တရားရုံးက ထင်မြင်ယူဆသည့် မေးမြန်းရန် အတွက် ပြင်၊ အမှု၏အခြေအနေအရ မသင့်တော်သော နှောင့်နှေးကြန့်ကြာ ကော်မရှင်များ၊ ခြင်းမရှိဘဲ၊ စရိတ်စကကုန်ကျခြင်းမရှိဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကသိကအောက်ဖြစ်ခြင်းမရှိဘဲ၊ ထိုစစ်တရားရှေ့သို့ ထိုသက်သေတက်ရောက်ခြင်းကိုမရရှိနိုင် ဟုလည်း ယူဆသောအခါ၊ ထိုစစ်တရားရုံးသည်၊ ထိုသက်သေ၏သက်သေခံချက်ကို ရယူရန်ကော်မရှင်ထုတ်ပေးစေ ခြင်းငှာ၊ စစ်ဥပဒေချုပ်အားတိုက်ရိုက် အကြောင်းကြားနိုင်သည်။

(၂) ထိုအခါ၊ စစ်ဥပဒေချုပ်သည်၊ လိုအပ်သည်ဟုမိမိယူဆလျှင်၊ ထိုသက်သေနေထိုင်သော ဒေသန္တရနယ်နိမိတ်အတွင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသော ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ ပထမတန်း ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မခွဲ (၄)တွင် ဖော်ပြထားသည့် အရာရှိ တစ်ဦးဦးထံသို့ ထိုသက်သေ၏သက်သေခံချက်ကို ရယူရန်ကော်မရှင်ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

(၃) ကော်မရှင်ထုတ်ပေးခြင်းခံရသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီးမှာ၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးဖြစ်လျှင်၊ ထိုခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤကိစ္စအလို့ငှာ ထိုခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ခန့်အပ်သော ပထမတန်း ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်၊ ထိုသက်သေရှိရာနေရာသို့ သွားရောက်၍ဖြစ်စေ၊ ထိုသက်သေကို မိမိရှေ့သို့ သမ္ဗန်စာဖြင့်ဆင့်ခေါ်၍ဖြစ်စေ၊ သက်သေခံချက်ကိုရေးမှတ်ယူရမည်ပြင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေအရ၊ ဝရမ်းမှုများ စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင် သက်သေခံချက်ကိုရယူသည့်နည်းလမ်းအတိုင်း ထိုသူ၏ သက်သေခံချက်ကို ရယူမည်ဖြစ်၍၊ ထိုသို့စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင် သုံးစွဲသည့်အာဏာများကို ဤကိစ္စ အလို့ငှာ သုံးစွဲနိုင်သည်။

(၄) သက်သေသည်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြင်ပတွင်နေထိုင်သောအခါ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏၊ [ကောင်စစ်အရာရှိ]“ တစ်ဦးဦးထံသို့ဖြစ်စေ၊ ထိုသက်သေနေထိုင်သည့်နေရာတွင် ကျမ်းသစ္စာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကတိသစ္စာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပြုခိုင်းရန်အခွင့်အာဏာရှိသော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားအရာရှိတစ်ဦးဦးထံသို့ဖြစ်စေ၊ ထိုကော်မရှင်ကိုထုတ်ပေးနိုင်သည်။

(၅) ဤပုဒ်မနှင့် ပုဒ်မ ၁၄၂ ရှိ “စစ်ဥပဒေချုပ်” ဆိုသည့်စကားရပ်တွင် ဒုတိယစစ်ဥပဒေချုပ် ပါဝင်သည်။

၃၈။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း ၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်၊ စာမျက်နှာ ၁၀၀၈။

၁၄၂။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၁၄၁ အရ ကော်မရှင်ထုတ်ပေးရသော အမှုတစ်ခုခုတွင် တရားလိုဘက် ကော်မရှင်အရ သက်သေ တစ်ဦးအား စစ်ဆေးမေး မြန်းခြင်း။ အမှုလိုက်အရာရှိနှင့် တရားခံအသီးသီးတို့သည်၊ အမှုနှင့်သက်ဆိုင် သည်ဟု စစ်တရားရုံးကထင်မြင်သော မေးမြန်းချက်စာတမ်းများကို ရေးသားပေးပို့နိုင်သည်။ ထို့နောက် ကော်မရှင်အရ ဆောင်ရွက်ရ မည့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးကဖြစ်စေ၊ အရာရှိကဖြစ်စေ၊ ထိုမေးမြန်းချက် စာတမ်းများအရ သက်သေကို စစ်မေးရမည်။

(၂) ထိုတရားလိုဘက်အမှုလိုက်အရာရှိနှင့် ထိုတရားခံသည်၊ ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီးမူ့သို့ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာရှိရှေ့သို့ မိမိတို့ကိုယ်စားရှေ့နေများအား သွားရောက်စေနိုင်သည်။ သို့တည်း မဟုတ်တရားခံသည်၊ အချုပ်နှင့်နေရသည့်အခါမှတစ်ပါး၊ ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့သို့ သို့တည်းမဟုတ်၊ ထိုအရာရှိရှေ့သို့ ကိုယ်တိုင်လာရောက်နိုင်သည်။ ထို့ပြင်အဆိုပါသက်သေအားစစ်မေးခြင်း၊ ပြန်လှန် စစ်မေးခြင်း၊ ထပ်မံစစ်မေးခြင်းတို့ကို အကြောင်းအားလျော်စွာ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

(၃) ပုဒ်မ ၁၄၁ အရ ထုတ်သော ကော်မရှင်ကို နည်းလမ်းတကျ ဆောင်ရွက်ပြီးသည့်နောက်၊ ထိုကော်မရှင်အရ စစ်မေးပြီးသည့်သက်သေ၏ အစစ်ခံချက်နှင့်အတူ ထိုကော်မရှင်ကို၊ စစ်ဥပဒေချုပ် ထံသို့ပြန်ပို့ရမည်။

(၄) ပုဒ်မခွဲ (၃)အရ ပြန်ပို့သည့်ကော်မရှင်နှင့် သက်သေအစစ်ခံချက်ကိုရသည့်အခါ၊ စစ်ဥပဒေချုပ်သည်၊ ထိုကော်မရှင်နှင့် သက်သေအစစ်ခံချက်ကို၊ ကော်မရှင်ထုတ်ပေးရန်၊ တောင်းဆိုသည့် စစ်တရားရုံး သို့ဖြစ်စေ၊ ထိုစစ်တရားရုံးဖျက်သိမ်းပြီးဖြစ်လျှင်၊ ထိုတရားခံအား စစ်ဆေးစီရင်ရန်ဖွဲ့စည်း သည့် အခြား စစ်တရားရုံးသို့ဖြစ်စေ၊ ပို့ရမည်။ ထို့ပြင်တရားလိုဘက် အမှုလိုက်အရာရှိနှင့် တရားခံအား ထိုကော်မရှင်၊ ထိုကော်မရှင်အတွက် အစီရင်ခံစာနှင့် ထိုသက်သေအစစ်ခံချက်တို့ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးနိုင် ခွင့်ပေးရမည်ဖြစ်၊ တရားမျှတသောကန့်ကွက်ချက်များကို ထောက်ထားလျက်၊ ထိုအမှုတွင် တရားလိုဘက် အမှုလိုက် အရာရှိကဖြစ်စေ၊ တရားခံကဖြစ်စေ၊ သက်သေခံအဖြစ် ဖတ်ပြနိုင်၍၊ ထိုကော်မရှင်အတွက် အစီရင်ခံစာ နှင့် ထိုသက်သေအစစ်ခံချက်တို့သည်၊ ထိုအမှုတွဲ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်စေရမည်။

(၅) ပုဒ်မ ၁၄၁ အရ ကော်မရှင်ထုတ်ပေးရသည့် အမှုတိုင်းတွင်၊ ထိုကော်မရှင်အတိုင်း ဆောင် ရွက်ရန်နှင့် ထိုကော်မရှင်ကိုပြန်ပို့ရန်အတွက် သင့်တော်လုံလောက်အောင် သီးခြားဖော်ပြသည့်အချိန် ထိ၊ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို ရွှေ့ဆိုင်းထားနိုင်သည်။

၁၄၃။ ။ (၁) စစ်တရားရုံးတွင်၊ စစ်ပြေးမှုဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းခံရသူတစ်ဦးသည်၊ စစ်ပြေးမှုကျူးလွန် စွပ်စွဲခြင်းမရှိသည့်ပြစ်မှုအရ ပြစ်မှုထင်ရှား ရန်အားထုတ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ်ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်မှုအတွက်အပြစ် စီရင်ခြင်း။ ရှိသည်ဟု ထိုစစ်တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

(၂) စစ်တရားရုံးတွင်၊ စစ်ပြေးမှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်မှုဖြင့်၊ စွပ်စွဲခြင်းခံရသူတစ်ဦးသည်၊

ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်မှုအတွက်၊ အပြစ်ရှိသည်ဟု ထိုစစ်တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

(၃) စစ်တရားရုံးတွင်၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းခံရသူတစ်ဦးသည်၊ လက်ရောက်မှုအတွက်အပြစ်ရှိသည်ဟု ထိုစစ်တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

(၄) စစ်တရားရုံးတွင်၊ ခြိမ်းခြောက်သောစကားပြောဆိုမှုဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းခံရသူတစ်ဦးသည်၊ စည်းကမ်းဖိဆန်သော စကားပြောဆိုမှုအတွက်၊ အပြစ်ရှိသည်ဟု ထိုစစ်တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

(၅) ပုဒ်မ ၅၁ ၏အပိုဒ် (က)၊ (ခ)၊ (ဂ)နှင့် (ဃ)တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုများအနက်၊ ပြစ်မှုတစ်ခုခုဖြင့် စစ်တရားရုံးတွင် စွပ်စွဲခြင်းခံရသူတစ်ဦးသည်၊ သီးခြားဖော်ပြထားသည့် ထိုပြစ်မှုများအနက်၊ ထိုသူအားစွပ်စွဲနိုင်သော အခြားပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက် အပြစ်ရှိသည် ဟု ထိုစစ်တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

(၆) ပုဒ်မ ၇၁ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုတစ်ခုခုဖြင့်၊ စစ်တရားရုံးတွင်စွပ်စွဲခြင်း ခံရသူတစ်ဦးသည်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် သက်ဆိုင်ပါက၊ ထိုသူအပြစ်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်နိုင်မည့် အခြားပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက် အပြစ်ရှိသည်ဟု ထိုစစ်တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

(၇) ဤအက်ဥပဒေအရဖြစ်သော ပြစ်မှုတစ်ခုခုဖြင့်၊ စစ်တရားရုံးတွင် စွပ်စွဲခြင်းခံရသူတစ်ဦးသည်၊ ပို၍ကြီးလေးသည့်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်နိုင်သော အခြေအနေတွင် ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း သက်သေထင်ရှားမပြနိုင်သည့်အခါ၊ ပေါ့လျော့သည့်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်နိုင်သောအခြေအနေတွင် ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သည့်အတွက် အပြစ်ရှိသည်ဟု ထိုစစ်တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

(၈) ဤအက်ဥပဒေအရဖြစ်သော ပြစ်မှုတစ်ခုခုဖြင့်၊ စစ်တရားရုံးတွင် စွပ်စွဲခြင်းခံရသူတစ်ဦးသည်၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်အားထုတ်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်အားပေးကူညီမှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ခွဲခြား၍စွပ်စွဲခြင်းခံရသော်လည်း၊ ထိုအားထုတ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအားပေးကူညီမှုအတွက်အပြစ်ရှိသည်ဟု ထိုစစ်တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

၁၄၄။ ။ ဤအက်ဥပဒေအရ မူခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ခြင်းတစ်ခုခုတွင်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်နယ်တစ်နယ်အစိုးရ၏ လက်အောက်တွင် အမှုထမ်းနေသောအရာရှိတစ်ဦးက လက်မှတ်ရေးထိုးသည်ဟု သဘောသက်ရောက်သော လျှောက်လွှာ၊ သက်သေခံလက်မှတ်၊ ဝရမ်း၊ ပြန်ကြားစာ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားစာတမ်းအမှတ်အသားတစ်ခုခုကို တင်ပြရာတွင်၊ ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲကြောင်း သက်သေထင်ရှားမပြနိုင်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ထိုးမြီလက်မှတ်ဟုသဘောသက်ရောက်သောလက်မှတ်ဖြင့် လက်မှတ်ထိုးရမည့်သူက၊ နည်းလမ်းတကျ ထိုးထားသည့် ထိုးမြီလက်မှတ်အမှန်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ထိုးမြီလက်မှတ်ဟုသဘောသက်ရောက်သော လက်မှတ်ဖြင့် လက်မှတ်ထိုးရမည့်သူက ရာထူးအရ နည်းလမ်းတကျ ထိုးထားသည့် ထိုးမြီလက်မှတ်အမှန်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မှတ်ယူရမည်။

၁၄၅။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေအရ မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ခြင်းတစ်ခုခုတွင်၊ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းရေးအရာရှိတစ်ဦးက လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည်ဟု စာရင်းသွင်းလွှာ။ သဘောသက်ရောက်သောစစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းလွှာသည်၊ ထိုစာရင်းသွင်းလွှာပါမေးခွန်းများကို စစ်မှုထမ်းအဖြစ်စာရင်းသွင်းခြင်းခံရသူကဖြေဆိုသည့်အတိုင်း ဖော်ပြထားကြောင်း သက်သေခံချက်ဖြစ်စေရမည်။

(၂) ထိုသူ၏ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းလွှာမူရင်းကိုဖြစ်စေ၊ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းလွှာကို ထိန်းသိမ်းရသောအရာရှိက မိတ္တူမှန်ဟု သက်သေခံလက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် သဘောသက်ရောက်သော၊ ထိုသူ၏ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းလွှာမိတ္တူတစ်ခုကိုဖြစ်စေ၊ တင်ပြခြင်းဖြင့် ထိုသူ စစ်မှုထမ်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းခြင်းကို သက်သေထင်ရှားပြနိုင်သည်။

၁၄၆။ ။ (၁) နိုင်ငံတော်သမ္မတကဖြစ်စေ၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ကဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံစာတမ်းအမှတ်အသား တော်သမ္မတ၏ကိုယ်စားဖြစ်စေ၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်အချို့ကို အမှန်ကဲ့သို့ ၏ကိုယ်စားဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ်ထားသောအရာရှိတစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ၊ မှတ်ယူခြင်း။ လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည်ဟု သဘောသက်ရောက်သော၊

တပ်မတော်၏အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုတွင် သူတစ်ဦးဦးစစ်မှုထမ်းရွက်ခဲ့ကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုမှ သူတစ်ဦးဦးအား ရွတ်ချ၍အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခြင်းနှင့် ဖြစ်စေ၊ [အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခြင်းနှင့်ဖြစ်စေ]။^၉ ထွက်ခွင့်ပေးခြင်းနှင့်ဖြစ်စေ၊ စပ်လျဉ်းသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်၏အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုတွင် သူတစ်ဦးဦး စစ်မှုထမ်းရွက်ခဲ့ကြောင်းနှင့်ဖြစ်စေ၊ တပ်မတော်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုတွင် သူတစ်ဦးဦးမပါဝင်ခဲ့ကြောင်းနှင့်ဖြစ်စေ၊ စပ်လျဉ်းသည့်စာ၊ ပြန်တမ်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားစာတမ်းအမှတ်အသားသည်၊ ထိုစာ၊ ပြန်တမ်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားစာတမ်းအမှတ်အသားတွင် ဖော်ပြထားသည့်အကြောင်းခြင်းရာများ၏ သက်သေခံဖြစ်စေရမည်။

(၂) အမိန့်အရ ထုတ်ပြန်သည်ဟု သဘောသက်ရောက်သော ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေတပ်ဆိုင်ရာစာရင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်တမ်းတစ်ခုသည်၊ ၎င်းတွင် ဖော်ပြထားသည့် အရာရှိများ၏ အဆင့်အတန်း၊ အဆင့်၊ ထိုအရာရှိများရရှိထားသည့်ရာထူး၊ ထိုအရာရှိများပါဝင်သည့် တပ်အဖွဲ့၊ သင်္ဘော၊ တပ်၊ စစ်လက်ရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် ဌာနနှင့်လည်းကောင်း၊ ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေတပ်နှင့်လည်းကောင်း စပ်လျဉ်းသည့်သက်သေခံဖြစ်စေရမည်။

(၃) ဤအက်ဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြုသည့်နည်းဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်စေ၊

၁၉၉။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် ဖြည့်စွက်သည်။ ပြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း ၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅)ရက်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၁၄။

[အခြားနည်းဖြင့်]^{၄၀}၊ စစ်ဘက်တာဝန်ဝတ္တရားအရ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရသည်နှင့်အညီဖြစ်စေ၊ တပ်ရင်းမှတ်တမ်းစာအုပ်တွင် အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ရေးမှတ်ထားသည့်ပြင်၊ ထိုရေးမှတ်ချက်ကိုတပ်မှူးက ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ရေးမှတ်ရန် တာဝန်ရှိသည့် အရာရှိကဖြစ်စေ၊ လက်မှတ်ရေးထိုးသည်ဟုသဘောသက်ရောက်သော ထိုရေးမှတ်ချက်သည်၊ ၎င်းတွင်ဖော်ပြထားသည့် အကြောင်းခြင်းရာများ၏ သက်သေခံဖြစ်စေရမည်။

(၄) တပ်ရင်းမှတ်တမ်းစာအုပ်တစ်ခုခုကို ထိန်းသိမ်းရသောအရာရှိက၊ ထိုစာအုပ်တစ်ခုခုမှ မိတ္တူမှန်ဟု သက်သေခံလက်မှတ် ရေးထိုးထားသည့် သဘောသက်ရောက်သော မှတ်တမ်းတင်ချက်တစ်ခုခု၏ မိတ္တူသည်၊ ထိုမှတ်တမ်းတင်ချက်၏ သက်သေခံဖြစ်စေရမည်။

(၅) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးအား စစ်ပြေးမှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက် မှုအတွက် စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင်၊ ထို့ပြင် ထိုသူက အရာရှိတစ်ဦးဦးထံသော်လည်းကောင်း၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသည့် အခြားသူတစ်ဦးဦးထံသော်လည်းကောင်း၊ တပ်မတော်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုသို့ သော်လည်းကောင်း၊ လာ၍ဖမ်းဆီးခြင်းခံရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာရှိက သော်လည်းကောင်း၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသည့် ထိုအခြားသူကသော်လည်းကောင်း၊ ထိုသူအား ဖမ်းဆီးထားရာတွင်၊ ထိုအရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူလာ၍ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရသည့် တပ်မတော်အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု၏ တပ်မှူး၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူပါရှိသည့်တပ်အဖွဲ့၊ ဌာန၊ ခွဲထုတ်တပ်၊ တပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် သဘောကိုကွပ်ကဲသည့်အရာရှိ၊ သက်ဆိုင်ရာရာက လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည်ဟု သဘောသက်ရောက်သည့်ပြင်၊ ထိုသို့လာ၍ ဖမ်းဆီးခြင်းခံသည့် သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးထားသည့်အကြောင်းခြင်းရာ၊ နေ့ရက်၊ နေရာနှင့် ထိုသူဝတ်ဆင်ထားပုံတို့ကို ဖော်ပြသည့်သက်သေခံလက်မှတ်သည်၊ ထိုသို့ဖော်ပြထားသည့် အကြောင်းအရာ များ၏ သက်သေခံဖြစ်စေရမည်။

(၆) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးအား စစ်ပြေးမှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်မှုအတွက် စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင်၊ ထို့ပြင်ထိုသူက ရဲဌာနတစ်ခုကို အုပ်ချုပ်သည့် ရဲအရာရှိအဆင့်အောက်မနိမ့်သည့် ရဲအရာရှိတစ်ဦးထံလာ၍ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ထိုရဲအရာရှိက ဖမ်းဆီးထားရာတွင် ဖြစ်စေ၊ ထိုရဲအရာရှိက လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည်ဟု သဘောသက်ရောက်သည့်ပြင်၊ ထိုသို့လာ၍ ဖမ်းဆီးခြင်းခံသည့် သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးထားသည့် အကြောင်းခြင်းရာ၊ နေ့ရက်၊ နေရာနှင့် ထိုသူဝတ်ဆင်ထားပုံတို့ကို ဖော်ပြသည့် သက်သေခံလက်မှတ်သည်၊ ထိုသို့ဖော်ပြထားသည့်အကြောင်းအရာများ၏ သက်သေခံဖြစ်စေရမည်။

(၇) စမ်းသပ်ကြည့်ရှုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဓာတ်ခွဲ၍ အစီရင်ခံရန်၊ အစိုးရဓာတုဗေဒဝန်ထံသို့ ဖြစ်စေ၊ အစိုးရလက်ထောက် ဓာတုဗေဒဝန်ထံသို့ဖြစ်စေ၊ နည်းလမ်းတကျတင်ပို့သော ဝတ္ထုပစ္စည်းအပေါ်

၄၀။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် ပြင်ဆင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း ၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅)ရက်၊ စာမျက်နှာ ၁၁၀၄။

တွင် သော်လည်းကောင်း၊ အရာတစ်ခုခုအပေါ်တွင်သော်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါသူတစ်ဦးဦးက ရေးသားလက်မှတ်ထိုးသော အစီရင်ခံစာသဘောသက်ရောက်သည့် စာတမ်းအမှတ်အသားကို၊ ဤ အက်ဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်သော မှုခင်းကိစ္စတွင် သက်သေခံအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁၄၇။ ။ (၁) စစ်ပြေးမှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်မှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပေးသည့် တရားခံက အစိုးရအရာရှိကို ခွင့်ရက်ထက်ပို၍ နေမှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ စစ်မှုထမ်းရန်သတိပေး ကိုးကားခြင်း၊ သောအခါ ပြန်၍မလာမှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ စစ်ဆေးစီရင်မှုတစ်ခုခု တွင်၊ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းခံရသူက မိမိ၏ ခုခံချေပချက်တွင် အခွင့်မရရှိသော မိမိ၏ပျက်ကွက်မှုအတွက် လုံလောက်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် [ယုတ္တိတန်သည်]^{၄၁} အကြောင်းကိုပြ၍၊ ထိုအကြောင်းပြချက်ကိုခိုင်လုံ စေရန် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်နယ်တစ်နယ်အစိုးရ၏ အရာရှိတစ်ဦးဦးအား ကိုးကားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ကိုးကားခြင်းခံရသည့် အရာရှိက၊ ထိုတရားခံ၏ အဆိုပါ အကြောင်းပြချက်မှန်၊ မမှန်သက်သေခံတန်ရာသည့် အကြောင်းပေါ်ပေါက်လျှင်၊ ထိုစစ်တရားရုံးသည်၊ ထိုအရာရှိထံ အကြောင်းကြားရမည့်ပြင်၊ ထိုအရာရှိ၏ ပြန်ကြားစာကိုလက်ခံရရှိသည့်အချိန်ထိလည်း ထိုမှုခင်းကိစ္စကို ရွှေ့ဆိုင်းထားရမည်။

(၂) ထိုသို့ကိုးကားခြင်းခံရသည့်အရာရှိ၏ ပြန်ကြားစာသည်၊ ထိုအရာရှိက လက်မှတ်ရေးထိုး ထားလျှင် သက်သေခံအဖြစ်နှင့် လက်ခံရမည့်ပြင်၊ စစ်တရားရုံးတွင် ကျမ်းသစ္စာပြုပြီး ထွက်ဆိုသည့် သက်သေခံချက်ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်စေရမည်။

(၃) အဆိုပါပြန်ကြားစာကို မရရှိမီ၊ ထိုစစ်တရားရုံးကို ဖျက်သိမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤပုဒ်မ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုလိုက်နာရန် ထိုစစ်တရားရုံးက ပျက်ကွက်လျှင်၊ စစ်တရားရုံးဖွဲ့စည်းသည့်အရာရှိက မိမိ၏သဘောအတိုင်း၊ ထိုမှုခင်းဆောင်ရွက်ချက်များကို ပယ်ဖျက်၍ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း အသစ်တစ်ရပ် ကို ပြုလုပ်ရန် အမိန့်ပေးနိုင်သည်။

၁၄၈။ ။ (၁) စစ်တရားရုံးသည်၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးအား ပြစ်မှုတစ်ခုခု အတွက် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သည့်အခါ၊ ထိုသူအား စစ်တရားရုံး တစ်ရုံးကဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်တရားရုံးတစ်ရုံးကဖြစ်စေ၊ ယခင်ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခံရခြင်းများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၈၂၊ ၈၅ ၈၆ နှင့် ၈၇ တို့အနက်၊ ပုဒ်မတစ်ခုခုအရ ယခင်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းတစ်ခုခုကို ထိုစစ်တရားရုံးက

၄၁။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ ၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် ပြည့်စွက်သည်။ ပြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း ၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅)ရက်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၁၄

စုံစမ်းနိုင်သည့်ပြင်၊ ၎င်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သက်သေခံများကိုရယူ၍ ရေးမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် ဆက်လက်၍ ထိုသူ၏အကျင့် စာရိတ္တနှင့် သတ်မှတ်ထားသည့် အခြားအကြောင်းအရာများကို စုံစမ်း၍ရေးမှတ်နိုင်သည်။

(၂) ဤပုဒ်မအရ လက်ခံရရှိသည့်သက်သေခံသည်၊ နှုတ်သက်သေ၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်တရားရုံး စာအုပ်များ တွင်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရ၏အခြားမှတ်တမ်းများတွင်ဖြစ်စေ၊ ရေးသွင်းချက်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်တရားရုံး စာအုပ်များမှဖြစ်စေ၊ အစိုးရ၏ အခြားမှတ်တမ်းများမှဖြစ်စေ၊ တာဝန်ခံကောက်နုတ်ချက် များဖြစ်နိုင် သည်။ ထို့ပြင် တရားခံအား၎င်း၏ ယခင်ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခံရခြင်းများနှင့်ဖြစ်စေ၊ အကျင့် စာရိတ္တနှင့် ဖြစ်စေ၊ စပ်လျဉ်းသည့်သက်သေခံကို ရယူမည်ဟု စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမပြုမီ အကြောင်းကြား ထားရန် မလိုချေ။

(၃) တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးတွင် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကိုပြုလုပ်နေသည့်အရာရှိသည်၊ သင့်တော် သည်ဟု မိမိထင်မြင်လျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူခံခဲ့ရသော ယခင်ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းများ၊ ထိုသူ၏အကျင့် စာရိတ္တ၊ ထို့ပြင်သတ်မှတ်ထားသည့် အခြားအကြောင်းအရာများကို ဤပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ သက်သေထင်ရှားပြစေမည့်အစား၊ မိမိကိုယ်တိုင်သိရှိသည့် ထိုသူ၏ အကြောင်းအရာဟူသမျှကို ရေးမှတ်နိုင်သည်။

၁၄၉။ ။ (၁) စစ်တရားရုံးဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်နေစဉ် တရားခံသည်၊ စိတ်ပေါ့သွပ်သူဖြစ်သော တရားခံဌေးသွပ်ခြင်း။ ကြောင့် ခုခံချေပနိုင်စွမ်းမရှိဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုတရားခံ ကျူးလွန်သည်ဟုစွပ်စွဲသောပြုလုပ်မှုကို ထိုတရားခံကျူးလွန်သော် လည်း စိတ်ပေါ့သွပ်နေသည့်အကြောင်းကြောင့် မိမိ၏ပြုလုပ်မှုသည်၊ မည်သို့သဘောရှိသည်ကို သော်လည်းကောင်း၊ မတော်မမှန်သည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တရားဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည်ကို သော်လည်းကောင်း၊ မသိနိုင်ဟု စစ်တရားရုံးက ထင်မြင်ယူဆသောအခါ၊ ထိုသို့ထင်မြင်ယူဆသည့်အတိုင်း၊ ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ကို စစ်တရားရုံးက ရေးမှတ်ရမည်။

(၂) စစ်တရားရုံး၏ ဥက္ကဋ္ဌသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးဖြစ်ပါက၊ စစ်ဆေးစီရင် ခြင်းကိုပြုလုပ်နေသည့်အရာရှိသည်၊ ထိုကိစ္စကိုအတည်ပြုအရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၁၆၆ အရ စစ်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် အခွင့်အာဏာအပ်နှင်းထားသည့် အာဏာပိုင်၊ သက်ဆိုင်ရာရာသို့ ချက်ချင်းအကြောင်းကြားရမည်။

(၃) ပုဒ်မခွဲ (၂)အရ ထိုကိစ္စကို အကြောင်းကြားခြင်းခံရသည့် အတည်ပြုအရာရှိသည်၊ ဆုံးဖြတ်ချက် ကို အတည်မပြုလျှင်၊ အဆိုပါစစ်တရားရုံးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားစစ်တရားရုံးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုတရားခံအား မူလက စွပ်စွဲထားသည့် ပြစ်မှုအတွက် စစ်ဆေးစီရင်စေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(၄) ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ တပ်တွင်းစစ်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အကြောင်းကြားခြင်းခံရသည့် အာဏာပိုင်သည်လည်းကောင်း၊ ထိုသို့အကြောင်းကြားသည့် အမှုတစ်ခုခုတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို အတည်ပြုသည့် အတည်ပြုအရာရှိတစ်ဦးသည်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ထားသည့်နည်းလမ်းအတိုင်း တရားခံကို ချုပ်ထားရန် အမိန့်ပေးရမည်ဖြစ်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏အမိန့်ရယူရန်အလို့ငှာ၊ ထိုအမှု အကြောင်းကို အစီရင်ခံရမည်။

(၅) ပုဒ်မခွဲ (၄) အရ အစီရင်ခံချက်တစ်ရပ်ကို ရရှိသောအခါ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ တရားခံ အား စိတ္တဇဆေးရုံတွင်ဖြစ်စေ၊ လုံခြုံစွာချုပ်ထားနိုင်မည့်အခြားသင့်တော်သည့်နေရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ချုပ်ထားရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၁၅၀။ ။ စိတ်ပေါ့သွပ်သည့်အကြောင်းကြောင့် ခုခံချေပနိုင်စွမ်းမရှိဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ ချွေးသွပ်သောတရားခံပြန်၍ ကျန်းမာ လာသဖြင့်စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း။

ခံရသည့် တရားခံတစ်ဦးအား၊ ပုဒ်မ ၁၄၉ အရ ချုပ်ထားသည့်ကိစ္စ တွင်၊ ထိုတရားခံအား ချုပ်ထားသည့်နယ်မြေကို ကွပ်ကဲရ၍ ကြည်း တပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာအောက်မဇယ့်သော အဖွဲ့၊ အစည်းကို၊ ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာ (ကြည်းတပ်) နှင့်တူညီသည် ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်းအောက်မဇယ့်သော အဖွဲ့အစည်းကို၊ ကွပ်ကဲရသည်လည်းဖြစ်သော အရာရှိသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤကိစ္စအလို့ငှာ၊ သတ်မှတ်ထားသည့် အခြားအရာရှိတစ်ဦးသည် —

(က) ထိုတရားခံကို ပုဒ်မ ၁၄၉၊ ပုဒ်မခွဲ (၄)အရ ချုပ်ထားလျှင်၊ ထိုတရားခံ၌ ခုခံချေပ နိုင်စွမ်းရှိပြီဟု ဆေးဘက်အရာရှိက အစီရင်ခံသောအခါ၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ထိုတရားခံကို ပုဒ်မ ၁၄၉၊ ပုဒ်မခွဲ (၅)အရ ထောင်တွင်ချုပ်ထားလျှင်၊ အကျဉ်းထောင် မင်းကြီးထံမှ၊ ထို့ပြင် ထိုတရားခံကို၊ အဆိုပါပုဒ်မခွဲအရ စိတ္တဇဆေးရုံတွင် ချုပ်ထားလျှင်၊ ထိုစိတ္တဇဆေးရုံကြည့်ရှုရသော လူကြီးများအနက်၊ လူကြီးနှစ်ဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် နှစ်ဦး ထက်ပိုသော လူကြီးများထံမှ၊ ထိုတရားခံ၌ ခုခံချေပနိုင်စွမ်းရှိပြီဟု သက်သေခံ လက်မှတ် ရရှိသောအခါ၊

တရားခံအား မူလက စွပ်စွဲထားသည့် ပြစ်မှုအတွက် ဆိုခဲ့သည့် စစ်တရားရုံးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားစစ်တရားရုံး ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စစ်ဆေးစီရင်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုသည် နယ်ဘက်ပြစ်မှုဖြစ်လျှင်၊ ရာဇဝတ်တရားရုံး ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စစ်ဆေးစီရင်ရန် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၁၅၁။ ။ ပုဒ်မ ၁၅၀ အရ တရားခံကို စစ်ဆေးရန်အရာရှိတစ်ဦးက ထုတ်သည့်အမိန့်စာတိုင်း နိုင်ငံတော်သမ္မတထံ ပုဒ်မ ၁၅၀ အရ ၏ စိတ္တဇကို၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတထံ ချက်ချင်းပေးပို့ရမည်။ အမိန့်ကိုပေးပို့ခြင်း။

၁၅၂။ ။ ပုဒ်မ ၁၄၉ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၄) အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မခွဲ (၅) အရဖြစ်စေ၊ တရားခံတစ်ဦး နှုတ်သည့်တရားခံအားလွှတ်ခြင်း၊ အား ချုပ်ထားသည့်ကိစ္စတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် —

- (က) ထိုတရားခံကို အဆိုပါပုဒ်မခွဲ (၄) အရ ချုပ်ထားလျှင် ဆေးဘက်အရာရှိက အစီရင်ခံသော အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) ထိုတရားခံကို အဆိုပါပုဒ်မခွဲ (၅) အရ ချုပ်ထားလျှင်၊ ပုဒ်မ ၁၅၀ ၏ အပိုဒ် (ခ)တွင် ဖော်ပြထားသည့် အကျဉ်းထောင်မင်းကြီး၏ သို့တည်းမဟုတ် စိတ္တဇဆေးရုံကြည့်ရှုရသော လူကြီးများ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်အရ၊ ထိုတရားခံသည်၊ မိမိကိုယ်ကို ဖြစ်စေ၊ အခြားသူ တစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ၊ နစ်နာစေမှုပြုမည်ဟု စိုးရိမ်ဖွယ်ရာမရှိသဖြင့် ထိုတရားခံအားလွှတ် နိုင်ကြောင်း၊ ထိုမင်းကြီးထံမှဖြစ်စေ၊ ထိုလူကြီးများထံမှဖြစ်စေ၊ သက်သေခံလက်မှတ်ရရှိ သောအခါ၊

ထိုတရားခံအားလွှတ်ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်နှင့်ထားရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူကို စိတ္တဇဆေးရုံသို့ မပို့ရသေးလျှင်၊ စိတ္တဇဆေးရုံသို့ ပို့ရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၁၅၃။ ။ ပုဒ်မ ၁၄၉ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၄)၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မခွဲ (၅)အရ ချုပ်ထားခြင်းခံရသူ၏ ဆွေမျိုးကဖြစ်စေ၊ မိတ်ဆွေကဖြစ်စေ၊ ထိုသူကို စောင့်ရှောက်အား လက်ရောက် ပေးအပ်ခြင်း၊ အုပ်ထိန်းထားရန်၊ မိမိအား ပေးအပ်စေလို၍ ထိုသို့ပေးအပ်စေလိုကြောင်းလျှောက်ထားလျှင်၊ ထိုသူကို ကောင်းမွန်စွာစောင့်ရှောက်ပါမည်ဟုလည်းကောင်း၊ သူ့ကိုယ်ကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုဖြစ်စေ၊ နစ်နာစေမှုမပြုအောင် တားဆီးပေးပါမည်ဟုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတညွှန်ကြားသောအရာရှိထံ၊ ထိုသူကို၊

ညွှန်ကြားသောအချိန်နှင့်နေရာများတွင်၊ ထိုအရာရှိက စစ်ဆေးရန်အလို့ငှာ ပို့ပေးပါမည်ဟုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ကျေနပ်အောင်ခံဝန် ချုပ်၊ ချုပ်ဆိုသောအခါ၊ ထိုသူကို အဆိုပါဆွေမျိုးထံသို့ဖြစ်စေ၊ အဆိုပါမိတ်ဆွေထံသို့ဖြစ်စေ၊ ပေးအပ် စေဟု နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၁၅၄။ ။ ကျူးလွန်ခဲ့ပုံပေါ်သည့် ပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း မပြီးပြတ်သေးသော အတွက် အသုံးပြုခဲ့ပုံပေါ်သောပစ္စည်းကို၊ အမှုစစ်ဆေးစီရင်နေစဉ် အမှုများတွင်ပစ္စည်းကို ထိန်းသိမ်းရေး အတွင်း၊ စစ်တရားရုံးရှေ့သို့တင်ပြသောအခါ၊ ထိုစစ်တရားရုံးသည်၊ အတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ်စီမံခန့်ခွဲရေး ထိုစစ်ဆေးစီရင်မှု မပြီးသေးမီ အတွင်းတွင်၊ ထိုပစ္စည်းကို ကောင်းအတွက်အမိန့်၊ မွန်စွာထိန်းသိမ်းရန်၊ မိမိသင့်လျော်သည်ဟု ထင်မြင်သော အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။ ထိုပစ္စည်းသည်၊ အလျင်အမြန်သော်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မတာအတိုင်းသော် လည်းကောင်း၊ ပျက်စီးလွယ်သည့်ပစ္စည်းဖြစ်လျှင်၊ ထိုစစ်တရားရုံးသည်၊ လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်သော သက်သေခံကို

ရေးမှတ်ပြီးနောက်၊ ထိုပစ္စည်းကို ရောင်းချရန်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့် စီမံခန့်ခွဲရန်ဖြစ်စေ၊ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၁၅၅။ ။ (၁) စစ်တရားရုံးတွင် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းပြီးဆုံးသည့်အခါ၊ ထိုစစ်တရားရုံး၊ သို့တည်း ကျူးလွန်ပြီးဖြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပစ္စည်းကိုစီမံခန့်ခွဲရန်အမိန့်၊ မဟုတ် ထိုစစ်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ် ချက်ကိုဖြစ်စေ၊ အတည်ပြုသည့်အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာရှိ ၏ အထက်အာဏာပိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစစ်တရားရုံးကို ဖွဲ့စည်း သည့်အရာရှိ၏ အထက်အာဏာပိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ဖြစ်စေ၊ အတည်ပြုရန်မလိုသည့် စစ်တရားရုံးအတွက်ဆိုသော်၊ ကြည်းတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာ အတွင်း စစ်ဆေးစီရင်သောအမှုတွင်၊ တပ်မဟာအောက်မငယ်သောအဖွဲ့အစည်းကို ကွပ်ကဲသည့်အရာရှိ၊ ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာ (ကြည်းတပ်) နှင့်တူညီသည်ဟု သတ်မှတ် ထားသည့် အဖွဲ့အစည်းအောက်မငယ်သော အဖွဲ့အစည်းအတွင်း စစ်ဆေးစီရင်သောအမှုတွင်၊ ထိုအဖွဲ့ အစည်းကိုကွပ်ကဲသော အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသော အခြားအရာရှိက၊ စစ်တရားရုံး တွင်တင်ပြထားသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်တရားရုံးက ထိန်းသိမ်းထားသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျူးလွန် ခဲ့ပုံပေါ်သည့် ပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းအတွက် အသုံးပြုခဲ့သော ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ ဓာတုဗေဒအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဘဏ္ဍာတော် အဖြစ်သိမ်းယူခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ လက်ရှိထားခွင့်ရှိသည်ဟု တောင်းဆိုသူအား ပေးအပ်ခြင်း ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အခြားနည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ စီမံခန့်ခွဲရန်သင့်တော်သည်ဟု ထင်မြင် သည့်အမိန့်ကိုချမှတ်နိုင်သည်။

(၂) ကျူးလွန်ခဲ့ပုံပေါ်သည့် ပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့်ပစ္စည်းနှင့်သက်ဆိုင်သောအမိန့်တစ်ခုခုကို ပုဒ်မခွဲ (၁)အရ ချမှတ်သည့်အခါ၊ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်းတွင် ပြုလုပ် ခဲ့သည်ဖြစ်စေ၊ ပြင်ပတွင်ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဖြစ်စေ၊ ထိုပစ္စည်းအခါအားလျော်စွာ တည်ရှိရာ နယ်နိမိတ်အတွင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသည့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတစ်ဦးထံ၊ အဆိုပါအမိန့်ကိုချမှတ်သည့် အာဏာပိုင်က၊ ထိုအမိန့်၏ တာဝန်ခံမိတ္တူတစ်စောင်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးပို့နိုင်သည်။ ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ ထိုအမိန့်ကို မိမိကချမှတ်သည့်အမိန့်ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ဤပုဒ်မတွင် “ပစ္စည်း” ဆိုသည့်စကားရပ်၌ ကျူးလွန်ခဲ့ပုံပေါ်သော ပြစ်မှု နှင့်စပ်လျဉ်းသည့်ပစ္စည်းဖြစ်လျှင်၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူ မူလလက်ရှိဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ထားသော ပစ္စည်းသာမက၊ ထိုပစ္စည်းမှပြောင်းလဲလိုက်သည့် သို့တည်းမဟုတ်

ထိုပစ္စည်းနှင့်လဲလှယ်လိုက်သည့် ပစ္စည်းပါဝင်သည့်ပြင်၊ ထိုသို့ပြောင်းလဲခြင်းဖြစ်စေ၊ လဲလှယ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ချက်ချင်းသော်လည်းကောင်း၊ အခြားနည်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ရရှိသော ပစ္စည်းလည်း ပါဝင်သည်။

၁၅၆။ ။ ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ စစ်တရားရုံးဖြင့်စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို၊
ဤအက်ဥပဒေအရ မှုခင်းကိစ္စ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၉၃ နှင့် ၂၂၈ တို့၏အဓိပ္ပာယ်အရ တရားစီရင်
ဆောင်ရွက်ခြင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း သောမှုခင်းကိစ္စတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည့်ပြင်၊ ထိုစစ်တရားရုံး
သည် စစ်တရားရုံး၏ အာဏာများ၊ ကိုလည်း ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၈၀ နှင့် ၄၈၂တို့၏
အဓိပ္ပာယ်အရ တရားရုံးဟု မှတ်ယူရမည်။

အခန်း ၁၂။
အတည်ပြုခြင်းနှင့် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း

၁၅၇။ ။ စစ်တရားရုံးချုပ်၊ တိုင်းစစ်တရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ်တစ်ခု
၏ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်သည်၊ ဤ
ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက် တို့သည် အတည်မပြုမချင်းမခိုင်လုံ။ အက်ဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း အတည်မပြုမချင်း
မခိုင်လုံ။

၁၅၈။ ။ နိုင်ငံတော်သမ္မတက၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က၊
သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံတော်သမ္မတကဖြစ်စေ၊ တပ်မတော်ကာကွယ်
စစ်တရားရုံးချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ရေးဦးစီးချုပ်ကဖြစ်စေ၊ ဤကိစ္စအလို့ငှာ အမိန့်စာဖြင့် အာဏာ
ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်တို့ကို အတည်ပြု ရန် အာဏာ။ အပ်နှင်းထားသည့် အရာရှိတစ်ဦးဦးက၊ စစ်တရားရုံးချုပ်များ၏
ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်များကိုအတည်ပြုနိုင်
သည်။

၁၅၉။ ။ စစ်တရားရုံးချုပ်တစ်ခုကိုဖွဲ့စည်းရန် အာဏာရအရာရှိတစ်ဦးဦးက၊ သို့တည်းမဟုတ်
ထိုအရာရှိက ဤကိစ္စအလို့ငှာ အမိန့်စာဖြင့် အာဏာအပ်နှင်းထား
တိုင်းစစ်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် သည့် အရာရှိတစ်ဦးဦးက တိုင်းစစ်တရားရုံးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်
ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်တို့ကိုအတည်ပြုရန် များနှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်များကို အတည်ပြုနိုင်သည်။
အာဏာ။

၁၆၀။ ။ ပုဒ်မ ၁၅၈၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၁၅၉ အရ ထုတ်သည့်အမိန့်စာတွင် ထိုအမိန့်
 အတည်ပြုအာဏာပိုင်၏ အာဏာများ စာကိုထုတ်သည့်အာဏာပိုင်က သင့်တော်မည်ထင်သည့် ကန့်သတ်
 ကို ကန့်သတ်ခြင်း။ ချက်များ၊ ခြွင်းချက်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် စည်းကမ်းချက်များပါဝင်
 နိုင်သည်။

၁၆၁။ ။ အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ်ဖွဲ့စည်းသည့်အရာရှိက၊ အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်
 အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ်၏ ဆုံးဖြတ် ချက်များနှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်များကို အတည်ပြုနိုင်သည်။
 ချက်နှင့်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်တို့ကို သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာရှိက မိမိအထက်အာဏာပိုင်တစ်ဦးက
 အတည်ပြုရန် အာဏာ။ အတည်ပြုလိမ့်မည်ဟု ဖော်ပြလျှင်၊ ထိုအထက်အာဏာပိုင်က
 အတည်ပြုနိုင်သည်။

၁၆၂။ ။ (၁)ပုဒ်မ ၁၅၈၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၁၅၉ အရ ထုတ်သည့်အမိန့်စာတွင်ပါဝင်
 သည့် ကန့်သတ်ချက်များ၊ ခြွင်းချက်များ၊ သို့တည်းမဟုတ်စည်းကမ်း
 ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်များကိုလျော့ပေါ့ရန်၊ လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြုရန်၊ သို့တည်း
 မဟုတ်လျော့ပေါ့ပြောင်းလဲရန်အတည်ပြု အတည်ပြုအာဏာပိုင်သည်၊ စစ်တရားရုံး၏ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်
 အာဏာပိုင်၏ အာဏာ။ ကို အတည်ပြုသောအခါ၊ ထိုစစ်တရားရုံးက ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်
 ကို လျော့နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြုနိုင်
 သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၇၃ တွင် ဖော်ပြထားသည့် အမျိုးအစားရှိ ပို၍နိမ့်သော ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခု
 နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ်များနှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်ဒဏ်ကို လျော့ပေါ့ပြောင်းလဲနိုင်သည်။

(၂) စစ်တရားရုံးက ချမှတ်သည့် တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ကို၊ ၎င်း၏ကာလထက်ပိုသည့်
 ကာလအတွက် ထောင်ဒဏ်နှင့် လျော့ပေါ့ပြောင်းလဲခြင်းမပြုလုပ်ရ။

၁၆၃။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူ တစ်ဦးဦးသည်၊ သဘောတစ်စင်းပေါ်တွင်ရှိနေစဉ်
 သဘောပေါ်တွင် ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် စစ်တရားရုံးဖြင့် စစ်ဆေးစိရင်၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသည့်အခါ၊
 ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်များကိုအတည်ပြုခြင်း။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို၊ ထိုသဘောပေါ်တွင်
 အတည်ပြုခြင်း။ ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုရသေးပါက၊ ထိုသူအား ထို
 သဘောဆိုက်သည့် ဆိပ်ကမ်းမြို့တွင် စစ်ဆေးစိရင်ဘိသကဲ့သို့၊ အတည်ပြု၍၊ ထိုသို့ အတည်ပြုသည့်
 အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၆၄။ ။ (၁) အတည်ပြုချက်လိုသေးသည့် စစ်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို၊ အတည်ပြုအာဏာပိုင်၏အမိန့်ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ပြန်လည် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်နိုင်သည့်ပြင်၊ ထိုသို့ပြန်လည် ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ရာတွင်၊ အတည်ပြုအာဏာပိုင်က ညွှန်ကြားလျှင်၊ ထိုစစ် တရားရုံးသည် ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း နောက်ထပ်သက်သေခံချက် ယူနိုင်သည်။

(၂) မူလဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်စဉ်က ရှိကြသည့်အရာရှိများအနက်၊ တစ်ဦးဦးမလွဲမရှောင်သာ၍ ပျက်ကွက်သည်မှအပ၊ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်းပြုလုပ်ရာ၌၊ ထိုစစ်တရားရုံးတွင် ထိုအရာရှိများ ပါဝင်ရ မည်။

(၃) ထိုသို့ မလွဲမရှောင်သာသည့်ပျက်ကွက်ခြင်းမျိုးတွင်၊ ထိုသို့ ပျက်ကွက်ရခြင်း၏ အကြောင်းပြချက်ကို၊ အမှုတွဲ၌ နည်းလမ်းတကျ ရေးသားလက်မှတ်ထိုးပြီးနောက်၊ ထိုစစ်တရားရုံးသည်၊ ပြန်လည် ပြင်ဆင်ခြင်းကိုဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်။ သို့ရာတွင် စစ်တရားရုံးချုပ်တစ်ခုဖြစ်နေလျှင်၊ ထိုရုံးတွင် အရာရှိငါးဦးပါဝင်လျက်ပင် ရှိနေရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ်တစ်ခု သော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းစစ်တရားရုံးသော်လည်းကောင်းဖြစ်နေလျှင်၊ ထိုရုံးတွင် အရာရှိသုံးဦးပါဝင်လျက် ပင် ရှိနေရမည်။

၁၆၅။ ။ (၁) ပုဒ်မခွဲ (၂) တွင် အတိအလင်းအခြားနည်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်မှတစ်ပါး၊ တပ်တွင်း စစ်တရားရုံး၏ တပ်တွင်းစစ်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ချက်ကို ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်၊ အတည်ပြုရန်မလိုသည့်ပြင်၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ် ချက်တို့ကို ချက်ခြင်းဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(၂) စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို ပြုလုပ်သည့်အရာရှိသည်၊ ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိအဖြစ် စစ်မှုထမ်း သက် ငါးနှစ်အောက်လျော့သူဖြစ်လျှင်၊ တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်မှတစ်ပါး၊ ကြည်းတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာအောက် မငယ်သောအဖွဲ့အစည်းကို၊ ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာ (ကြည်းတပ်)နှင့်တူညီသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်းအောက်မငယ်သော အဖွဲ့အစည်းကို ကွပ် ကဲသည့်အရာရှိ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသတ်မှတ်ထားသည့်အရာရှိ၏ သဘော တူညီချက်ကို မရမချင်း၊ ထိုအရာရှိသည်၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ပြီးမြောက်အောင် မဆောင်ရွက်ရ။

၁၆၆။ ။ ကြည်းတပ်အတွက်ဆိုလျှင်၊ တပ်မဟာအတွင်း စစ်ဆေးစီရင်သော အမှုဖြစ်ပါက၊ တပ်တွင်းစစ်တရားရုံး၏ တပ်မဟာအောက်မငယ်သော အဖွဲ့အစည်းကို ကွပ်ကဲသည့်အရာရှိ အမှုတွဲများကို ပေးပို့ခြင်း၊ ထံ၊ ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေတပ်အတွက်ဆိုလျှင်၊ တပ်မဟာ (ကြည်းတပ်)နှင့်တူညီသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်း အောက်မငယ်သော အဖွဲ့အစည်းအတွင်း စစ်ဆေးစီရင်သောအမှုဖြစ်ပါက၊ ထိုအဖွဲ့အစည်းကို ကွပ်ကဲ

သော အရာရှိထံ၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသော အရာရှိထံ၊ တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးအသီးသီး၏ အမှုတွဲကို ကြန့်ကြာခြင်းမရှိဘဲ ပို့ရမည်။ [ထို့ပြင် ထိုအရာရှိကသော်လည်းကောင်း၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ကသော်လည်းကောင်း၊ ဤကိစ္စအလို့ငှာ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က အာဏာအပ်နှင်းထားသည့်အရာရှိတစ်ဦးဦးကသော်လည်းကောင်း]၊^{၄၂} အမှု၏ အရည်အသွေးကို မထိခိုက်သည့် အကြောင်းများသက်သက်ကို အခြေမပြုဘဲ၊ အမှု၏အရည်အသွေးကိုသာအခြေပြု၍၊ မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ချက်များကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစစ်တရားရုံးကချမှတ်နိုင်မည့် အခြားပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုသို့၊ ထိုပြစ်ဒဏ်ကို လျှော့ချနိုင်သည်။

၁၆၇။ ။ (၁) အတည်ပြုပြီးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အတည်ပြုရန်မလိုသော စစ်တရားရုံး၏ အချို့အမှုများတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်၊ အပြစ်ရှိသည်ဆိုသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်မှာ၊ အကြောင်းတစ်ခုခု သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက် ကြောင့် မခိုင်လုံဟု တွေ့ရှိသည့်အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် သက်သေခံကို ပြောင်းလဲခြင်း။ အထောက်အထားမရှိသည့်အခါ၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ခိုင်လုံသည်ဖြစ်ခဲ့လျှင် ထိုက်သင့်စေသည့်ပြစ်ဒဏ်ကို ပုဒ်မ ၁၈၂ အရ လျော့ပေါ့ပြောင်းလဲရန် အာဏာရှိမည့် အာဏာပိုင်က ထိုဆုံးဖြတ်ချက်အစား ဆုံးဖြတ်ချက်အသစ်တစ်ခုကို ချမှတ်နိုင်သည်ဖြစ်၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်အသစ်တွင် သီးခြားဖော်ပြသည့်ပြစ်မှုအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်အသစ်တွင် ပေါ်လွင်သည့် ပြစ်မှုအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်။

သို့ရာတွင် စွဲချက်အရ ထိုစစ်တရားရုံးက ခိုင်လုံစွာချမှတ်နိုင်မည့် ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးမဟုတ်သည့်ပြင်၊ အဆိုပါပြစ်မှုကို ထင်ရှားစေသည့် အကြောင်းခြင်းရာများရှိကြောင်း ထိုစစ်တရားရုံးက ကျေနပ်နိုင်ဖွယ်ရှိပုံလည်းမပေါ်လျှင်၊ ယင်းသို့အစားထိုးခြင်းကို မပြုလုပ်ရ။

(၂) ပုဒ်မခွဲ (၁) အရ အစားထိုးသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်အသစ်နှင့်အညီ ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်မဟုတ်ဘဲ၊ အတည်ပြုပြီးဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အတည်ပြုရန်မလိုသော စစ်တရားရုံးက ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်မှာ အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် မခိုင်လုံဟု တွေ့ရှိသည့်အခါ၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် အာဏာပိုင်သည်၊ ခိုင်လုံသည့်ပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

(၃) ပုဒ်မခွဲ (၁)၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်သည်၊ ဤပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်အသစ်တစ်ခုဖြင့် အစားထိုးခြင်းခံရသော ပြစ်ဒဏ်ထက်မပိုစေရ။ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်များအချိုးအစားတွင် ထိုအစားထိုးခြင်းခံရသော ပြစ်ဒဏ်ထက်မမြင့်စေရ။

(၄) ဤပုဒ်မအရ အစားထိုးသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုခု၊ သို့တည်းမဟုတ် ချမှတ်ချက်ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုသည်၊ ဤအက်ဥပဒေနှင့် ဤအက်ဥပဒေအရပြုသည့် နည်းဥပဒေများ၏ ကိစ္စများအလို့ငှာ၊

၄၂။ ၁၉၆၂ ခြေည့်နှစ် တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ခြေည့်နှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ (၅-၁၀-၆၀) ဖြင့် အစားထိုးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ခြေည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၁၄။

စစ်တရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက် ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက် စေရမည်။

၁၆၈။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူ တစ်ဦးဦးသည်၊ မိမိအား စစ်တရားရုံးချမှတ်သော အမိန့်က နစ်နာစေသည်ဟု ယူဆလျှင်၊ ထို စစ်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကိုဖြစ်စေ၊ အတည်ပြုရန် အာဏာအပ်နှင်းခြင်းခံရသည့် အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် အာဏာပိုင်ထံလျှောက်လွှာတင်နိုင်သည့်ပြင်၊ ချမှတ်သည့်ထိုအမိန့်မှန်မမှန် တရားဥပဒေနှင့် ညီမညီ၊ သင့်လျော်အပ်စပ်ခြင်း ရှိ မရှိနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအမိန့်နှင့် စပ်ဆိုင်သည့် မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ခြင်းတွင် နည်းလမ်း ကျမကျနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျေနပ်အောင်၊ လိုအပ်သည်တို့ကို ထိုအတည်ပြုအာဏာပိုင်က ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည်၊ မိမိအား စစ်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်က ဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကဖြစ်စေ၊ နစ်နာစေသည်ဟု ယူဆလျှင်၊ အတည်ပြုအရာရှိထံသော်လည်းကောင်း၊ တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးတစ်ရုံးအတွက်ဖြစ်ပါက ပြန်လည်သုံးသပ်ရေးအာဏာပိုင်ထံသော်လည်းကောင်း၊ လိုက်နာရမည့်လမ်းစဉ်အတိုင်း လျှောက်လွှာတင်နိုင်သည့်ပြင်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် မှုခင်းကိစ္စကို အတည်ပြုသည့် အရာရှိထက် ကွပ်ကဲမှုတွင် တစ်ဆင့်မြင့်သော အရာရှိသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးအတွက်ဖြစ်ပါက ပုဂံမ ၁၆၆ အရ ထိုမှုခင်းကိစ္စကိုပြန်လည်သုံးသပ်သည့်အရာရှိသည်၊ ထိုမှုခင်းကိစ္စတွင် မိမိသင့်တော်မည်ထင်သည့်အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

၁၆၉။ ။ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသည့်အရာရှိသည်၊ တရားဥပဒေနှင့်မညီ ဆိုသည့် အကြောင်းပြချက်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တရားမျှတမှုမရှိဆိုသည့် အကြောင်းပြချက်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မှုခင်းကိစ္စ ဆောင်ရွက်ခြင်းများကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်တရားရုံး၏ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။

မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ခြင်းများကို ပယ်ဖျက်ခြင်း။

အခန်း ၁၃။ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၁၇၀။ ။ စစ်တရားရုံးတစ်ရုံးသည်၊ သေဒဏ်ချမှတ်သည့်အခါ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား
သေဒဏ်ချမှတ်နည်း။ လည်ပင်းကြိုးတပ်၍ မသေမချင်း ကြိုးဆွဲချသတ်ရမည်ဟု၊
သို့တည်းမဟုတ် သေနတ်ဖြင့် မသေမချင်း ပစ်သတ်ရမည်ဟု
ထိုစစ်တရားရုံး၏ သဘောအတိုင်း ညွှန်ကြားရမည်။

၁၇၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေအရ၊ သူတစ်ဦးအား စစ်တရားရုံးက တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်
တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ချမှတ်သောအခါ၊ ထိုပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ပြန်လည်
ထောင်ဒဏ်စတင်ခြင်း။ ပြင်ဆင်သည်ဖြစ်စေ၊ ပြန်လည်မပြင်ဆင်သည်ဖြစ်စေ၊ ထို
တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ်သည်၊ စစ်တရားရုံး
ဥက္ကဋ္ဌက၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးတစ်ရုံးအတွက်ဖြစ်ပါက၊ ထိုစစ်တရားရုံးက မူရင်း
အမှုတွဲတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးသည့်နေ့ရက်မှ စတင်သည်ဟု ရေတွက်ရမည်။

၁၇၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေအရ၊ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ကို ချမှတ်သည့်အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ်
တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ် ချမှတ်ချက်ကို သေဒဏ်ကို တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်သို့ လျော့ပေါ့ပြောင်းလဲသည့်အခါ၊
ဆောင်ရွက်ခြင်း။ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူ၏တပ်မှူးက၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်
ထားသည့် အခြားအရာရှိက ထိုသူကို ချုပ်ထားရမည်ဖြစ်သော
နယ်ဘက်အကျဉ်းထောင်အုပ်ချုပ်သည့်အရာရှိထံ သတ်မှတ်ထားသည့်ပုံစံအတိုင်း ဝရမ်းတစ်စောင်
ပေးပို့ရမည်ဖြစ်၊ ထိုသူကို ဝရမ်းနှင့်အတူတကွ ထိုနယ်ဘက်အကျဉ်းထောင်သို့ပို့ရန် စီစဉ်ရမည်။

၁၇၃။ ။ (၁) ဤ အက်ဥပဒေအရ စစ်တရားရုံးက ထောင်ဒဏ်ချမှတ်သည့်အခါ၊ သို့တည်း
ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို မဟုတ် သေဒဏ်ကိုဖြစ်စေ၊ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ကိုဖြစ်စေ၊
ဆောင်ရွက်ခြင်း။ ထောင်ဒဏ်သို့လျော့ပေါ့ပြောင်းလဲချမှတ်သည့်အခါ၊ ပုဒ်မခွဲ (၃)
နှင့် (၄)တွင် အခြားနည်းပြဌာန်းထားသည်မှတစ်ပါး၊ စစ်ဘက်အကျဉ်းထောင်တွင် ချုပ်ထားခြင်းဖြင့်
ဖြစ်စေ၊ နယ်ဘက် အကျဉ်းထောင်တွင် ချုပ်ထားခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုထောင်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ကျခံစေရ
မည်ဟု အတည်ပြု အရာရှိက၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးအတွက်ဖြစ်ပါက ထိုစစ်တရားရုံး၊
ရုံးထိုင်သည့် အရာရှိက၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသည့် အခြားအရာရှိက ညွှန်ကြားရမည်။
(၂) ပုဒ်မခွဲ (၁)အရ ညွှန်ကြားချက်ပေးပြီးသည့်အခါ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူကို ကွပ်ကဲ

သည့်အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသည့် အခြားအရာရှိက၊ ထိုသူကို ချုပ်ထားရမည်ဖြစ်သော အကျဉ်းထောင်အုပ်ချုပ်သည့်အရာရှိထံ သတ်မှတ်ထားသည့် ပုံစံအတိုင်း ဝရမ်းတစ်စောင်ပေးပို့ရမည် ဖြစ်၊ ထိုသူကို၊ ဝရမ်းနှင့်အတူတကွ၊ ထိုအကျဉ်းထောင်သို့ပို့ရန် စီစဉ်ရမည်။

(၃) စစ်တရားရုံးက ဤအက်ဥပဒေအရ ချမှတ်သည့်သုံးလထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်အတွက် ဖြစ်ပါက၊ နယ်ဘက်အကျဉ်းထောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ဘက်အကျဉ်းထောင်အစား၊ စစ်ဘက်အချုပ် တွင် ချုပ်ထားခြင်းဖြင့်၊ ထိုထောင်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ကျခံစေရမည်ဟု ပုဒ်မခွဲ (၁)တွင် ဖော်ပြသည့် သက်ဆိုင်ရာအရာရှိက ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

(၄) တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင်၊ စစ်မြေပြင်ရှိ တပ်ဖွဲ့များကို ကွပ်ကဲသည့်အရာရှိက၊ အခါအား လျော်စွာ သီးခြားဖော်ပြသည့်နေရာ၌ ချုပ်ထားခြင်းဖြင့်၊ ချမှတ်သောထောင်ဒဏ်ကို ကျခံစေနိုင်သည်။

၁၇၄။ ။ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ်ကို၊ နယ်ဘက်အကျဉ်းထောင်တွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ယာယီချုပ်ထား ကျခံစေရမည်ဟု ညွှန်ကြားသည့်အခါ၊ နယ်ဘက်အကျဉ်းထောင်သို့ ခြင်း။ မပို့နိုင်သေးမီ၊ စစ်ဘက်အကျဉ်းထောင်တွင်ဖြစ်စေ၊ စစ်ဘက် အချုပ်တွင်ဖြစ်စေ၊ သင့်တော်သည့်အခြားနေရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ထားနိုင်သည်။

၁၇၅။ ။ ထောင်ဒဏ်ကိုဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၁၇၃ အထူးကိစ္စများတွင် ထောင်ဒဏ်ချမှတ် ချက်ကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ၊ စစ်ဘက်အကျဉ်းထောင်တွင်သော် လည်းကောင်း၊ စစ်ဘက်အချုပ်တွင်သော်လည်းကောင်း၊ အကြောင်း ထူးများကြောင့်၊ လွယ်ကူစွာကျခံစေနိုင်မည်မဟုတ်ဟု ကြည်းတပ် အတွက်ဖြစ်ပါက တပ်မဟာအောက်မဇယ့်သော အဖွဲ့အစည်းကို၊ ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေတပ် အတွက်ဖြစ်ပါက၊ တပ်မဟာ (ကြည်းတပ်)နှင့်တူညီသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့်အဖွဲ့အစည်းအောက် မဇယ့်သော အဖွဲ့အစည်းကို ကွပ်ကဲသောအရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသော အခြား အရာရှိက ထင်မြင်ယူဆသောအခါ၊ နယ်ဘက်အကျဉ်းထောင်တွင်ဖြစ်စေ၊ သင့်တော်သည့်အခြားနေရာ တွင်ဖြစ်စေ၊ ချုပ်ထားခြင်းအားဖြင့်၊ ထိုထောင်ဒဏ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထိုထောင်ဒဏ်၏ တစ်စိတ် တစ်ဒေသ ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကျခံစေရမည်ဟု ထိုအရာရှိကညွှန်ကြားနိုင်သည်။

၁၇၆။ ။ ဤအက်ဥပဒေအရ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ချမှတ်သည့်အမှုတိုင်းတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို၊ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသည့် ကျွန်းသို့မပို့ရသေးမီ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများနှင့်ပတ်သက်၍ ခံရဘိသကဲ့သို့၊ ထိုသူအား အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်ကျခံစေရ ကျွန်းသို့မပို့ရသေးမီ ဆောင်ရွက်နည်း။ မည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါအလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ကျခံနေရသည့် ကာလကိုလည်း တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ခံနေရသည့်ကာလကဲ့သို့ မှတ်ယူရမည်။

၁၇၇။ ။ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ချမှတ်ခြင်းခံရသူကို၊ တစ်နေရာမှတစ်
 အကျဉ်းသားကို တစ်နေရာမှ နေရာသို့ ယူဆောင်သွားနေစဉ်၊ ထိုသူအား လုံခြုံစွာယူဆောင်ရေး
 တစ်နေရာသို့ ယူဆောင်ခြင်း။ နှင့် ရွှေ့ပြောင်းရေးအတွက် လိုအပ်သည့်ချုပ်ချယ်မှုမိုးပြုနိုင်သည်။

၁၇၈။ ။ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား၊ နယ်ဘက်အကျဉ်းထောင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
 အချို့အမိန့်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စစ်ဘက်အကျဉ်းထောင်တွင် ကျခံစေသည့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို
 အကျဉ်းထောင်အရာရှိများထံ ဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ၊ ဝရမ်းကိုဖြစ်စေ၊ ပယ်ဖျက်သည့်၊ သို့တည်း
 အကြောင်းကြားခြင်း။ မဟုတ် ပြောင်းလဲသည့် အမိန့်ကို၊ ဤအက်ဥပဒေအရ နည်းလမ်း
 တကျထုတ်သည့်အခါ၊ ထိုအမိန့်ထုတ်သည့် အရာရှိကသော်
 လည်းကောင်း၊ ထိုအရာရှိ၏ ဦးစီးအရာရှိကသော်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ထားသော အခြားအရာရှိက
 သော်လည်းကောင်း၊ ထုတ်သည့်အမိန့်နှင့်အညီ ဝရမ်းတစ်စောင်ကို၊ ထိုသူအားချုပ်ထားသည့် အကျဉ်း
 ထောင်အုပ်ချုပ်သော အရာရှိထံ ပို့ရမည်။

၁၇၉။ ။ စစ်တရားရုံးက၊ ပုဒ်မ ၇၁ အရ ငွေဒဏ်ချမှတ်သောအခါ၊ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို၊
 ငွေဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ဆောင်ရွက် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်းတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဖြစ်စေ၊ ပြင်ပ
 ခြင်း။ တွင်ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဖြစ်စေ၊ အတည်ပြုအရာရှိက၊ သို့တည်းမဟုတ်
 အတည်ပြုရန် မလိုသည့်အခါ၊ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို ပြုလုပ်သည့်အရာရှိက လက်မှတ်ရေးထိုးသော
 ထို ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်၏ တာဝန်ခံမိတ္တူတစ်စောင်ကို၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ရာဇဝတ်
 တရားသူကြီးတစ်ဦးထံ ပို့နိုင်သည့်ပြင်၊ ထိုပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်၏ တာဝန်ခံမိတ္တူကို ရရှိသည့်အခါ၊ ထို
 ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်၊ ထိုငွေဒဏ်မှာ၊ မိမိချမှတ်သော ငွေဒဏ်ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး
 ဥပဒေပါ ဒဏ်ငွေကောက်ခံခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ၊ ထိုဒဏ်ငွေကို ကောက်ခံ
 စေရမည်။

၁၈၀။ ။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ အဆောက်အအုံတစ်ခုခု
 စစ်ဘက် အကျဉ်းထောင်များ ကိုဖြစ်စေ၊ အဆောက်အအုံ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ၊
 ထားရှိခြင်း။ နေရာတစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်
 ခြင်းခံရသူများ ချုပ်ထားရန်အတွက်၊ စစ်ဘက်အကျဉ်းထောင်
 အဖြစ် သီးသန့်ထားရှိနိုင်သည်။

၁၈၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေအရ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား၊ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်၊ သို့တည်း
 အမိန့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝရမ်းတွင် မဟုတ် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်သည့်ပြင်၊ ဤအက်ဥပဒေနှင့်အညီ
 စည်းကမ်းမကျခြင်း၊ မှားယွင်းခြင်း။ ထုတ်သည့်အမိန့်အရဖြစ်စေ၊ ဝရမ်းအရဖြစ်စေ၊ ထိုသူအားချုပ်ထား

ရမည့်နေရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအား ချုပ်ထားရမည့် နည်းလမ်းအတိုင်း ထိုသူပြစ်ဒဏ်ခံနေရ သည့်အခါ၊ အမိန့်၊ ဝရမ်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားစာတမ်း အမှတ်အသားဖြင့် ပေးအပ်သည့်အာဏာအရ ဖြစ်စေ၊ အမိန့်၊ ဝရမ်း သို့တည်းမဟုတ် အခြားစာတမ်း အမှတ်အသားဖြင့် ပေးအပ်သည့်အာဏာအရ ဆောင်ရွက်ရာ၌ဖြစ်စေ၊ ထိုသူအား ထိုနေရာတစ်ခုခုသို့ ယူဆောင်စေခဲ့ခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုနေရာတစ်ခုခုတွင် ချုပ်ထားစေခဲ့ခြင်းသည်၊ အဆိုပါအမိန့်၊ ဝရမ်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားစာတမ်း အမှတ်အသား စည်းကမ်းမကျသည့် အကြောင်းကြောင့်သာ ဖြစ်စေ၊ အဆိုပါ အမိန့်၊ ဝရမ်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားစာတမ်းအမှတ်အသားတွင် မှားယွင်းချက်ပါရှိ သည့်အကြောင်းကြောင့်သာ ဖြစ်စေ၊ တရားဥပဒေနှင့်မညီဟု မမှတ်ယူရ။ ထို့ပြင် အဆိုပါ အမိန့်၊ ဝရမ်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြား စာတမ်းအမှတ်အသားကို လိုအပ်သည့်အတိုင်း ပြင်ဆင်နိုင်သည်။

အခန်း ၁၄။

ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်များ၊ ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်များနှင့်
ပြစ်ဒဏ်ဆိုင်းငံ့ထားခြင်းများ။

၁၈၂။ ။ ဤ အက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် ပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက် စစ်တရားရုံး
ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်နှင့် က ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသည့်အခါ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက
ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်၊ ဖြစ်စေ၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ကဖြစ်စေ၊ ထိုသူသည်
ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသည့်အချိန်၌၊ ကြည်းတပ်အတွက်ဖြစ်ပါ
က တပ်မဟာအောက်မငယ်သောအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင် အမှုထမ်းရွက်နေသော်၊ ထိုအဖွဲ့အစည်းကို
ကွပ်ကဲသောအရာရှိ၊ ရေတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေတပ်အတွက်ဖြစ်ပါက၊ ထပ်မဟာ (ကြည်းတပ်)နှင့်
တူညီသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့်အဖွဲ့အစည်းအောက်မငယ်သော အဖွဲ့အစည်းတွင် အမှုထမ်းရွက်နေ
သော်၊ ထိုအဖွဲ့အစည်းကို ကွပ်ကဲသောအရာရှိအတည်ပြုနိုင်သည့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ်
အတည်ပြုရန်မလိုသည့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်အတွက်ဆိုလျှင်၊ ထိုအရာရှိကဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ် ထားသော
အရာရှိကဖြစ်စေ —

- (က) ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူက လက်ခံသောစည်းကမ်းချက်များနှင့်ဖြစ်စေ၊
ထိုစည်းကမ်းချက်များမပါရှိဘဲဖြစ်စေ၊ ထိုသူအား ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်
ပေးနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုလုံးကို ဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်ဒဏ်
၏ တစ်စိတ် တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ၊ လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပေး နိုင်သည်။ သို့တည်း
မဟုတ်

- (ခ) ချမှတ်သောပြစ်ဒဏ်ကို ပေါ့လျော့စေနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) ချမှတ်သောပြစ်ဒဏ်ကို ဤအက်ဥပဒေတွင်ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ် တစ်ခုခုနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် လျော့သောပြစ်ဒဏ်များနှင့် လျော့ပေါ့ပြောင်းလဲနိုင် သည်။

သို့ရာတွင် စစ်တရားရုံးက ချမှတ်သည့်တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ကို၊ ၎င်း၏ ကာလထက်ပို သည့် ကာလအတွက် ထောင်ဒဏ်နှင့်လျော့ပေါ့ပြောင်းလဲခြင်း မပြုလုပ်ရ။ သို့တည်းမဟုတ်

- (ဃ) ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူက လက်ခံသော စည်းကမ်းချက်များနှင့်ဖြစ်စေ၊ ထို စည်းကမ်းချက်များမပါရှိဘဲဖြစ်စေ၊ ထိုသူအား ကတိထားစေ၍ လွှတ်နိုင်သည်။

၁၈၃။ ။ (၁) တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးခြင်း။

စည်းကမ်းချက်ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်၊ ကတိထားစေ၍ စည်းကမ်း ချက်ဖြင့်လွတ်ခြင်း။ သို့တည်းမဟုတ် စည်းကမ်းချက်ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်း သက်သာခွင့်ကို ဖျက်သိမ်းခြင်း။ သို့တည်းမဟုတ် ကတိထားစေ၍လွတ်ခြင်း။ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ကို လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပေးခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စည်းကမ်းချက်တစ်ခုခုကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်သည် ဟု၊ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးသည်။ ကတိထားစေ၍ လွတ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပေးသည့် အာဏာပိုင်က ထင်မြင်ယူဆလျှင်၊ ထိုအာဏာပိုင်သည်၊ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခြင်း။ ကတိထားစေ၍ လွတ်ခြင်း။ သို့တည်းမဟုတ် လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပေးခြင်းကို ဖျက်သိမ်းနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ထိုသို့ ဖျက်သိမ်းသည့် အခါ၊ ထိုသူအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်၊ ကတိထားစေ၍လွတ်ခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် လွတ်ငြိမ်းသက်သာ ခွင့်ကို မပေးဘိသကဲ့သို့၊ ထိုစစ်တရားရုံး၏ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ကျခံစေရမည်။

(၂) တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျခံရသူတစ်ဦးဖြစ်လျှင်၊ ပုဒ်မခွဲ (၁)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ စစ်တရားရုံး၏ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ကျခံစေသည့်အခါ၊ ထိုတစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ်၏ ကျန်ရှိနေသေးသည့် အစိတ်အပိုင်းကိုသာ ကျခံစေရမည်။

၁၈၄။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၇၉ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ အရာခံဗိုလ်တစ်ဦးကို၊ သို့တည်းမဟုတ်

အရာခံဗိုလ် သို့တည်းမဟုတ် အကြပ်တစ်ဦးကို တပ်သားအဆင့်သို့လျှော့ချလိုက်သည်ဟု မှတ်ယူ အကြပ်ကိုလျော့ချခြင်း။ ရသည့်အခါ၊ ပုဒ်မ ၁၈၂ ၏ ကိစ္စအလိုငှာ ယင်းသို့လျှော့ချခြင်းကို၊ စစ်တရားရုံး၏ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်အရ ကျခံစေသည့်ပြစ်ဒဏ်ကဲ့သို့ မှတ်ယူရမည်။

၁၈၅။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား၊ စစ်တရားရုံး တစ်ရုံးက တစ်ကျွန်းပို့

တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒဏ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထောင်ဒဏ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထောင်ဒဏ်ကိုဆင်းင့်ထားခြင်း၊ ချမှတ်သည့်အခါ၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အကျဉ်းထောင်၊ သို့တည်း

မဟုတ် စစ်ဘက်အချုပ်သို့ပို့ပြီးသည်ဖြစ်စေ၊ မပို့ရသေးသည်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက သို့တည်းမဟုတ် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်တရားရုံးချုပ်ကိုဖြစ်စေ၊ အကျဉ်းစစ်တရားရုံးချုပ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဖွဲ့စည်းရန် အာဏာအပ်နှင်းထားသည့်အရာရှိက ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ဆိုင်းငံ့ထားနိုင်သည်။

(၂) ထိုသို့ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ တစ်ဦးအတွက် ဖြစ်ပါက၊ ပုဒ်မခွဲ (၁)တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် အာဏာပိုင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိသည်၊ မိမိ၏အမိန့်များကို မရမချင်း ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အကျဉ်းထောင်သို့ဖြစ်စေ၊ စစ်ဘက်အချုပ်သို့ ဖြစ်စေ၊ မပို့ရဟု ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

(၃) အတည်ပြုပြီးသော၊ လျော့ချပြီးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် လျော့ပေါ့ပြောင်းလဲပြီးသော၊ ထိုပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်မျိုးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်ကိစ္စတွင်၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) နှင့် (၂) ဖြင့် အပ်နှင်းထားသည့် အာဏာများကို သုံးစွဲနိုင်သည်။

၁၈၆။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၁၈၅ တွင် ရည်ညွှန်းသည့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးမှတစ်ပါး၊ အခြားစစ်တရားရုံးက ချမှတ်သည့်ကိစ္စတွင်၊ အတည်ပြုအရာရှိသည်၊ ထိုပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို အတည်ပြုသောအခါ၊ အဆိုပါပုဒ်မတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် အာဏာပိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိ၏အမိန့်များကို မရမချင်း၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အကျဉ်းထောင်သို့ဖြစ်စေ၊ စစ်ဘက်အချုပ်သို့ဖြစ်စေ၊ မပို့ရဟု ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

(၂) တပ်တွင်းစစ်တရားရုံးက ထောင်ဒဏ်ချမှတ်သည့်ကိစ္စတွင်၊ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို ပြုလုပ်သည့် အရာရှိကသော်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၆၅ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို သဘောတူညီရန် အာဏာအပ်နှင်းခြင်းခံရသော အရာရှိကသော်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) တွင် ရည်ညွှန်းသည့် ညွှန်ကြားချက်ကို ထုတ်နိုင်သည်။

၁၈၇။ ။ ပုဒ်မ ၁၈၅ အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ဆိုင်းငံ့ထားသောအခါ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက် ဆိုင်းငံ့ကို အချုပ်မှချက်ချင်းလွှတ်ရမည်။
ထားသောအခါ လွှတ်ခြင်း။

၁၈၈။ ။ ပြစ်ဒဏ်ဆိုင်းငံ့ထားသည့် ကာလအပိုင်းအခြားကို ထိုပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ပါကာလ၏ ပြစ်ဒဏ်ဆိုင်းငံ့ထားခြင်း၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအဖြစ် ရေတွက်ရမည်။
ကာလအပိုင်းအခြား တွက်စစ်နည်း။

၁၈၉။ ။ ပုဒ်မ ၁၈၅ တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော အာဏာပိုင်ကသော်လည်းကောင်း၊
 ပြစ်ဒဏ်ဆိုင်းငံ့ထားပြီးသည့်နောက် အရာရှိကသော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်၊ ဆိုင်းငံ့ထားစဉ်၊
 ထုတ်သည့်အမိန့်။ မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို —

- (က) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား၊ ပြစ်ဒဏ်၏ ကျန်ရှိနေသေးသည့် အစိတ်အပိုင်းကို
 ကျခံရန် ပို့ရမည်ဟု အမိန့်ထုတ်နိုင် သည်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပေးသည်ဟု အမိန့်ထုတ် နိုင်သည်။

၁၉၀။ ။ (၁) ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက် ဆိုင်းငံ့ထားရာတွင် ပုဒ်မ ၁၈၅ ပါ သီးခြားဖော်ပြထား
 ပြစ်ဒဏ်ဆိုင်းငံ့ထားပြီးသည့်နောက် သော အာဏာပိုင်ကဖြစ်စေ၊ အရာရှိကဖြစ်စေ၊ သို့တည်းမဟုတ်
 အမှုကို ပြန်လည်စဉ်းစားခြင်း။ ပုဒ်မ ၁၈၅ ပါ သီးခြားဖော်ပြထားသည့် အာဏာပိုင်က သော်လည်း
 ကောင်း၊ အရာရှိကသော်လည်းကောင်း၊ နည်းလမ်းတကျ အာဏာ
 ပေးအပ်ထားသည့် ဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ၊ ဗိုလ်မှူးအဆင့်အောက်မနိမ့်သော အခြားအရာရှိ
 တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ၊ မည်သည့်အချိန်မဆို အမှုကိုပြန်လည်စဉ်းစားနိုင်သည့်ပြင်၊ လေးလထက်မပိုသည့်
 ကြားကာလများတွင် အမှုကို ပြန်လည်စဉ်းစားရမည်။

(၂) အဆိုပါ အာဏာပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့်အရာရှိက၊ ထိုသို့ပြန်လည်စဉ်းစားရာတွင်၊ ပြစ်မှု
 ထင်ရှားစီရင်ပြီးသည့်အချိန်မှစ၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ၏အပြုအမူသည်၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို လွတ်ငြိမ်း
 သက်သာခွင့်ပြုထိုက်လောက်အောင် ကောင်းမွန်လာသည်ဟု ယူဆလျှင်၊ ထိုအရာရှိက၊ ပုဒ်မ ၁၈၅
 တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့်အာဏာပိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိအား ထိုအကြောင်းကို တင်ပြရမည်။

၁၉၁။ ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတစ်ဦးအပေါ် ချမှတ်ခဲ့သည့်ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုကို၊ ဤအက်ဥပဒေ
 ပြစ်ဒဏ်ဆိုင်းငံ့ထားပြီးသည့်နောက် အရ ဆိုင်းငံ့ထားစဉ်၊ အခြားပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက်၊ ထိုသူပြစ်ဒဏ်
 ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်အသစ်၊ ချမှတ်ခြင်းခံရသည့်အခါ —

- (က) ထပ်မံချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်ကိုပါ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ဆိုင်းငံ့ထား လျှင်၊
 ပြစ်ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးကို တစ်ပြိုင်တည်းကျခံစေရမည်။
- (ခ) ထပ်မံချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်သည်၊ ကာလအပိုင်းအခြားအားဖြင့် သုံးလ၊
 သို့တည်းမဟုတ် သုံးလထက်ပိုသည့်ပြင်၊ ဤအက်ဥပဒေအရလည်း၊ ဆိုင်းငံ့၍
 မထားလျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား၊ အကျဉ်း ထောင်သို့ဖြစ်စေ၊ စစ်ဘက်အချုပ်
 သို့ဖြစ်စေ၊ ယခင်ကျန်ရှိနေသေး သည့် ပြစ်ဒဏ်အစိတ်အပိုင်း အတွက်ပါ
 ပို့ရမည်။ သို့သော်လည်း ပြစ်ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးကို တစ်ပြိုင်တည်း ကျခံစေရမည်။
 ထို့ပြင်

- (ဂ) ထပ်မံချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်သည်၊ ကာလအပိုင်းအခြားအားဖြင့် သုံးလအောက် လျော့သည်ဖြစ်၊ ဤအက်ဥပဒေအရလည်း ဆိုင်းငံ့ ၍မထားလျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ ကို ထိုပြစ်ဒဏ်အတွက်သာလျှင် အကျဉ်းထောင်သို့ဖြစ်စေ၊ စစ်ဘက်အချုပ်သို့ ဖြစ်စေ၊ ပို့ရမည်။ ထို့ပြင် ယခင်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို၊ ပုဒ်မ ၁၈၉ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၁၉၀ အရဖြစ်စေ၊ ချမှတ်နိုင်သည့် အမိန့်တစ်ခုနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ဆက်လက်ဆိုင်းငံ့ထားရမည်။

၁၉၂။ ။ ပုဒ်မ ၁၈၅ နှင့် ၁၈၉ အရ အပ်နှင်းထားသည့် အာဏာများသည်၊ ပြစ်ဒဏ်လျော့သော၊ ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြုသော၊ ပြစ်ဒဏ်လျော့ပေါ့ပြောင်းလဲသောအာဏာများကို ဖြည့်စွက်ခြင်းများသာ ဖြစ်စေရမည်။ ယုတ်လျော့စေခြင်းများ မဖြစ်စေရ။

ပြစ်ဒဏ်ဆိုင်းငံ့ထားခြင်း၏ အာဏာသက်ရောက်ခြင်း။

၁၉၃။ ။ (၁) စစ်တရားရုံးက၊ အခြားပြစ်ဒဏ် တစ်ခုခုအပြင်၊ အမြဲတမ်းထုတ် ပစ်ဒဏ်ကို အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပါ ဖြစ်စေ၊ ရှုတ်ချ၍ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ဒဏ်ကိုပါဖြစ်စေ၊ ချမှတ်ပြီး၊ ရှုတ်ချ၍ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခြင်းတွင် ပုဒ်မ ၁၈၅ အရ ထိုအခြားပြစ်ဒဏ်ကိုဆိုင်းငံ့ထားပါက၊ ထို ပြစ်ဒဏ်ဆိုင်းငံ့ထားခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ် အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ဒဏ်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရှုတ်ချ၍ အမြဲတမ်း လွတ်ငြိမ်း သက်သာခွင့်ပြုခြင်းတို့ ထုတ်ပစ်ဒဏ်သည်၊ အဆိုပါပုဒ်မတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် အတည်ဖြစ်ခြင်း။ အာဏာပိုင်ကသော်လည်းကောင်း၊ အရာရှိကသော် လည်းကောင်း၊ အတည်ဖြစ်စေဟု အမိန့်မချမှတ်ချင်း၊ အတည်မဖြစ်စေရ။

(၂) ပုဒ်မ ၁၈၉ အရ ထိုအခြားပြစ်ဒဏ်ကို လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြုလျှင်၊ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ် ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရှုတ်ချ၍ အမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ဒဏ်ကိုပါ လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြုရမည်။

အခန်း (၁၅) သင်္ဘောများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အထူးပြဋ္ဌာန်းချက်များ။

၁၉၄။ ။ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအစိုးရသင်္ဘော (Ship of the Union Government in commission) တစ်စင်း၏ ခြံရံစောင့် ကုန်သည်ရေယာဉ်၏ရေယာဉ်မှ ကြပ်မှုကို ခံယူသော ကုန်သည်ရေယာဉ်တစ်စင်းကိုဖြစ်စေ၊ အခြား ကုန်သည်ရေယာဉ်တစ်စင်းကိုဖြစ်စေ၊ ကွပ်ကဲသောရေယာဉ်မှ၊ သို့တည်း မဟုတ် အခြားအရာရှိတိုင်းသည်၊ ခြံရံစောင့်ကြပ်ထားသည့် ရေယာဉ်စု၏သွားလာမှု၊ သို့တည်းမဟုတ်

ကုန်သည်ရေယာဉ်၏ရေယာဉ်မှ သည် ခြံရံစောင့်ကြပ်သည့်အရာရှိ ၏အမိန့်များကို နာခံရန်။

လုံခြုံမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ကိစ္စအားလုံးတွင်၊ ခြံရံစောင့်ကြပ်သော တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရသဘောကို ကွပ်ကဲသောအရာရှိ၏အမိန့်များကို နာခံရမည်ဖြစ်၊ ထိုကွပ်ကဲသည့် အရာရှိက ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း၊ ရန်သူကိုရှောင်ရွှားရေးအတွက် ကြိုတင်စီမံမှုများကို ပြုလုပ်ရမည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါညွှန်ကြားချက်များကို၊ ထိုသူလိုက်နာရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုကွပ်ကဲသည့် အရာရှိသည်၊ လက်နက်ဖြင့်အတင်းအကျပ် လိုက်နာစေနိုင်သည်။ အဆိုပါအရာရှိက ထိုသို့လက်နက် အသုံးပြုခြင်းမှ ပေါ်ပေါက်နိုင်သည့် အသက်ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းဆုံးရှုံးခြင်းတစ်ခုခု အတွက်၊ ထိုအရာရှိအပေါ် တာဝန်မရှိစေရ။

၁၉၅။ ။ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရ၏ မည်သည့်သဘောပေါ်တွင် ခရီးသည်များအဖြစ် လိုက်ပါသည့် မဆို၊ အမိန့်အရ လက်ခံထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ခရီးသည်များ အခြားသူများ။ ဖြစ်ကြသော အခြားသူအားလုံး သည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေများအရ၊ အခါအားလျော်စွာ၊ ညွှန်ကြားသည့် အတိုင်း၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူများဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၉၆။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရပိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ မပိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ ရေတပ်သားစင်းလုံး စစ်ဖြစ်သောအခါ၊ ရေတပ်တွင်၊ အသုံး ပြည့်မပါရှိသော်လည်း၊ လက်နက်တပ်ဆင်ထားသော၊ သို့တည်း ပြုသည့် သင်္ဘောများတွင် စည်းကမ်း မဟုတ် ရေတပ်တွင်အမှုထမ်းသည့် အရာရှိကကွပ်ကဲသော၊ စစ်ဖြစ် နှင့်စပ်လျဉ်းသောပြဋ္ဌာန်းချက်များ။ သောအခါ ရေတပ်တွင် အသုံးပြုသည့်ရေယာဉ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ညွှန်ကြားသင့်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆသည့်အတိုင်း ညွှန်ကြားလျှင်၊ အောက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အတည်ဖြစ်စေရမည်ဖြစ်၊ အဆိုပါ ညွှန်ကြားချက်ကို ထုတ်သောအခါ၊ ထိုညွှန်ကြား ချက်ကို၊ ထိုသဘော၏ စည်းမျဉ်းများတွင် သီးခြားဖော်ပြထားရမည်။

- (က) အဆိုပါရေယာဉ်တစ်စင်း၏ သင်္ဘောသားစာရင်းတွင် ပါရှိသူတိုင်း သည်၊ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရမည်။
- (ခ) ထိုသူတစ်ဦးဦးက ကျူးလွန်သည့်ပြစ်မှုကို၊ ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာသူတစ်ဦးဦးက အလားတူပြစ်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ စစ်ဆေး စီရင်၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည့်နည်းတူ၊ စစ်တရားရုံးဖြင့် စစ်ဆေး စီရင်၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။
- (ဂ) စစ်တရားရုံးဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်ရမည်ဖြစ်သော အဆိုပါ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူတိုင်းကို၊ စစ်တရားရုံးဖြင့် မစစ်ဆေးနိုင်သေးမီ၊ လိုအပ်သော ချုပ်ချယ်မှုများဖြင့် ထားရှိရမည်။
- (ဃ) တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရ၏

မည်သည့်သင်္ဘောကိုမဆို၊ ကွပ်ကဲသည့်အရာရှိသည်၊ ထိုသင်္ဘော ပေါ်ရှိအရာရှိများ၊ သင်္ဘောသားများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ၊ ထိုသင်္ဘောပေါ်ရှိ အခြားသူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်စေ၊ အခိုက် အတန့်အားဖြင့် အာဏာများရရှိသကဲ့သို့၊ ထိုရေယာဉ်တိုင်းကို ကွပ်ကဲသည့်အရာရှိသည်လည်း၊ ထိုရေယာဉ်၏ သင်္ဘောသား စာရင်းတွင်ပါရှိသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုရေယာဉ်ပေါ်တွင်၊ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ရှိကြသည့် အခြားသူများအားလုံးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထပ်တူအာဏာများ ရရှိရမည်။

သို့ရာတွင် ထိုရေယာဉ်များကို ကွပ်ကဲသည့်အရာရှိ မရှိသည့်အခါ၊ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် အဆိုပါသူအား အချုပ်နှင့်ထားနိုင်ရာ ဖြစ်သည့် သင်္ဘောကိုဖြစ်စေ၊ ရေယာဉ်ကိုဖြစ်စေ၊ စခန်းကိုဖြစ်စေ၊ ကွပ်ကဲသည့်အရာရှိသည်၊ အထက်တွင်ဆိုခဲ့သည့် အာဏာကို ရရှိရမည်။

(င) တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နှင့် ရေတပ်တိုင်းမှူးသည်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ အစိုးရအသုံးပြုနေသော သင်္ဘောတစ်စင်း၏ အရာရှိများနှင့် သင်္ဘောသားများအပေါ် အခိုက်အတန့်အားဖြင့် အာဏာများရှိသကဲ့သို့၊ ထိုရေယာဉ်တိုင်း၏ အရာရှိများနှင့် ရေတပ်သားများအပေါ်တွင် ထပ်တူအာဏာများ ရရှိရမည်။

၁၉၇။ ။ (၁) တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရ၏ မည်သည့်သင်္ဘောမဆို သင်္ဘောများပျက်ခြင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ ပျက်သည့်အခါ၊ ဆုံးရှုံးသည့်အခါ၊ ပျက်ဆီးခြင်းခံရသည့်အခါ၊ ပျက်ဆီးခံရခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သို့တည်းမဟုတ် ရန်သူ၏ဖမ်းဆီးခြင်းကို ခံရသည့်အခါ၊ ဖမ်းဆီးခံရခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအစိုးရ၏ အခြားစစ်သင်္ဘောအချို့သို့၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ထိုသင်္ဘောသားများကို နည်းလမ်းတကျရွှေ့ပြောင်းမပေးရသေးမီ၊

သို့တည်းမဟုတ် ထိုကိစ္စများတွင် ရေတပ်လေ့ထုံးစံနှင့်အညီ အဆိုပါ သင်္ဘောပျက်ခြင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ ပျက်ဆီးခံရခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခံရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ခုံရုံး၊ ရုံးမထိုင်နိုင်သေးမီ၊ ဤအက်ဥပဒေ၏ကိစ္စများအလိုငှာ၊ အဆိုပါသင်္ဘောများကို ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ အစိုးရက အသုံးပြုနေသေးသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(၂) အဆိုပါ သင်္ဘောပျက်ခြင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ ပျက်ဆီးခံရခြင်း သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခံရခြင်း အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါ သင်္ဘောပျက်ခြင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ ပျက်ဆီးခံရခြင်း သို့တည်းမဟုတ်

ဖမ်းဆီးခံရခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါသင်္ဘောပျက်ခြင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခံရခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခံရခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ထိုရေတပ်တော်၏ အရာရှိတစ်ဦးဦး ကိုဖြစ်စေ၊ သင်္ဘောသားတစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူတစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ၊ သီးခြားစွပ်စွဲခြင်း မပြုသည့်အခါ၊ အဆိုပါသင်္ဘော၏အရာရှိများနှင့် သင်္ဘောသားအားလုံးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မသေဘဲ ကျန်ရှိနေသည့် အရာရှိများနှင့် သင်္ဘောသားအားလုံးကို စစ်တရားရုံးတစ်ရုံးတည်းဖြင့် အတူတကွ စစ်ဆေးစီရင်နိုင်သည့်ပြင်၊ ထိုသူအားလုံးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထိုသူတို့အနက်တစ်ဦးဦးကိုသော် လည်းကောင်း၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးဆဲအကြောင်းအရာများအနက်၊ အကြောင်းအရာတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လည်း၊ ထိုစစ်တရားရုံးတွင် ကျမ်းသစ္စာဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာဖြစ်စေ၊ ပြုပြီး သက်သေခံစေနိုင်သည်။ သို့သော် လည်း အရာရှိ သင်္ဘောသား၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူမှာ မိမိအပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှားစေသည့်သဘော သက်ရောက်နိုင်သော သက်သေခံချက်ပေးရန် တာဝန်မရှိစေရ။

(၃) နိုင်ငံတော်သမ္မတက၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်တရားရုံးများ ဖွဲ့စည်းရန် အာဏာအပ်ထားခြင်း ခံရသည့်အရာရှိတစ်ဦးဦးက လိုအပ်သည်ဟု မှတ်ယူသည့်အခါ အဆိုပါသင်္ဘောပျက်ခြင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခံရခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခံရခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ အဆိုပါသင်္ဘောပျက်ခြင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခံရခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခံရခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ၊ အဆိုပါ သင်္ဘောပျက်ခြင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခံရခြင်း သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခံရခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အဆိုပါအရာရှိများနှင့် သင်္ဘောသားများအနက်၊ တစ်ယောက်၊ သို့တည်းမဟုတ် တစ်ယောက်ထက်ပိုသောသူများကို စစ်ဆေး စီရင်ခြင်းအတွက် သီးခြားစစ်တရားရုံးများ ရုံးထိုင်စေရမည်။

(၄) အဆိုပါသင်္ဘောပျက်စီးပြီးနောက်၊ ဆုံးရှုံးပြီးနောက်၊ ဖျက်ဆီးခံရပြီးနောက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခံရပြီးနောက်၊ အရာရှိတစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ၊ ရေတပ်သားတစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှု တစ်ခုခုအတွက် ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို စစ်ဆေးစီရင်ရန် သီးခြားစစ်တရားရုံးတစ်ရုံး ရုံးထိုင်စေရမည်။

(၅) တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရသင်္ဘောများအနက်၊ သင်္ဘောနှစ်စင်း ကိုဖြစ်စေ၊ နှစ်စင်းထက်ပိုသော သင်္ဘောများကိုဖြစ်စေ၊ ကွပ်ကဲရန် အမိန့်ရရှိသည့် အရာရှိတစ်ဦးဦး၏ သင်္ဘောပျက်လျှင်၊ ဆုံးရှုံးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ဖျက်ဆီးခံရလျှင်၊ ထိုအရာရှိသည်၊ မိမိ၏ သင်္ဘောပျက်ချိန်၌ဖြစ်စေ၊ ဆုံးရှုံးချိန်၌ဖြစ်စေ၊ ဖျက်ဆီးခံရချိန်၌ဖြစ်စေ၊ မိမိ၏ ကွပ်ကဲမှုအောက် တွင်ရှိသော အခြားသင်္ဘောတစ်စင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အများကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဆက်လက် ကွပ်ကဲလျက်ရှိရမည်ပြင်၊ ယင်းသို့ပျက်သည်၊ ဆုံးရှုံးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးခံရသည့် သင်္ဘော များမှမသေဘဲ ကျန်ရှိနေကြသော အရာရှိများနှင့် သင်္ဘောသားများအား၊ မိမိ၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ အခြားသင်္ဘောတစ်စင်းတွင် လိုက်ပါကြရမည်ဟု အမိန့်ပေးနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ ကွပ်ကဲမှု အောက်တွင် သင်္ဘောတစ်စင်းထက်ပိုနေလျှင်၊ ထိုသင်္ဘောများသို့ ထိုသူများကိုခွဲဝေပို့နိုင်သည်။ ထို့ပြင် ထိုအရာရှိသည်၊ မိမိထက်အဆင့်မြင့်သည့် အခြားအရာရှိတစ်ဦးဦးနှင့် မတွေ့မချင်း၊ မိမိသင်္ဘောမှာ

မပျက်စီး၊ မဆုံးရှုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးမခံရဘဲသကဲ့သို့ ကိစ္စအရပ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထပ်တူအာဏာ နှင့် အခွင့်အာဏာကို ရရှိရမည်။

အခန်း ၁၆။

သေဆုံးသူများ၊ စစ်ပြေးများနှင့် ရူးသွပ်သူများ၏ပစ္စည်း။

၁၉၈။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသော အရာရှိမဟုတ်သူ တစ်ဦးဦးသေဆုံးသော သေဆုံးသော သို့တည်းမဟုတ် တပ်မှ ထွက်ပြေးသော အရာရှိမဟုတ်သူများ၏ပစ္စည်း။ အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မှထွက်ပြေးသောအခါ၊ သေဆုံးသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ပြေးပါဝင်သည့် တပ်အဖွဲ့၊ ဌာန၊ ခွဲထုပ်တပ်၊ သင်္ဘော၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်၏တပ်မှူးသည်၊ ဤကိစ္စအလို့ငှာ ပြုထားသည့် နည်းဥပဒေများနှင့်မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ဆောလျင်နိုင်သမျှ ဆောလျင်စွာ —

- (က) သေဆုံးသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ပြေးပိုင်ဆိုင်သည့်၊ စခန်း၌ဖြစ်စေ၊ နေထိုင်ရာနေရာ၌ဖြစ်စေ၊ ရှိသောရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်း အားလုံးကို ရယူထားရမည်ဖြစ်၊ ထိုပစ္စည်းများ၏ စာရင်းတစ်ခုကို လည်း ပြုလုပ်စေရမည်။
- (ခ) ထိုသူရထိုက်သောလစာနှင့် စရိတ်ကိုထုတ်ယူရမည်။
- (ဂ) ထိုသူ၏၊ စခန်း၌ဖြစ်စေ၊ နေထိုင်ရာနေရာ၌ဖြစ်စေ၊ တပ်ကြွေးမြီ များနှင့် အခြားကြွေးမြီများရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုကြွေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန် အတွက် ထိုက်သင့်သောငွေထားရှိရမည်။
- (၂) သေဆုံးသူတစ်ဦးနှင့် သက်ဆိုင်သည့်ကိစ္စဖြစ်လျှင်၊ တပ်မှူးသည် —
 - (က) ဤအက်ဥပဒေအရပြုသည့် နည်းဥပဒေများတွင် အခြားနည်း ပြဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင်၊ စခန်း၌ဖြစ်စေ၊ နေထိုင်ရာနေရာ၌ ဖြစ်စေ၊ ရှိသည့်တပ်ကြွေးမြီများနှင့် အခြားကြွေးမြီများကို ပေးဆပ် ရန်သာမက၊ သေဆုံးသူ၏မသာစရိတ်စကများအပြင်၊ သေဆုံးသူ ၏ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တပ်မှူးကကုန်ကျရသည့် စရိတ်စက များရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုစရိတ်စကများကိုပါပေးရန် လိုအပ်သည်ဟု မိမိ ထင်မြင်ယူဆပါက၊ ဘဏ်တွင် (ဇာတိကံ၊ ငွေစုဘဏ်တစ်ခုခု၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ သမဝါယမဘဏ်တစ်ခုခု၊ သို့တည်းမဟုတ် အဖွဲ့

တစ်ခုခု၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်အမည်ဖြင့် မဆို ခေါ်ထား
စေကာမူ၊ အပ်ငွေများလက်ခံသည့် အခြားအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု
ပါဝင်သည်။ သေဆုံးသူထားခဲ့သည့် ငွေအားလုံးကို တောင်းယူရ
မည်။ ထို့ပြင်

(ခ) အခြားကိစ္စတစ်ခုခုအတွက်လည်း ထိုငွေများအားလုံးကို တောင်းယူ
နိုင်သည်။

ထို့ပြင် အထက်တွင်ဆိုခဲ့သည့်ကိစ္စများအတွက် ထိုဘဏ်၊ အဖွဲ့၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြား
အဖွဲ့အစည်း၏နည်းဥပဒေများတွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ ထိုငွေများကို တပ်မှူးအားချက်ချင်းပေးရန်
ထိုဘဏ်၊ အဖွဲ့၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအဖွဲ့အစည်း၏ကိုယ်စားလှယ်၊ မန်နေဂျာ၊ သို့တည်းမဟုတ်
အခြားဆိုင်ရာအရာရှိအား တောင်းဆိုနိုင်သည်။ ထိုသို့တောင်းဆိုသည့်အခါ၊ ထိုကိုယ်စားလှယ်၊ မန်နေဂျာ၊
သို့တည်းမဟုတ် အခြားဆိုင်ရာအရာရှိသည်၊ ထိုသို့တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

(၃) ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်၍၊ ထိုဘဏ်အဖွဲ့၊
သို့တည်းမဟုတ်၊ အခြားအဖွဲ့အစည်းကငွေကို ထုတ်ပေးပြီးသောအခါ၊ ထိုဘဏ်၊ အဖွဲ့၊ သို့တည်းမဟုတ်
အခြားအဖွဲ့အစည်းအား ထိုငွေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သူ့မှာမျှ တောင်းဆိုပိုင်ခွင့်မရှိစေရ။

(၄) သေဆုံးသူမှာ၊ စခန်း၌ဖြစ်စေ၊ နေထိုင်ရာနေရာ၌ဖြစ်စေ၊ တပ်ကြွေးမြီများနှင့် အခြား
ကြွေးမြီများရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုကြွေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန်၊ ထို့ပြင် သေဆုံးသူ၏ မသားစရိတ်စကများပေးရန်
အခြား နည်းစီမံလျာထားခြင်း မရှိလျှင်၊ ထိုစရိတ်စကများကိုပေးရန်၊ ထို့ပြင် သေဆုံးသူ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့်
စပ်လျဉ်း၍ တပ်မှူးက ကုန်ကျရသည့်စရိတ်စကများရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုစရိတ်စကများကိုပေးရန်၊ သေဆုံးသူ၏
ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်သူက တပ်မှူးကျေနပ်လောက်အောင် ခံဝန်ပေးသောအခါ၊ တပ်မှူးသည်၊ ပုဒ်မခွဲ
(၁)နှင့် (၂) အရ လက်ခံရရှိသောပစ္စည်းကို၊ ထိုကိုယ်စားဆောင်ရွက်သူအား လက်ရောက်ပေးအပ်ရမည်။
ထိုသို့ လက်ရောက်ပေးအပ်လိုက်သောအခါ၊ သေဆုံးသူ၏ပစ္စည်းဥစ္စာကို စီမံခန့်ခွဲရေးအတွက် တပ်မှူး၏
တာဝန်သည် ရပ်စဲရမည်။

(၅) ပုဒ်မခွဲ (၄) အရ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၂၀၅ အရ ပစ္စည်းဥစ္စာကို စီမံခန့်ခွဲခြင်းမခံရ
သည့် သေဆုံးသူတစ်ဦး၏ကိစ္စတွင်လည်းကောင်း၊ စစ်ပြေးတစ်ဦး၏ ကိစ္စတွင်လည်းကောင်း၊ တပ်မှူး
သည် —

(က) သေဆုံးသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ပြေး၏၊ စခန်း၌ဖြစ်စေ၊ နေထိုင်ရာနေရာ၌
ဖြစ်စေ၊ ရှိသည့် တပ်ကြွေးမြီများနှင့် အခြားကြွေးမြီများ၊ သေဆုံးသူ၏
မသားစရိတ်စကများရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုမသားစရိတ်စကများ၊ ထို့ပြင်သေဆုံးသူ၊

သို့တည်းမဟုတ် စစ်ပြေး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တပ်မှူးက ကုန်ကျရသည့်စရိတ်စကများရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုစရိတ်စကများ မပျက်မကွက်ပေးဆပ်နိုင်စေခြင်းငှာ၊ သေဆုံးသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ပြေး၊ သက်ဆိုင်ရာရာ၏ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းကို ရောင်းရန်သော်လည်းကောင်း၊ ငွေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲရန်သော်လည်းကောင်း၊ လိုအပ်သည်ဟု မိမိထင်မြင်ယူဆလျှင်၊ ထိုရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို ရောင်းစေရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေအဖြစ် သို့ပြောင်းလဲစေရ မည်။ ထို့ပြင်

- (ခ) အခြားကိစ္စတစ်ခုခုအတွက်လည်း၊ ထိုရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို ရောင်းစေနိုင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲစေနိုင်သည်။

(၆) ပုဒ်မခွဲ (၁)၊ (၂) နှင့် (၅) အရ လက်ခံရရှိသည့်၊ တောင်းယူရရှိသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုခဲ့၍ရယူသည့်ငွေများထဲမှ၊ သေဆုံးသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ပြေး၊ သက်ဆိုင်ရာရာ၏၊ စခန်း၌ဖြစ်စေ၊ နေထိုင်ရာနေရာ၌ဖြစ်စေ၊ တပ်ကြွေးမြီများနှင့် အမြားကြွေးမြီများရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုကြွေးမြီများကို သေဆုံးသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ပြေး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တပ်မှူးက ကုန်ကျရသည့်စရိတ်စကများ ရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုစရိတ်စကများကို၊ ထို့ပြင် သေဆုံးသူတစ်ဦး၏ ကိစ္စတွင်၊ ထိုသူ၏ မသားစရိတ်စကများ ပေးရန်၊ အခြားနည်းစီမံလျာထားခြင်းမရှိလျှင်၊ အဆိုပါ မသားစရိတ်စကများကို တပ်မှူးက ပေးရမည်။

(၇) ပုဒ်မခွဲ (၆) တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် ကြွေးမြီများနှင့် စရိတ်စကများကို ပေးပြီးသည့် နောက် ငွေပိုရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုငွေကို —

- (က) သေဆုံးသူတစ်ဦး၏ကိစ္စတွင်၊ သေဆုံးသူ၏ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်သူရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုကိုယ်စားဆောင်ရွက်သူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် သေဆုံးပြီးနောက် တစ်ဆယ့်နှစ်လအတွင်း ထိုငွေရထိုက်ကြောင်း ခိုင်လုံသောအထောက်အထားပြ၍ မတောင်းဆိုလျှင်၊ သတ်မှတ်ထားသူအား ပေးရမည်၊ ထို့ပြင်
- (ခ) စစ်ပြေးတစ်ဦး၏ ကိစ္စတွင်၊ သတ်မှတ်ထားသူအား ချက်ချင်းပေးရမည်။ ထို့ပြင် ထိုသူတပ်မှထွက်ပြီးသည့် နေ့ရက်မှအစပြု၍၊ သုံးနှစ်မကုန်ဆုံးမီ၊ ထိုစစ်ပြေးလာ၍ ဖမ်းဆီးခြင်းမခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစစ်ပြေးအား ဖမ်းဆီးရမိခြင်း မရှိလျှင်၊ ထိုသုံးနှစ်ကုန်ဆုံးသောအခါ၊ ထိုငွေကို အစိုးရ အဏ္ဏာတော်အဖြစ် သိမ်းယူရမည်။

သို့ရာတွင် ထိုသုံးနှစ်မကုန်ဆုံးမီ၊ ထိုစစ်ပြေးကလာ၍ ဖမ်းဆီးခြင်းမခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစစ်ပြေးအား ဖမ်းဆီးရမိခြင်းမရှိလျှင်၊ သတ်မှတ်ထားသူသည်၊ အပိုဒ် (ခ) အရ လက်ခံရရှိသော ငွေအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ၊ ထိုစစ်ပြေး၏ မယားအားသော်လည်းကောင်း၊

သားသမီးများအားသော်လည်းကောင်း၊ အခြားမှီခိုသူတစ်ဦးဦးအားသော်လည်းကောင်း၊ ထိုသုံးနှစ်ကာလ အပိုင်းအခြားအတွင်း၊ မည်သည့်အချိန်အခါ၌မဆို ပေးနိုင်သည်။

၁၉၉။ ။ ပုဒ်မ ၁၉၈ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ အောက်ပါပြောင်းလဲပြင်ဆင်ခြင်းများနှင့် သေဆုံးသော သို့တည်းမဟုတ် မဆန့်ကျင်စေဘဲ သေဆုံးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မှထွက်ပြီး တပ်မှ ထွက်ပြီးသော အရာရှိများ၏ သော အရာရှိတစ်ဦးဦး၏ ပစ္စည်းကို စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်လည်း ပစ္စည်း။ သက်ဆိုင်စေရမည်။

(က) ပုဒ်မ ၁၉၈ အရ၊ တပ်မှူးက ဆောင်ရွက်ရမည့် အလုပ်ဝတ္တရားများကို ဤ ကိစ္စအလို့ငှာ သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်းဖွဲ့စည်းသည့်စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီက ဆောင်ရွက်ရ မည်။

(ခ) သေဆုံးသောအရာရှိတစ်ဦး၏ ကိစ္စတွင်၊ ပုဒ်မ ၁၉၈ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၆) ၌ သီးခြားဖော်ပြထားသော ကြွေးမြီများနှင့် စရိတ်စကများကို ပေးပြီးသည့်နောက် ငွေပိုရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုပိုငွေကို သတ်မှတ်ထားသူအား ပေးရမည်။

၂၀၀။ ။ [သေဆုံးသူ]⁹⁷ တစ်ဦး၏၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ပြီးတစ်ဦး၏၊ စခန်း၌ဖြစ်စေ၊ နေထိုင် စခန်း၌ဖြစ်စေ၊ နေထိုင်ရာနေရာ၌ဖြစ်စေ၊ ရာနေရာ၌ဖြစ်စေ၊ ရှိသည့်တပ်ကြွေးမြီများနှင့် အခြားကြွေးမြီများ ရှိသည့်တပ်ကြွေးမြီများ၊ အခြားကြွေးမြီ သည်၊ မည်သည့်တို့ဖြစ်ကြသည်ဆိုသည့် အချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ များ နှင့်စပ်လျဉ်းသည့်ပြဿနာများ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပေးဆပ်ရမည့်ကြွေးမြီမည်ရွေ့မည်မျှ ရှိသည် ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ ဆိုသည့် အချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သံသယသော်လည်းကောင်း၊ ကွဲလွဲမှုသော်လည်းကောင်းရှိလျှင်၊ သတ်မှတ်ထား သောသူ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ အပြီးအပြတ်ဖြစ်စေ ရမည့်ပြင်၊ ကိစ္စအရပ်ရပ်အတွက် အားလုံးသော သူများအပေါ် အတည်ဖြစ်စေရမည်။

၂၀၁။ ။ တပ်မှူး၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ၊ သက်ဆိုင်ရာရာက၊ ပုဒ်မ ၁၉၈ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၁၉၉ အရဖြစ်စေ၊ မိမိ၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို တပ်မှူးသို့တည်းမဟုတ်၊ ကော်မတီက ဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ အခြားအာဏာပိုင်အားလုံးနှင့်အခြားသူ အား ကိုယ်စားဆောင်ရွက်နိုင်သည့်အာဏာများ။ လုံးက မည်သို့မျှစွက်ဖက်ခွင့်မရှိစေဘဲ [သေဆုံးသူ၏ပစ္စည်းဥစ္စာ]⁹⁸ နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ကိုယ်စားဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်လက်မှတ်ကိုတပ်မှူး၊

၄၃။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ပြည့်နှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ (၅-၁၀-၆၀)ဖြင့် အစားထိုးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅)ရက်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၁၄။
၄၄။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ပြည့်နှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃၊ (၅-၁၀-၆၀)ဖြင့် အစားထိုးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅)ရက်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၁၄။

သို့တည်း မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီက ရယူထားဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူအခွင့်အရေးနှင့် အာဏာများကို ရရှိရမည် ဖြစ်၊ ထိုတပ်မှူး၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကော်မတီ သက်ဆိုင်ရာရာက ပေးသောပြောစာသည်လည်း၊ ထိုအခွင့်အရေးနှင့် အာဏာများအရပေးသော ပြောစာကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်စေရမည်။

၂၀၂။ ။ (၁) အမွေထိန်းမင်းကြီး အက်ဥပဒေ (The Administrator General's Act) တွင် သေဆုံးသူ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကိုအမွေထိန်း မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ အမွေထိန်းမင်းကြီးသည်၊ ဤအက်ဥပဒေ မင်းကြီးထံ လွှဲအပ်ရန်နိုင်ငံတော်သမ္မတ ၏ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များက၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ အာဏာ၊ မိမိအားအတိအလင်းဆောင်ရွက်စေသည့်အတိုင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုသည့်အတိုင်း၊ ဆောင်ရွက်ရန်ရှိသည်မှတစ်ပါး၊ ပုဂံမ ၁၉၈၊ သို့တည်း မဟုတ် ပုဂံမ ၁၉၉ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ စီမံခန့်ခွဲထားသော သေဆုံးသူတစ်ဦး၏ ပစ္စည်းတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ တစ်နည်းနည်းဖြင့် ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုရ။

(၂) နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ မည်သည့်အခါမဆို၊ အခြေအနေအရ သင့်လျော်မည်ထင်လျှင် တပ်မှူး၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီအား၊ သေဆုံးသူတစ်ဦး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို စီမံခန့်ခွဲရေး အတွက် အမွေထိန်းမင်းကြီးထံ လွှဲအပ်ရမည်ဟု ညွှန်ကြားနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ထိုသို့ညွှန်ကြားသည့် အခါ၊ ထိုတပ်မှူး၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကော်မတီသည်၊ အဆိုပါပစ္စည်းဥစ္စာကို အမွေထိန်းမင်းကြီးထံ လွှဲအပ်ရမည်။

(၃) ဤပုဂံမအရ ပစ္စည်းဥစ္စာကို အမွေထိန်းမင်းကြီးထံ လွှဲအပ်သောအခါ၊ အမွေထိန်းမင်းကြီး သည်၊ အမွေထိန်းမင်းကြီး အက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာကို စီမံခန့်ခွဲရမည်။ သို့ရာတွင် သေဆုံးသူ၏၊ စခန်း၌ဖြစ်စေ၊ နေထိုင်ရာနေရာ၌ဖြစ်စေ၊ တပ်ကြွေးမြီများနှင့် အခြား ကြွေးမြီများရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုကြွေးမြီများကို၊ ထိုသူပေးဆပ်ရမည့် အခြားကြွေးမြီတစ်ခုခုထက် ဦးစားပေး၍ ပေးဆပ်ရမည်။

(၄) အမွေထိန်းမင်းကြီးသည်၊ ကြွေးမြီများနှင့်စရိတ်များကိုပေးပြီးသည့်နောက်၊ မိမိလက်ဝယ်ငွေ ပိုကျန်နေလျှင်၊ ထိုပိုငွေကို၊ သေဆုံးသူ၏ အမွေစားအမွေခံများအား ပေးရမည်။ ထို့ပြင် အမွေစားအမွေခံ ကိုရှာဖွေ၍မရလျှင်၊ သတ်မှတ်ထားသောသူထံ၊ သတ်မှတ်ထားသည့်နည်းလမ်းအတိုင်း ထိုပိုငွေကိုပေးအပ် ရမည်။

(၅) အမွေထိန်းမင်းကြီးသည်၊ မိမိ၏လက်ဝယ်ရောက်ရှိသည့် စုစုပေါင်းငွေ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် စခန်း၌ဖြစ်စေ၊ နေထိုင်ရာနေရာ၌ဖြစ်စေ၊ ရှိသည့်တပ်ကြွေးမြီများနှင့် အခြားကြွေးမြီများပေးဆပ်ပြီး သည့်နောက်၊ မိမိ၏လက်ဝယ်ကျန်ရှိသည့်ငွေ၏ သုံးရာခိုင်နှုန်းထက်ပို၍၊ မိမိ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့် စပ်လျဉ်းပြီးအခကြေးငွေမယူရ။

၂၀၃။ ။ သတ်မှတ်ထားသောသူသည်၊ ပုဒ်မ ၁၉၈ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၇) တွင်သော်လည်းကောင်း၊

သတ်မှတ်ထားသောသူများက ပိုငွေကို
စီမံခန့်ခွဲခြင်း။

ပုဒ်မ ၁၉၉ ၏ အပိုဒ် (ခ) တွင်သော်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၂၀၂ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၄) တွင်သော်လည်းကောင်း၊ ရည်ညွှန်းထားသည့်ပိုငွေကိုလက်ခံရရှိသောအခါ —

(က) သေဆုံးသူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကိုယ်စားဆောင်ရွက်သူရှိကြောင်း မိမိသိရှိလျှင်၊ ထိုပိုငွေကို ထိုကိုယ်စားဆောင်ရွက်သူအားပေးရမည်။

(ခ) ထိုကိုယ်စား ဆောင်ရွက်သူရှိကြောင်း မိမိမသိသည့်ပြင်၊ ပုဒ်မ ၂၀၅ အရ ပိုငွေကို စီမံခန့်ခွဲမှုမပြုရသေးလျှင်လည်း၊ နို့တစ်စာတစ်စောင်ကို၊ သတ်မှတ်ထားသည့်ပုံစံဖြင့်၊ သတ်မှတ်ထားသည့်နည်းလမ်းအတိုင်း၊ ခြောက်နှစ်ဆက်၍နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။ ထို့ပြင်အဆိုပါ နို့တစ်စာများအနက်၊ နောက်ဆုံးနို့တစ်စာထုတ်ပြန် ကြေညာပြီးသည့်နောက် ခြောက်လအတွင်း၊ ထိုသေဆုံးသူနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကိုယ်စားဆောင်ရွက်သူတစ်ဦးဦးက၊ ထိုပိုငွေကို တောင်းဆိုခြင်းမပြုလျှင်၊ သတ်မှတ်ထားသောသူသည်၊ ထိုပိုငွေကို ထိုငွေမှ ဖြစ်ထွန်းသည့် အမြတ်အစွန်းနှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုအမြတ်အစွန်းမှ တိုးပွားလာသည့် အမြတ်အစွန်းများနှင့်ဖြစ်စေ၊ အတူတကွအစိုးရ၏ ရငွေအဖြစ်အပ်နှံရမည်။

သို့ရာတွင် တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူမှာ ထိုပိုငွေကို အခြားနည်းဖြင့် ရထိုက်ခွင့်ရှိလျှင်၊ ယင်းသို့အစိုးရ ရငွေအဖြစ် အပ်နှံခြင်းသည်၊ ထိုပိုငွေကိုဖြစ်စေ၊ ထိုပိုငွေ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ၊ ထိုသူတောင်းဆိုပိုင်ခွင့်ကိုတားမြစ်ခြင်းမဖြစ်စေရ။

၂၀၄။ ။ သေဆုံးသူတစ်ဦး၏ပစ္စည်းဥစ္စာတစ်စိတ်တစ်ဒေသတွင် ငွေအဖြစ်သို့မပြောင်းလဲရ

ငွေမဟုတ်သည့် ပစ္စည်းအရပ်ရပ်ကို
စီမံခန့်ခွဲခြင်း။

သေးသည့်ပစ္စည်းအရပ်ရပ်၊ ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များ သို့တည်းမဟုတ် အခြားပစ္စည်းပါဝင်သည့်အခါ၊ ထိုပစ္စည်းအရပ်ရပ်၊ ငွေချေး သက်သေခံလက်မှတ်များ၊သို့တည်းမဟုတ် အခြားပစ္စည်း

များကို လက်ရောက်ပေးအပ်ခြင်း၊ ပို့ပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှဲပြောင်းခြင်းအတွက်၊ သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိလျှင်၊ ပိုငွေပေးခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ပုဒ်မ ၁၉၈ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၇)၊ ပုဒ်မ ၁၉၉ ၏ အပိုဒ် (ခ) နှင့် ပုဒ်မ ၂၀၃ ၏ အပိုဒ် (ခ)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ ၎င်းတို့နှင့်လည်း သက်ဆိုင်စေရမည်။ ထို့ပြင်သတ်မှတ်ထားသောသူသည်၊ သေဆုံးသူနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ကိုယ်စားဆောင်ရွက်သူတစ်ဦးကဲ့သို့၊

ထိုပစ္စည်းအရပ်ရပ်၊ ငွေချေး သက်သေခံလက်မှတ်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားပစ္စည်း ကို ငွေအဖြစ်သို့ပြောင်းလဲခြင်းအတွက် ထပ်တူအာဏာရရှိရမည်။

၂၀၅။ ။ သေဆုံးသူနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ကိုယ်စားဆောင်ရွက်သူအား၊ ပုဒ်မ ၁၉၈ အရဖြစ်စေ သေတမ်းစာအတည်ပြုလက်မှတ် ပုဒ်မ ၁၉၉ အရ ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၀၃ အရဖြစ်စေ၊ လက်ရောက် အစရှိသည်တို့ကိုမတင်ပြဘဲ ပစ္စည်း ပေးအပ်ရမည့် ပစ္စည်းနှင့်ပေးရမည့်ငွေကို၊ ထိုပစ္စည်း၏တန်ဖိုး တစ်ခုခုကိုစီမံခန့်ခွဲခြင်း။ သည်လည်းကောင်း၊ ထိုငွေအရေအတွက်သည်လည်းကောင်း၊ [အစု စုကျပ်ငါးထောင်ထက်မပိုလျှင်]⁹⁵ ထို့ပြင်သတ်မှတ်ထားသောသူက သင့်လျော်သည်ဟုယူဆလျှင်၊ သတ်မှတ် ထားသောသူသည်၊ ထိုပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ ထိုငွေကိုဖြစ်စေ၊ လက်ခံရယူပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု မိမိထင်မြင်သောသူ တစ်ဦးဦးအား၊ သို့တည်းမဟုတ် သေဆုံးသူ၏ပစ္စည်းဥစ္စာကို စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု မိမိထင်မြင်သော သူတစ်ဦးဦးအား၊ သေတမ်းစာအတည်ပြုလက်မှတ်ကိုဖြစ်စေ၊ အမွေထိန်းလက်မှတ်ကို ဖြစ်စေ၊ အမွေဆက်ခံရန် သက်သေခံလက်မှတ်ကိုဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း [အပြီးသတ်အခြား သက်သေ အထောက်အထား]⁹⁶ ကိုဖြစ်စေ၊ မတင်ပြစေဘဲလက်ရောက် ပေးအပ်နိုင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေးနိုင်သည်။

၂၀၆။ ။ ပုဒ်မ ၁၉၈၊ ပုဒ်မ ၁၉၉၊ ပုဒ်မ ၂၀၃၊ ပုဒ်မ ၂၀၄၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၂၀၅ နှင့် တပ်မှူးကော်မတီ၊ သတ်မှတ်ထား အညီ တပ်မှူးကဖြစ်စေ၊ စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီကဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ် သောသူ၊ ထို့ပြင်နိုင်ငံတော်သမ္မတတွင် ထားသောသူကဖြစ်စေ၊ သဘောရိုးဖြင့် ပြုလုပ်သည့်၊ သို့တည်း တာဝန် ကင်းလွတ်ခြင်း။ မဟုတ် ပြုလုပ်သည့်သဘောသက်ရောက် စေသော ငွေပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေသုံးစွဲခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို သုံးစွဲခြင်းသည်၊ လက်ရောက် ပေးအပ်ခြင်းသည်၊ ရောင်းခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားစီမံခန့်ခွဲခြင်းသည်၊ ခိုင်လုံရ မည့်ပြင်၊ ထိုငွေနှင့်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းနှင့်ဖြစ်စေ၊ စပ်လျဉ်း၍တပ်မှူး၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ၊ သို့တည်းမဟုတ်သတ်မှတ်ထားသောသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ သက်ဆိုင်ရာရာသည်၊ ဆက်လက်တာဝန်ရှိခြင်းမှ ကင်းလွတ်စေရမည်။ သို့သော်လည်း ဤပုဒ်မတွင် ပါရှိသောမည်သည့် အချက်ကမျှ၊ ထိုသို့ငွေပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်ပေးအပ်ခြင်းခံရသူတစ်ဦးဦးအား၊ သေတမ်းစာအတည်ပြုသူကဖြစ်စေ၊ အမွေထိန်းကဖြစ်စေ၊ အခြားကိုယ်စားဆောင်ရွက်သူကဖြစ်စေ၊

၄၅။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ပြည့်နှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ (၅-၁၀-၆၀)အရ ပြည့်စွက်ပြင်ဆင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅)ရက်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၁၄။
၄၆။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် တပ်မတော် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၆၀ပြည့်နှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၊ (၅-၁၀-၆၀)အရ ပြည့်စွက်ပြင်ဆင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅)ရက်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၁၄။

သေဆုံးသူ၏မြီရှင်ကဖြစ်စေ၊ တောင်းဆိုနိုင်သည့်အခွင့်အရေး ကိုမထိခိုက်စေရ။

၂၀၇။ ။ ပုဒ်မ ၁၉၈ အရသော်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၉၉ အရသော်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ တပ်မှူး၊ ကော်မတီ၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသောသူ၏လက်ဝယ်တွင်ရှိသည့် ပစ္စည်းသည် ထိုတပ်မှူး၊ ကော်မတီ၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသောသူ၏ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာဖြစ်သည့်နေရာအရပ်တွင်သေသူကျန်ရှိသည့် ပစ္စည်းဥစ္စာများဖြစ်စေရ။

၂၀၂ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၄) အရသော်လည်းကောင်း၊ တပ်မှူး၊ စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ်မှတ်ထားသောသူ၏လက်ဝယ်သို့ရောက်လာသောပစ္စည်းသည်၊ ထိုသို့လက်ဝယ်ရောက်လာသည့်အကြောင်းကြောင့်ထိုတပ်မှူး၊ ထိုကော်မတီ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသတ်မှတ်ထားသောသူ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာဖြစ်သည့်နေရာအရပ်တွင် သေသူကျန်ရှိသည့် ပစ္စည်းဥစ္စာများဖြစ်သည်ဟု မမှတ်ယူရ။ ထို့ပြင် ထိုသို့လက်ဝယ်ရောက်လာသည့်အကြောင်းကြောင့်၊ ထိုနေရာအရပ်အတွက်၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကိုယ်စားဆောင်ရွက်ခွင့်လက်မှတ်ကိုလည်းထုတ်မယူစေရ။

၂၀၈။ ။ တပ်မှူး၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မတီသည်၊ ပုဒ်မ ၁၉၈ ၏ ပုဒ်မခွဲ(၇) ကိုယ်စားဆောင်ရွက်သူ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ခြွင်းချက်။

အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၁၉၉ ၏ အပိုဒ် (ခ) အရဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ်ထားသော သူထံ၊ သေဆုံးသူ၏ပစ္စည်းအနက် ပိုနေသောပစ္စည်းကို အပ်ပြီးသည့်နောက်၊ သေဆုံးသူနှင့်စပ်လျဉ်း သည့်ကိုယ်စားဆောင်ရွက်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် အမွေထိန်းမင်းကြီးသည် ထိုတပ်မှူးက သော်လည်းကောင်း၊ ထိုကော်မတီကသော်လည်းကောင်း၊ စုဆောင်းထိန်းသိမ်းထားသည်ပြင်၊ အထက်ဆိုခဲ့သည့်ပိုနေသောပစ္စည်း တစ်စိတ်တစ်ဒေသအဖြစ်နှင့်လည်း မပါဝင်သည့် သေဆုံးသူ၏ ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ပုဒ်မ ၁၉၈ နှင့် ၁၉၉ တို့ကိုပြဋ္ဌာန်းခြင်းမပြုဘိသကဲ့သို့၊ စီမံခန့်ခွဲရန်အခွင့်အရေးများနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများရရှိစေရမည်။

၂၀၉။ ။ ရူးသွပ်ခြင်းအက်ဥပဒေ (The Lunacy Act) တွင်မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ သတ်မှတ်ပုဒ်မ ၁၉၈ မှ ပုဒ်မ ၂၀၈ ထိဖြစ်သော ပုဒ်မများသည်၊ ရူးသွပ်သူများ၊ သို့တည်းမဟုတ် တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင် ပျောက်ဆုံးနေပြီဟုအကြောင်းကြားခြင်းခံရသူများနှင့်သက်ဆိုင်ခြင်း။

ထားသည့်နည်းလမ်းအတိုင်း၊ အမှန်ရူးသွပ်သည်ဟုစုံစမ်းသိရှိရသော၊ ဤအက်ဥပဒေကိုလိုက်နာရသူတစ်ဦး၏ကိစ္စတွင်၊ ထိုသူရူးသွပ်ခြင်းမှန်ကန်ကြောင်းစုံစမ်းသိရှိရသည့်နေ့ရက်၌၊ ထိုသူသေဆုံးဘိသကဲ့သို့၊ သို့တည်းမဟုတ် တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင် ပျောက်ဆုံးနေပြီဟု အကြောင်းကြားခြင်းခံရသော ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦး၏ ကိစ္စတွင်၊ထိုသို့အကြောင်းကြားခြင်းခံရသည့်နေ့ရက်၌၊ ထိုသူသေဆုံးဘိသကဲ့သို့၊ ပုဒ်မ ၁၉၈ မှ ပုဒ်မ ၂၀၈ ထိဖြစ်သော ပုဒ်မများပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ အဆိုပါသူများနှင့်သက်ဆိုင်နိုင်သမျှ သက်ဆိုင်စေရမည်။

သို့ရာတွင် ပျောက်ဆုံးနေပြီဟု အကြောင်းကြားခြင်းခံရသူ၏ ကိစ္စတွင်၊ ထိုသူသေဆုံးပြီဟု ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်က မှတ်ယူခြင်းမပြုသေးသမျှ၊ ပုဒ်မ ၁၉၈ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၂) မှ (၆) ထိဖြစ်သော ပုဒ်မခွဲများအရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၁၉၉ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၀၂ အရဖြစ်စေ၊ အရေးမယူရ။

၂၁၀။ ။ အရာရှိတစ်ဦးသေဆုံးသည့်အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်မှထွက်ပြေးသည့်အခါ၊ အချို့ကိစ္စများတွင် အမြဲတမ်းစီမံ သို့တည်းမဟုတ် အမှန်ရူးသွပ်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် ခန့်ခွဲရေးကော်မတီခန့်အပ်ခြင်း။ နည်းလမ်းအတိုင်း စုံစမ်းသိရှိရသည်အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်တွင် ပျောက် ဆုံးနေပြီဟုအကြောင်းကြားခြင်းခံရသည့်အခါ၊ ဤအခန်းရှိအထက် ဆိုခဲ့သည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီကို ရည်ညွှန်းသောအခါ၊ ဤကိစ္စအလို့ငှာ သတ်မှတ်ထားသည့်နည်းလမ်းအတိုင်း ခန့်အပ်သောအမြဲတမ်းစီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မတီရှိခဲ့လျှင်၊ ထိုအမြဲတမ်းစီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီကို ရည်ညွှန်းဘိသကဲ့သို့ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရမည်။ ထို့ပြင် ထိုအမြဲတမ်း စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီကသာ ဤအခန်းပါစီမံ ခန့်ခွဲရေးကော်မတီ၏ အလုပ်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိရမည်။

အခန်း ၁၇ အယူခံခြင်းများ

၂၁၁။ ။ (၁) စစ်ဘက်အယူခံ တရားရုံးတစ်ရုံးရှိရမည်။ ထိုစစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ တရား စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးဖွဲ့စည်းခြင်း။ သူကြီးများသည်၊ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ရမည်။

(က) [နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးချုပ်]⁹⁷ ကဏ္ဍကိစ္စအလို့ငှာ၊
[နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီး]⁹⁸ များထဲမှ အခါ

၄၇။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၁၊ (၂၀-၆-၆၂)ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၃၀) ရက်၊ စာမျက်နှာ-၇၇၈။

၄၈။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၁၊ (၂၀-၆-၆၂)ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ အပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၃၀) ရက်၊ စာမျက်နှာ-၇၇၈။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တပ်မတော်အက်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေ အမှတ် -၁၁) (၂၀-၆-၆၂)အရ ပုဒ်မ-၃ ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

“၃။ ။ ယခင်စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးတွင် မပြီးပြတ်ဘဲကျန်ရှိနေသေးသော အယူခံမှုများကို ဤဥပဒေပုဒ်မ ၂ ဖြင့် ပြင်ထားသော ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ တပ်မတော်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၁ အရ ဖွဲ့စည်းသည့် စစ်ဘက် အယူခံတရားရုံးက မိမိတော်ကြားနာစစ်ဆေးဘိသကဲ့သို့ ဆက်လက်ကြားနာစစ်ဆေးရမည်။

အားလျော်စွာရွေးချယ်သော [နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီး]⁹⁸ များ

- (ခ) [နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးချုပ်]⁹⁹ က၊ ဤကိစ္စအလို့ငှာ၊ တပ်မတော်ရှိ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးအဆင့်အောက်မနိမ့်သော အရာရှိများထဲမှ အခါအားလျော်စွာ ရွေးချယ်သောအရာရှိများ၊ ထို့ပြင်
- (ဂ) အစိုးရအမှုထမ်းမဟုတ်သည့် ဥပဒေကျွမ်းကျင်သူများထဲမှ [နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ်]⁹⁹ က ခန့်အပ်သူများ။

(၂) ပုဒ်မခွဲ (၁)၏ အပိုဒ် (ဂ)အရ၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ တရားသူကြီးများအဖြစ်ခန့်အပ်ခြင်းခံရသူများအား၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဆုံးဖြတ်သည့် အခကြေးငွေ၊ ခရီးစရိတ်နှင့် စားစရိတ်ပေးနိုင်သည်။

(၃) နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် [နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ်]⁹⁹ ကခန့်အပ်သော စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ အတွင်းဝန်တစ်ဦးရှိရမည်။ ထို့ပြင် [နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ်]⁹⁹ သည်၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ အခြားအရာရှိများနှင့် အမှုထမ်းများကို မိမိဆုံးဖြတ်သည်အတိုင်း နိုင်ငံတော်သမ္မတက သဘောတူညီသောအရေအတွက်ထက်မပိုစေဘဲ ခန့်အပ်နိုင်သည်။

၂၁၂။ ။ (၁) ဤအခန်းအရ အယူခံမှုများကိုဖြစ်စေ၊ အယူခံမှု၏ အစအဦးကိစ္စတစ်ခုခုကို စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးနှင့် သက် ဖြစ်စေ၊ အယူခံမှုမှဖြစ်ပေါ်လာသော ကိစ္စငါးခုခုကိုဖြစ်စေ၊ ဆိုင်သော ဖြည့်စွက်ပြဋ္ဌာန်းချက်များ။ ကြားနာ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရန်အလို့ငှာ၊ [နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ်]⁹⁹ က ထုတ်သည့် ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ

၄၉။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၊ (၂၀-၆-၆၂)ဖြင့်အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊စာမျက်နှာ-၇၇။

၅၀။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၊ (၂၀-၆-၆၂)ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊စာမျက်နှာ-၇၇။

၅၁။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၊ (၂၀-၆-၆၂)ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊စာမျက်နှာ-၇၇။

၅၂။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၊ (၂၀-၆-၆၂)ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊စာမျက်နှာ-၇၇။

၅၃။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၊ (၂၀-၆-၆၂)ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊စာမျက်နှာ-၇၇။

၅၄။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၊ (၂၀-၆-၆၂)အရအစားထိုးပြင်ဆင်သည်။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊စာမျက်နှာ-၇၇။

စစ်ဘက် အယူခံတရားရုံးကို ဆင့်ခေါ်ရမည်။ ထို့ပြင် ထိုစစ်ဘက် အယူခံ တရားရုံးတွင် အောက်ပါအတိုင်း တရားသူကြီးများပါဝင်လျှင်၊ ထိုစစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသည်၊ နည်းလမ်းတကျဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်သော စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(က) သုံးဦးအောက်မလျော့သော၊ စုံ မဟုတ်သည့် အရေအတွက်ရှိသော တရားသူကြီးများ။ ထို့ပြင်

(ခ) (ဤအခန်း၌နောက်တွင်ပါရှိသည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ) ပုဒ်မ ၂၁၁၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) ၏ အပိုဒ် (က)တွင် ဖော်ပြထားသည့် တရားသူကြီးများအနက် အနည်းဆုံးတရားသူကြီးတစ်ဦးနှင့် အပိုဒ် (ခ) တွင် ဖော်ပြထားသည့်တရားသူကြီးများအနက် အနည်းဆုံးတစ်ဦး။

(၂) စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသည်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းမှာဖြစ်စေ၊ ပြင်ပမှာ ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ်^{၅၅} ကညွှန်ကြားသည့်နေရာတွင် ရုံးထိုင်ရမည်။

(၃) စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးတွင် ပြဿနာတစ်ရပ်ရပ်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၊ အမှုကိုကြားနာ စစ်ဆေးသည့် တရားသူကြီးများအနက်၊ များရာတရားသူကြီးများ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်အတိုင်းဖြစ်စေရမည်။

(၄) စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသည်၊ အထက်မော်ကွန်းရုံးတစ်ရုံးဖြစ်ရမည်။ ထို့ပြင်စစ်ဘက် အယူခံတရားရုံး၌ အမှုတစ်ခုခုတွင် တရားမျှတမှုရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ဆုံးဖြတ်အပ်သည့် ပြဿနာတစ်ရပ်ရပ်ကို ဤအခန်း၏ ကိစ္စများအလို့ငှာ ဤအခန်းပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ဤအခန်းပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာကုန်ရှိစေရမည်။

(၅) နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ်^{၅၆} ၏ ရာထူးလစ်လပ်လျှင်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးချုပ်^{၅၇} အလုပ်ခွင်၌မရှိခြင်းကြောင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအကြောင်းတစ်ခုခု ကြောင့် နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးချုပ်^{၅၈} သည်မိမိ၏ရာထူးဆိုင်ရာတာဝန်ဝတ္တရားများကို

၅၅။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၊ (၂၀-၆-၆၂)အရအစားထိုးပြင်ဆင်သည်။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊စာမျက်နှာ-၇၇၈။
၅၆။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၊ (၂၀-၆-၆၂)အရအစားထိုးပြင်ဆင်သည်။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊စာမျက်နှာ-၇၇၈။
၅၇။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၊ (၂၀-၆-၆၂)အရအစားထိုးပြင်ဆင်သည်။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊စာမျက်နှာ-၇၇၈။
၅၈။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၊ (၂၀-၆-၆၂)အရအစားထိုးပြင်ဆင်သည်။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊စာမျက်နှာ-၇၇၈။

မဆောင်ရွက်နိုင်လျှင်ဖြစ်စေ၊ ဤပုဒ်မအရ [နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးချုပ်]^{၁၉} ကထုတ်နိုင်သောညွှန်ကြားချက်များကို [နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးချုပ်]^{၆၀} နောက်ဝါအရင့်ဆုံးဖြစ်သော [နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီး]^{၆၁} က ထုတ်ရမည်။

၂၁၃။ ။ (၁) စစ်တရားရုံးကပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသူသည်၊ မိမိအားပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်စစ်တရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ခြင်းကို ဤအခန်းရှိအောက်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေအယူခံနိုင်ခွင့်။
ဘဲ၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးတွင် အယူခံနိုင်သည်။

(၂) သေဒဏ်ပါဝင်သည့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းမှတစ်ပါး၊ စစ်တရားရုံးချုပ်က ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသူအား၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) ဖြင့် ပေးအပ်ထားသော အခွင့်အရေးကို —

(က) ထိုသူက ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်ထံ မိမိအားပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်လွှာ ကို သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအပိုင်းအခြားအတွင်း ပုဒ်မ ၁၆၈ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၂) နှင့်အညီ မတင်လျှင် သုံးစွဲခြင်းမပြုရ၊ ထို့ပြင်

(ခ) ထိုလျှောက်လွှာတင်သည့်နေ့ရက်မှ အစပြုသော၊ သတ်မှတ်ထားသည့်ကာလအပိုင်းအခြားမကုန်မချင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုလျှောက်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိမိမကျေနပ်သည့် အမိန့်ချမှတ်ကြောင်းကို ထိုအာဏာပိုင်က မိမိအားအကြောင်းမကြားမချင်း၊ ထိုကာလအပိုင်းအခြားကုန်ဆုံးခြင်းနှင့် ထိုသို့အကြောင်းကြားခြင်းအနက်၊ ထိုကာလအပိုင်းအခြားကုန်ဆုံးခြင်းမှာ ထိုသို့အကြောင်းကြားချင်းထက် ဦးစွာဖြစ်လျှင်၊ ထိုကာလအပိုင်းအခြားမကုန်မချင်း သုံးစွဲခြင်းမပြုရ၊ အကယ်၍ထိုသို့ အကြောင်းကြားခြင်းမှာ ထိုကာလအပိုင်းအခြား ကုန်ဆုံးခြင်းထက်ဦးစွာဖြစ်လျှင်၊ ထိုသို့အကြောင်းမကြားမချင်း သုံးစွဲခြင်းမပြုရ။

(၃) စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ နည်းဥပဒေများ၌ သီးခြားဖော်ပြထားသော အခြေအနေများတွင် ထိုနည်းဥပဒေများ၌သီးခြားဖော်ပြထားသော သူထံတင်သွင်းသည့် ပုဒ်မခွဲ (၂) တွင် ဖော်ပြထားသော လျှောက်လွှာသည်၊ ထိုပုဒ်မခွဲ၏ ကိစ္စများအလို့ငှာ၊ ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်ထံတင်ပြီးသည့် လျှောက်လွှာဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ယူဆရမည်ဟု ထိုနည်းဥပဒေများက ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

၅၉။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၊ (၂၀-၆-၆၂)အရအစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ပြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊အပိုင်း-၁၊၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊စာမျက်နှာ-၇၇၈။
၆၀။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၊ (၂၀-၆-၆၂)အရအစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ပြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊အပိုင်း-၁၊၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊စာမျက်နှာ-၇၇၈။
၆၁။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၊ (၂၀-၆-၆၂)အရအစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ပြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊အပိုင်း-၁၊၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊စာမျက်နှာ-၇၇၈။

၂၁၄။ ။ (၁) စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသို့ တင်ရန်အယူခံလွှာကို အတွင်းဝန်ထံ သတ်မှတ်ထား
အယူခံလွှာတင်သွင်းခြင်း။ သောကာလအပိုင်းအခြားအတွင်း တင်သွင်းရမည်။

(၂) စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ နည်းဥပဒေများ၌ သီးခြားဖော်ပြထားသော အခြေအနေများ
တွင် ထိုနည်းဥပဒေများ၌သီးခြားဖော်ပြထားသောသူ(အတွင်းဝန်မဟုတ်သူ)ထံတင်သွင်းသည့် ပုဒ်မခွဲ(၁)
တွင် ဖော်ပြထားသော အယူခံလွှာသည်၊ ထိုပုဒ်မခွဲ၏ ကိစ္စများအလို့ငှာ၊ အတွင်းဝန်ထံတင်သွင်းပြီးသည့်
အယူခံလွှာဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ယူဆရမည်ဟု ထိုနည်းဥပဒေများက ပြဌာန်းနိုင်သည်။

(၃) ပုဒ်မခွဲ (၂) ကို အကြောင်းပြု၍ အကျိုးသက်ရောက်သည့် စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏
နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ၊ အတွင်းဝန်မဟုတ်သော အခြားသူတစ်ဦးထံအယူခံလွှာတင်သွင်းသောအခါ
ထိုအခြားသူသည်၊ ထိုအယူခံလွှာကို ဆောလျင်နိုင်သမျှ ဆောလျင်စွာ အတွင်းဝန်ထံသို့ပို့ရမည်မှာ
ထိုအခြားသူ၏တာဝန်ဝတ္တရားဖြစ်ရမည်။

၂၁၅။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၂၁၆ ပါ ပြဌာန်းချက်များနှင့်မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ဤအခန်းအရအယူခံမှု
သာမန်အမှုများတွင် အယူခံမှုများကို နှင့်စပ်လျဉ်း၍ စစ်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ သက်သေခံ
ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ အထောက်အထားမရှိသဖြင့် မဖြစ်နိုင်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် ထို
ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာပြဿနာတစ်ရပ်ကို
မှားယွင်းစွာဆုံးဖြတ်ထားခြင်းပါဝင်သည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်သည် အကြောင်းတစ်ခုခု
ကြောင့် တရားစီရင်မှုလွှဲမှားသည်ဟု စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက ထင်မြင်ယူဆလျှင်၊ ထိုတရားရုံးသည်၊
အယူခံမှုကိုခွင့်ပြုရမည်။ အဆိုပါ အကြောင်းတစ်ခုခုမရှိလျှင်၊ အယူခံမှုကိုပယ်ရမည်။

သို့ရာတွင် စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသည်၊ အယူခံမှုတွင် ထုတ်ဖော်ပြသည့်အချက်ကို အယူခံ
တရားလို၏ အကျိုးအတွက် ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်သည်ဟု၊ မိမိထင်မြင်ယူဆစေကာမူ၊ အရေးယူလောက်သည့်
တရားစီရင်မှုလွှဲမှားခြင်း အမှန်စင်စစ်မပါရှိဟု ယူဆလျှင်၊ အယူခံမှုကိုပယ်နိုင်သည်။

(၂) စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသည်၊ ဤအခန်းအရ အယူခံမှုကိုခွင့်ပြုလျှင်၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်
ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ရမည်။

၂၁၆။ ။ (၁) အယူခံတရားလိုတစ်ဦးအား စစ်ဆေးစီရင်သည့်စစ်တရားရုံးက၊ ထိုသူကို စွဲဆို
စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ သည်စွဲချက် [တစ်ခုခု]^{၆၂} အတွက် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းသည်
အာဏာများ၊ နည်းလမ်းတကျမရှိသော်လည်း၊ စွဲဆိုသည့် အခြားစွဲချက်[တစ်ခုခု]^{၆၃}

၆၂။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃/၆၀၊
(၅-၁၀-၆၀)ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

၆၃။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃/၆၀၊
(၅-၁၀-၆၀)ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

အတွက်ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းသည် နည်းလမ်းတကျရှိသည်ဟု စစ်ဘက် အယူခံတရားရုံးက ထင်မြင်ယူဆလျှင် [ထိုအခါ]^{၆၄} အခြားစွဲချက်အတွက် ထိုအယူခံတရားလိုအား ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း၊ ခံရစေသည့် ပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိုသူအပေါ် စစ်တရားရုံးက ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်သည် ဤ အက်ဥပဒေက ခွင့်ပြုသောပြစ်ဒဏ် မဟုတ်လျှင်၊ စစ်ဘက် အယူခံတရားရုံးသည်၊ ထိုသူအပေါ် စစ် တရားရုံးက ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်အစား၊ ဤအက်ဥပဒေက ခွင့်ပြုသည့်ပြင်၊ အယူခံတရားရုံးက သင့်မြတ် လျော်ကန်သည်ဟုလည်း၊ ယူဆသော ပြစ်ဒဏ်ကို ထိုသူအပေါ်ချမှတ်ရမည်။

(၂) အယူခံတရားလိုတစ်ဦးသည်၊ ပြစ်မှုတစ်ခုအတွက် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရပြီး၊ ထိုသူအား စစ်ဆေးစီရင်သည့် စစ်တရားရုံးက၊ အခြားပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိသည်ဟု တရားဥပဒေနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ် နိုင်မည့်အခါ၊ ထို့ပြင်ထိုသူအား ထိုအခြားပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိကြောင်း ထင်ရှားစေသည့် အကြောင်း ခြင်းရာ များရှိကြောင်းကို စစ်တရားရုံးက ကျေနပ်ပြီးဖြစ်သည်ဟု စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက ထင်မြင် ယူဆသောအခါ၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသည်၊ အယူခံမှုကိုခွင့်ပြုမည့်အစား၊ သို့တည်းမဟုတ် ပယ်မည့် အစား၊ စစ်တရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို၊ အခြားပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိကြောင်းဆုံးဖြတ်ချက် နှင့်အစားထိုးနိုင်သည်။ ထို့ပြင်စစ်တရားရုံးက ထိုသူအပေါ်ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်အစား၊ စစ်ဘက် အယူခံတရားရုံးက သင့်တော် လျော်ကန်သည်ဟု ထင်သည့်အတိုင်း၊ ထိုအခြားပြစ်မှုအတွက်၊ ဤ အက်ဥပဒေက ခွင့်ပြုသည့်ပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်းအစားထိုး ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ် သည်၊ စစ်တရားရုံးက ချမှတ်ခဲ့သည့် ပြစ်ဒဏ်ထက်ပို၍ မကြီးလေးစေရ။

(၃) (က) ကြီးလေးသောပြစ်ဒဏ်နှင့်ပေါ်သည့်ပြစ်ဒဏ်နှစ်မျိုးအနက်၊ ကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ်နှင့်အကျုံးဝင်သည့် အခြေအနေတွင် ကျူးလွန်သောပြစ်မှုတစ်ခု အတွက်၊ အယူခံတရားလိုတစ်ဦးသည်၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသည့်အခါ၊ ပေါ်သည့်ပြစ်ဒဏ်နှင့်အကျုံးဝင်သောအခြေအနေတွင်၊ ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန် ဘိသကဲ့သို့ ထိုသူမှာထိုပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိကြောင်းထိုသူအား စစ်ဆေး စီရင်သည့် စစ်တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်သင့်သည်ဟု စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက ထင်မြင်ယူဆလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) အယူခံတရားလိုတစ်ဦးသည်၊ ပြစ်မှုတစ်ခုအတွက် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရ သည့်အခါ၊ ထိုသူအားစစ်ဆေးစီရင်သည့် စစ်တရားရုံးက၊ ခြွင်းချက်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြောင်းလဲချက်များပြုလုပ်၍၊ ထိုသူသည်၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်သင့်သည်ဟု စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက ထင်မြင် ယူဆလျှင်၊

၆၄။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃/၆၀၊ (၅-၁၀-၆၀)ဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသည်၊ အယူခံခြင်းကိုခွင့်ပြုမည့်အစား၊ သို့တည်းမဟုတ် ပယ်မည့်အစား၊ စစ်တရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို၊ ပေါ်သောပြစ်ဒဏ်နှင့်အကျိုးဝင်သည့် အခြေအနေများတွင် ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ဘိသကဲ့သို့၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိကြောင်းဆုံးဖြတ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခြွင်းချက်များကိုဖြစ်စေ၊ ပြောင်းလဲချက်များကိုဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ်ရန် ထိုပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်သက်ဆိုင်ရာနှင့် အစားထိုးနိုင်သည့် ပြင်၊ စစ်တရားရုံးက၊ ထိုသူအပေါ် ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်ကို [အစားထိုးထားသည့်ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် သီးခြား ဖော်ပြထားသောပြစ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပါဝင်သောပြစ်မှု အတွက်ဖြစ်စေ]^{၆၅} ဤအက်ဥပဒေက ခွင့်ပြုသည်လည်းဖြစ်၍၊ ပို၍မကြီးသည်လည်းဖြစ်သော၊ စစ်ဘက် အယူခံတရားရုံးက သင့်တော်လျော်ကန်သည် ဟုလည်း ယူဆသည့် [ပြစ်ဒဏ်တစ်ရပ်နှင့်]^{၆၆} အယူခံ တရားလိုအပေါ် အစားထိုးချမှတ်နိုင်သည်။

(၄) အယူခံသည့်အခါ၊ အယူခံတရားလိုသည်၊ စွပ်စွဲသည့်ပြုလုပ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်ကွက် မှုအတွက် အပြစ်ရှိသော်လည်း ထိုပြုလုပ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်ကွက်မှု ကျူးလွန်သည့် အချိန်၌၊ ထိုသူသည် ရူးသွပ်နေသည်ဖြစ်၍၊ ၎င်း၏ပြုမူမှုအတွက်၊ တရားဥပဒေအရ တာဝန်မရှိဟု စစ်ဘက်အယူခံ တရားရုံးက ထင်မြင်ယူဆလျှင်၊ စစ်ဆေးစီရင်သည့်အခါက ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်ကို စစ်ဘက်အယူခံ တရားရုံးက ပယ်ဖျက်နိုင်သည့်ပြင်၊ အယူခံတရားလိုအား ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သည့်စစ်တရားရုံးက၊ ရူးသွပ် သည်ဟု အထူးဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ချမှတ်သည်တွင် အမိန့်ပေးသည့်နည်းအတူ၊ အယူခံတရားလိုကို အချုပ်နှင့် ထားရန် အမိန့်ပေးနိုင်သည်။

(၅) ဤပုဒ်မ၏အထက်တွင်ဆိုခဲ့သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များအနက်၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ခုခုအရ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုသည်၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက အခြားနည်း ညွှန်ကြားခြင်းမပြုလျှင်၊ အယူခံဝင်သည့် မူလအမှုတွဲတွင်၊ ထိုပြစ်ဒဏ်ကိုချမှတ်ခဲ့သော်၊ ထိုပြစ်ဒဏ်အစပြု မည့် အချိန်မှအစပြုရမည်။ ထို့ပြင်စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက အထက်တွင်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်သည်၊ ထိုစစ်တရားရုံးက ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၆၅။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃/၆၀၊ (၅-၁၀- ၆၀)အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၇။

၆၆။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃/၆၀၊ (၅-၁၀- ၆၀)အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၇။

၂၁၇။ ။ ဤအခန်းပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ အယူခံဝင်မှုတွင်၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်^{၆၇} သို့ အယူခံ ဆုံးဖြတ်ချက်ချသော နေ့ရက်မှ အစပြု၍ တစ်ဆယ့်လေးရက် ဝင်ခြင်းကို ထောက်ထား၍ စစ်ဘက် အတွင်း၊ နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်ထံ၊ ထိုကိစ္စ အလို့ငှာ လျှောက်လွှာ အယူခံ တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် တင်သွင်းလျှင်၊ နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်က စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ အပြီးအပြတ်ဖြစ်စေရမည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် အများပြည်သူနှင့်ပတ်သက်သည့် အထူးအရေး

ကြီးသော ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ အချက်တစ်ခု ပါဝင်နေသည့်ပြင် အများပြည်သူအကျိုးအတွက် ထပ်မံအယူခံ ဝင်သင့်ကြောင်း ထောက်ခံချက်လက်မှတ်ကို လျှောက်ထားသူအားပေးလျှင်၊ ထို ထောက်ခံချက်လက်မှတ် ရရှိသည့် စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို [နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်]^{၆၈} တွင်အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ဤပုဒ်မပါ အထက်ဖော်ပြခဲ့သော ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက အယူခံဝင်မှုကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ရန်အာဏာရှိသော အခြားကိစ္စကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၆ တွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ အပြီးအပြတ် ဖြစ်စေရမည်။ ထို့ပြင် စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို၊ အခြား မည်သည့်တရားရုံးတွင်မျှ၊ အယူခံဝင်ခွင့် မရှိစေရ။

စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက၊ အယူခံဝင်မှုကို ခွင့်ပြုပြီးနောက်၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ခွင့်ပြု ကြောင်းဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ပြီးလျှင်ပြီးချင်း၊ နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်ထံ အထက်တွင်ဆိုခဲ့သည့် ထောက်ခံချက်လက်မှတ်အတွက်၊ လျှောက်ထားရန်ကြံရွယ်ကြောင်းကို စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးအား အကြောင်းကြားသောအခါ၊ နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်က ထောက်ခံချက်လက်မှတ်ပေးရန်၊ ငြင်းပယ်သည့် တိုင်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် [နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်]^{၆၉} ကအယူခံဝင်မှုတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ပြီးသည့် တိုင်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အယူခံဝင်ခြင်းကို လက်လျော့လိုက်သည့်တိုင်အောင်၊ တရားခံအား ချုပ်ထားခွင့်သော်လည်းကောင်း၊ တရားခံအား အချုပ်မှမလွှတ်ရန် ညွှန်ကြားချက်သော်လည်းကောင်း၊ ပါရှိသည့်အမိန့်ကို စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက ထုတ်နိုင်သည်။

၆၇။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၁/၆၂။ (၂၁-၆-၆၂)အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၃၀) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၇၇၉။

၆၈။ - ၄၄၆-။

၆၉။ - ၄၄၆-။

၂၁၈။ ။ (၁) ဤအခန်းပါကိစ္စများအလို့ငှာ၊ တရားမျှတမှုရှိစေရန် လိုအပ်သည်။ သို့တည်း
 စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ မဟုတ်၊ လျော်ကန်သင့်မြတ်သည်ဟု စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက
 ဖြည့်စွက်အာဏာများ။ ထင်မြင်ယူဆလျှင်၊ ထိုစစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသည် —

- (က) အမှုဆုံးဖြတ်ရေးအတွက် တင်ပြရန်လိုအပ်သည်ဟု ယူဆပါက၊ မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်
 ချက်များနှင့်စပ်ဆိုင်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ သက်သေခံပစ္စည်းကိုဖြစ်
 စေ၊ အခြားအရာကိုဖြစ်စေ၊ တင်ပြရန် အမိန့်ပေးနိုင်သည်။
- (ခ) အမှုနှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုအမှုတွင်ပေါ်ပေါက်သည့် အချက်အလက်တစ်ခုနှင့်ဖြစ်စေ၊ စပ်လျဉ်း
 ၍ စစ်ဆေးစီရင်သော စစ်တရားရုံး၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ဆေး
 စီရင်ရာတွင် စစ်ဥပဒေအရာရှိအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သူ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်ကို
 မြေပြထားသော အစီရင်ခံစာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုစီရင်ဆုံးဖြတ်ရန်အတွက်
 အမှန်သိရှိနိုင်ရန်အလို့ငှာ၊ စုံစမ်းရန်လိုအပ်သည်ဟု စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက
 ထင်မြင်ယူဆသော၊ အကြောင်းခြင်းရာများ၊ ပါဝင်သည့်အစီရင်ခံစာကို၊^၁ အယူခံ
 တရားလိုအား၊ စစ်ဆေးစီရင်သော စစ်တရားရုံး၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးထံမှသော်
 လည်းကောင်း၊ စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင် စစ်ဥပဒေအရာရှိအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သူထံမှ
 သော်လည်းကောင်း၊ ရယူရေးအတွက် လိုအပ်သလို အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် အမိန့်
 ပေးနိုင်သည်။
- (ဂ) စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင် ဆင့်ခေါ်ခြင်းခံခဲ့ရသည်ဖြစ်စေ၊ ဆင့်ခေါ်ခြင်းမခံခဲ့ရသည်
 ဖြစ်စေ၊ စစ်ဆေးရာတွင် မပျက်မကွက် လာရောက်အစစ်ခံရန် အတင်းအကျပ်
 ဆင့်ခေါ်ခြင်းခံရမည့် မည်သည့်သက်သေကိုမဆို စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသို့ လာ
 ရောက်ရန် နှင့် စစ်မေးခြင်းခံရန် အမိန့်ပေးနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသက်သေ
 များအား စစ်မေးခြင်းကို စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ တရားသူကြီး တစ်ဦးဦးရှေ့တွင်
 သော်လည်းကောင်း၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက ထိုကိစ္စအလို့ငှာ၊ ခန့်အပ်သော
 အခြားသူတစ်ဦးဦးရှေ့တွင်သော်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်း
 အတိုင်းပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ရန်အမိန့်ပေးနိုင်သည်။ ထို့ပြင်ထိုသို့ရယူသည့် အစစ်ခံချက်
 များကို စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးတွင် သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် ခွင့်ပြုနိုင်သည်။
- (ဃ) မပျက်မကွက် လာရောက်အစစ်ခံရန် အတင်းအကျပ်မဆင့်ခေါ်နိုင်သော်လည်း
 သက်သေခံရန် အရည်အချင်းရှိသည့် သက်သေများ (အယူခံတရားလိုပါဝင်သည်)

၇၀။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ်
 ၂၃/၆၀၊ (၁၅-၁၀-၆၀)အရ အမေးကိုဖြေဆိုသည်။ ပြန်မာနိုင်ငံပြန်ဘမ်းအတိုင်း၊ ၁၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ စောက်တိုဘာလ
 (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ - ၁၄၁၄။

၏ သက်သေခံချက်ကိုတင်ပြလျှင်၊ ထိုသက်သေခံချက်ကိုလက်ခံနိုင်သည်။

- (င) အယူခံမှု၌ပေါ်ပေါက်သော ပြဿနာတစ်ခုခုတွင် စာတမ်းအမှတ်အသားများကို ဖြစ်စေ၊ ငွေစာရင်းများကိုဖြစ်စေ၊ အချိန်ကြာမြင့်စွာ စစ်ဆေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သိပ္ပံပညာအရ စစ်ဆေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် နေရာဌာနများ ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခြင်း ပါဝင်ရာတွင်၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၌ အကြောင်းညီညွတ်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည် မဟုတ်ဟု ထင်မြင်ယူဆပါက၊ ထိုပြဿနာကို စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ အစီရင်ခံရန် ထိုစစ်ဘက်အယူခံ တရားရုံးက ခန့်အပ်သောအမှုအရေးလွှဲအပ်ခံရသူ အထူးအရာရှိ တစ်ဦးထံသတ်မှတ် ထားသည့်နည်းလမ်းအတိုင်း လွှဲအပ်ရန် အမိန့်ပေးနိုင်သည်။ ထို့ပြင် စစ်ဘက်အယူခံ တရားရုံးသည်၊ ထိုအမှုအရေးလွှဲအပ်ခံရသူ အထူးအရာရှိ၏ အစီရင်ခံစာထဲမှ မိမိတို့ လက်ခံနိုင်မည်ဟု ထင်မြင်ယူဆသည့် အချက်များကို လက်ခံ၍အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ထို့ပြင်
- (စ) နည်းလမ်းတကျ အမှုစီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်အတွက်၊ အထူးကျွမ်းကျင်နားလည်မှုလိုသည် ဟု၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးကထင်မြင်ယူဆပါက၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ အဆက်ဆာ လူကြီးအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်မည်သည့် အထူးကျွမ်းကျင်နားလည်သူ ကိုမဆိုခန့်အပ်နိုင်သည်။

ထို့ပြင် ထိုစစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ အမိန့်များနှင့်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်များ အာဏာတည်စေ ရန် လိုအပ်သောဝရမ်းများကို ထုတ်နိုင်သည်။

သို့ရာတွင် စစ်တရားရုံးဥက္ကဋ္ဌထံမှ အစီရင်ခံစာကို ရယူရန်ကိစ္စအလို့ငှာ၊ စစ်ဘက်အယူခံတရား ရုံးက အမိန့်မပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစစ်တရားရုံးဥက္ကဋ္ဌထံမှ အစီရင်ခံစာရယူရန် မဖြစ်နိုင်ဟု သော်လည်းကောင်း၊ မလျော်သောကြန့်ကြာမှုရှိမည်ဟုသော်လည်းကောင်း၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက ကျေနပ်သည်မဟုတ်လျှင်၊ ဤပုဒ်မခွဲ၏ အပိုဒ် (၁)အရ၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသည်၊ စစ်တရားရုံး၏ ဥက္ကဋ္ဌထံမှအပ၊ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးထံမှ အစီရင်ခံစာရယူရန်ကိစ္စအလို့ငှာ၊ အမိန့်မထုတ်ရ။

(၂) စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ နည်းဥပဒေများက သတ်မှတ်သည့်အတိုင်း၊ ခရီးစရိတ်နှင့် စားစရိတ်ကို အောက်ပါတို့အားပေးနိုင်သည်။

- (က) ပုဒ်မခွဲ (၁)၏ အပိုဒ် (ဂ)အရ ထုတ်သောအမိန့်ကို လိုက်နာလျက် စစ်ဘက်အယူခံ တရားရုံး သို့လာရောက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအပိုဒ်တွင် ဖော်ပြထားသူ တစ်ဦးဦးထံတွင်၊ ထိုအမိန့်နှင့်အညီစစ်မေးခြင်းခံရသော သက်သေတစ်ဦး။
- (ခ) ပြဿနာတစ်ရပ်ကို စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ အစီရင်ခံရန်အလို့ငှာ၊ ထိုပုဒ်မခွဲ၏ အပိုဒ်
- (င)အရ လွှဲအပ်ခံရသော အမှုအရေးလွှဲအပ်ခံရသူ အထူးအရာရှိ၊ ထို့ပြင်
- (ဂ) စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးတွင် အဆက်ဆာလူကြီးအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် ထိုပုဒ်မခွဲ

၏ အပိုင်း (၈) အရ၊ ခန့်အပ်ခြင်းခံရသူ။

(၃) စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ နည်းဥပဒေများက သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း အကြောင်းငွေကို ပုဒ်မခွဲ (၂) ၏ အပိုင်း (ခ) နှင့် (ဂ) တွင် ဖော်ပြထားသောသူများကို ပေးနိုင်သည်။

၂၁၉။ ။ အယူခံတရားလိုသည်၊ မိမိအမှု၏ အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာများကို၊ စွဲတံဖြင့် မိမိ၏အမှုကိုရေးသား၍ တင်ရန် တင်ပြပြောဆိုမည့်အစား၊ ထိုအဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာများ အယူခံတရားလို၏ အခွင့်အရေးကို စာဖြင့်ရေးသားတင်ပြလိုလျှင် တင်ပြနိုင်သည်။

၂၂၀။ ။ အယူခံတရားလိုတစ်ဦးသည်၊ မိမိအပေါ်စစ်တရားရုံးက ချမှတ်သောသေဒဏ်ပါဝင် အယူခံတရားလိုများအား ဥပဒေ သည့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးတွင် ကြောင်းကူညီမှု။ အယူခံဝင်သောအခါ၊ အဆိုပါကိစ္စများ အတွက် ရာဇဝတ်တရားရုံး များတွင် တည်ဆဲကျင့်ထုံးစည်းကမ်းနည်းလမ်းနှင့်အညီ၊ ထိုအယူခံ တရားလိုတစ်ဦးအား အခလွတ်ဥပဒေကြောင်းကူညီမှုပေးရမည်။

၂၂၁။ ။ ဤအခန်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးတွင် အယူခံမှုကို အယူခံတရားလိုများမရှိဘဲ မူခင်းကိစ္စ ကြားနာစစ်ဆေးရာတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ထိုအယူခံမှု၏ အစ များကိုကြားနာ စစ်ဆေးခြင်း။ အဦးဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအယူခံမှုပေါ်ပေါက်သော မူခင်းကိစ္စ ဆောင်ရွက်ချက်များတွင်သော်လည်းကောင်း၊ စစ်ဘက် အယူခံတရားရုံး၏ နည်းဥပဒေများက အယူခံတရားလို၌ ရုံးသို့လာရောက်ခွင့်ရှိစေရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထား သော အခါမှတစ်ပါး၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက အယူခံ တရားလိုအား ရုံးသို့ လာရောက်ခွင့်ပေးသော အခါမှတစ်ပါး၊ အယူခံတရားလိုသည် ရုံးသို့ကိုယ်တိုင် လာရောက်ခွင့် မရရှိစေရ။ ထို့ပြင် ထိုသို့ရုံးသို့လာရောက်ခွင့်မပေးသည်နှင့်အညီ၊ အယူခံတရားလို ရုံးသို့လာရောက်ခြင်းမရှိ စေကာမူ၊ ဤအခန်းပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည့်တာဏာ ကို သုံးစွဲနိုင်သည်။

၂၂၂။ ။ (၁) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ၌၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးရှိ မည်သည့်အယူခံ အယူခံမှုများတွင်ပါဝင်ဆောင် ရွက်ခွင့်၊ မူတွင်မဆို၊ ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့် ချေပဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိရမည်။

(၂) အယူခံတရားလို၌လည်း အဆိုပါအယူခံမှုတွင် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေဖြင့် ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိရမည်။

၂၂၃။ (၁) စစ်တရားရုံးတစ်ရုံး၏ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းတွင် သေဒဏ်ပါဝင်သောအခါ—

သေဒဏ်ချမှတ်ချက်များ ဆိုင်းငံ့ထားခြင်း။ (က) ပုဒ်မ ၂၁၃ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ရန် လျှောက်လွှာတင်သွင်းရမည်။ ဤအခန်းတွင်သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအပိုင်းအခြားမကုန်မချင်း၊ မည်သည့်ပြစ်ဒဏ်

ချမှတ်ချက်ကိုမျှ မဆောင်ရွက်ရ။

(ခ) ထိုလျှောက်လွှာကို နည်းလမ်းတကျတင်သွင်းလျှင်၊ ထိုလျှောက်လွှာကို အပြီးအပြတ်မပယ်မီဖြစ်စေ၊ မရုပ်သိမ်းမီဖြစ်စေ၊ အယူခံမှုကိုမဆုံးဖြတ်မီဖြစ်စေ၊ လက်မလျော့မီဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ချက်ကို မဆောင်ရွက်ရ။

သို့ရာတွင် တန်းပြည့်စစ်မှုထမ်းချိန်၌၊ စစ်တရားရုံးက၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား ချမှတ်သည့်သေဒဏ်ကို အတည်ပြုသောအခါ၊ ထို့ပြင်ထိုသေဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို အတည်ပြုသည့်အာဏာပိုင်က၊ စစ်စည်းကမ်း၏ အကျိုးအတွက်နှင့် ထိုသူပါရှိသည့်တပ်ဖွဲ့၏ လုံခြုံမှုရရှိရေးအတွက်၊ ထိုသေဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ချက်ချင်းဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ်ပေးသောအခါ၊ ဤပုဒ်မခွဲရှိအထက်တွင် ဆိုခဲ့သည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ ထိုသေဒဏ်ချမှတ်ချက်နှင့်မသက်ဆိုင်စေရ။

(၂) စစ်တရားရုံးက ချမှတ်သည့်သေဒဏ်ပါဝင်သော ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၌အယူခံဝင်ရာတွင်၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသည်၊ ထိုအယူခံမှုကို၊ ဆောလျင်နိုင်သမျှ ဆောလျင်စွာကြားနာစစ်ဆေး၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်ရမည်။

၂၂၄။ (၁) စစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သည့်အခါ၊ ပုဒ်မ ၁၅၅ အရထုတ်သည့်

ဦးရာပါပစ္စည်းအစရှိသည်ကိုပြန်အပ်ခြင်း။ (ပစ္စည်းကို ပြန်အပ်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော) အမိန့်အရ၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို (ထိုပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားဖွယ် မရှိဟု၊ ထိုအမိန့်ကို ထုတ်သောအာဏာပိုင်က ထင်မြင်ယူဆသော

အမှုတွင်၊ ထိုအာဏာပိုင်က ဆန့်ကျင်၍ ညွှန်ကြားခြင်းမပြုလျှင်) —

(က) အမှုတစ်ခုခုတွင်၊ ပုဒ်မ ၂၁၃ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ရန်လျှောက်လွှာတင်သွင်းရမည်။ ဤအခန်းတွင် သတ်မှတ်ထားသော ကာလအပိုင်းအခြားမကုန်ဆုံးမချင်း၊ ထို့ပြင်

(ခ) ထိုလျှောက်လွှာကို နည်းလမ်းတကျတင်သွင်းလျှင်၊ ထိုလျှောက်လွှာကို အပြီးအပြတ် မပယ်မီဖြစ်စေ၊ မရုပ်သိမ်းမီဖြစ်စေ၊ အယူခံမှုကို မဆုံးဖြတ်မီဖြစ်စေ၊ လက်မလျော့မီဖြစ်စေ၊

ဆိုင်းငံ့ထားရမည်။ ထို့ပြင် ဤပုဒ်မခွဲအရ အထက်တွင်ဆိုခဲ့သည့် ထိုအမိန့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်းငံ့ထားသောအခါ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို၊ အယူခံဝင်ရာတွင် ပယ်ဖျက်လျှင်၊ ထိုအမိန့်သည် အတည်မဖြစ်စေရ။

(၂) စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသည်၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ခြင်းမပြုသော်လည်း၊ ထိုအမိန့်ကို၊ အမိန့်ဖြင့်ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ပယ်ဖျက်လျှင်၊ ထိုအမိန့်သည် အတည်မဖြစ်စေရ။ ပြောင်းလဲလျှင် ပြောင်းလဲသည့်အတိုင်း အတည်ဖြစ်စေရမည်။

(၃) ဤပုဒ်မအရ၊ ထိုအမိန့်နှင့်အညီဆောင်ရွက်ခြင်း ဆိုင်းငံ့ထားသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွင်း၊ အထက်တွင်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ထိုအမိန့်နှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းတစ်ခုခုကို လုံခြုံစွာထိန်းသိမ်းထားရေးအတွက်၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ နည်းဥပဒေများဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

၂၂၅။ ။ ဤအခန်းပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား၊ ပြစ်မှုတစ်ခု
ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကိုပယ်ဖျက်သော အတွက်၊ စစ်တရားရုံး၏ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်သည့်
အခါ၊ ထိုသူသည် ထိုပြစ်မှုအတွက်၊ စစ်တရားရုံးဖြင့်ဖြစ်စေ၊
ရာဇဝတ် တရားရုံးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထပ်မံစစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမခံထိုက်
စေရ။

၂၂၆။ ။ စစ်တရားရုံးကချမှတ်သော ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးတွင်
အယူခံဝင်ရာတွင်၊ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းနှင့် ဤအခန်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ အယူခံဝင်သည့်အမှုတိုင်း၌၊
သက်ဆိုင်သောစာတမ်းအမှတ်အသားများ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ —
ကိုပေးအပ်ခြင်း။

- (က) စစ်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၁၆၄ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၁) နှင့်အညီ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ထို့ပြင် စစ်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက် အတည်ပြုခြင်းနှင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသူ၏ လျှောက်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မှုခင်းကိစ္စ ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ အမှုတွဲများကို စစ်ဥပဒေချုပ်က အတွင်းဝန်ထံ၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) ပုဒ်မ ၁၆၆ နှင့်အညီ စစ်တရားရုံးတစ်ရုံးက ပြန်လည်သုံးသပ်သည့်အမှုတွဲကို ထို့ပြင်ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသူ၏ လျှောက်လွှာနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ အမှုတွဲကို၊ တပ်မတော်မှတ်တမ်းရုံး၏ တပ်မှူးကသော်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ထားသော အခြားအရာရှိကသော်လည်းကောင်း၊ အတွင်းဝန်ထံ၊

ပေးအပ်ရမည်။

၂၂၇။ ။ ဤအခန်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ အယူခံမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ရရှိစေခြင်း အယူခံခြင်းများ အစရှိသည်တို့နှင့် အလို့ငှာ၊ အတွင်းဝန်သည်၊ လိုအပ်သောဆောင်ရွက်ချက်များပြုလုပ် စပ်လျဉ်း၍ အတွင်းဝန်၏ တာဝန် ရမည့်ပြင်၊ အယူခံတရားလိုကို စစ်ဆေးစီရင်သည့် စစ်တရားရုံးတွင် ဝတ္တရားများ၊ မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် သက်ဆိုင်သော ထိုအယူခံမှုကို မှန်ကန်စွာဆုံးဖြတ်ရန်အတွက်လည်း၊ လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်သည့်စာတမ်းအမှတ်အသားများ၊ သက်သေခံပစ္စည်းများနှင့် အခြားပစ္စည်းအားလုံးကိုရယူ၍၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးတွင် နည်း-မ်း တကျတင်ပြရမည်။

၂၂၈။ ။ စစ်တရားရုံးက၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သူအား ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ —
စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသို့ အထူး (က) စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးကဆုံးဖြတ်သင့်သည်ဟု၊ စစ်
လွှဲအပ်တင်ပြခြင်းများ၊ ဥပဒေချုပ်ကထင်မြင်ယူဆသော အထူးအရေးကြီးသည့်
ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ အချက်တစ်ချက်သည်၊
စစ်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်တွင်ပါဝင်နေသည်ဟု စစ်ဥပဒေချုပ်ကထင်မြင်ယူဆ
လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်။

(ခ) စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင် စစ်တရားရုံးက သိရှိခဲ့ပုံမပေါ်ဟု၊ ပုဒ်မ ၁၆၈ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၂) ၌
ဖော်ပြထားသည့် သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်က ထင်မြင်ယူဆသော အကြောင်းကိစ္စများ
ကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့်အခါ၊ စစ်တရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို စစ်ဘက်အယူခံတရား
ရုံးက စဉ်းစားသင့်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်လည်စဉ်းစားသင့်သည်ဟု၊ အဆိုပါပုဒ်မခွဲ
တွင် ဖော်ပြထားသော သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်က ထင်မြင်ယူဆလျှင်၊ စစ်ဥပဒေချုပ်၊
သို့တည်းမဟုတ် သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်၊ ဆိုင်သင့်ရာရာသည်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သတ်မှတ်ထား
သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးသို့ လွှဲအပ်တင်ပြနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ဤအခန်းရှိအထက်
တွင်ဆိုခဲ့သည် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၏ ကိစ္စများအလို့ငှာ၊ ဤပုဒ်မအရ လွှဲအပ်တင်ပြခြင်းသည်၊ ပြစ်မှုထင်ရှား
စီရင်ခြင်းခံရသူက၊ ၎င်းအားပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို အယူခံဝင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်။

၂၂၉။ ။ ဤအခန်းပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ချက်များတွင်၊ အယူခံ
စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ အချို့ တရားလိုအား၊ ရုံးသို့ကိုယ်တိုင်လာရောက်ခွင့်ပြုရန်၊ စစ်ဘက်အယူခံ
အာဏာများကို စစ်ဘက်အယူခံ တရား တရားရုံး၏ ဤအခန်းရှိအာဏာများကို၊ စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး
ရုံး၏ တရားသူကြီးတစ်ဦးက သုံးစွဲ ခြင်း၊ က သုံးစွဲနိုင်သည့် ထပ်တူနည်းလမ်းအတိုင်း၊ စစ်ဘက်အယူခံ
တရားရုံး၏ တရားသူကြီးကလည်း၊ ထပ်တူပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာလျက် သုံးစွဲနိုင်သည်။ သို့သော်
လည်း ထိုသို့ရုံးသို့ကိုယ်တိုင်လာရောက်ခွင့်ရရန် လျှောက်လွှာပယ်သည့် အာဏာကို၊ ဤအခန်းအရ

အယူခံမှုများ ကြားနာစစ်ဆေးခြင်းနှင့်စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းအတွက်၊ နည်းလမ်းတကျဖွဲ့စည်းထားသည့် စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးကသာလျှင် သုံးစွဲနိုင်သည်။

၂၃၀။ ။ ((နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်))^၁ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် စစ်ဘက် စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး၏ နည်းဥပဒေ အယူခံတရားရုံးနည်းဥပဒေများကိုပြုရမည်။ အဆိုပါနည်းဥပဒေ များဖြင့် စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက လိုက်နာရမည့်ကျင့်ထုံးနှင့် စည်းကမ်းနည်းလမ်းများကိုပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။^၂

၂၃၁။ ။ ဤအခန်း၏ ကိစ္စများအလို့ငှာ၊ စစ်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အတွက် ဖြစ်စေ၊ စစ်
အစားထိုးသည့်ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် တရားရုံးကချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်အတွက်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေက၊
ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ချက်တို့ကို အဓိပ္ပါယ် ထိုကိစ္စအလို့ငှာ ပေးအပ်ထားသော အာဏာများကိုအကြောင်း
ကောက်ယူခြင်း၊ ပြု၍ အစားထိုးသည့်ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အစားထိုး
သည့်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်သည်၊ ထိုစစ်တရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်
သည်ဟုသော်လည်းကောင်း၊ ထိုစစ်တရားရုံးက ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်ဟုသော်လည်းကောင်း၊
မှတ်ယူရမည့်ပြင်၊ အထက်တွင်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ အစားထိုးသော ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ကို အကြောင်းပြု၍
ရရှိသည့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းသည်၊ ထိုစစ်တရားရုံး၏ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူ
ရမည်။

**အခန်း ၁၈။
နည်းဥပဒေများ။**

၂၃၂။ ။ (၁) နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ဤအက်ဥပဒေ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပြီးမြောက်စေောင်
နည်းဥပဒေပြုအာဏာ၊ ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ၊ နည်းဥပဒေများပြုနိုင်သည်။
(၂) ပုဒ်မခွဲ (၁) ဖြင့် အပ်နှင်းထားသောအာဏာ၏ ယေဘုယျသဘောကို မထိခိုက်စေဘဲ၊
ထိုပုဒ်မခွဲအရ ပြုသည့်နည်းဥပဒေများသည်၊ အောက်ပါကိစ္စများအတွက်ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

၇၁။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥပဒေအမှတ် ၁၁/၆၂။
(၂၁-၆-၆၂)အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း-၁၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၃၀) ရက်၊ စာမျက်နှာ
၂၇၉။
၇၂။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် တပ်မတော်အက်ဥပဒေကိုပြင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃)အရ
အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း ၁ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်၊ စာမျက်နှာ
၁၄၁၄။

- (က) ဤအက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူများအား၊ စစ်မှုထမ်းခြင်းမှအမြဲတမ်းထုတ်ပစ်ခြင်း၊ နုတ်ပယ်ခြင်း၊ အငြိမ်းစားပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်ခွင့်ပြုခြင်း၊
- (ခ) ပုဒ်မ ၉၁ အရ ချမှတ်သော ဒဏ်ငွေမည်ရွှေ့မည်မျှနှင့် ထိုဒဏ်ငွေကိုထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဂ) ပုဒ်မ ၇၇ နှင့် ၈၂ အရ စစ်မြေပြင်ပြစ်ဒဏ်များအဖြစ်ဖြင့် ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်ဒဏ်များကို သီးခြားသတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဃ) စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးခုံရုံးများ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့်၎င်းတို့လိုက်နာရမည့်ကျင့်ထုံး၊ စည်းကမ်း နည်းလမ်းသတ်မှတ်ခြင်း၊ သက်သေခံအကျဉ်းချုပ်များရေးမှတ်ခြင်း၊ ထို့ပြင် ထိုခုံရုံးများက ကျမ်းသစ္စာဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာဖြစ်စေ၊ ပြုစေခြင်း၊
- (င) စစ်တရားရုံးများဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် အဖွဲ့ဝင်များခန့်အပ်ခြင်း၊ ထို့ပြင်စစ်တရားရုံးဖြင့် စစ်ဆေး စီရင်သောအမှုများအတွက် အမှုလိုက်အရာရှိများခန့်အပ်ခြင်း၊
- (စ) စစ်တရားရုံးများရွှေ့ဆိုင်းခြင်း၊ ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ ထို့ပြင်ရုံးထိုင်ခြင်း၊
- (ဆ) စစ်တရားရုံးဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်သောအမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ထိုရုံးက လိုက်နာရမည့် ကျင့်ထုံး၊ စည်းကမ်း နည်းလမ်းသတ်မှတ်ခြင်း၊ ထို့ပြင်စစ်တရားရုံးတွင် ရှေ့နေများ အမှုလိုက်လဲ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဇ) စစ်တရားရုံးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်များကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ထို့ပြင် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ချက်များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် လျှောက်လွှာများ၊
- (ဈ) စစ်တရားရုံး၏ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်များကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ည) စစ်တရားရုံးများ၊ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်၊ ထို့ပြင်ထောင်ဒဏ်နှင့်သက်ဆိုင်သော ဤ အက်ဥပဒေ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ထုတ်မည့်အမိန့်ပုံစံများ သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဋ) ပုဒ်မ ၁၀၁ အရ၊ မည်သည့်မှီခိုသူများအား ထောက်ပံ့ရမည်၊ ငွေမည်ရွှေ့မည်မျှ ထောက်ပံ့ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာပိုင်များကို ခန့်အပ်ခြင်း၊ ထို့ပြင် ထို ဆုံးဖြတ်ချက်များ အထမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဌ) ဤအက်ဥပဒေအရ၊ နည်းဥပဒေများဖြင့် သတ်မှတ်ရန်လိုသည့် အခြားကိစ္စများ။

၂၃၃။ ။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ အောက်ပါကိစ္စများအတွက် နည်းဥပဒေများပြုနိုင်သည်။

အကျဉ်းထောင်များ၊ (က) စစ်ဘက်အကျဉ်းထောင်များကို အုပ်ချုပ်ခြင်း၊ စီမံကြီးကြပ်ခြင်း၊ ထို
 အကျဉ်းသားများနှင့် အကျဉ်းထောင်များအတွက် စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ခြင်း၊
 စပ်လျဉ်းသော နည်းဥပဒေများ၊ (ခ) အကျဉ်းထောင်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအရာရှိများ၊ အကျဉ်းထောင်ကြည့်
 ပြုရန် အာဏာ။

လူကြီးများ၊ ထောင်ပိုင်ဝန်များနှင့် ထောင်အရာရှိများ ခန့်အပ်ခြင်းနှင့် နုတ်ပယ်ခြင်း၊ ထို့ပြင် ၎င်းတို့၏အာဏာများ သတ်မှတ်ခြင်း။

- (ဂ) အကျဉ်းထောင်များတွင် ထောင်ဒဏ်ကျခံနေရသော အကျဉ်းသားများလုပ်ရမည့် အလုပ်သတ်မှတ်ခြင်း၊ ထို့ပြင်အလုပ်ကို အထူးကြိုးပမ်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် အပြုအမူ ကောင်းခြင်းကြောင့် ပြစ်ဒဏ်တစ်စိတ်တစ်ဒေသလွတ်ငြိမ်းခွင့်ကို အကျဉ်းသားများအား ပေးစေခြင်း။
- (ဃ) အကျဉ်းသားများကို လုံခြုံစွာအကျဉ်းထားခြင်း၊ ထို့ပြင် အကျဉ်းသားများ၏ စည်းကမ်း သေဝပ်မှုကို ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ထို့ပြင်အကျဉ်းသားများကျူးလွန်သည့်ပြစ်မှုများအတွက် လူကို ပြုပြင်ပေးခြင်း၊ ချုပ်ချယ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း၊
- (င) အကျဉ်းထောင်အရာရှိများ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများအပြင်၊ အကျဉ်းသားမဟုတ်သူများ အား ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်သော အကျဉ်းထောင်အက်ဥပဒေ (The Prisons Act) ပါမည်သည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုမဆို၊ စစ်ဘက်အကျဉ်းထောင်များနှင့် သက်ဆိုင်စေ ခြင်း၊
- (စ) အကျဉ်းသားများက တွေ့လိုသူများကို သင့်လျော်သောအချိန်များ၌၊ သင့်လျော်သော ကန့်သတ်ချက်များကို လိုက်နာစေ၍၊ အကျဉ်းထောင်ထဲသို့ဝင်ခွင့်ပြုခြင်း၊ ထို့ပြင် တတ်နိုင်သရွေ့ကြားနိုင်သည့်နေရာတွင်၊ အခြားသူတစ်ဦးဦးမရှိစေဘဲ၊ စစ်ဆေးစီရင် ခြင်းခံရဆဲ အကျဉ်းသားများနှင့်၎င်းတို့၏ရှေ့နေများ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ခြင်း။
- (ဆ) အယူခံတရားလိုကို အချုပ်နှင့်ထားသောအခါ၊ အခန်း ၁၇ ပါ ကိစ္စများအလို့ငှာ၊ အယူခံ တရားလိုလာရောက်ခွင့်ရှိသောနေရာ၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံးက ဖြစ်စေ၊ ထိုတရားရုံး၏တရားသူကြီးတစ်ဦးကဖြစ်စေ၊ အဆိုပါတရားရုံး၏ မှုခင်းကိစ္စ ဆောင်ရွက်ချက်တစ်ခုခုအတွက်၊ ထိုအယူခံတရားလိုကို ယူဆောင်ခဲ့ရမည်ဟု အမိန့်ချ မှတ်သောနေရာသို့၊ မည်သို့ယူဆောင်ရမည်၊ ထိုနေရာ၌အချုပ်နှင့်မည်သို့ထားမည်၊ ထို့ပြင် ထိုနေရာမှ မည်သို့ပြန်ပို့ရမည်နည်းလမ်းသတ်မှတ်ခြင်း။

၂၃၄။ ။ ပုဒ်မ ၂၃၃ အရ ပြုသော နည်းဥပဒေများသည်၊ ကိုယ်ခန္ဓာဆိုင်ရာပြစ်ဒဏ်ကို၊
 ကိုယ်ခန္ဓာဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်နှင့်
 စပ်လျဉ်းသော
 နည်းဥပဒေပြုခြင်း အာဏာကို
 ကန့်သတ်ခြင်း။

ပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက် ပေးရန်ခွင့်မပြုရ။ ထို့ပြင်နယ်ဘက်
 အကျဉ်းထောင်နှင့် သက်ဆိုင်သော တည်ဆဲတရားဥပဒေ
 ပါ ထောင်ဒဏ်ထက် ကြီးလေးသည့် ထောင်ဒဏ်ကိုလည်း၊
 ထိုနည်းဥပဒေများက ခွင့်မပြုရ။

၂၃၅။ ။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ပုဒ်မ ၂၃၂ တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် ကိစ္စများမှတစ်ပါး၊
 စည်းမျဉ်းဥပဒေများ ဤအက်ဥပဒေ၏ အခြားကိစ္စရပ်များအနက်၊ ကျန်ကိစ္စ
 ပြုရန် အာဏာ၊ အားလုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် တစ်ခုခုအတွက် စည်းမျဉ်း
 ဥပဒေများ ပြုနိုင်သည်။

၂၃၆။ ။ ဤအက်ဥပဒေအရပြုသည့် နည်းဥပဒေနှင့် စည်းမျဉ်းဥပဒေအားလုံးကို၊ အစိုးရ
 အစိုးရပြန်တမ်းတွင် ပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။ ယင်းသို့ထုတ်ပြန်
 နည်းဥပဒေများနှင့် ကြေညာသည့်အခါ၊ ၎င်းတို့သည်၊ ဤအက်ဥပဒေ၌
 စည်းမျဉ်းဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းထားဘိသကဲ့သို့ အတည်ဖြစ်စေရမည်။
 ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း။

၂၃၇။ ။ ဤအက်ဥပဒေ၏ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော အက်ဥပဒေများကို ဤအက်ဥပဒေ
 ရုပ်သိမ်းခြင်း။ ဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ဇယား

(ပုဒ်မ ၂၃၇ ကိုကြည့်)

အမည်

အမှတ် ၊

နှစ်၊

မြန်မာနိုင်ငံကြည်းတပ်အက်ဥပဒေ (The Myanmar Army Act).

...

...

မြန်မာနိုင်ငံကြည်းတပ် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ
[The Myanmar Army (Amendment) Act, 1943].

၁၇

၁၉၄၃

XVII

1943

မြန်မာနိုင်ငံကြည်းတပ် (ဒုတိယပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ
[The Myanmar Army (Second Amendment) Act, 1943].

၂၅

၁၉၄၃

XXV

1943

မြန်မာနိုင်ငံကြည်းတပ် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ
[The Myanmar Army (Amendment) Act, 1944].

၉

၁၉၄၄

IX

1944

မြန်မာနိုင်ငံကြည်းတပ် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ
[The Myanmar Army (Amendment) Act, 1948].

၁၅

၁၉၄၈

XV

1948

မြန်မာနိုင်ငံကြည်းတပ် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ
[The Myanmar Army (Amendment) Act, 1953].

၄၁

၁၉၅၃

XLI

1953

မြန်မာနိုင်ငံကြည်းတပ် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ
[The Myanmar Army (Amendment) Act, 1955].

၂၄

၁၉၅၅

XXIV

1955

မြန်မာနိုင်ငံကြည်းတပ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်များ ဆိုင်းငံ့ထား
ခြင်း အက်ဥပဒေ [The Myanmar Army Suspension
of Sentences Act, 1920].

၂၀

၁၉၂၀

XX

1920

မြန်မာနိုင်ငံရေတပ်စည်းကမ်းအက်ဥပဒေ [The Myanmar
Naval Discipline Act, 1947.]

၈၁

၁၉၄၇

LXXXI

1947

မြန်မာနိုင်ငံရေတပ်စည်းကမ်း(ပြင်ဆင်ချက်)အက်ဥပဒေ
[The Myanmar Naval Discipline (Amendment)
Act, 1949.]

၄၅

၁၉၄၉

XLV

1949

မြန်မာနိုင်ငံရေတပ်စည်းကမ်း(ပြင်ဆင်ချက်)အက်ဥပဒေ [The Myanmar Naval Discipline (Amendment) Act, 1953.]	၁ I	၁၉၅၃ 1953
မြန်မာနိုင်ငံရေတပ်စည်းကမ်း(ပြင်ဆင်ချက်)အက်ဥပဒေ [The Myanmar Naval Discipline (Amendment) Act, 1957.]	၂၀ XX	၁၉၅၇ 1957
မြန်မာနိုင်ငံလေတပ် (စည်းကမ်း)အက်ဥပဒေ [The Myanmar Air Force (Discipline) Act, 1947.]	၄၅ XLV	၁၉၄၇ 1947
မြန်မာနိုင်ငံလေတပ် (စည်းကမ်း) (ပြင်ဆင်ချက်)အက်ဥပဒေ [The Myanmar Air Force (Discipline) (Amendment) Act, 1950.]	၂ II	၁၉၅၀ 1950
မြန်မာနိုင်ငံလေတပ် (စည်းကမ်း) (ပြင်ဆင်ချက်)အက်ဥပဒေ [The Myanmar Air Force (Discipline) (Amendment) Act, 1957.]	၂၁ XXI	၁၉၅၇ 1957
မြန်မာနိုင်ငံလေတပ် (စည်းကမ်း) (ပြင်ဆင်ချက်)အက်ဥပဒေ [The Myanmar Air Force (Discipline) (Amendment) Act, 1958.]	၃၄ XXXIV	၁၉၅၈ 1958

ဖွဲ့စည်းတည်ချက်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

ဦးဝင်းမောင်၊

နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၂၁ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၁၃ ရက်။
(၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်။)

အမိန့်အရ

ပါမိန့်၊

နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏အတွင်းဝန်။

၁၉၅၉-ခုနှစ် တပ်မတော် အက်ဥပဒေ

၁၉၅၉-ခုနှစ် အက်ဥပဒေများထဲမှထုတ်နုတ်၍
ဥပဒေများ/အမိန့်ညွှန်ကြားစာများ page မှ ပြုစုသည်။